

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: **ŠKOLA PRO ŽIVOT**

Údaje o škole:

Název školy **Základní škola Hlubočky, okres Olomouc, příspěvková organizace,**
Adresa školy Olomoucká 116, 783 61 Hlubočky
IČ 70982040
DIČ CZ70982040

Jméno ředitele Mgr. Pavel Pyšný

Kontakty tel. 603 873 490
e-mail zshlubocky@zshlubocky.cz
web www.zshlubocky.cz

Zřizovatel:

Název Obec Hlubočky
Adresa Olomoucká 17, 783 61 Hlubočky
Kontakty 731 622 618
starostka@hlubocky.cz

Platnost dokumentu od:

Datum: 1. 9. 2021
Číslo jednací: zshl/188/2021
Predloženo ŠR: 30. 8. 2021

Podpis ředitele školy

Razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Školní budovy, ve kterých probíhá výuka, jsou z roku 1912 (Ves) a z roku 1937 (Dukla). Novodobá historie školy začíná po roce 1945, kdy se ze školy německé mění ve školu českou. Ve své více než šedesátileté historii prošla naše škola změnami poplatnými režimu a době, několikrát změnila svůj název. Postupné adaptace hlavní budovy v 60., 70. a 80. letech nestačily ale potřebám učitelů i žáků. Skutečné změny k lepšímu přišly až po roce 1989. Přibyly prostory bývalé mateřské školy a v půdní vestavbě vznikly nové třídy a kabinety, budova v Dukle prošla celkovou rekonstrukcí. V roce 2001 se žáci dočkali otevření nové tělocvičné haly. Od 1. 1. 2021 došlo k připojení příspěvkové organizace Školní jídelna Hlubočky k Základní škole Hlubočky, a od 1. 9. 2021 došlo ke sloučení ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí se Základní školou Hlubočky.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola je plně organizovanou školou s 1. – 9. ročníkem. Je umístěna ve třech budovách, které jsou od sebe vzdáleny cca 3 - 4 km. V části obce Hlubočky – Mariánské Údolí jsou umístěny třídy I. stupně (1. – 5. ročník). V budově školy v Hlubočkách - Dukle jsou umístěny 4 třídy I. stupně (1. – 4. ročník) a oddělení školní družiny. Do budovy v Hlubočkách - Vsi docházejí nebo dojíždějí vlakem či autobusem žáci 5. – 9. ročníku. Škola poskytuje základní vzdělání pro cca 370 žáků.

2.3 Vybavení školy

Všechny kmenové třídy na I. stupni jsou vybaveny interaktivní tabulí. Pro účely školní družiny mají k dispozici samostatné místnosti, nebo využívají kmenové třídy (Dukla, Ves), Dále jsou vybaveny multifunkčními třídami s počítači, knihovny, TV sálky (Dukla, Ves), místnostmi s keramickou pecí, jídelnami, sborovny, kabinety, školní dílnou a cvičnou kuchyňkou, relaxačními koutky na chodbách. V blízkosti školy byla postupně vybudována či zmodernizována multifunkční sportoviště, jež jsou k dispozici v době vyučování i po vyučování (např. pro školní družinu). V Mariánském Údolí je k dispozici funkční tělocvična, ve Vsi multifunkční sportovní hala.

Ve Vsi je umístěna ředitelna, kancelář zástupce ředitele, kmenové třídy jsou vybaveny dataprojektory, učebna určená pro výuku VV a HV, 2 učebny pro výuku cizích jazyků. V půdní vestavbě je učitelská knihovna a kabinet pro asistenty pedagoga. Koridorem je škola spojena se školní jídelnou. Součástí školy je tělocvičná hala, která je přístupná i veřejnosti, do níž se dá projít budovou školy nebo samostatným vchodem z ulice. Škola poskytuje prostory pobočky ZUŠ Žerotín. Součástí školy je školní zahrada. Škola má možnost využívat Ski areál, jehož svah je uměle zasněžovaný a travnaté hřiště FK Hlubočky. Ke škole náleží asi 500 m vzdálené hřiště pro atletiku a kolektivní sporty.

Pro zcela bezproblémový chod škole chybí více odborných učeben – zejména pro výuku chemie, fyziky, zeměpisu, dějepisu apod.

Materiální zabezpečení je zajišťováno přes Obec Hlubočky, částečně ze státního rozpočtu, z projektů EU, případně ze sponzorských darů a peněz SRPŠ.

Silné stránky školy:

- krásné přírodní prostředí, do něhož jsou všechny budovy zasazeny
- esteticky upravené vnitřní i venkovní prostory školy
- stabilní a přátelsky naladěný kolektiv zaměstnanců školy

- kompletní zasíťování všech budov školy, včetně wifi
- moderní počítačové učebny
- celkově velmi dobré materiální vybavení školy (moderní a funkční pomůcky, audiovizuální technika)
- jazyková učebna vybavená audiotechnikou (Ves)
- vhodně vybavené relaxační koutky na chodbách (sedací vaky, knihovničky; stolní fotbal a pingpongový stůl ve Vsi)
- dvě keramické pece
- multifunkční sportovní hala ve Vsi
- televize s internetem na chodbách školy volně přístupné žákům
- školní zahrady s možností výuky přírodovědných předmětů

Slabé stránky školy:

- vzdálenost mezi jednotlivými budovami školy, cca 3 - 4 km
- chybí odborné učebny zejména na 2. stupni.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je relativně stabilní, pokud pedagogičtí pracovníci odcházejí, tak zpravidla na mateřskou dovolenou.

Odborná kvalifikovanost

Učitelský sbor je téměř plně odborně kvalifikovaný, pedagogové si vzdělání doplňují dalším studiem a návštěvou kurzů v rámci DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků) prezenční nebo distanční formou.

Členství v kabinetech a lektorská činnost

Učitelka AJ působí jako členka okresního kabinetu konverzační soutěže v angličtině.

2.5 Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci z 5 částí obce: z Hluboček - Dukly, Vsi, Mariánského Údolí, Posluchova, Hrubé Vody a výjimečně i žáci z okolních obcí, případně z Olomouce.

Škola zabezpečuje i vzdělávání žáků s různou mírou podpůrných opatření a žáků nadaných, kteří jsou vzděláváni podle plánu pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálního vzdělávacího plánu (IVP) za pomoci přidělených asistentů pedagoga.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- spolupráce se ZŠ Mikroregionu Bystřička
- projekty Ovoce do škol, Mléko do škol
- projekty v rámci EVVO - Zdravé zuby, Den Země - naučná stezka CHKO Bystřice, čištění Bystřičky, M.R.K.E.V.
- projekty v rámci plnění minimálního preventivního programu

Zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů:

Šablony II
 IKAP II (partnerství se SOŠ Kosinova, Olomouc)
 MAS Šternbersko
 IROP

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty:

Zákonní zástupci žáků:

- při komunikaci s rodiči vycházíme z toho, že právo rozhodovat o dětech mají jejich rodiče
- problémy dětí řešíme citlivě, s ohledem na sociální situaci rodiny
- organizujeme pro rodiče Den otevřených dveří, zveme je i na projektové dny a další akce školy
- realizujeme třídní schůzky, informujeme rodiče v plné šíři o dění ve škole a o hodnocení jejich dětí
- rodičům jsme k dispozici i mimo třídní schůzky a konzultace, jsme připraveni s nimi jednat o problémech jejich dětí kdykoli
- máme zavedeny pro rodiče konzultační hodiny pedagogů, výchovného poradce a metodika prevence
- ředitel školy se pravidelně zúčastňuje jednání SRPŠ

Školská rada

Lékaři pro děti a dorost v obvodu, dětská psychiatrie a psychologové

Magistrát města Olomouce: sociálně zdravotní odbor, odbor sociálně právní ochrany dětí

Školská poradenská zařízení (PPP a SPC)

Obecní policie, Policie ČR

IPS Úřadu práce v Olomouci

Metodik primární prevence při PPP Olomouckého kraje

Pracovníci OÚ Hlubočky - komise kulturní, sociální, bytová a školská, sbor pro občanské záležitosti

SRPŠ při ZŠ Hlubočky

Mateřské školy v Hlubočkách – Mariánském Údolí a v Hlubočkách - Dukle

ZŠ Velká Bystřice

Mikroregion Bystřička a Šternbersko

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce školy, která vznikla analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru a navázáním na tradice školy.

V našem ŠVP, s motivačním názvem „**Škola pro život**“, se zaměřujeme:

v procesu vzdělávání

- na učení žáků takovým znalostem a dovednostem, které budou uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi
- na zavádění efektivních metod do výuky jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterým povedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- na výrazné posílení výuky cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický, což je nezbytné pro život v EU
- na vedení žáků k využívání komunikačních a informačních technologií, nejen posílením předmětu informatika, ale také podporou zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů
- na věnování stejné péče žákům nadaným, ale i slabým, stejně jako žákům se specifickými poruchami a zdravotním postižením
- do budoucna rozšíření počtu volitelných předmětů

v procesu výchovy

- na vedení žáků k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel řádu školy – naučit žáky, aby se tato pravidla dodržovala, nikoliv porušovala
- na uplatňování demokratických zásad a principů dobrého občanského soužití
- na toleranci a úctu člověka k člověku
- na dodržování Úmluvy o právech dítěte
- na výchovu žáků k odsuzování rasismu, násilí a xenofobie
- na systematické působení proti vandalismu, násilí a šikaně mezi žáky
- na mimoškolní činnost dětí
- na ochranu životního prostředí
- na vytváření estetického cítění

Dále chceme rozvíjet silné stránky naší školy a maximálně eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Náš ŠVP vychází z devíti cílů základního vzdělávání, které budou naplňovány prostřednictvím klíčových kompetencí. Tyto kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na ZŠ není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE

Kompetence k učení	Vedeme žáka k vyhledávání informací a jejich zpracování (text – publikace, učebnice).
	Učíme žáky s těmito informacemi pracovat (třídít, porovnávat, využívat).
	Klademe důraz na sebehodnocení.
	Vytváříme mezipředmětové vztahy – projekty, projektové dny, vlastní nápady, tvořivost.
	Připravujeme žáky na soutěže a olympiády.
	Využíváme přírodu jako zdroje učení.
	Učíme žáky používat správné termíny, symboly a vedeme je k samostatnému vyjadřování.
Kompetence k řešení problémů	Vedeme žáky k řešení problémových úloh z praktického života.
	Učíme žáky vyhledávat, třídít a zpracovávat informace z různých zdrojů (ústní, tištěné, internet).
	Učíme žáky promýšlet a plánovat způsob řešení na základě úsudku a vlastních zkušeností.
	Podporujeme žáky v samostatném řešení problémů s využitím získaných vědomostí a dovedností.
	Vedeme žáky k hledání různých variant řešení problémů.
	Učíme žáky aplikovat osvědčené postupy při řešení podobných nebo nových situací.
	Učíme žáky obhájit své řešení a zhodnotit své postupy.
Kompetence komunikativní	Vedeme žáky ke komunikaci s dospělými, učiteli, spolužáky.
	Vedeme žáky ke kultivovanému a smysluplnému ústnímu i písemnému projevu.
	Učíme žáky naslouchat jiným, porozumět jim a vhodně reagovat.
	Vedeme žáky k tvorbě krátkých článků.
	Vedeme žáky k prohlubování komunikace mezi třídami, využíváme projektové dny, sportovní, kulturní a společenské akce.
	Vedeme žáky ke komunikaci a spolupráci mezi školami v rámci družebních a sportovních akcí.

Kompetence sociální a personální	V rámci vzdělávání se opíráme o názory, náměty a zkušenosti žáků.
	Využíváme skupinovou práci a usilujeme o rozvoj ohleduplnosti, tolerance, spolupráce a vzájemné pomoci.
	Vedeme žáky k respektování pravidel chování, k hodnocení negativních prvků ve vzájemných vztazích.
	Učíme žáky sebedůvěře, samostatnému rozvoji a vytváření pocitu sebedůvěry.
	Učíme žáky základům týmové práce a kooperace.
Kompetence občanské	Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí prostřednictvím stanovených pravidel chování třídních kolektivů (Řád školy).
	Vedeme žáky k pochopení společenských norem, respektování přesvědčení druhých lidí (např. národnostní menšiny, náboženství).
	Připravujeme žáky k zodpovědnému rozhodování, poskytování účinné pomoci v krizových situacích (sportovní dny, LVZ, chování člověka za mimořádných situací).
	Usilujeme o aktivní zapojení do kulturního dění a o projev pozitivního postoje k uměleckým dílům (výchovné koncerty, divadelní představení, vzdělávací pořady v Muzeu umění).
	Vedeme žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí (třídění odpadů).
Kompetence pracovní	Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do pracovních aktivit – využití materiálů, nástrojů, pomůcek, vybavení.
	Vedeme žáky k dodržování pravidel, plánování úkolů, postupů; učíme je vzájemné komunikaci, spolupráci.
	Učíme žáky vyjádřit a přijímat názory, prezentace, vlastní pocity, provést sebehodnocení.
	Rozmanitými formami seznamujeme žáky s různými profesemi.
	Pořádáme exkurze a organizujeme zájmové kroužky pro žáky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení se zpracováním individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP).

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními pedagogové školy berou na zřetel skutečnost, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje

u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP pro základní vzdělávání musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP pro základní vzdělávání speciální.

3.3.2 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání žáků škola zabezpečí, případně umožní organizaci vzdělávání tak, aby docházelo k:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- k nastavení všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání žáků;
- v odůvodněných případech k uplatnění možnosti odlišné délky vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.3.3 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole, pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Před zahájením poskytování podpůrných opatření 1. stupně zpracuje škola PLPP.

PLPP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování potřeb žáka.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Náležitosti PLPP jsou vymezeny v příloze č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění (dále vyhláška č. 27/2016 Sb.).

Před zpracováním PLPP budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

PLPP škola průběžně vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2. – 5. stupně poskytuje škola podpůrná opatření 1. stupně na základě PLPP.

S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

IVP má písemnou podobu. Náležitosti IVP jsou vymezeny v příloze č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Podpůrná opatření

Předmět speciálně pedagogické péče může být doporučován jako forma další péče o žáka ve škole, jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka (dříve označované jako „nápravy“), zaměřené například na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení (učitel s kvalifikací pro práci se žáky se SVP). Předmět je směřován k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace a orientaci v čase, pozornosti, paměti atd. (zajišťuje speciální pedagog, psycholog) či k zajištění logopedické péče. Péči poskytuje speciální pedagog.

Pokud se využívá intervence v podobě předmětu speciálně pedagogické péče jako vyučovací předmět – například zdravotní tělesná výchova, český znakový jazyk, alternativní a augmentativní komunikace atd., pak škola zapracuje předmět do školního vzdělávacího programu a žáci budou z tohoto vyučovacího předmětu hodnoceni formou slovního hodnocení. Péči poskytuje speciální pedagog.

Pedagogická intervence může být na základě doporučení ŠPZ poskytovaná od 2. stupně. Poskytovat ji mohou pedagogičtí pracovníci. ŠPZ specifikuje rozsah intervence.

Asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, který se podílí na vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami v případě, že tito nejsou sami schopni efektivně naplňovat své vzdělávací potřeby. K tomu, aby byl AP do vyučování ve třídě zařazen, je nutné doporučení školského poradenského zařízení a souhlas příslušného krajského úřadu (odboru školství).

3.3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům nadaným a mimořádně nadaným jsou poskytována podpůrná opatření v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Za **nadaného žáka** se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadaného žáka** se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

3.3.5 Plán pedagogické podpory (PLPP)

Před zahájením poskytování podpůrných opatření 1. stupně zpracuje škola PLPP.

PLPP zahrnuje popis nadání a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování potřeb žáka.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Náležitosti PLPP jsou vymezeny v příloze č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Před zpracováním PLPP budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

PLPP škola průběžně vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně poskytuje škola podpůrná opatření 1. stupně na základě PLPP.

S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

3.3.6 Individuální vzdělávací plán (IVP)

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a se školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

3.4 Začlenění průřezových témat

V našem ŠVP máme zařazeny všechny tematické okruhy šesti průřezových témat na 1. i 2. stupni. Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů, netvoří samostatný předmět ani nejsou součástí projektů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova	1	Rozvoj schopností poznávání
	2	Sebepoznání a sebepojetí
	3	Seberegulace a sebeorganizace
	4	Psychohygiena
	5	Kreativita
	6	Poznávání lidí
	7	Mezilidské vztahy
	8	Komunikace
	9	Kooperace a kompetice
	10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	11	Hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova demokratického občana	1	Občanská společnost a škola
	2	Občan, občanská společnost a stát
	3	Formy participace občanů v politickém životě
	4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1	Evropa a svět nás zajímá
	2	Objevujeme Evropu a svět
	3	Jsme Evropané
Multikulturní výchova	1	Kulturní diference
	2	Lidské vztahy
	3	Etnický původ

	4	Podpora multikulturality
	5	Princip sociálního smíru a solidarity
Environmentální výchova	1	Ekosystémy
	2	Základní podmínky života
	3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	4	Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova	1	Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
	2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	3	Stavba mediálních sdělení
	4	Vnímání autora mediálních sdělení
	5	Fungování a vliv médií ve společnosti
	6	Tvorba mediálního sdělení
	7	Práce v realizačním týmu

Použité zkratky

I. stupeň

ČJ	český jazyk
AJ	anglický jazyk
M	matematika
Prv	prvouka
VI	vlastivěda
Př	přírodověda
HV	hudební výchova
VV	výtvarná výchova
TV	tělesná výchova
PČ	pracovní činnosti

II. stupeň

ČJ	český jazyk
AJ	anglický jazyk
NJ	německý jazyk
RJ	ruský jazyk

D	dějepis
Z	zeměpis
Př	přírodopis
F	fyzika
Ch	chemie
VkO	výchova k občanství
VkZ	výchova ke zdraví
M	matematika
Inf	informatika
HV	hudební výchova
VV	výtvarná výchova
TV	tělesná výchova
PČ	pracovní činnosti
CvČ	cvičení z českého jazyka
CvM	cvičení z matematiky
EV	ekologická výchova

Průřez. témata a tem. okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV - 1	ČJ, M, HV, VV, PČ	M, VV, PČ	M, VV, PČ, AJ	ČJ, M	ČJ, M, VV, HV, Inf	TV, F, PČ, Př, M, Z, HV, VV	TV, F, PČ, Př, M, Inf, Vko, VkZ, RJ, ČJ, NJ, HV, VV	TV, Ch, F, PČ, Př, M, Inf, RJ, ČJ, NJ, HV, VV	TV, Ch, PČ, Př, RJ, Z, M, ČJ, NJ, HV
OSV - 2	Prv, VV	Prv, VV	Prv, VV, AJ	AJ	VV, AJ	TV, Vko, VkZ, VV	TV, Vko, VkZ, VV	TV, Př, Vko	TV, Vko, VV
OSV - 3		Prv	AJ		M, PČ	TV, Vko, VkZ	TV, PČ, Vko, RJ, ČJ, NJ	TV, AJ, Ch, PČ, Vko, RJ, ČJ, NJ	TV, AJ, Ch, F, PČ, Vko, RJ, ČJ, NJ
OSV - 4	TV	HV, TV	ČJ, TV		Př, TV, AJ	TV, AJ	TV, Vko, VkZ	TV, Vko	TV, Vko
OSV - 5		M	ČJ	ČJ		M, VV, HV	Vko, M, ČJ, VV, HV	M, Č, VV, HV	Z, M, ČJ, HV, VV
OSV - 6	Prv	ČJ		VI	M	TV, Vko, VkZ	TV, Vko	TV, Vko	TV, AJ, Vko, M
OSV - 7	Prv		ČJ, Prv	VI	Př, TV	VkZ, HV	Vko, VkZ	Ch, Př, Vko	Ch, Vko
OSV - 8	ČJ, VV	VV	Prv, HV	HV, VV	ČJ, Př, HV, VV, M	TV, VkZ, Z, VV, HV	TV, Inf, Vko, VkZ, RJ, Z, NJ, VV, HV	TV, Inf, Vko, Z, NJ, VV, HV	TV, Vko, Z, NJ, HV, VV
OSV - 9	TV	M, TV	M, Prv, TV		PČ	F, Př, Z, PČ	PČ, Inf, Vko, VkZ, Z	Ch, F, PČ, Inf, Vko, Z	Ch, F, PČ, Vko, Z
OSV - 10			M	TV	TV, M	TV, F, PČ, VkZ, Z	TV, F, PČ, Př, Inf, Vko, VkZ, ČJ	TV, Ch, PČ, Př, Inf, ČJ	TV, Ch, F, PČ, Vko, Z, M
OSV - 11				VV, PČ	VV, PČ		Př, Vko, VkZ,	Ch, Př	Ch, VV

Průřez. témata a tem. okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO - 1	ČJ, Prv	Prv	Prv	ČJ, VI		TV, Vko	TV	TV	TV
VDO - 2				VI	VI	PČ	PČ, Př, Inf, Vko	PČ, Př, D, Inf, Vko	PČ, Př, Z, D, Vko
VDO - 3			Prv	VI	VI	Vko			Vko
VDO - 4				VI	VI	D, VV	Inf, Vko, VV	D, Inf, Vko, VV	D, Vko
VMEGS - 1	VV	ČJ, VV	ČJ, VV	AJ, ČJ, HV, VV	AJ, ČJ, VI, Inf, HV	ČJ, Vko, VkZ	Z, D, NJ, Inf, Vko, VV	Z, D, Inf, RJ	AJ, D, NJ, RJ
VMEGS - 2			VV	VI, VV	VI, AJ	VkZ, HV	PČ, Z, D, HV	AJ, Z, HV	D, Vko
VMEGS - 3				VV	VI	D, VV	Z, D, Inf, Vko	Z, D, Inf, RJ	Z, D, Vko, VV
MkV - 1		ČJ	ČJ, VV	AJ, ČJ	AJ, ČJ	TV, Vko	TV, AJ, ČJ, Vko	TV, ČJ	TV, ČJ, Vko
MkV - 2	ČJ, Prv		AJ	ČJ, AJ	ČJ	D, VV	ČJ, D, Vko	ČJ	ČJ, D
MkV - 3		Prv	Prv, HV	ČJ		Z, D	Z, D, Vko, HV	Z, HV	D, Vko, HV
MkV - 4					AJ	Z, D	AJ, Z, ČJ, NJ, VV	Z, ČJ, NJ, HV	ČJ, D, NJ
MkV - 5								Vko	D, Vko
EV - 1	Prv, VV, PČ	Prv, VV, PČ	Prv, VV, PČ	Př, VV, PČ	VV	TV, PČ, Př, Z, D, VV	TV, PČ, Př, Z	TV, PČ, Z	TV, PČ, Př, Z
EV - 2	PČ	PČ	Prv, VV, PČ	M, Př, VV	VV, Př	AJ, PČ, Př, Z	PČ, Př	Ch, F, PČ	Ch, F, PČ, Př
EV - 3	VV, PČ	ČJ, Prv, VV, PČ	Prv, VV, PČ	Př, VI, VV, PČ	VI, VV, Př, M	F, PČ, Př	PČ, Př, D, Vko, VV	Ch, PČ, Z, D, Vko, HV, VV	Ch, PČ, Př, Z, D, Vko
EV - 4	ČJ		Prv	VI, VV, PČ	VV, Př	PČ, Př, Z	PČ, Př, Z, Vko, VkZ	Ch, PČ, Př	Ch, F, PČ, Př, Z, D, Vko, VkZ
MV - 1	ČJ	ČJ		ČJ	ČJ	TV, PČ, ČJ	TV, AJ, PČ, ČJ, Inf	TV, Ch, PČ, Př, ČJ, Inf, Vko	TV, Ch, PČ, Př, ČJ
MV - 2							Inf	Inf	
MV - 3							Inf	Inf	
MV - 4					Inf	ČJ			
MV - 5						Vko	Vko, VkZ	Inf	D, HV
MV - 6					ČJ		Inf	Inf	
MV - 7							ČJ	ČJ, Inf	ČJ, VV

4. Učební plán

4.1 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	Disp.čas. dotace
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Čes. jazyk a liter.	ČJ	8	9	8+1	4+3	4+3	33	7
	Anglický jazyk	AJ		0+1	3	3	3	9	1
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	5
Inform.a kom. technologie	Informatika	Inf					1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prv	2	2	2+1			12	3
	Přírodověda	Př				2	1+1		
	Vlastivěda	Vl				2	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	
Povinná časová dotace			19	20	22	21	20	102	
Disponibilní časová dotace			1	2	3	4	6		16
Celkem za 1. stupeň			20	22	25	25	26	118	

4.2 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem	Disp.čas. dotace
			6.	7.	8.	9.		
Povinné předměty								
Jazyk a jazyková komunikace	Čes. jazyk a liter.	ČJ	4 + 1	4 + 1	4 + 1	3 + 2	15	5
	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	0
	Ruský jazyk	RJ	0	2	2	2	6	0
	Německý jazyk	NJ						
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	16	4
Inform.a kom.technologie	Informatika	Inf	0 + 1	1 + 0	1 + 0	1 + 0	3	1
Člověk a společnost	Dějepis	D	1 + 0	2	1 + 1	2	10	1
	Výchova k občanství	VkO	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	F	2	1 + 1	1	1	20	4
	Chemie	Ch	0	0	2	2		
	Zeměpis	Z	2	1 + 1	1 + 1	1		
	Přírodopis	Př	2	2	1 + 1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	9	0
	Výtvarná výchova	VV	2	1	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VkZ	1	0	0	1	10	0
	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	0 + 1	1	1	1	3	1
Povinná časová dotace			25	26	26	27	104	16
Volitelné předměty								
Inform.a kom. technologie	Informační technologie	IT				0/ 1 + 1		2
Jazyk a jazyk.komunikace	Cvičení z ČJ	CvČ						
Matematika a její aplikace	Cvičení z M	CvM						
Člověk a příroda	Ekologická výchova	EV						
Člověk a zdraví	Sportovní hry	SH						
Disponibilní časová dotace celkem			4	4	5	5		18
Celkem za 2. stupeň			29	30	31	32	122	

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Na 1. stupni jsme posílili hodinové dotace o disponibilní hodiny vyučovacím předmětům:

Český jazyk a literatura – 1 hodina ve 3. ročníku, 3 hodiny ve 4. ročníku a 5. ročníku,
Anglický jazyk – 1 hodina ve 2. ročníku,
Matematika – po 1 hodině v 1. - 5. ročníku,
Prvouka – 1 hodina ve 3. ročníku,
Přírodověda – 1 hodina v 5. ročníku,
Vlastivěda – 1 hodina v 5. ročníku.

Na 2. stupni jsme posílili hodinové dotace o disponibilní hodiny vyučovacím předmětům:

Český jazyk a literatura – po 1 hodině v 6. – 8. ročníku a 2 hodiny v 9. ročníku,
Matematika – po 1 hodině v 6. – 9. ročníku,
Informatika – 1 hodina v 6. ročníku,
Dějepis – 1 hodina v 8. ročníku,
Fyzika – 1 hodina v 7. ročníku
Zeměpis – 1 hodina v 7. a 8. ročníku,
Přírodopis – 1 hodina v 8. ročníku.
Pracovní činnosti – 1 hodina v 6. ročníku.
Jako volitelné předměty nabízíme:
Informační technologie v 9. ročníku – 1 hodina týdně,
Cvičení z českého jazyka – 1 hodina týdně,
Cvičení z matematiky – 1 hodina týdně
Ekologická výchova – 1 hodina týdně
Sportovní hry – 1 hodina týdně.
Žák 9. ročníku si z nabídky vybírá dvě z možností tak, aby dotace činila celkem 2 hodiny.

5. Učební osnovy

5.1 1. stupeň

5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v českém jazyce je zaměřeno na

- vnímání a chápání různých jazykových sdělení
- čtení s porozuměním, kultivované psaní, mluvení a rozhodování se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analýzu a kritické posouzení jeho obsahu
- získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka.
- na přesné a logické myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování
- poznávání základních literárních druhů, vnímání jejich specifických znaků, formulování vlastních názorů o přečteném díle
- získávání a rozvíjení základních čtenářských návyků i schopností tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

Časová dotace

Předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět

v 1. ročníku	8 hodin týdně
ve 2. ročníku	9 hodin týdně
ve 3. ročníku	8 hodin týdně
	1 disponibilní hodina týdně
ve 4. ročníku	4 hodiny týdně
	3 disponibilní hodiny týdně
v 5. ročníku	4 hodiny týdně
	3 disponibilní hodiny týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- počítačová učebna

Průřezová témata

OSV   Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy a komunikace

VDO   Občanská společnost a škola

VMEGS   Evropa a svět nás zajímá

MkV   Kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ

EV	Lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí
MV	Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální práce
- práce ve skupinách
- práce ve dvojicích
- kolektivní práce
- projekty

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- při řešení problémů učí žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktí a ohledupní
- snaží se prezentovat sami sebe

Učitel

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.

- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomuje si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívá daných pracovních podmínek

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Jazyková výchova			
OVO : Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, členění slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivizace předškolních poznatků formou hry Předslabikářové období - samohlásky - souhlásky m, l, s, p - slabiky otevřené - sluchová analýza a syntéza slov - uvolňovací cviky 	<ul style="list-style-type: none"> OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV 8 - komunikace - řeč těla, zvuku a slov, komunikace v různých situacích
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO : Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>OVO : Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí skládat slabiky, jednoduchá slova - čte slabiky a jednoduchá slova - čte jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě - umí sedět při psaní, držet psací potřeby - zvládá techniku psaní 	<ul style="list-style-type: none"> Slabikářové období - slabičně - analytický způsob výuky čtení - slabiky zavřené - nové hlásky a písmena - t, j, n ,y - nové hlásky a písmena - d, k, v, r, ou, au - individuální přechod k vázanému spojování slabik ve slova - nové hlásky a písmena (š, z, h, c, č, ž, b) - čtení slov se dvěma souhláskami uvnitř slova - čtení slov se dvěma souhláskami na začátku slova - procvičování vázaného čtení probraných typů slov - psaní - uvolňovací cvičení, cviky a nácvik písmen - psaní úhledné, čitelné, přehledné 	<ul style="list-style-type: none"> VDO 1 - občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, třídě, výchova k samostatnosti, sebekritice a odpovědnosti MkV 2 - lidské vztahy - učí se podílet na spolupráci, uplatňování principu slušného chování EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše škola a nejbližší okolí MV 1 - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - vliv Tv, rozhlasu a tisku - v přiměřené míře k věku žáků

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO: Píše správné tvary písmen číslic správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.</p> <p>OVO: Žák pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>OVO : Žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje psací a tiskací písmena - umí napsat psací písmena velké i malé abecedy - umí přepsat tiskací písmo do psané podoby - umí vytvořit větu na dané slovo - umí vyslovovat hlásky, dodržuje slovní přízvuk a melodii věty - dokáže vyprávět pohádku podle obrázkové osnovy - dokáže drammatizovat jednoduchý text - dokáže seřadit 4 - 6 vět podle děje 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik prvků jednotlivých písmen - přepis písmen, psaní otevřené slabiky - opis slabik a slov - přepis a opis jednoduchých vět - diktát slov a jednoduchých vět - nové hlásky a písmena (ř, ch, g ,f, d', t', ň) - čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně a slabikotvorným r, l uvnitř a na konci slova - slabiky dy, ty, ny x di, ti, ni - sluchová analýza - postupné zvyšování plynulosti čtení delších slov - vyprávění podle obrázků známých dětských pohádek - pokus o dokončení jednoduchého děje - vlastní vyjádření textu kresbou 	
Literární výchova			
<p>OVO : Žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vnímat a reprodukovat jednoduchý literární text 	<ul style="list-style-type: none"> - přednes - říkadla, básničky, rozpočítadla - zážitkové čtení s nasloucháním 	

Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO : Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>OVO : Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>OVO : Žák respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</p> <p>OVO: Žák se aktivně zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem.</p> <p>OVO : Žák v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>OVO : Žák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>OVO : Žák píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <p>OVO : Žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<p>- plynule čte jednoduché věty, texty</p> <p>- čte nahlas a potichu</p> <p>- orientuje se v textu</p> <p>- snaží se o věcné naslouchání</p> <p>- zvládá jednoduchý rozhovor s vrstevníkem i dospělým</p> <p>- zvládá základy techniky mluveného projevu</p> <p>-několika větami umí sdělit své zážitky</p> <p>- zvládá techniku psaní (úhlednost, čitelnost, přehlednost)</p> <p>- snaží se o jednoduchý popis pomocí nabídky slov</p> <p>- umí vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků</p> <p>- seřadí věty textu podle dějové posloupnosti</p>	<p>- čtení textů v čítance a jiné (pohádky, povídky)</p> <p>- otázka - odpověď</p> <p>- pokyn - správná reakce</p> <p>- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz</p> <p>- dramatizace situací</p> <p>- dechová cvičení</p> <p>- jazyková výslovnost, jazykolamy</p> <p>- komunitní kruh</p> <p>- jednoduchý popis</p> <p>- děj - základ vypravování</p>	<p>OSV 6 - poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině, třídě</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky</p> <p>MkV 1 - kulturní diference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana prostředí a kulturních památek</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Jazyková výchova			
<p>OVO : Žák porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.</p> <p>OVO : Žák porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>OVO : Žák spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky.</p> <p>OVO : Žák odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách dě, tě, ně, ů/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen - osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>OVO : Žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p> <p>OVO : Žák vyjadřuje pocity z přečteného textu.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje vyjadřování v próze a verších, odlišuje pohádky od ostatních vyprávění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova opačného významu - rozlišuje slova souřadná, nadřazená a podřazená - rozlišuje v textu slova podle významu - spojuje slova, jednoduché věty - rozlišuje věty podle obsahu - rozlišuje měkké a tvrdé souhlásky - zvládá pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - správně píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - rozlišuje ů/ů - zvládá psaní slov s párovými souhláskami na konci slova - zvládá pravopis věty - velké písmeno a znaménko - uvědomuje si pravopis vlastních jmen - umí vnímat a reprodukovat literární text - pracuje s textem - vyjadřuje své pocity - rozezná báseň od prózy - rozezná pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> - slovo a jeho význam (třídění slov, přiřazování slov) - práce s textem - seznámení se slovesy, podstatnými jmény a přídavnými jmény - věta jednoduchá - spojky a spojovací výrazy - spojení jednoduchých vět - druhy vět - správná intonace - dělení hlásek - pravopis po měkkých a tvrdých souhláskách - psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ve slovech - psaní slov s ů/ů - slova s párovými souhláskami - doplňovací cvičení - psaní vlastních jmen - přednes básně - plynulé čtení - uplatnění přirozené intonace - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod - přednes básně - čtení prózy - znaky pohádky 	

Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO : Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>OVO : Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>OVO : Žák volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</p> <p>OVO : Žák píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte texty - čte nahlas a potichu - orientuje se v textu - snaží se o praktické naslouchání - snaží se o věcné naslouchání - učí se vyjadřovat pomocí vhodných nonverbálních prostředků - zvládá techniku psaní (úhlednost,čitelnost,formální úprava) - snaží se o jednoduchý popis a krátká sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení textu v čítance a jiné literatuře - zdvořilostní fráze, kontakt s druhými - otázka - odpověď, pokyn - správná reakce - zpráva, vypravování, dialog - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - jednoduchý popis, vzkaz, pozvánka, adresa a pozdrav - popis a vypravování podle osnovy 	<p>OSV 4 - psychohygienu</p> <p>OSV 5 - kreativitu</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zvyky a tradice</p> <p>MkV 1 - kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik</p>
Jazyková výchova			
<p>OVO : Žák porovnává významy slov zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a vyhledává slova příbuzná - poznává a rozlišuje slovní druhy (kromě zájmen, příslovcí a částic) 	<ul style="list-style-type: none"> - příbuzná slova - slovní druhy 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Literární výchova			
<p>OVO : Žák užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p> <p>OVO : Žák spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p> <p>OVO : Žák odůvodňuje pravopis a píše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech dě, tě, ně, ú/ů ,bě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>OVO : Žák čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p> <p>OVO : Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p> <p>OVO : Žák pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se o gramaticky správné vyjadřování - spojuje věty do souvětí - rozlišuje věty v souvětí - odlišuje jednoduchou větu od souvětí - zvládá pravopis i/y po obojetných souhláskách - zvládá pravopis vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování - zvládá psaní slov s párovými souhláskami uvnitř slova - využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě - recituje básně - pracuje s textem - vyjadřuje své pocity z textu - snaží se vylíčit atmosféru textu - rozezná pohádku od ostatních vyprávění - snaží se podle svých schopností pracovat s literárním textem 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovná a nespisovná slova - gramatická správnost tvarů podstatných a přídavných jmen a sloves v mluveném projevu - věta jednoduchá, souvětí - větné vzorce - spojky a spojovací výrazy - vyjmenovaná slova - vlastní jména - párové souhlásky - plynulé čtení - hlasité a tiché čtení - přednes básně - dramatizace - práce s knihou - výtvarný doprovod - pohádka, pověst, povídka, příběhy se zvířecím a dětským hrdinou - charakteristika literárních postav - reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace, dokončení příběhu 	

Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO : Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>OVO : Žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>OVO : Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</p>	<p>- podle svých schopností přečte předem připravený text správnou technikou čtení</p> <p>- po tichém čtení je schopen reprodukovat text - zachytí posloupnost děje</p> <p>- čte s porozuměním textu</p> <p>- snaží se přednes čteného textu</p> <p>- dodržuje hygienické návyky při čtení</p> <p>- ve vhodné úpravě zaznamená s pomocí učitele podstatné informace</p> <p>- začíná používat slovník a encyklopedii</p> <p>- je ohleduplný a zdvořilý k partnerovi, navazuje s ním kontakt</p> <p>- odlišuje od sebe jednoduché druhy sdělení</p> <p>- dokáže správně oslovit, zahájit i ukončit dialog i telefonický rozhovor</p> <p>- rozpozná odlišné vedení a obsah telefonického rozhovoru (přivolání pomoci, linka bezpečí, běžný hovor, manipulativní hovor – cizí osoba)</p>	<p>Praktické čtení</p> <p>pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé</p> <p>Uvědomělé hlasité čtení</p> <p>dodržování správné techniky čtení</p> <p>Tiché čtení</p> <p>schopnost reprodukce posloupnosti děje</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Čtení s přednesem</p> <p>Hygienické návyky při čtení</p> <p>Věcné čtení</p> <p>- čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (klíčová slova a věty)</p> <p>Záznam podstatných informací</p> <p>Literární slovník, encyklopedie</p> <p>Praktické naslouchání</p> <p>- zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s partnerem</p> <p>Posuzování úplnosti jednoduchého sdělení</p> <p>Základní komunikační pravidla střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV 5 - kreativita</p> <p>VDO 1 - občanská společnost a škola</p> <p>- způsoby uplatňování v každodenním životě školy</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>- rodinné příběhy, zážitky</p> <p>MkV 1 - kulturní diference</p> <p>- poznávání vlastního kulturního zakotvení (obyčej, tradice)</p> <p>MkV 2 - lidské vztahy</p> <p>- umět se vžít do role druhého, tolerance, empatie</p> <p>MkV 3 - etnický původ</p> <p>- odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p> <p>OVO : Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p>	<p>- vyjadřuje se podle svého komunikačního záměru a komunikační situace</p> <p>- rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost</p> <p>- zná situace, kde by se měl spisovný jazyk používat</p> <p>- podle daného návodu napíše obsahově i formálně správně vzkaz, oznámení, pozvánku i zprávu, omluvenku</p> <p>- umí číst tiskopisy, uvědomuje si potřebnost a důležitost uváděných údajů</p> <p>- zná a dodržuje techniku psaní, především úhlednost a čitelnost</p> <p>-dodržuje hygienické návyky při psaní</p> <p>- kontroluje své písemné projevy</p>	<p>Komunikační žánry - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, vypravování vlastních zážitků, popis osob, zvířat, věcí</p> <p>Základy techniky mluveného projevu</p> <p>- intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči</p> <p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru</p> <p>Mimojazykové prostředky řeči</p> <p>Zdvořilé vyjadřování</p> <p>Výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace</p> <p>Spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>Technika psaní</p> <p>- úhledný, přehledný, čitelný písemný projev</p> <p>Kontrola vlastních textů</p> <p>Hygienické návyky při psaní</p> <p>Žánry písemného projevu</p> <p>- vzkaz, oznámení, pozvánka, zpráva, vypravování, popis, dopis, jednoduché tiskopisy - dotazník, přihláška</p>	<p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>- identifikace základních orientačních prvků v textu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní části osnovy vyprávění, s pomocí učitele vytváří a zapisuje podrobněji její jednotlivé části - dokáže předložené osnovy využívat - zvládne krátký mluvený nebo písemný projev 	<p>Vytváření osnovy Základní části osnovy Využívání osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu</p>	
Jazyková výchova			
<p>OVO : Žák porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p> <p>OVO : Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v uváděných pojmech a dokáže je od sebe odlišit i využívat - naznačí stavbu slova – kořen, předponu a příponovou část - učí se správně využívat stavbu slova při dělení slov - v příponové části odlišuje při skloňování a časování koncovku - zná správné otázky a další pomůcky při rozlišování slovních druhů a používá je - skloňuje a časuje slova, uvědomuje si gramaticky správné tvary - určuje základní mluvnické kategorie 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma <p>Stavba slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořen, předpona, přípona <p>Dělení slov na konci řádku</p> <p>Rozlišení přípony a koncovky při skloňování a časování</p> <p>Slovní druhy ohebné a neohebné</p> <p>Skloňování podstatných jmen</p> <p>Mluvnické kategorie: pád, číslo, rod, vzor</p> <p>Časování sloves</p> <p>Mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p> <p>OVO : Žák vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p> <p>OVO : Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p> <p>OVO : Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p> <p>OVO : Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší slova spisovná a nespisovná - zachytí nespisovné tvary slov i odlišnou výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - vyhledá úplnou základní skladební dvojici ve větě jednoduché a označí ji - pozná věty jednoduché, které nemají úplnou základní skladební dvojici, a určí jejich základ - podle počtu sloves bezpečně rozliší větu jednoduchou od souvětí - podle počtu sloves spočítá počet vět v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy podle smysluplnosti sdělení - přiřazuje k vyjmenovaným slovům i slova příbuzná – odůvodní pravopis - učí se využívat pomůcky při řešení správného pravopisu – např. Pravidla českého pravopisu - vysvětlí pravidlo psaní předložek z, s (2. a 7. pád) - učí se správně psát zeměpisné názvy - orientuje se ve správném psaní koncovek sloves v přítomném čase 	<p>Spisovné a nespisovné tvary slov Odlišná výslovnost hlásek v nespisovných tvarech slov</p> <p>Základní skladební dvojice Základ věty - Po a Př jejich spojení = ZSD</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí Určování počtu vět v souvětí</p> <p>Spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí Obměna spojek a spojovacích výrazů Lexikální pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - psaní předložek z, s - předpony od-, nad-, před-, pod-, roz-, bez- - vlastní jména nejvýznamnějších hor, řek, států Morfologický pravopis - koncovky podstatných jmen podle vzorů slovesa v přítomném čase</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO : Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> - učí se vzory podstatných jmen a jejich využití - řeší správně shodu přísudku s podmětem v psaném projevu 	<p>Pravidla českého pravopisu</p> <p>Syntaktický pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech 	
Literární výchova			
<p>OVO : Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</p> <p>OVO : Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</p> <p>OVO: Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává své dojmy z četby, učí se je vyjadřovat slovně, výtvarně i dramaticky - získává vztah k literatuře a čte knihy podle vlastního zájmu - přednáší vhodné literární texty - před ostatními spolužáky dokáže reprodukovat předem připravený text - účastní se dramatizací a přijímá role - vytváří vlastní ilustrace k literárním textům - zná základní literární druhy - odliší od sebe pohádku, bajku a povídku - používá a dovede vysvětlit pojmy - spisovatel, básník, báseň, próza - vyznačí v básni slova, která se rýmují - využívá k četbě časopisy pro děti - navštěvuje knihovnu - orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti 	<p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání pocitů a dojmů při poslechu i četbě literárních textů <p>Vyjadřování zážitků slovně, písemně, kresbou, dramatizací</p> <p>Rozvoj čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes básní a prózy - dramatizace - nácvik hříčky, scénky - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní tvořivé psaní - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární druhy – poezie, próza, - literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka - spisovatel, básník, báseň, próza - verš, rým, přirovnání <p>Časopisy pro děti</p> <p>Film a televize</p>	

Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO: Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>OVO: Žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>OVO: Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stále zdokonaluje techniku čtení - pozná orientační prvky v textu - snaží se číst s přednesem - dodržuje hygienické návyky při čtení - využívá slovníky a encyklopedie - odliší od sebe jednoduché druhy Sdělení - zaznamená slyšený projev a reaguje na něj otázkami - sděluje své dojmy z naslouchání 	<p>Praktické čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorné, plynulé přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení - pozorné čtení <p>Zdokonalování techniky čtení Znalost orientačních prvků v textu Porozumění čteným textům Čtení s přednesem Hygienické návyky při čtení Věcné čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení jako zdroj informací čtení <p>vyhledávací – rozlišení podstatných a okrajových informací záznam podstatných informací Využívání slovníků a encyklopedií</p> <p>Praktické naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohleduplné, zdvořilé, vyjadřující kontakt s partnerem <p>Věcné naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí na mluvčího, posuzování úplnosti nebo neúplnosti jednoduchého sdělení <p>Zaznamenávání slyšeného projevu Reakce otázkami Zapamatování podstatných fakt Reprodukce obsahu slyšeného projevu Zážitkové naslouchání</p>	<p>OSV 2- rozvoj schopnosti poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium <p>OSV 8 - komunikace v různých situacích</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodinné příběhy, zvyky, tradice <p>MkV 1 - kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti <p>MkV 2 - lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo lidí žít společně a podílet se na spolupráci <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování kritického přístupu k reklamě <p>MV 6 - tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu sdělení

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Mluvený projev			
<p>OVO: Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</p> <p>OVO: Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.</p> <p>OVO: Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže ústně podat zprávu a oznámení, umí vypravovat - dodržuje základní komunikační pravidla - pozná reklamu - pokusí se o reklamní slogan - uvědomuje si význam verbální a neverbální komunikace - pozná spisovná a nespisovná slova - dokáže správně vyslovovat 	<p>Základní komunikační pravidla</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování <p>Komunikační žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, vypravování, popis <p>Reklamy</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamní slogany <p>Základy techniky mluveného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování závislé na komunikačním záměru <p>Mimojazykové prostředky řeči</p> <p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	
Písenný projev			
<p>OVO: Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p> <p>OVO: Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písenný projev s dodržением časové posloupnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem - zdokonaluje techniku psaní - dodržuje základní hygienické návyky při psaní - rozpozná základní části osnovy vyprávění, vytváří a zapisuje její jednotlivé části - dokáže předložené osnovy využívat - zvládne krátký mluvený nebo písenný projev 	<p>Upevňování techniky psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování základních hygienických návyků při psaní <p>Komunikační žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpráva, oznámení, dopis, inzerát, tiskopisy – dotazník, přihláška <p>Vyprávění, popis statický</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření osnovy - vlastní vyprávění, dodržování časové posloupnosti - popis (třída, hračka, kamarád) 	
Jazyková výchova			
<p>OVO: Žák porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam daného slova - dokáže vytvořit slova podobného, opačného významu - umí rozlišit slova stejně znějící - umí rozpoznat kořen slova - chápe smysl slov příbuzných - snaží se rozlišit koncovky a přípony 	<p>Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma</p> <p>Stavba slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořen, předpona, přípona, koncovka, slova příbuzná <p>Dělení slov na konci řádku</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p> <p>OVO: Žák vyhledává základní skladebnou dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - rozlišuje přídavná jména tvrdá a měkká - pozná zájmena osobní a jejich tvary - rozpozná číslovky - určuje mluvnické kategorie sloves - pozná zvrtné sloveso - rozliší slovesné tvary - rozlišuje neohebné slovní druhy - zachytí nespisovné tvary slov i odlišnou výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - umí najít ZSD - dokáže vyhledat určovací skladebné dvojice tzv.doplnění - uvědomuje si nevyjádřený podmět 	<p>Slovní druhy ohebné i neohebné</p> <p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnické kategorie - pád, číslo, rod - určí vzor <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní (druhy zájmen) - tvary zájmen já, ty, my, vy, se <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnické kategorie – osoba, číslo, způsob (oznamovací, rozkazovací), čas <p>Poznávání zvrtných sloves</p> <p>Jednoduché a složené sloves. tvary</p> <p>Neohebné slovní druhy</p> <p>Spisovné a nespisovné tvary slov</p> <p>Tvoření spisovných a nespisovných slov</p> <p>Základní skladebná dvojice</p> <p>Určovací skladebné dvojice</p> <p>Podmět holý a rozvítý</p> <p>Přísudek holý a rozvítý</p> <p>Věta holá a rozvítá</p> <p>Nevyjádřený podmět</p> <p>Část podmětová a část přísudková v neúplných základních skladebních dvojicích</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p> <p>OVO: Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p> <p>OVO: Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p> <p>OVO: Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit větu jednoduchou od souvětí na základě slovesných tvarů - dokáže určit počet vět v souvětí na základě počtu slovesných tvarů - snaží se změnit větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy podle smysluplnosti sdělení - uvědomuje si psaní předpon s-, z-, vz- - použije pravidlo pro psaní předložek z, s (2. a 7. pád) - učí se správně psát jednoduché zeměpisné názvy - koncovky podstatných jmen píše podle vzorů - píše koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých podle vzorů - správně řeší pravopis u sloves v přítomném tvaru - pracuje s Pravidly českého pravopisu - zná základ shody podmětu s přísudkem 	<p>Věta jednoduchá a souvětí Změna jednoduché věty v souvětí Vzorec souvětí</p> <p>Spojky a spojovací výrazy - zájmena, příslovce Vnímání spojek a, i, ani, nebo, že, protože, když Obměna spojek a spojovacích výrazů v souvětí Lexikální pravopis - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná v rozšířené slovní zásobě - předpony s-, z-, vz - orientačně - vlastní jména národností, států planet Morfologický pravopis - předložky s, z - koncovky podstatných jmen podle vzorů - pravopis sloves v přítomném tvaru Pravidla českého pravopisu</p> <p>Syntaktický pravopis - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Literární výchova			
<p>OVO: Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</p> <p>OVO: Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>OVO: Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</p>	<p>- získává vztah k literatuře a čte knihy podle svých zájmů</p> <p>- přednáší vhodné literární texty</p> <p>- zpracuje a přednese literární referát</p> <p>- účastní se dramatizací a přijímá role</p> <p>- tvoří podle svých schopností vlastní texty a ilustrace</p> <p>- snaží se rozlišit umělecký a neumělecký text</p> <p>- orientuje se v základních literárních druzích a žánrech</p> <p>-zná časopisy pro děti a mládež</p> <p>- orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti</p> <p>- vyhledává informace, navštěvuje knihovnu</p>	<p>Pocity a prožitky při poslechu a četbě</p> <p>Vyjadřování dojmů z četby a poslechu</p> <p>Výchova k čtenářství</p> <p>Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného literárního textu</p> <p>Přednes vhodných literárních textů</p> <p>Literární referáty</p> <p>Dramatizace: nácvik hříčky, scénky</p> <p>Vlastní tvořivé psaní</p> <p>Vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Umělecké a neumělecké texty</p> <p>Literární druhy</p> <p>- poezie, próza, drama</p> <p>Literární žánry</p> <p>- báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení, báj</p> <p>- spisovatel, básník, herec, režisér</p> <p>- ilustrátor</p> <p>- verš, rým, sloka, přirovnání</p> <p>- personifikace</p> <p>Časopisy pro děti a mládež</p> <p>Film a televize</p> <p>Poznávání informačních zdrojů</p>	

5.2.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v anglickém jazyce je zaměřeno na

- komunikační schopnosti žáků
- schopnost žáků dorozumět se s cizincem v běžných situacích, hovořit s ním o jednoduchých tématech
- porozumění čtenému textu na příslušné jazykové úrovni
- vedení žáků k poznávání reálií anglicky mluvících zemí
- mluvený projev a dovednost dorozumět se (u žáků s SPU)
- úvod do cizojazyčného vzdělávání – probuzení zájmu o studium jazyka, vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení zvukové stránky
- zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou na příslušné úrovni
- základní znalosti z oblasti reálií
- výklad gramatiky omezen na nezbytné minimum

Časová dotace

Předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět

ve 2. ročníku   1 disponibilní hodina týdně

v 3. – 5. ročníku   3 hodiny týdně

Místo realizace

- výuka v kmenových třídách
- jazykové učebny

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV   Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

MkV   Mezilidské a kulturní vztahy – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita

VMEGS   Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- diskuse
- reprodukce textu
- projekty
- soutěže
- dramatizace

Kompetence k učení

Žáci

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, skupinkách

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojici a skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vede žáky k diskuzi
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Řečové dovednosti			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>OVO: Žák zopakuje a použije slova a sslovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>OVO: Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybaví si slovní zásobu v daných okruzích - pozdraví a poděkuje - rozumí jednoduchým pokynům ve třídě - vybaví si a reprodukuje anglickou abecedu - utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku 	<ul style="list-style-type: none"> - čísla 1 – 12 - barvy - domácí mazlíčci - rodina - hračky -Vánoce -Velikonoce - pozdravy - poděkování - pokyny ve třídě - abeceda - jednoduché odpovědi na otázky 	<p>OSV 2 - informace o mé osobě</p> <p>MkV 2 – tolerantní vztahy s jinými lidmi</p> <p> </p> <p>OSV 3 - regulace vlastního chování</p>

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, produktivní řečové dovednosti, psaní			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>OVO: Žák zopakuje a použije slova a sslovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>OVO: Žák porozumí obsahu jednoduchého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>OVO: Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>OVO: Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>OVO: Žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybaví si slovní zásobu v daných okruzích - pozdraví a poděkuje - rozumí jednoduchým pokynům ve třídě - napíše krátká sdělení - vybaví si a reprodukuje anglickou abecedu - utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku - orientuje se ve slovníčku v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> - čísla 1 – 99 - barvy - domácí mazlíčci - rodina - třída - tělo - oblečení - jídlo - zvířata - hračky a další osobní věci - dny a měsíce - pozdravy - poděkování - pokyny ve třídě -jednoduchý popis osoby -jednoduché rozhovory na dané téma - blahopřání - abeceda - věta jednoduchá, otázka a zápor slovesa být 	<p>OSV 2 - informace o mé osobě</p> <p>MkV 2 – tolerantní vztahy s jinými lidmi</p> <p>OSV 3 - regulace vlastního chování</p>

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</p> <p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>OVO: Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybaví si slovní zásobu daného tématu - seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály - orientuje se v anglické abecedě, používá slovníček učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> - zvířata - volný čas - můj pokoj - hudební nástroje - sport a hry - dům – byt - zdraví a nemoci - město - nakupování - dopravní prostředky - počasí - škola - svátky - motivační písničky a říkanky - autentické ilustrativní materiály - krátké poslechové ukázky k tématům - anglická abeceda 	<p>OSV 2 - informace o mé osobě</p> <p>MkV 1 - zvyky a tradice</p> <p>MkV 1 - písně a poezie angl. mluvících zemí</p> <p>MkV 2 - příběhy dětí</p> <p>VMEGS 1 - život dětí v jiných zemích</p>
Mluvení			
<p>OVO: Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>OVO: Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku - seřadí věty podle kontextu - reprodukuje krátkou konverzaci na dané téma - vybaví si pozdravy při setkání a loučení s dítětem i dospělým - sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci - sdělí, co má a nemá rád 	<ul style="list-style-type: none"> - říkanky a písničky - pozdravy - hra v rolích, modelové situace na dané téma 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	- zeptá se na množství		
Čtení s porozuměním			
OVO: Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. OVO: Žák rozumí jednoduchým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- čte nahlas krátké texty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost - orientuje se v krátkém textu, odpoví jednoduše na položenou otázku	- orientace v textu, překlad jedn. textu - hra v rolích - přítomný čas prostý – 1. a 2. os. č. j. - přítomný čas průběhový - 3. os.č. j. - modální sloveso can č. j. - předložky místa - vazba there is/there are - popis počasí - krátké texty k tématickým okruhům	
Produktivní řečové dovednosti			
OVO: Žák rozumí jednoduchým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- čte nahlas krátké texty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost	- komiksy, jednoduché příběhy na daná témata, říkanky	
Psaní			
OVO: Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblastí svých zájmů a každodenního života.	- napíše jednoduchý text o sobě a své rodině	- rodina - škola - volný čas	

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</p> <p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>OVO: Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybaví si slovní zásobu daného tématu - seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály - orientuje se v anglické abecedě, používá slovníček učebnice - rozumí smyslu krátkých jasných jednoduchých zpráv, rozumí frázím a sl. zásobě ze známých oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - škola - svátky - domov a bydlení - denní program - oblečení, móda - části těla - zvířata - sport a hry - hudba - předměty - moderní technologie - motivační písničky a říkanky - autentické ilustrativní materiály - krátké poslechové ukázky k tématům - anglická abeceda 	<p>OSV 2 - informace o mé osobě OSV 4 - dobrá organizace času</p> <p>MkV 1 - zvyky a tradice</p> <p>MkV 1 - písně a poezie angl. mluvících zemí</p> <p>MkV 2 - příběhy dětí</p> <p>VMEGS 1 - život dětí v jiných zemích</p> <p>EV 2 - ochrana biologických druhů</p>
Mluvení			
<p>OVO: Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p> <p>OVO: Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku - seřadí věty podle kontextu - reprodukuje krátkou konverzaci na dané téma - vybaví si pozdravy při setkání a loučení s dítětem i dospělým - sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci - sdělí, co má a nemá rád - zeptá se na množství - používá řadu frází, ustálené věty v dané tematice 	<ul style="list-style-type: none"> - říkanky a písničky - pozdravy - hra v rolích, modelové situace na dané téma - oslovení, pozdrav - omluva – - slovesa to be, to have got - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - kdo, kde, kdy - domov a bydlení - denní program - oblečení, móda 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy 	<ul style="list-style-type: none"> - zvířata - sport a hry - hudba - předměty - moderní technologie 	
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p> <p>OVO: Žák rozumí jednoduchým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduché texty - vyhledá specifické informace v textu, odpovídi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu - učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách a symbolech 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v textu, překlad jedn. textu - slovesa to be, to have got - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - kdo, kde, kdy - krátké texty k tématickým okruhům 	
Produktivní řečové dovednosti			
OVO: Žák rozumí jednoduchým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas krátké texty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - komiksy, jednoduché příběhy na daná témata, říkanky 	
Psaní			
<p>OVO: Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p> <p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>OVO: Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy - je schopen sestavit krátký dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - komiksy, texty - vyhledávání slovní zásoby, překlady textů 	

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti
- využívají znalostí z praktického života

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace na internetu
- vede sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- učí práci s chybou
- učí žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- u žáků rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- při řešení problémů učí žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů
- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh
- při řešení problémových úloh učí žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit

- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohledupní
- snaží se prezentovat sami sebe

Učitel

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chovají se zodpovědně

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- vede žáky k věcnému řešení problémů

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- seznamují se s různými profesemi

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky
- žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- vytváří představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- cíleně posiluje (motivuje) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)

Matematika a její aplikace - Matematika - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
<p>OVO: Žák používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>OVO: Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>OVO: Žák užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p> <p>OVO: Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p> <p>OVO: Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru - určí počet daného čísla do 10, do 20 - využívá matematické pomůcky - porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, = - dokáže napsat i přečíst čísla 0 - 20 - umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na číselné ose - využívá matematické znaky - užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání v oboru čísel do 20 - umí z paměti sčítat a odčítat do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1. desítky - sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky - zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu - využívá komutativnosti - sestaví jednoduché slovní úlohy - využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru - přirozená čísla 1 - 5, 6 - 10, 10 - 20 - určování čísel v řadě do 10, do 20 - pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě - počítání a určování předmětů v daném souboru - využívání názorných pomůcek - dominové karty, kostky, počítadlo aj. - porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů - psaní jednotlivých čísel 0 - 20 - číselná osa, znázorňování čísel - určování čísel na číselné ose - porovnávání čísel pomocí číselné osy - sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy - vyvození +, - na názorných příkladech - sčítání, odčítání do 5, do 10, do 20 - zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti - využívání početních situací v praktických činnostech - práce ve skupině, postavení členů ve skupině 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozornost a soustředění - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Závislosti a práce s daty			
<p>OVO: Žák se orientuje v čase.</p> <p>OVO: Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</p> <p>OVO: Žák doplňuje posloupnosti čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí části dne, doba spánku, doba denní - řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh - za pomoci učitele se orientuje na číselné ose - určí místo v řadě 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, propojení s prvoukou - určování časové jednotky - hodina v průběhu dne a noci, časový údaj - den, měsíc, rok - čtení s porozuměním, řešení slovních úloh - určení data a zápis - číselně, slovně - střídání ročních dob, měření teploty, porovnávání výsledků měření - vztahy o několik více, méně - číslovky řadové 	
Geometrie			
<p>OVO: Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.</p> <p>OVO: Žák porovnávání velikost útvarů.</p> <p>OVO: Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádr - určí shodné a neshodné tvary základních útvarů - zná významy slov velký x malý dlouhý x krátký, stejný - dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar - vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar 	<ul style="list-style-type: none"> - základní geometrické útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh tělesa: krychle, kvádr, koule, jehlan - stavebnice - určování rovinných útvarů - stavebnice - porovnávání geometrických tvarů - kreslení - modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků 	

Matematika a její aplikace - Matematika - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
<p>OVO: Žák používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>OVO: Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>OVO: Žák užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p> <p>OVO: Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opakuje a procvičuje čísla do 20 - poznává jednotlivá čísla do 100 - určí počet daného čísla do 100 zapiše a přečte všechna čísla do 100 - určí posloupnost jednotlivých čísel do 100 - vyhledá dané číslo v řadě 0 - 20, dokáže přečíst všechna čísla 20 - 100 - dokáže určit a porovnat velikost daného čísla - porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, = - najde a zapiše dané číslo na číselné ose - sčítá a odčítá čísla do 20 s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá do 100 vybrané příklady, dokáže použít číselné osy, počítá z paměti - zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu - využívá komutativnosti ve + - násobí a dělí v oboru násob. 1 - 5 	<ul style="list-style-type: none"> - počítání prvků v souboru do 20 - vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru - počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel - počítání a určování předmětů v daném souboru - využívání názorných pomůcek - dominové karty, kostky, počítadlo aj. - čtení, psaní, porovnávání čísel do 100 - porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů - psaní jednotlivých čísel 20 -100 - pojmy před, za, hned před, hned za, - postavení čísla v číselné řadě - orientace na číselné ose - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes desítky (20 + 30, 45 + 8) - počítání s použitím závorek - doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů - násobilka 1 – 5 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozornost a soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů <p>OSV 5 - kreativita -</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj základních rysů kreativity <p>OSV 9 - kooperace a kompetice -</p> <ul style="list-style-type: none"> práce ve skupinách

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	- využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností	- využívání početních situací v praktických činnostech - práce ve skupině, postavení členů ve skupině	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
OVO: Žák se orientuje v čase. OVO: Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života. OVO: Žák doplňuje tabulky a posloupnosti čísel.	- dokáže určit hodiny, minuty - řeší jednoduché slovní úlohy - provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh - pozná české mince a bankovky - seznámí se s pojmem platební karta - odhadne cenu potravin a nákupu - určí místo v řadě, číslovky řadové - doplňuje jednoduché tabulky	- převody času, měsíc, den hodina, minuta - čtení s porozuměním, řešení slovních úloh - vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života - práce s penězi - hra Na obchod - názorné zavedení násobilky 1 - 5 - tabulky sčítání, odčítání, násobení, dělení	
Geometrie v rovině a v prostoru			
OVO: Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. OVO : Žák porovnává velikostí útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	- rozezná základní rovinné útvary - rozezná, pojmenuje krychli, kvádr, kouli - narýsuje úsečku, určí délku úsečky na cm a porovná - rýsování přímk	- čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule - modelování těles - určování odlišností jednotlivých těles - rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček - přímka, lomená čára	

Matematika a její aplikace - Matematika - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
<p>OVO: Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>OVO: Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá komutativnosti v řešení početních operací - sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 z paměti i písemně - používá násobilku k řešení úloh - dokáže správně používat matematické symboly + , - , x , : - dělí do 100 se zbytkem - poznává jednotlivá čísla do 1 000 na základě názoru - určí počet daného čísla do 100, do 1 000 - určí počet daného čísla do 1 000 - zaokrouhluje na desítky, stovky - porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, rovná se - dokáže napsat i přečíst čísla 100 do 1 000 - umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na číselné ose 	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 z paměti i písemně Násobení a dělení v oboru násobilky do 100 Dělení se zbytkem, Velká násobilka Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0 – 1 000 Určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Zaokrouhlování</p> <p>Psaní a čtení jednotlivých čísel 100 – 1000. Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy</p>	<p>OSV 1- rozvoj schopností poznávání cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - práce ve skupině</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovacích dovedností</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p> <p>OVO: Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá matematické znaky - umí z paměti sčítat a odčítat jednoduché příklady do 1 000 - zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu - využívá komutativnosti - sestaví jednoduché slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000 - sčítání a odčítání z paměti - násobení dvojciferných čísel jednociferným - písemné sčítání dvou trojiciferných čísel - řešení slovních úloh se dvěma početními výkony - využívání početních situací v praktických činnostech - práce ve skupině, postavení členů ve skupině 	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
<p>OVO: Žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</p> <p>OVO: Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</p> <p>OVO: Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotky času: hodina, minuta, vteřina - provádí odhady předběžného výsledku měření - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - doplňuje tabulky součtů, rozdílů, součinů a podílů 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, propojení s prvoukou - měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností - provádění jednoduchých převodů času - hra Na obchod - praktické využívání v TV, prvouce - práce s tabulkami, diagramy 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Geometrie v rovině a prostoru			
<p>OVO: Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.</p> <p>OVO: Žák porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</p> <p>OVO: Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádr - určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů - provádí jednoduché převody - dokáže narýsovat a změřit úsečky různé délky - narýsuje a změří úsečky v různých polohách - vypočítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar - vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar 	<ul style="list-style-type: none"> - základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec, čtyřúhelník, mnohoúhelník) - různá měřidla délky, měření úsečky, - jednotky délky: mm, cm, dm, m - přímka, úsečka, bod, průsečík, polopřímka, úsečka, bod, průsečík - rýsování - vzájemná poloha přímek (různoběžky, rovnoběžky) - obvod rovinného obrazce - základní prostorové útvary (kvádr, válec) - modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků 	

Matematika a její aplikace - Matematika - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
<p>OVO: Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá komutativnosti v řešení početních operací - sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 z paměti i písemně - používá násobilku k řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 z paměti i písemně - velká násobilka 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti soustředění, zapamatování, řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p> <p>OVO: Žák zaokrouhluje přirozená čísla provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 10 000.</p> <p>OVO: Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p> <p>OVO: Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže správně používat matematické symboly +, -, x, : - porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, = - poznává jednotlivá čísla do 1 000 000 na základě názoru - orientuje se na číselné ose - sčítá, odčítá písemně do 1 000 000 - používá písemné algoritmy násobení a dělení do 1 000 000 - umí zaokrouhlovat čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - provádí odhady a kontroly svých výpočtů - dokáže použít komutativní zákon - pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času - převádí jednotky délky na dm, m, km a jednotky hmotnosti dkg, kg, t - řeší jednoduché slovní úlohy - využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností - převádí celá čísla na zlomky - určí část celku jako zlomek 	<ul style="list-style-type: none"> - násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru - přirozená čísla 0 - 1 000 000 - určování čísel v řadě do 1 000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících - pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě - písemné algoritmy početních operací - zaokrouhlování čísel - odhad a kontrola výsledků - práce s kalkulátorem - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000 - sčítání a odčítání z paměti - násobení, dělení - jednotky délky, hmotnosti - převody - doplňování tabulek - řešení slovních úloh - jednoduchá měření - zlomky - zlomek jako část celku 	<p>EV 2 - základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření hmotnosti, délky

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty			
OVO 5: Žák vyhledává a třídí data.	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže měřit, vážit, zaznamenávat důležitosti, sestavit a doplnit tabulku - na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - sestaví graf příjmů a výdajů modelové rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s tabulkami, zápisy, řešení - názorné sestavení grafů, zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce 	
Geometrie v rovině a prostoru			
<p>OVO: Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary - (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) užívá jednoduché konstrukce.</p> <p>OVO: Žák sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran.</p> <p>OVO: Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rýsuje základní rovinné útvary - graficky sčítá a odčítá úsečky - spočítá obvod mnohoúhelníku - sestrojuje rovnoběžky - sestrojuje kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kružnice - grafický součet a rozdíl úseček - obvod mnohoúhelníku (sečtením délek jeho stran) - jednotky délky a jejich převody - vzájemná poloha dvou přímek 	
OVO: Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává osově souměrné útvary ve čtvercové síti - umí znázornit souměrný útvar ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> - osově souměrné útvary (čtverec, obdélník, kruh) 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
OVO : Žák řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové přímky v dějinách vlasti - pokouší se řešit zajímavé matematické hry - pracuje s krychlemi 	<ul style="list-style-type: none"> - letopočty, výpočty doby minulé x současné - propojení s vlastivědou, přírodovědou - matematické soutěže - stavby z krychlí - číselné a obrázkové řady 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
		<ul style="list-style-type: none"> - magické čtverce - prostorová představivost 	

Matematika a její aplikace - Matematika - 2.období - 5.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
<p>OVO: Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>OVO: Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá komutativnosti v řešení početních operací - sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 000 z paměti i písemně - používá násobilku k řešení úloh - dokáže správně používat matematické symboly +, -, x, : <ul style="list-style-type: none"> - poznává jednotlivá čísla do 1 000 000 na základě názoru - určí počet daného čísla do 1 000 000 - určí počet daného čísla do 1000000 - snaží se využívat počtu do 1 000 000 v nejrůznějších 	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 000 z paměti i písemně</p> <p>Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100</p> <p>Písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem</p> <p>Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky</p> <p>Písemné dělení dvojciferným dělitelem - algoritmy</p> <p>Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru</p> <p>Přirozená čísla 0 – 1 000 000</p> <p>Určování čísel v řadě do 1 000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání, cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 8 - komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení pozorování a aktivního naslouchání <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení sebekontroly a vůle <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<p>životních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10 000 	<p>Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě</p> <p>Počítání a určování předmětů v daném souboru využití matematických symbolů</p>	

<p><u>OVO:</u> Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.</p> <p><u>OVO:</u> Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</p> <p><u>OVO:</u> Žák porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</p>	<p>- porovná zlomky se stejným jmenovatelem - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem</p> <p>- čte desetinná čísla - vyznačí desetinné číslo na číselné ose</p> <p>- orientuje se na číselné ose i v záporných hodnotách</p>	<p>Zlomky – porovnávání, sčítání, odčítání se stejným jmenovatelem</p> <p>Celá čísla, desetinná čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)</p> <p>Číselná osa, teploměr</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty			
<p><u>OVO:</u> Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</p>	<p>- umí zaokrouhlovat čísla na desítky, stovky, tisíce, miliony - snaží se odhadovat výsledek</p>	<p>Zaokrouhlování do milionu. Využívání názorných pomůcek – dominové karty, kostky, počítadlo apod. Písem. algoritmy početních operací Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady</p>	

<p>OVO: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p> <p>OVO: Žák vyhledává, sbírá a třídí data.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, = - pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času - převádí jednotky délky na dm, m, km - hmotnosti dkg, kg, t - sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách - řeší složené slovní úlohy - převádí celá čísla na zlomky - určí část z celku - zapíše desetinné číslo - využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a naopak - seznámí se s riziky půjčování peněz - vyhledá si autobusové a vlakové spoje 	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000</p> <p>Sčítání a odčítání z paměti</p> <p>Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací</p> <p>Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna</p> <p>Délky – dm, m, km</p> <p>Tabulky, grafy</p> <p>Řešení slovních úloh</p> <p>Jednoduchá měření</p> <p>Práce s kalkulátorem, softwarem</p> <p>Zlomky</p> <p>Základní počítání a převody</p> <p>Desetinná čísla – základní poznatky</p> <p>Zajímavé matematické úlohy</p> <p>Práce s daty – praktické využití jízdních řádů a ceníků</p>	
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy v celém oboru přirozených čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu - pracuje s tabulkami a jejichmi výsledky, sestaví graf - pokouší se o sestavení diagramu 	<p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>Práce s diagramem</p> <p>Praktické využívání v TV, v přírodovědě</p>	
Geometrie v rovině a prostoru			
<p>OVO: Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí čtverec, obdélník, kružnici - rozumí trojúhelníkové nerovnosti - dokáže narýsovat daný trojúhelník 	<p>Konstrukce čtverce, obdélníku, kružnice</p> <p>Trojúhelníková nerovnost</p> <p>Sestrojení daného trojúhelníku</p>	

<p>užívá jednoduché konstrukce.</p> <p>OVO: Žák sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran.</p> <p>OVO: Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>OVO: Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže narýsovat součet, rozdíl úseček - rýsuje a určuje délku lomené čáry - dokáže označit přímkou, polopřímku, úsečku, určí rozdíl - vypočítá obvod obdélníku, čtverce, trojúhelníku - narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině, určí rovnoběžník - rýsuje kolmice - využije čtvercové sítě k výpočtu obsahu geometrických těles - používá jednotky obsahu, vzorce k výpočtu obsahu 	<p>(pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný)</p> <p>Grafický součet, rozdíl, úseček</p> <p>Rýsování přímky, polopřímky, úsečky, lomené čáry</p> <p>Výpočty obvodů daných mnohoúhelníků</p> <p>Rýsování rovnoběžek v různých polohách, rýsování rovnoběžníků</p> <p>Čtvercová síť</p> <p>Výpočty obsahu a obvodu</p> <p>Výsledky obvodů x obsahů</p>	
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl obvod x obsah - narýsuje čtvercovou síť, vyznačí čtverec, obdélník, určí osu souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání - převody jednotek <p>Označení geometrických tvarů v prostoru - tělesa</p> <p>Souřadnice bodů ve čtvercové síti</p> <p>Čtvercová síť, rýsování obrazců</p>	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

OVO: Žák řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

- dokáže řešit slovní úlohy spojené se všemi matematickými operacemi na úrovni žáka 1.stupně

Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady-obchodování, pošta, banka
Letopočty, výpočty doby minulé x současné
Propojení s VI a PŘ
Matematické zajímavosti
Odhady
Prostorová představivost
Magické čtverce

5.1.3 Informační a komunikační technologie

5.1.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v informatice je zaměřeno na

- získání základních dovedností při ovládnutí výpočetní techniky moderními informačními technologiemi
- schopnost orientovat se ve světě informací
- práci s informacemi a jejich využití v praktickém životě
- zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií

Časová dotace

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět
v 5. ročníku   1 hodina týdně

Místo realizace

- počítačová učebna

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá
MkV	Kulturní diference; lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- individuální práce
- projekty
- referáty

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí
- vyhledávají informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovávají v konkrétních pracích
- učí se dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívají je v ostatních vzdělávacích oblastech.
- tištěné i digitální dokumenty používají jako zdroje informací

Učitel

- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí
- učí vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu
- učí ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech
- učí dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech
- umožňuje nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů, informační a komunikační

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému
- učí se získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Učitel

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohledupní
- snaží se prezentovat sami sebe
- orientují se v záznamech a textech
- využívají informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací
- umí komentovat výsledky své práce (především při prezentaci)
- umí odeslat a přijmout zprávu s přílohou
- umí uložit informace z webu a dále je zpracovat

Učitel

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotecniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu

- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učí naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, konference, diskuse)

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží přijmout rady a názory ostatních
- řeší jednoduché pracovní úkoly za pomoci vhodně vybraného programu
- promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku
- volí odpovídající technologie

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- učitel umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- chovají se zodpovědně
- dodržují informační etiku

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- seznamují se s různými profesemi
- dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptují se na změněné nebo nové podmínky

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí

- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Informační a komunikační technologie - Informatika - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Základní práce s počítačem			
<p>OVO : Žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá základní ovládací prvky a nástroje operačního systému/grafického uživatelského rozhraní, které vedou ke spuštění, přepínání a ukončení aplikace - používá označování, kopírování, přesouvání, mazání - propojí počítač s jiným digitálním zařízením - zobrazí, uloží, přenese, vytiskne data - pracuje se soubory a využívá určená místa v počítači pro ukládání různých druhů dat 	<p>OS Windows</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie pc - seznámí se základními prvky Windows - uspořádá ikony, zapíná a vypíná panely - nastavuje vzhled plochy hlavní panel a nabídku start - rozlišuje jednotlivá nastavení oken a jejich uspořádání na pracovní ploše <p>Práce se soubory a složkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukládání, kopírování, přesouvání, odstraňování, změna názvu souborů a složek. - různé formáty souborů - Organizace dat v počítači, vytváření vlastních složek <p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi pojmy HW a SW, základní jednotky informatiky - základní jednotka počítače, její obsah a funkce - řádně vypne a zapne počítač - záznamová média - dodržuje zásady pro práci s počítačem 	<p>OSV 1 - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů</p> <p>MkV 4 - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>
<p>OVO : Žák respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní části počítače a běžné periférie a vysvětlí jejich funkci - vyjmenuje běžné aplikace a vysvětlí jejich použití - řádně zapne a vypne počítač - rozezná provozní stav počítače a podle toho postupuje v práci, v případě nesnáží si vyžádá pomoc - dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s ICT v místě, ve kterém pracuje - průběžně ukládá výstupy své práce na více nezávislých místech 		

<p>OVO : Žák chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, zda si spouští aplikace, ukládá a sdílí data, informace a výstupy své práce v prostředí počítače, místní síť, nebo internetu, a podle toho zvolí nástroje a bezpečné postupy své práce - uvede příklady situací, které mohou vést k poškození, ztrátě nebo zneužití dat a navrhne postup, který tomu zabrání - si zvolí silné heslo a chrání je před zneužitím 	<p><u>Bezpečnost při práci PC a Internetu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zabezpečení dat v PC - zabezpečení dat na internetu - rozezná nebezpečné situace, které mohou vést k zneužití dat - viry
<p>Vyhledávání informací a komunikace</p>		
<p>OVO : Žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. OVO : Žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích. OVO : Žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyhledat stránku s určitým tématem - ověřuje vyhledané informace - dokáže napsat zprávu, přečíst a smazat zprávu 	<p><u>Pohyb na webu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přes hypertextový odkaz - známá adresa - prohlížeče www stránek - práce s digitální encyklopedií - dětské portály - elektronická pošta - odesílání, čtení a mazání zpráv

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zpracování a využití informací			
<u>OVO</u> : pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	<ul style="list-style-type: none"> - otevře textový nebo grafický dokument - napíše/přepíše do textového editoru jednoduchý text členěný do odstavců a pomocí formátování upraví nadpisy v textu - uspořádá data do číslovaného nebo nečíslovaného seznamu, do připravené tabulky - vloží do textového dokumentu obrázek, upraví jeho rozměry a nastaví obtékání textu - vytvoří s využitím grafických editorů jednoduchý bitmapový i vektorový obrázek - ořízne, otočí digitální fotografii a upraví její rozměry 	<p><u>Textový editor - Word</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uložení a otevření souboru - pohyb v dokumentu - označení části textu - tvorba seznamu - kopírování a přesun části textu - psaní a oprava textu - písmo - typ, velikost, barva, tučné, kurzíva - vložení obrázku - tvorba hypertextového odkazu <p><u>Grafický editor - Malování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vložení obrázku - uložení obrázku - otevření obrázku - zarovnání obrázku - základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary, oříznutí, otočení) - nakreslení obrázku 	

5.1.4 Člověk a jeho svět

5.1.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v prvouce je zaměřeno na

- poznávání nejbližšího okolí
- dopravní výchovu
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti
- seznamování se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí
- orientaci v dějích a v čase
- poznávání velké rozmanitosti i proměnlivosti živé i neživé přírody
- poznávání člověka jako živé bytosti má své biologické a fyziologické funkce a potřeby
- řešení úloh z běžného života prostřednictvím inscenačních metod zaměřených na orientaci v problematice peněz a cen
- dodržování zásad bezpečného chování v situacích ohrožujících zdraví

Časová dotace

Předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět

v 1. - 3. ročníku

2 hodiny týdně

ve 3. ročníku

1 disponibilní hodina týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- obec, příroda v okolí

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV

Sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; poznávání lidí; mezilidské vztahy, komunikace; kooperace a kompetice

VDO	Občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MkV	Lidské vztahy; etnický původ
EV	Ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve skupinách
- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- kolektivní práce
- frontální práce
- vycházky
- exkurze
- projekty

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti
- využívají znalostí z praktického života

Učitel

- podporuje samostatnost a tvořivost
- podporuje různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- ve výuce se zaměřuje prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používá jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- jde příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřuje svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému
- využívají znalosti a dovednosti z praktického života

Učitel

- učí žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učí žáky prakticky problémy řešit

- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému
  - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
  - v rámci svých předmětů učí, jak některým problémům předcházet
  - ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
  - jde příkladem – učí se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole
- Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohledupní – kultura komunikace
- snaží se prezentovat sami sebe

Učitel

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporují vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vede žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učí žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

Žáci

- dokáže rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojuje se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chová se zodpovědně

- snaží se být prospěšní pro sebe, rodinu a obec
- pečují o své zdraví a zevnějšek
- pomáhají ostatním

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstuje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- v žácích upevňuje hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- seznamují se s různými profesemi

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učí je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- učí žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých
- jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržuje dané slovo. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností

Člověk a jeho svět - Prvouka - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
<p>OVO: Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy - rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole - orientuje se v prostředí školy - zná cestu do školy a zpět, rozpozná kritická místa - zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici - přechází silnici na bezpečném místě - orientuje se ve škole - rozmístění tříd, jídelna, školní družina 	<p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole 	<p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy - poznávací schopnosti</p> <p>VDO 1 - občanská společnost a škola</p> <p>MkV 2 - lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování</p>
Lidé kolem nás			
<p>OVO: Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc) - vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností - vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny - uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolemi v rodině (rodič - dítě) 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, pomoc v rodině, oslavy a zvyky v rodině - soužití lidí - komunikace v rodině projevy lásky a citu, pomoc slabým 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, okolí, význam lesa</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
OVO : Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na vytváření pravidel soužití - vnímá pravidla soužití jako nutnou součást mezilidských vztahů - umí si připravit pomůcky podle pokynu učitele - učí se rozlišovat nežádoucí formy chování - začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky (charakter, vlastnosti, dovednosti, schopnosti) - tyto rozdíly se snaží respektovat - vnímá rozdíl mezi základními lidskými právy a naplňování povinností 	<p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla soužití - vztahy mezi dětmi, vzájemná pomoc a respektování <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla společenského styku - pozdrav, poděkování právo a spravedlnost - právo na relaxaci, na základní lidské potřeby (pitný režim, toaleta), práva a povinnosti žáků školy, povinnosti v rodině, ve škole 	
Lidé a čas			
OVO : Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra) - sestavuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti i práva - vyjmenuje dny v týdnu - orientuje se v souvislostech (dnes pondělí, včera neděle) 	Orientace v čase a časový řád - určování času, režim dne, kalendář, roční období	
Rozmanitost přírody			
OVO: Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> - zná roční období a umí pojmenovat jejich základní charakteristické rysy (např. s volným časem dítěte, s proměnami přírody) 	Orientace v čase - roční období, kalendář, významné dny a svátky	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO : Žák roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce) - uvědomuje si tradiční význam svátků - pozná listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy - zná základní části stromu - podle viditelných znaků rozlišuje ovoce a zeleninu - uvědomuje si jejich význam v přírodě i význam pro člověka - zná domácí i volně žijící zvířata - pojmenuje mláďata domácích zvířat 	<p>Rostliny a živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohleduplné chování k přírodě - ochrana přírody (ochrana rostlin a živočichů) 	
Člověk a jeho zdraví			
<p>OVO: Žák uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní části lidského těla - uplatňuje správný pitný režim - sestavuje správný denní režim i s ohledem na pohybové aktivity - zná zásady správné životosprávy - dodržuje správné hygienické návyky (mytí rukou, celková osobní hygiena, čisté zuby) - rozliší nemoc a úraz, pozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína) 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní potřeby a projevy péče o zdraví - nemoc, drobná poranění a úrazy, první pomoc 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><u>OVO:</u> Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p> <p><u>OVO:</u> Žák se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p><u>OVO:</u> Žák uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p><u>OVO:</u> Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ví, jak se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého, poskytnutí základního ošetření) - zná zásady správného chování u lékařů - zná zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování - snaží se předcházet úrazům a poraněním sebe i druhých - ví, jak se chovat při setkání s neznámými osobami - upozorní na podezřelé chování jedince dospělou osobu (rodič, učitel, vychovatelka) - vyhýbá se osamělým místům, kde by byl vystaven nebezpečí - ví, kde jsou nebezpečná místa na cestě do školy i ze školy - pozná přechod pro chodce, světelnou signalizaci -zná zásady bezpečné chůze po chodníku i po silnici - připravuje se na roli cyklisty - jízda v doprovodu starších, ochranné prvky při jízdě na kole - zná základní povinnou výbavu jízdního kola - ví, jak se chovat při mimořádných událostech 	<p><u>Osobní bezpečí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - krizové situace (šikana, týrání) - Neztratím se? Neztratím! (ochrana člověka) - osobní bezpečí - krizové situace - telefonní čísla záchraných složek - osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - základní pokyny - siréna, evakuace 	

Člověk a jeho svět - Prvouka - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
<p>OVO: Žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše svůj domov (byt, dům) - vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení - nakreslí jednoduchý plánec svého domova - jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem - pozná významné budovy v obci a jejich značení 	<p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí domova, panelový dům, nájemní dům, byt, vesnice, město <p>Obec</p> <ul style="list-style-type: none"> - úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařazení, jiné dominanty města 	<p>OSV 2 - sebepoznání OSV 3 - seberegulace</p> <p>OSV 6 - poznávání lidí OSV 7 - mezilidské vztahy OSV 8 - komunikace</p>
Lidé kolem nás			
<p>OVO: Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</p> <p>OVO: Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p> <p>OVO: Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná role rodinných příslušníků - orientuje se v širších rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc) - hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí) - vyjmenuje povolání členů rodiny - zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní - rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství - rozlišuje různá povolání, jejich význam a potřebu pro život <p>- podílí se na vytváření pravidel soužití</p>	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná a nové lidi - odstupňování známosti podle důvěry a přátelství (pomoci) - zná a nové lidi podle společných zájmů - jak se seznamujeme (na co musíme být opatrní) - využití volného času (cestování, sport, kultura, hry) <p>- práce, zaměstnání, řemesla, nezaměstnanost, odpočinek, zábava</p> <p>- podobní a odlišní lidé - barva pleti, místní původ, povahové vlastnosti, jazyk, nářečí</p>	<p>MkV 3 - etnický původ</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>VDO 1 - občanská společnost a škola</p> <p>EV 1 - ekosystémy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá vzhledové a povahové rozdíly mezi lidmi - uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků - vypráví o svých koníčcích a zálibách 	- volný čas	
Lidé a čas			
OVO: Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé části dne (svítání, ráno, dopoledne) - určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny - vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volno - časové aktivity - vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začátek a konec roku, pololetí) - přiřadí členy rodiny k časovým pojmům - znázorní jednoduchý rodokmen - strom života rodiny 	Orientace v čase <ul style="list-style-type: none"> - hodiny nástěnné, sluneční, přesýpací (historické hledisko) - budík, hodiny náramkové, věžní - kalendář (stolní, trhací, záznamník, diář) - minulost a současnost (dříve, dávno, nedávno, včera, předevčírem, zítra, pozítří) - rodokmen 	
Rozmanitost přírody			
OVO: Žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy zeleniny - košťálová, kořenová, listová, cibulová, listová - rozlišuje druhy ovoce - malvice, peckovice, bobule - zná stavbu těla rostlin - kořen, stonek, list, květ, plod 	Zelenina a ovoce <ul style="list-style-type: none"> - jejich druhy a význam pro člověka 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí pojmy - dužnina, jádřinec, pecka, semeno, slupka - přiřadí k ovocnému stromu ovoce - zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka - ví, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu - ví, proč a jak jsou užitečné včely - zná význam pokojových rostlin (okrasné a užitkové) - jednoduchým způsobem se o pokojové rostliny stará (zalévání, kypření, otírání prachu) - pokojové rostliny kvetoucí a nekvetoucí - zná zvířata, která můžeme chovat v bytě - popíše, jak se o zvířata v zajištění staráme - zná kvetoucí rostliny na louce (léčivé byliny) - vyjmenuje hmyz vyskytující se na louce - vyjmenuje polní plodiny - obilí, zná jejich význam - rozlišuje práce na poli - setí, sklizeň, plevele, výrobky - ví, co dává les člověku 	<ul style="list-style-type: none"> -zemědělské plodiny - pokojové rostliny - domácí mazlíčci - péče o zvířata v zajištění - podmínky života - chráněné rostliny - chránění živočichové - ekosystém - louka - ekosystém - pole - ekosystém - les - ochrana životního prostředí - les - péče o své zdraví - první pomoc při otravě 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje ryby žijící v rybníku nebo v řece - zná další živočichy žijící u vody a ve vodě - vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu rybníků a řek 	<ul style="list-style-type: none"> - ekosystém - rybník, řeka 	
Člověk a jeho zdraví			
<p>OVO: Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>OVO: Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p> <p>OVO: Žák chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a umí použít mycí prostředky, čisticí prostředky, prací prostředky - umí vysvětlit, proč je nezbytné udržovat pracovní návyky - ví, co je úraz (jak vzniká) - ví, jak přivolat pomoc - zná základní vybavení lékárníčky, - ví, kdo je školní zdravotník - respektováním pravidel chování - předchází případným úrazům - zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé - učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně - ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, čistota - pořádek a čistota - péče o zdraví - péče o zdraví - důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 156, 112) - pravidla chování - dětské nemoci - ochrana člověka za mimořádných událostí - osobní bezpečí - rizikové prostředí - osobní bezpečí - služby odborné pomoci 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>OVO: Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - požádá o pomoc pro svého kamaráda - vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím - je schopen odsoudit brutalitu a násilí v médiích (akční filmy) - zná a dodržuje pravidla silničního provozu - chodec - učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách - umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě - naslouchá a respektuje pokyny dospělých - zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů 	<p>Bezpečí a nebezpečí (ochrana člověka)</p> <ul style="list-style-type: none"> - brutalita a násilí v médiích - osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - hromadná doprava - situace hromadného ohrožení - ochrana člověka za mimořádných událostí 	

Člověk a jeho svět - Prvouka - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
<p>OVO: Žák začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řekne, napíše celou svoji adresu - popíše a do plánu obce zakreslí cestu z místa bydliště do školy - do plánu vyznačí i polohu významných budov a vyznačí nebezpečná místa - vyjmenuje dopravní značky z okolí bydliště a školy - vypráví zajímavosti z historie své obce - vyjmenuje významné historické památky své obce - mapuje okolí školy a bydliště - nakreslí jednoduchý orientační plán - orientuje se v dalších částech obce, zná směr cesty - zná nejbližší okolní obce, vyhledává je na regionální mapě - pracuje s regionální mapou, dává do souvislostí vyčtené údaje - řeky, silnice, obce, popíše podle mapy cestu do krajského města 	<p>Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR <p>Bezpečná cesta do školy</p> <p>Obec</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost a současnost obce - rozdíly mezi městem a vesnicí - mapa 	<p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika, co o sobě vím, moje vztahy k druhým</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy</p> <p>OSV 8 - komunikace</p> <p>OSV 9 - kooperace, kompetice</p> <p>VDO 1 - občanská společnost a škola - spolupráce školy s institucemi v obci, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě</p> <p>VDO 3 - formy participace občanů v politickém životě - obec jako základní jednotka samosprávy státu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Lidé kolem nás			
<p>OVO: Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p> <p>OVO: Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných a dokáže jednoduše popsat, co se dělá v daném povolání - vyvozuje potřebu i význam povolání (pro rodinu, společnost, kolektiv) - uvědomuje si rozdíl mezi psychickou fyzickou prací - naslouchá různým názorům spolužáků - vychází vstřícně přiměřeným požadavkům - umí dát najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie 	<p>Povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce, řemesla - práce s penězi (bankéř, prodavač, pošťák, apod.) - fyzická a psychická práce - relaxace - volný čas <p>Třída, škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektování různých povahových vlastností a dalších odlišností - spolužáci s různým zdravotním postižením - principy demokracie 	<p>MkV 3 - etnický původ - odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost</p> <p>EV 1 - ekosystémy - lidské sídlo - město, vesnice</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, vzduch, půda</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině, ochrana přírody</p>
Lidé a čas			
<p>OVO: Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</p> <p>OVO: Žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka o lidské společnosti, soužití, zvycích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje významné rodáky a přiřadí k nim danou činnost - na základě svých zkušeností zpracovává a porovnává své poznatky s ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> - jak žili lidé dříve - významné osobnosti současnosti i nedávné minulosti - regionální báje a pověsti - současnost a minulost v našem životě - neživá příroda - podmínky života na Zemi 	<p>EV 4 - vliv člověka k prostředí - naše obec, životní styl, prostředí a zdraví</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost.</p> <p>OVO: Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>OVO: Žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu - popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě - vyjmenuje základní podmínky života na Zemi - ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi - pozoruje a zaznamenává délku a intenzitu světla v ročních obdobích - ví, při jaké teplotě voda mění své skupenství - uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku - uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí (čistota vody, vzduchu) - navrhuje opatření ke zvýšení čistoty ovzduší a vody - rozlišuje správné a špatné v chování lidí k přírodě - rozlišuje užitečné přírodniny - jednoduchým způsobem vysvětlí rozdíl mezi přírodninou a surovinou - ví, z jakých přírodnin se získávají suroviny (dřevo, vlna, mléko, kůže) - vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou - pozoruje a popisuje, jakým způsobem probíhá výživa rostlin 	<p><u>Voda</u></p> <p><u>Půda</u></p> <p><u>Horniny, nerosty</u></p> <p><u>Světlo, teplo</u></p> <p><u>Teplota</u></p> <p><u>Vzduch</u></p> <p><u>Čistota životního prostředí</u></p> <p><u>Ochrana životního prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - živá a neživá příroda - rizika v přírodě - negativní přírodní vlivy, ochrana - výživa rostlin - chráněné rostliny a živočichové 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná v okolí obce chráněné přírodní druhy a uvědomuje si správné chování - uvádí příklady a porovnává kvetoucí a nekvetoucí rostliny - jednoduchým způsobem popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými - vyvozuje a popisuje odlišnosti hub od rostlin - pozoruje, kdy se mění skupenství vody, měření zapisuje - voda, důležitá součást života - provádí jednoduchá pozorování - provádí jednoduchá měření (délka, hmotnost, objem, teplota) - k měření používá správné nástroje, provádí zápisy z pozorování a měření 	<ul style="list-style-type: none"> - kvetoucí a nekvetoucí rostliny - dřeviny - stromy a keře - byliny - houby <p><u>Veličiny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - délka, hmotnost, objem, teplota, čas - látky a jejich vlastnosti 	
Člověk a jeho zdraví			
<p>OVO: Žák uplatňuje základní hygienicky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců - vnímá rozdíly mezi pohlavím - učí se respektovat odlišné pohlaví - uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí - vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat - ví, jaké látky by měla obsahovat zdravá výživa - vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky) - rozlišuje smyslová ústrojí a některé důležité vnitřní orgány 	<p><u>Lidské tělo</u> <u>Stavba těla rostlin, savců, ptáků a člověka</u></p> <p><u>Zdravý životní styl</u></p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO: Žák chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>OVO: Žák uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>OVO: Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>(ledviny, plíce a žaludek)</p> <ul style="list-style-type: none"> - upozorní na podezřelé chování neznámého jedince - umí odmítnout nepříjemnou komunikaci - ví, kam se obrátí o pomoc či radu - respektuje pravidla silničního provozu - umí používat hromadné dopravní prostředky (vlak, autobus) a ví, jak se v nich správně chovat - ví, jak se správně chovat v silničním provozu jako chodec - připravuje se na roli cyklisty - ví, že jako cyklista se pohybuje v doprovodu - jako cyklista používá správné ochranné prostředky - respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech - zachovává chladnou hlavu při cvičeních (vyhlášení cvičného poplachu) 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - osobní bezpečí - Počítej se vším (ochrana člověka) - komunikace s neznámým jedincem - instituce a organizace poskytující pomoc - pravidla silničního provozu - hromadné dopravní prostředky - jsem chodec - budu cyklista - mimořádné události - cvičný poplach 	

5.1.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v přírodovědě je zaměřeno na

- poznávání planety Země jako planety sluneční soustavy
- poznávání velké rozmanitosti živé a neživé přírody
- na praktické poznávání okolní krajiny
- hledání důkazů o proměnách přírody
- sledování vlivu lidské činnosti na přírodu
- poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby
- získávání základního poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích
- uvědomování si svojí odpovědnosti za své zdraví i za zdraví jiných lidí.
- bezpečné chování v rizikovém prostředí
- bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty

Časová dotace

Předmět přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět

ve 4. ročníku	2 hodiny týdně
ve 5. ročníku	1 hodina týdně
	1 disponibilní hodina týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- počítačová učebna
- okolní příroda
- obec

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV	Psychohygienu; mezilidské vztahy, komunikace
EV	Ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí;

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve skupinách
- práce ve dvojicích
- kolektivní práce
- projekty
- referáty
- vycházky
- exkurze

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti
- využívají znalostí z praktického života

Učitel

- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohledupní
- snaží se prezentovat sami sebe
- orientují se v záznamech a textech

Učitel

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci
- dokáží přijmout rady a názory ostatních

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování

- chovají se zodpovědně
- přijímají důsledky svého chování

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstřuje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- vede žáky k věcnému řešení problémů
- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím se žák učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- seznamují se s různými profesemi

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Člověk a jeho svět - Přírodověda - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozmanitost přírody			
<p>OVO: Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p> <p>OVO: Žák stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.</p> <p>OVO: Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p> <p>OVO: Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základní projevy života - podmínky života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin (různé druhy organismů) - zná základní společenstva v okolí školy, obce - rozpozná vzájemné vztahy mezi organismy, - rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy - pozoruje a třídí látky - pozoruje a zapisuje vlastnosti látek (lupa) voda, nerosty, horniny, rostliny - popíše základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin - využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<p>Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - voda, - vzduch - půda - rizika v přírodě (roční období, sezónní činnosti) - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění látek - změny látek a skupenství <p>Živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života - základní skupiny živočichů, zástupci a jejich poznávání - stavba těla vybraných živočichů a funkce jednotlivých částí těla - základní rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem - význam přírody pro člověka - význam chovu domácích zvířat - živočichové ve volné přírodě, chov zvířat v zajetí - Zoo - potravní závislosti v přírodě - rostliny - stavba těla, reprodukce, význam pro přírodu i člověka 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, voda</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, půda</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk a jeho zdraví			
<p>OVO: Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p> <p>OVO: Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob, uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p> <p>OVO: Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</p> <p>OVO: Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p> <p>OVO: Žák ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si etapy života po narození: předškolák, školák, dospělost - sestavuje svůj denní režim s účelným a efektivním využíváním času s ohledem na oprávněné nároky rodiny a školy - orientuje se v situacích ohrožujících život - uvědomuje si každodenní nebezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy) - vnímá každodenní možnosti krizových situací - dodržuje zásady zdravé výživy - zná význam otužování - rozlišuje a posuzuje brutalitu a jiné formy násilí (televize - realita) - uvědomuje si rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim umí předcházet 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj lidského těla - denní režim - učení a volný čas - pomoc blízkým osobám <p>Dopravní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace - šikana, týrání - média - brutalita a jiné formy násilí - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, brutalita a jiné formy násilí v médiích - postup v případě ohrožení – varovný signál, evakuace, zkouška sirén, integrovaný záchranný systém <p>Nemoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - nachlazení, otužování, zdravá, výživa, pitný režim - úraz (drobná poranění - řezná, tržná rána a jejich ošetření) - služby odborné pomoci 	

Člověk a jeho svět - Přírodověda - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru rozdělení času a střídání ročních období.</p> <p>OVO: Žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p> <p>OVO: Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p> <p>OVO: Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe vztahy mezi planetami - vyjmenuje planety sluneční soustavy - vnímá planetu Zemi jako součást vesmíru - uvědomuje si nutnost vesmírného bádání - lety do vesmíru - pozoruje základní podmínky života ve vztahu k podnebí a počasí, zakládá jednoduché pokusy (voda, vzduch, půda, světlo - tma) - zná konkrétní činnosti člověka v přírodě (těžba nerostů, zemědělská půda, energetické zdroje - elektrárna, průmysl - znečištění ovzduší) - pozoruje a třídí látky, pozoruje a zapisuje vlastnosti látek (lupa), voda, nerosty, horniny, rostliny, vzduch - třídí organismy a rostliny podle vývojového hlediska do známých skupin 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava, planety, den a noc, roční období <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - oběh vody v přírodě, - rozmanitost přírody - den a noc, roční období - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí - ochrana přírody <p>Chráněná území v ČR</p> <p>Země planeta lidí</p> <p>Zásahy člověka do ekosystému</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokusy s vodou, půdou, vzduchem - jednoduché záznamy výsledků pokusů <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana člověka <p>Rostliny - třídění podle charakteristických znaků, zástupci rostlin</p> <p>Živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - jejich rozmanitost - bezobratlí a obratlovci 	<p>OSV 4 – psychohygiena - hledání pomoci při potížích - zvládnutí krizových situací</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy péče - dobré vztahy, lidská práva</p> <p>OSV 8 - komunikace v různých situacích</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - život na Zemi</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody, odpady, hospodaření s odpady</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - aktuální ekologický problém nerovnoměrnost života na Zemi</p>
Člověk a jeho zdraví			
<p>OVO: Žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s hist.vývojem člověka - zná základní stavbu lidského těla - seznamuje se stavbou a funkcí jednotlivých soustav - ví, co je zdravý způsob života 	<p>Vývoj člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzpřímená chůze, - myšlení - mozek - lebka, ruka <p>Soustavy - vylučovací, trávicí, dýchací</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví.</p> <p>OVO: Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p> <p>OVO: Žák ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění.</p> <p>OVO: Žák uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná a orientuje se v situacích ohrožujících život - uvědomuje si každodenní nebezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy) - vnímá každodenní možnosti krizových situací - předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek - rozpozná běžná léčiva od lentilek - umí rozlišit lék jako pomocníka i nepřítele - zahraje různé situace ve kterých je kladen důraz na odmítání - uvědomuje si rizika návykových látek a prostředků - rozliší nemoc a úraz - ošetří drobná poranění - orientuje se v bezpečném chování v kolektivu třídy a v zájmových skupinách - rozpozná chování jednotlivých členů v rodinném prostředí, mezi vrstevníky 	<p><u>Péče o zdraví a zdravá výživa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - požár a jiná nebezpečí - elektřina o ohrožení života - důležitá telefonní čísla - krizové situace - šikana, týrání <p><u>Média</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - brutalita a jiné formy násilí - ochrana člověka za mimořádných událostí - dram. hry typu: "Co kdyby...!" - odmítání x nabízení drog - nelegální návykové látky o drogy - legální návykové látky - návykové látky a zdraví - tabák, alkohol - počítače, hrací automaty (soustavná hra = gamblerství) - centra odborné pomoci, linka důvěry - nemoci a její příznaky - prevence otužování, příjem vitamínů - první pomoc - základy poskytnutí první pomoci při lehčích úrazech - první pomoc <p><u>Partnerství, rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní mezilidské vztahy - komunikace v rodině o úcta, důvěra - změny chování v období puberty - základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy - základní příčiny onemocnění AIDS 	

5.1.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání ve vlastivědě je zaměřeno na

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- poznávání sebe i svého nejbližšího okolí a postupné seznamování se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději
- vnímání krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, na jejich soustředěné pozorování a přemýšlení o nich
- vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací
- poznávání historie a současnosti České republiky i v kontextu Evropy
- práci s mapou kraje, ČR, Evropy
- problematiku z oblasti financí

Časová dotace

Předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět

ve 4. ročníku

2 hodiny týdně

v 5. ročníku

1 hodina týdně

1 disponibilní hodina týdně

Místo realizace

- třída
- okolí školy

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV

Poznávání lidí, mezilidské vztahy

VDO

Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MV

Kulturní diference, lidské vztahy

EV

Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální práce
- práce ve skupinách
- koliktivní práce
- projekty
- práce s encyklopediemi, internetem

Kompetence k učení

Žáci

- pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vyhledávají a třídí informace z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...)

Učitel

- vede žáky k zakládání pokusů
- nabízí různé zdroje informací
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad
- vede žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů,
- uvádí věci do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- řeší problémy
- volí vhodné způsoby řešení
- užívají při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřují
- sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů

Učitel

- nabízí problémové úkoly
- objasňuje více druhů řešení
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku
- umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů i obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie
- vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení
- je žákům rádcem
- umožňuje žákům klást otázky

Žáci

- spolupracují ve skupině a respektují daná pravidla
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel

- uznává možnost volby při rozhodování
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Žáci

- rozhodují se podle dané situace
- poskytují účinnou pomoc dle svých možností
- chápou základní ekologické souvislosti
- znají požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky
- vede žáky k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- učitel předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě
- vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Člověk a jeho svět - Vlastivěda - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
<p>OVO: Žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>OVO: Žák vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky.</p> <p>OVO : Žák vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává světové strany - rozlišuje světové strany v přírodě podle přírodních jevů (hvězdy, mraveniště, stromy) - přiřadí světové strany na mapě, zorientuje mapu v přírodě - zná zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - seznámí se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny - pracuje s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu základní typy krajiny - pozná mapu České republiky, sousední státy, nejvyšší pohoří, řeky, nížiny - region ve kterém žiji, kulturní a průmyslové centrum regionu, obyvatelé, krajiny, města, průmysl, vesnice - venkov, zemědělství, exkurze zajímavých míst 	<p>Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - světové strany - orientační body a linie - mapa ČR - lidské tělo - první pomoc <p>Obec, město, místní krajina</p> <p>Mapa České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - povrch - vodstvo <p>S mapou nezabloudím (ochrana člověka)</p> <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - surovinové zdroje - výroby - služby a obchod 	<p>OSV 6 - poznávání lidí - chyba při pozorování lidí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy</p> <p>VDO 1 - občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - práva a povinnosti občana</p> <p>VDO 3 - formy participace občanů v politickém životě - obec jako základní jednotka samosprávy</p> <p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje o svých prožitcích - porovnává přírodu v okolí svého bydliště s širším okolím (region, kraj) - poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy - rozlišuje státní symboly a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - regiony ČR - národ, základy státního zřízení - státní správa a samospráva - Armáda ČR 	<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p>MV 1 - kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik v místě školy</p>
Lidé kolem nás			
<p>OVO: Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole - respektuje pravidla soužití v rodině - zná a respektuje pravidla soužití v obci - uvědomuje si možné následky při porušování pravidel - zná a respektuje pravidla silničního provozu v obci - zná členy své rodiny a zná jejich role v rodině - uvědomuje si mezigenerační vztahy (nejbližší příbuzenstvo) - umí vysvětlit jednotlivé zaměstnání členů rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla soužití - třídní, školní, společenská - práce městské a státní policie <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - role v rodině - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - zaměstnání a volný čas - chování lidí, vlastnosti lidí, pomoc slabším, pravidla slušného chování 	<p>MV 2 - lidské vztahy - osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - význam ochrany přírody a kulturních památek</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé a čas			
<p>OVO: Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>OVO: Žák využívá knihoven, sbírek muzeí a archivů jako zdroje informací ke zdůvodnění základního významu chráněných částí přírody.</p> <p>OVO: Žák rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>OVO: Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p> <p>OVO: Žák objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí - orientuje se v kalendáři - seznamuje se s minulostí kraje a předků - vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby - seznamuje se starými českými pověstmi - seznamuje se s nejstarší historií českého národa - poznává současnost a minulost v našem životě z hlediska významných dnů a státních svátků 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet - dějiny jako časový sled událostí - návštěva historických památek Olomouce - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby <u>Lovci mamutů</u> <u>Příchod Slovanů</u> <u>Velká Morava</u> <u>Přemyslovci</u> <u>Karel IV.</u> <u>Husitství</u> <u>Habsburkové</u> - současnost a minulost v našem životě - významné dny a státní svátky 	

Člověk a jeho svět - Vlastivěda - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
<p>OVO: Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</p> <p>OVO: Žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>OVO: Žák vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky.</p> <p>OVO: Žák vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického.</p> <p>OVO: Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v místě bydliště, vyhledá ho na mapě - pracuje s mapou - rozlišuje světové strany na mapě i v přírodě - orientuje se na mapě - pracuje s mapou ČR a Evropy - srovnává přírodní podmínky ČR, Evropy a světa - orientuje se na vlastivědné mapě ČR - vyhledává jednotlivé oblasti a jejich zvláštnosti - vypravuje o svých prožitcích - porovnává přírodu ČR a Evropských států - vyhledá na mapě a vypráví o místě svého prázdninového pobytu - zná místní samosprávu a státní správu 	<ul style="list-style-type: none"> - obec, město, ČR Mapa - orientační body - mapa ČR - zemský povrch, nížiny, pohoří, vodní toky a plochy - regionální turistická mapa - Ochrana člověka - ČR na mapě Evropy a světa - ČR- hl.město a další významná města, kraje, regiony - povrch, vodstvo CHKÚ - ČR- člen OSN, NATO, EU Evropa - střediska cestovního ruchu - státy Evropy, regiony ČR Státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská) - státní symboly 	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod</p> <p>VDO 3 - formy participace občanů v politickém životě - demokratické volby politika</p> <p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu - ústava jako základní zákon státu</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - zážitky z Evropy</p> <p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět - naše vlast, Evropa a svět</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané - mezinárodní organizace</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady, hospodaření</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé kolem nás			
<p>OVO: Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p> <p>OVO: Žák se orientuje v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p> <p>OVO: Žák poukáže v nejbližším přírodním a společenském prostředí na změny a problémy, navrhne zlepšení životního prostředí obce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - všímá si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů, navrhne opatření a řešení - vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství - výroby, zboží, obchod, peníze, ceny - seznámí se s nabídkou trhu - aktivně se zapojuje při ochraně životního prostředí v okolí - chová se v chráněných oblastech podle zásad, které ukládá návštěvní řád - aplikuje jednoduché třídění odpadu - uvědomuje si živelné pohromy a ekologické katastrofy - důležitost šetření el.energií a pitnou vodou - znečištění ovzduší, vhodné chování v případě zvýšené koncentrace - ekologické druhy dopravy 	<p>Soužití lidí - obchod, firmy, zájmová sdružení a spolky, pomoc nemocným a sociálně slabším</p> <ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní chování <p>Vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotný a nehmotný majetek, peníze, měna - inscenační metody (cestovní kancelář) - základní globální problémy - problémy živ. prostředí - problémy konzumní společnosti <p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - chování lidí ve vztahu k přírodě <p>Vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> -soukromé, veřejné (chování lidí k různým druhům vlastnictví) 	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - náš region, životní prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé a čas			
<p>OVO: Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>OVO: Žák využívá knihoven, sbírek muzeí a archivů jako zdroje informací ke zdůvodnění základního významu chráněných částí přírody.</p> <p>OVO: Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí dějinám jako časovému sledu událostí - umí vyhledávat regionální památky, zajímá se o možnosti péče o památky - seznamuje se s novodobějšími dějinami 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v časech, letopočtech, generace - regionální památky, péče o památky (UNESCO) - lidé pečující o památky <p><u>Národní obrození</u> <u>Revoluční rok 1848</u> <u>Česká kultura a společenský život</u> <u>Hospodářský rozvoj českých zemí</u> <u>Vznik Rakousko -Uherska</u> <u>První světová válka, vznik ČSR</u> <u>První republika - T.G. Masaryk</u> <u>Život mezi dvěma válkami</u> <u>Protektorát Čechy a Morava</u> <u>Druhá světová válka</u> <u>ČSR po 2. světové válce</u> <u>Období vlády jedné strany</u> <u>Obnovení demokracie v</u> <u>Československu</u> <u>Současnost ČR</u></p>	

5.1.5 Umění a kultura

5.1.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v hudební výchově je zaměřeno na

- uvolnění, radost, citový prožitek, seberealizaci, zábavu, týmovou práci, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti
- příležitosti, aby žáci projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou
- usilí, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa

Časová dotace

Předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 1. - 5. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- učebna Hv
- koncertní sál MF
- kulturní sál v MÚ

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; psychohygiena
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá
MkV	Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve skupinách
- práce ve dvojicích

- kolektivní práce
- samostatná práce
- projekty

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohledupní
- snaží se prezentovat sami sebe

Učitel

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomuje si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- chovají se zodpovědně

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští
- vede žáky k věcnému řešení problémů

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- seznamují se s různými profesemi

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Umění a kultura - Hudební výchova - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO</u> : Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p><u>OVO</u> : Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p><u>OVO</u> : Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.</p> <p><u>OVO</u> : Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p>	<p>- zpívá na základě svých dispozic jednoduché dětské písně</p> <p>- hraje nejjednodušší doprovody pomocí hry na tělo a Orffovy instrumentáře</p> <p>- rozlišuje hudební výrazové prostředky ve znějící melodii</p> <p>- snaží se pohybem vyjádřit hudbu a emocionální zážitky z hudby</p> <p>- pomocí hudebních nástrojů tvoří jednoduchý doprovod k písním</p>	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady hlasové hygieny - hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) - zpěv intonačně jednoduchých písní (stoupá, klesá, opakované tóny) v rozsahu c1-a1 - intonace - model tá, ta-te - melodizace říkadel - individuální práce s nezpěváky <p><u>Rytmické činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, metrum - rytmizace slov, slovních spojení, říkadel - jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje) - hra na tělo <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tón - zvuk, hudební hádanky - rozlišení změny výšky tónu - analýza průběhu melodie - hudební pohádky <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - rytmická chůze - dětské lidové hry <p><u>Instrumentální činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na dětské zvonkohry - jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>

Umění a kultura - Hudební výchova - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO</u> : Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p><u>OVO</u> : Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p><u>OVO</u> : Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřují metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p>	<p>- zpívá na základě svých dispozic jednoduché dětské písně</p> <p>- hraje jednoduché doprovody pomocí hry na tělo a Orffova instrumentáře</p> <p>- pomocí hudebních nástrojů tvoří jednoduchý doprovod k písním</p> <p>- snaží se pohybem vyjádřit hudbu a emocionální zážitky z hudby</p>	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <p>- zásady hlasové hygieny</p> <p>- hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu)</p> <p>- zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu c1-h1</p> <p>- lidová píseň, umělá píseň</p> <p>- melodizace říkadel (tá, ta-te)</p> <p>- individuální práce s nezpěváky</p> <p><u>Rytmické činnosti</u></p> <p>- rytmus, metrum</p> <p>- rytmizace slov, slovních spojení, říkadel</p> <p>- jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje)</p> <p>- hra na tělo</p> <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <p>- jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <p>- správné držení těla, rytmická chůze, běh</p> <p>- dětské lidové hry</p> <p>- lidový tanec (mazurka)</p>	<p><u>OSV 4</u> - psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění relaxace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>OVO : Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální.</p>	<p>- učí se základní hudebně teoretické znalosti</p> <p>- rozlišuje hudební výrazové prostředky ve znějící melodii</p>	<p>Hudebně teoretické znalosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy - notová osnova, houslový klíč - hodnoty not - poslechové činnosti - sluchová analýza průběhu melodie <p>Výrazové prostředky hudby (krátké poslechové skladby)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: smutně - vesele, rychle - pomalu, krátce - dlouze - poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů 	

Umění a kultura - Hudební výchova - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p> <p>OVO : Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje</p>	<p>- zpívá na základě svých schopností</p> <p>- hraje rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady hlasové hygieny - hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, c1-c2 měkké nasazení tónu, vázání tónů) - lidová píseň, umělá píseň - populární písně pro děti - intonace - pětitónová stupnicová řada, opakované tóny - individuální práce s nezpěváky <p>Rytmické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, metrum, doprovod písně 	<p>OSV 8 - komunikace - řeč zvuků a slov</p> <p>MkV 3 - etnický původ - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách</p>
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma

<p>v rámci nejjednodušších hudebních forem.</p> <p><u>OVO</u> : Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p><u>OVO</u> : Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřují metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hraje rytmické doprovody na Orffovy hudební nástroje - pomocí hudebních nástrojů tvoří jednoduchý doprovod k písním - snaží se pohybem vyjádřit emocionální zážitky z hudby - poslechem rozlišuje charakter melodie hudby - učí se základní hudebně teoretické znalosti - rozlišuje hlasy při poslechu vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - hra otázka - odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) - rytmizace říkadel - Ostinátní rytmické doprovody (Orffovy hudební nástroje) <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje - melodizace říkadel - písňová forma aba <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové a taneční hry - orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích - přísuný krok <p><u>Hudebně teoretické znalosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní not do notové osnovy c1-c2 - hodnoty not a pomlk - takt 2/4 a 3/4 - taktování 2/4 a 3/4 <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby - rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje - sluchové rozlišení dur-moll tóniny - skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - hudební forma: rondo 	
---	--	---	--

Umění a kultura - Hudební výchova - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák zpívá na základě svých svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i molových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>OVO : Žák se orientuje v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.</p>	<p>- zpívá na základě svých schopností</p> <p>- snaží se o jednoduchý doprovod</p> <p>- orientuje se v základní hudební teorii</p>	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu c1-d 2, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování) - lidová píseň (jednohlas, dvojhlas - kánon) - umělá píseň - populární píseň pro děti - melodizace textu <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na dětské hudební nástroje Orffovského instrumentáře, vytváření předehry, jednoduchého ostinátního doprovodu písně, dohry <p><u>Hudebně teoretické znalosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nota čtvrt'ová s tečkou - předtaktí - taktování 4/4 = C taktu - hudební abeceda - rytmický zápis čtyřtaktí - jednoduché lidové písně 	<p><u>OSV 8</u> – komunikace - řeč těla, zvuků a slov</p> <p><u>VMEGS 1</u> - Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.</p> <p>OVO : Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p> <p>OVO : Žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</p> <p>OVO: Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické změny.</p> <p>OVO : Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků.</p>	<p>- pomocí nástrojů hraje jednoduchý doprovod k písním</p> <p>- snaží se rozlišovat hudební formy</p> <p>- pomocí rytmických nástrojů se snaží vytvořit jednoduchou přede hru a dohru</p> <p>-poslechem rozlišuje charakter melodie hudby</p> <p>- rozlišuje základní skupiny hudebních nástrojů</p> <p>- snaží se pohybem vyjádřit emocionální zážitky z hudby</p>	<p>- rytmus, metrum, doprovod písně</p> <p>- předvěti, závěti</p> <p>- rytmizace říkadel</p> <p>- rytmické doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <p>- pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky (hudební motiv, perioda, hudební věta)</p> <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <p>- malá písňová forma a,b, aba rondo ,kánon, variace</p> <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <p>- doprovody písní Orffovým instrumentárem hudební hry: ozvěna</p> <p>- otázka - odpověď</p> <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <p>- rozlišení melodické, rytmické tempové, dynamické změny</p> <p>- výrazové prostředky hudby</p> <p>- hudební nástroje</p> <p>- kratší skladby českých i světových skladatelů</p> <p>- epizody ze života skladatelů poslouchané hudby</p> <p>- hudební pořady pro děti</p> <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <p>- taneční hry</p> <p>- lidový tanec (polka)</p> <p>- poskočný krok</p>	

Umění a kultura - Hudební výchova - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák zpívá na základě svých svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i molových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>OVO : Žák se orientuje v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.</p>	<p>- zpívá na základě svých dispozic lidové a umělé písničky</p> <p>- snaží se o čtení notového zápisu</p> <p>- pokouší se o jednoduchý doprovod k písni</p> <p>- orientuje se v základní hudební teorii</p>	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <p>- hlasová hygiena</p> <p>- dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu h-d2, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování)</p> <p>- lidová píseň (jednohlas, dvojhlas - kánon)</p> <p>- umělá píseň</p> <p>- populární píseň pro děti</p> <p>- melodizace textu</p> <p>- intonace - základní trojzvuk, orientace v durové tónině</p> <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <p>- čtení partitury, jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje</p> <p><u>Hudebně teoretické znalosti</u></p> <p>- takt 2/4,3/4,4/4</p> <p>- upevnění dovedností taktování (přípravný zdvih, závěr)</p> <p>- funkce posuvek (křížek,béčko, odrážka)</p> <p>- rytmicko - melodický zápis jednoduché melodie</p>	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání</p> <p>- cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění</p> <p><u>OSV 8</u> - komunikace - řeč těla, zvuků a slov</p> <p><u>VMEGS 1</u> - Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.</p> <p>OVO : Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p> <p>OVO : Žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</p> <p>OVO : Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické změny.</p> <p>OVO : Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí nástrojů hraje jednoduchý doprovod k písním - poznává hudební formy a snaží se o jejich rozlišení - snaží se vytvořit jednoduchý doprovod s přede hrou, mezihrou a dohrou - orientace v základních hudebních prostředcích - seznamuje se zajímavostmi ze života hudebních skladatelů - seznamuje se s hudebními uskupeními - snaží se o vyjádření hudby pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizace textu - synkopa, ligatura, předvětí - závětí - využití hry na klasické hudební nástroje (žáci ZUŠ) - jednoduché ostinátní doprovody písní (Orffovy hudební nástroje) - hudebně pohybové činnosti - lidový tanec - hudební formy - kánon, aa, ab,aba - poslechové činnosti - malá a velká písňová forma, rondo, variace - instrumentální činnosti - doprovody Orffovým instrumentem - tvoření vlastních jednoduchých doprovodů - hry: ozvěna - otázka - odpověď - poslechové činnosti - orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo) - sluchová analýza dur, moll trojzvuku (kvintakordu) - hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech - zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti i současnosti - hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr - hudebně pohybové činnosti - improvizace pohybem (lidová píseň klasická i populární hudba) 	

5.1.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání ve výtvarné výchově je zaměřeno na

- tvůrčí činnosti – tvorbu vnímání a interpretaci
- rozvíjení a uplatnění vlastního vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti, fantazie, intuice a invence
- rozvíjení schopnosti rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření
- uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií

Časová dotace

Předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

v 1. – 3. ročníku   1 hodina týdně

ve 4. – 5. ročníku   2 hodiny týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- okolní příroda

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV   Rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí; komunikace; hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS   Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

EV   Ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- samostatná práce
- práce ve skupinkách

- práce ve dvojicích
- kolektivní práce

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností se výtvarně projevují
- používají obecně užívané termíny
- jsou trpěliví a důslední

Učitel

- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřuje prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používá jako prostředek k jejich získání
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohleduplní
- snaží se prezentovat sami sebe

Učitel

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

- učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- vytváří si pozitivní vztah k výtvarnému umění

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- vede žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- respektují výtvarné projevy ostatních

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- v rámci předmětu seznamuje žáky s vhodnými právními normami
- učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými výtvarnými profesemi
- učí žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učí žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji

Umění a kultura - Výtvarná výchova - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>OVO : Žák v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>OVO : Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná barvy v základní škále, které má k dispozici - rozezná základní plošné tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření - na základě pozorování výtvarně vyjadřuje skutečnost - charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch objektu a dovede je převést do vlastního vyjádření - vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa - využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky, formáty - vnímá pohyb vlastního těla jako vyjadřovací prostředek - vnímá různými smysly a pomocí nich se vyjadřuje - vnímá prostředí kolem sebe - vnímá a vlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (počasí) 	<ul style="list-style-type: none"> - barevný svět kolem nás, barvy, které známe - má to barvu jako ... - veselé barvy, malujeme jednou, dvěma, všemi barvami - jak šla barva na výlet - míchání základních barev - linie,plochy,tvary - kde jsou kolem nás - svět kolem nás - kreslení,malování, modelování - zážitky z každodenního života, s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování - malba štětcem, houbou, prsty - kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávající různou stopu - stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu - malování pocitů z hudby - modelování - denní a roční doby - proměny počasí 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí - vytváření si vlastního světa představ a vyjadřování skutečnosti</p> <p>OSV 8 - komunikace - rozvoj dovedností citlivě vnímat nálady vlastní i druhých</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, dovolená</p> <p>EV 1 - ekosystémy</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>OVO : Žák na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytváří, vybírá či upravuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní náladu díla - jednoduše zdůvodní svůj názor - dovede jednoduše odůvodnit svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, počítačových her a jejich hrdinů - dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své a cizí dílo - dovede spolupracovat ve dvojicích i ve skupině na společném díle 	<ul style="list-style-type: none"> - veselé a smutné tvary, barvy a linie - veselé a smutné tváře - příběhy známých postaviček - koláže - moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy - vlastní obrazové vyjádření příběhu - individuální, kolektivní práce a její hodnocení 	

Umění a kultura - Výtvarná výchova - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s barvami, které má k dispozici - vnímá odstíny - rozeznává plošné a základní prostorové tvary a dovede je použít ve vlastním obrazném vyjádření - na základě pozorování výtvarně vyjadřuje skutečnost - charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vyjádření - dovede využít vlastní zkušenost v různých druzích vizuálního vyjádření - využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty 	<ul style="list-style-type: none"> - barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstíny - moje nejmilejší barevné oblečení, hračky, knižní ilustrace - veselé barvy - malujeme jednou, dvěma, všemi barvami - jak šla barva na výlet - setkávání a míchání příbuzných a odlišných barev 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>OVO : Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>OVO : Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>OVO : Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytváří, vybírá či upravuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá pohyb vlastního těla a jeho přemístění jako vyjadřovací prostředek - vnímá různými smysly a pomocí nich se vyjadřuje - uvědomuje si vjemy interiéru, exteriéru jako prostor pro odpočinek a komunikaci - vnímá a vlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (teplo-chlad) a nálady (radost - smutek) - rozpozná základní náladu díla, odliší výraz postav, jednoduše zdůvodní svůj názor - vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem (rozpozná typický autorský rukopis) - dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své a cizí dílo - dovede spolupracovat ve dvojicích i ve skupině na společném díle 	<ul style="list-style-type: none"> - kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu) kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách, - kreslení, malování, modelování - zážitky každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjádření - malba štětce, houbou, prsty - kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu - stopy jako záznam vlastního pohybu - malování pocitů z hudby - modelování - denní a roční doby - veselé a smutné tvary, barvy a linie - veselé a smutné postavy - příběhy známých postaviček - koláže <ul style="list-style-type: none"> - moje oblíbené pohádkové postavičky večerníčky, animované filmy - vlastní obrazové vyjádření příběhu - individuální, kolektivní práce a její hodnocení 	

Umění a kultura - Výtvarná výchova - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>OVO : Žák v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá barvy a odstíny, která má k dispozici - rozeznává plošné a základní prostorové tvary a dovede je použít ve vlastním obrazném vyjádření - na základě pozorování výtvarně vyjadřuje skutečnost - charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vyjádření - dovede využít vlastní zkušenost v různých druzích vizuálního vyjádření - využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty - vnímá pohyb vlastního těla a jeho přemístění jako vyjadřovací prostředek - vnímá různými smysly a pomocí nich se vyjadřuje 	<p>Barvy odstíny</p> <ul style="list-style-type: none"> - barvy oblečení, předměty kolem nás, knižní ilustrace - malujeme všemi barvami - hra s barevnou škálou - kde jsou kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách a v architektuře pozoruj a vyprávěj (barvy, linie, tvary, textury povrchu) - malujeme, kreslíme, modelujeme - svět kolem nás - zážitky každodenního života s využitím všech prostředků vizuálního vyjádření - malba štětcem, houbou, prsty - kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu - stopy jako záznam vlastního pohybu - malování pocitů z hudby 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí - vytváření si vlastního světa představ vzpomínek, obrazů další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti</p> <p>OSV 8 - komunikace - poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky z Evropy, dovolená</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>OVO : Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace, porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>OVO : Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytváří, vybírá či upravuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny - vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci - vnímá a vlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo) a nálady (radost, smutek, přátelství) - rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla - dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav - vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla - jednoduše zdůvodní svůj názor - vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem - rozpozná typický autorský rukopis - dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo - dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině - vnímá vlastní přínos pro společnou práci - aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě 	<p>Mandaly Modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní a roční doby, nálady, příhody a události - veselé a smutné tvary, barvy a linie - veselé a smutné tváře postavy, veselý a smutný den - nové příběhy známých postavíček, kolektivní instalace nebo koláž - moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy - vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu - svět našich hraček, společná instalace ve třídě - společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací - individuální práce - kolektivní práce a její hodnocení 	<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV 1 - ekosystémy</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, vzduch, půda</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Umění a kultura - Výtvarná výchova - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>OVO : Žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>OVO : Žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho/její nejbližší sociální vztahy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává a aktivně užívá, barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá a pojmenuje odlišné odstíny - porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy - rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření - porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru - charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření - využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty - vyjádří podle zadání vlastní zkušenost - dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření 	<p>Malba na rozličné téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití všech barev a odstínů - individuální a skupinová práce - hra s barvou <p>Společná trojrozměrná práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - volné vyjádření vjemů a představ na základě pozorování - volné variace na současná umělecká díla - jak vidíme svět kolem nás, osobitě vyjadřování na zadané téma <p>Vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých</p> <ul style="list-style-type: none"> - doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu <p>Já a moji blízcí - práce na téma vztahů mezi lidmi</p>	<p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - analýza postojů a hodnot rozhodovací dovednosti</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané</p> <p>EV 1 - ekosystémy - les, město, krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, vzduch přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, Den Země</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>OVO : Žák uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>OVO : Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>OVO : Žák nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnými prostředky se pokusí vyjádřit vjem sluchový, hmatový, chuťový či pohybový - vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci - dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh - uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla - snaží se formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný - dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo VOV nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh 	<p><u>Zahrajeme si na obrazy</u> - inscenace živých obrazů či scén podle pohádek</p> <p><u>Namaluj svoji písničku</u> - rytmus, melodie, nálada</p> <p><u>Stopy pohybu</u> - bruslení, sáňkování dopravní prostředek, míč-záznam</p> <p><u>Vyprávíme obrazem</u> - ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo</p> <p>- rozhovory o konkrétních obrazech, sochách a stavbách v okolí</p> <p>- galerie ve třídě (včetně komentářů a poznámek k dílům)</p> <p><u>Co se mi líbí a proč</u> - úsudky o cizích a vlastních dílech - můj oblíbený ilustrátor - můj oblíbený animovaný film</p> <p><u>Kolektivní práce</u> - s ilustracemi hračkami, koláže</p>	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - životní styl, prostředí a zdravý život na Zemi</p>

Umění a kultura - Výtvarná výchova - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>OVO : Žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>OVO : Žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho/její nejbližší sociální vztahy.</p>	<p>- používá aktivně barvy v základní škále, které má k dispozici</p> <p>- vnímá a pojmenuje odlišné odstíny</p> <p>- rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy</p> <p>- používá základní plošné a prostorové tvary - dovede je použít ve vlastním vyjádření</p> <p>- využívá odlišností plošných a prostorových tvarů k vyjádření vlastních představ</p> <p>- charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>- využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty</p> <p>- vyjádří podle zadání vlastní zkušenost</p> <p>- využívá vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem ve své práci</p>	<p>Malba na rozličné téma</p> <p>- využití všech barev a odstínů</p> <p>- individuální a skupinová práce</p> <p>- hra s kombinací barev a odstínů</p> <p>Společná trojrozměrná práce</p> <p>- volné vyjádření vjemů a představ na základě vlastních zkušeností a pozorování</p> <p>- volné variace na současná umělecká díla</p> <p>- návštěva výstavy</p> <p>- jak vidíme svět kolem nás, osobité vyjadřování na zadané téma</p> <p>Vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých</p> <p>- doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu</p> <p>- práce na téma - vztahy mezi lidmi</p>	<p>OSV 1 - osobnostní rozvoj</p> <p>- rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, sebepoznání</p> <p>OSV 8 – komunikace - verbální i neverbální sdělování</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje - analýza postojů a hodnot rozhodovací dovednosti</p> <p>EV 1 - ekosystémy - les, město, krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, vzduch, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>OVO : Žák uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>OVO : Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>OVO : Žák nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnými prostředky se pokusí vyjádřit vjem sluchový, hmatový, chuťový či pohybový - uplatňuje ve výtvarném vyjádření svoji individualitu - dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh - rozeznává různé interpretace téhož díla - dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný - dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní VOV vlastní či jiného autora - dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo VOV nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh 	<p><u>Zahrajeme si na obrazy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - inscenace živých obrazů či scén podle filmů a komiksů <p><u>Namaluj náladu písničky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmus, melodie, nálada <p><u>Stopy pohybu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bruslení, sáňkování dopravní prostředek, míč-záznam - vyprávíme obrazem - ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo <ul style="list-style-type: none"> - rozhovory o konkrétních obrazech, sochách a stavbách v okolí - galerie ve třídě (včetně komentářů a poznámek k dílům) <p><u>Co se mi líbí a proč</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnocení a úsudky o dílech vlastních a cizích <p><u>Můj oblíbený ilustrátor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - autor animovaných filmů - kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů - koláže 	<p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí, životní styl, ekologický problém, život na Zemi</p>

5.1.6 Člověk a zdraví

5.1.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v tělesné výchově je zaměřeno na

- získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti
- nácvik jednodušších pohybových dovedností
- přípravu pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností, družstva
- nácvik rozvoje obratnosti a rychlosti - zejména reakční
- poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností
- přípravu na testování pohybových schopností R (rychlost) S (síla) O (obratnost) V (vytrvalost)

Časová dotace

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 1. - 5. ročníku 2 hodiny týdně

Místo realizace

- Tv sál
- tělocvična
- školní hřiště
- příroda
- plavecké bazén

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV Psychohygiena; mezilidské vztahy; kooperace a kompetice; řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- soutěživé hry
- cvičení ve dvojicích
- kolektivní hry
- průpravná cvičení
- sportovní soutěže a turnaje

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- jsou trpěliví a důslední
- snaží se v rámci svých možností

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- vede žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohleduplní

- snaží se reprezentovat sami sebe

Učitel

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a výkon svůj a svých spolužáků
- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování
- zapojuje se do různých sportovních aktivit

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- v rámci předmětu seznamuje žáky s vhodnými právními normami
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.)
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek
- dodržují organizační, bezpečnostní a hygienické zásady

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učí žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO</u> : Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p><u>OVO</u> : Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p><u>OVO</u> : Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p> <p><u>OVO</u> : Žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p> <p><u>OVO</u> : Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se chápat smysl pohybu pro zdraví a vývoj organismu - osvojuje si zásady bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu - žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic - žáci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu - nosí cvičební úbor a obuv - rozumí smyslu dodržování pravidel hry - učí se rozvíčet a používat kompenzační cviky - učí se vnímat pokyny různých forem - orientuje se dle signálů při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - informace o bezpečnosti a hygieně a organizaci Tv - vedený pohybový režim ve vyuč. hodině - správné držení těla, správné dýchání - aktivní pohyb, vycházky - průpravná cvičení <u>Základy gymnastiky</u> - průpravná cvičení - kotoul vpřed - pohyb s hudbou - průpravná cvičení pro nácvik odrazu - chůze po vyvýšené ploše s dopomocí <u>Základy atletiky</u> - běh na 20 m, nízký start - běh v terénu - skok do dálky z místa - hod z místa <u>Základy sportovních her</u> - pohybové hry - sportovní hry, úpoly - závodivé hry na sněhu a ledu <u>Prevence úrazů</u> <u>Ošetření drobných poranění</u> <u>Pravidla chování v šatně i během cvičení</u> <u>Průpravné a přímivé cviky</u> <u>Smluvené signály a povely</u> <u>Názvosloví jednoduchých cviků</u> <u>Organizace průpravy a profilových činností</u> 	<p><u>OSV 4</u> - osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce a soutěživost

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>OVO : Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>OVO : Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p> <p>OVO: Žák se adapтуje na vodní prostředí, dodrží hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.</p> <p>OVO: Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p> <p>OVO : Žák uplatňuje hlavní zásady</p>	<p>- snaží se chápat smysl pohybu pro zdraví a vývoj organismu</p> <p>- osvojuje si zásady bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu</p> <p>- žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic</p> <p>- žáci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu</p> <p>- nosí cvičební úbor a obuv</p>	<p>- informace o bezpečnosti a hygieně a organizaci Tv</p> <p>- vedený pohybový režim ve vyuč. hodině</p> <p>- správné držení těla, správné dýchání</p> <p>- aktivní pohyb, vycházky</p> <p>- průpravná cvičení</p> <p>Základy gymnastiky</p> <p>- průpravná cvičení - kotoul vpřed, vzad</p> <p>- pohyb s hudbou</p> <p>- odraz z trampolíny</p> <p>- chůze po vyvýšené ploše s dopomocí</p> <p>Základy atletiky</p> <p>- běh na 30 m, nízký start</p> <p>- běh v terénu</p> <p>- skok do dálky z místa</p> <p>- hod z chůze</p> <p>Plavecký výcvik</p> <p>Základy sportovních her</p> <p>- pohybové hry</p>	<p>OSV 4 - osobnostní rozvoj</p> <p>- psychohygienu</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice</p> <p>- spolupráce a soutěživost</p>

<p>hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p> <p>OVO : Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu dodržování pravidel hry - učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky - učí se vnímat pokyny různých forem - orientuje se dle signálů při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní hry, úpoly - závodivé hry na sněhu a ledu <u>Prevence úrazů</u> <u>Ošetření drobných poranění</u> <u>Pravidla chování v šatně i během cvičení</u> <u>Průpravné a přímivé cviky</u> <u>Smluvené signály a povely</u> <u>Názvosloví jednoduchých cviků</u> <u>Organizace průpravy a profilových činností</u> 	
--	---	---	--

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>OVO : Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se chápat smysl pohybu pro zdraví a vývoj organismu -dodržuje zásady bezpečného pohybu a chování při Tv a sportu - žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních 	<ul style="list-style-type: none"> - informace o bezpečnosti a hygieně a organizaci Tv - vedený pohybový režim ve vyuč. hodině - správné držení těla, správné dýchání - aktivní pohyb na čerstvém vzduchu <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení <u>Základy gymnastiky</u> - kotoul vpřed,vzad, jeho modifikace - pohyb s hudbou 	<p><u>OSV 4</u> - psychohygienu</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice</p>

<p>činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p><u>OVO:</u> Žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.</p> <p><u>OVO:</u> Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p> <p><u>OVO :</u> Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p> <p><u>OVO 4:</u> Žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy.</p> <p><u>OVO 5:</u> Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<p>a pohybových dovedností dle vlastních dispozic</p> <p>- žáci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu</p> <p>- nosí cvičební úbor a obuv</p> <p>- rozumí smyslu dodržování pravidel hry</p> <p>- učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky</p> <p>- učí se vnímat pokyny různých forem</p> <p>- orientuje se dle signálů při různých činnostech</p>	<p>- odraz, průpravná cvičení</p> <p>- chůze po vyvýšené ploše s dopomocí</p> <p><u>Základy atletiky</u></p> <p>- běh na 30m, nízký, vysoký start</p> <p>- běh v terénu</p> <p>- skok do dálky z místa</p> <p>- hod z rozběhu</p> <p><u>Plavecký výcvik</u></p> <p><u>Základy sportovních her</u></p> <p>- pohybové hry</p> <p>- sportovní hry</p> <p>- úpoly</p> <p>- závodivé hry na sněhu a ledu</p> <p><u>Prevence úrazů</u></p> <p><u>Ošetření drobných poranění</u></p> <p><u>Pravidla chování v šatně i během cvičení, průpravné a přímivé cviky</u></p> <p><u>Smluvené signály a povely</u></p> <p><u>Názvosloví jednoduchých cviků</u></p> <p><u>Organizace průpravy a profilových činností</u></p>	
--	--	---	--

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>OVO : Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>OVO : Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>OVO : Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p> <p>OVO : Žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p>	<p>- začíná chápat význam pohybu během dne, jako prostředek pro zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>- snaží se pochopit smysl průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti</p> <p>- reaguje na nátlak soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky</p> <p>- používá vhodný cvičební úbor a obuv, dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny i přesunech a převlékání</p> <p>- snaží se rozlišit hodnotu svého výkonu a výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím</p> <p>- snaží se plnit co nejpřesněji pokyny k vlastní pohybové činnosti</p>	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - kotouly - kladinka (chůze bez dopomoci) <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh na 60m - vytrvalostní běh - běh v terénu - starty - skok do dálky z místa - hod míčkem z rozběhu <p>Rytmická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s hudbou - taneční krok 2/4, 3/4 - protahovací cviky - silová a vytrvalostní cvičení <p>- kompenzační a relaxační cvičení</p> <p>- přímivé cviky</p> <p>- drobné hry, úpoly</p> <p>- soutěže družstev</p> <p>- poučení o bezpečnosti a hygieně</p> <p>- pravidla chování při úrazu</p> <p>- poskytnutí první pomoci</p> <p>- kolektivní sporty (hodnocení)</p> <p>- cvičení podle pokynů</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>- seberegulace</p>
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma

<p>OVO : Žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p> <p>OVO : Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p> <p>OVO : Žák zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.</p> <p>OVO : Žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p> <p>OVO : Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.</p> <p>OVO: Žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.</p> <p>OVO: Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům fair play - snaží se pomoci slabším spolužákům - rozumí informaci popisující požadovanou činnost - chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích a je schopen je tlumočit ostatním - dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků - vyhledává informace o sportovních akcích regionu - aktivně se podílí na sportovních akcích školy i mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní hry - míčové hry - pravidla her, závodů, soutěží - názvosloví činností - smluvené povely, signály - organizace prostoru a činnosti - minivybíjená - minifotbal - soutěže družstev - měření atletických výkonů - kondiční testy - pochodová cvičení - školní turnaje - sportovní dny - zimní sporty - reprezentace školy <p><u>Plavecký výcvik</u></p> 	
---	--	---	--

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák se adaptuje na vodní prostředí</p> <p>OVO : Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p> <p>OVO : Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>OVO : Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>OVO : Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>- snaží se pochopit význam pohybu během dne, jako prostředek pro zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>- rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti</p> <p>- reaguje na nátlak soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky</p> <p>- používá adekvátní cvičební úbor a obuv, dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny i přesunech a převlékání</p>	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - kotouly, stoj na rukou s dopomocí - přeskok <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh na 60m - vytrvalostní běh - běh v terénu - starty - skok do dálky z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem <p>Rytmická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s hudbou - taneční krok 2/4, 3/4 - protahovací cviky - silová a vytrvalostní cvičení - kompenzační a relaxační cvičení - přímivé cviky - drobné hry, úpoly - soutěže družstev <ul style="list-style-type: none"> - poučení o bezpečnosti a hygieně - pravidla chování při úrazu - poskytnutí první pomoci 	<p>OSV 4 - psychohygiena</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovacích dovedností - problémy v seberegulaci</p> <p>Průřezové téma</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	
<p>OVO : Žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p> <p>OVO : Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p> <p>OVO : Žák zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.</p> <p>OVO : Žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p> <p>OVO: Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pokouší se rozlišit hodnotu svého výkonu a výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím - plní co nejpřesněji pokyny k vlastní pohybové činnosti - rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play - pomáhá slabším spolužákům - rozumí informaci popisující požadovanou činnost - chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích a je schopen je tlumočit ostatním - dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků - vyhledává informace o sportovních akcích regionu - aktivně se podílí na sportovních akcích školy i mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> - kolektivní sporty(hodnocení) - cvičení podle pokynů - sportovní hry - míčové hry - pravidla her, závodů, soutěží - názvosloví činností - smluvené povely, signály - organizace prostoru a činnosti - minivybíjená - minifotbal - soutěže družstev - měření atletických výkonů - kondiční testy - školní turnaje - pochodová cvičení - sportovní dny - zimní sporty - reprezentace školy 	

5.1.7 Člověk a svět práce

5.1.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v pracovních činnostech je zaměřeno na

- práci s různými materiály
- osvojování si základní pracovní dovednosti a návyků
- učení se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu
- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- získávání nejen důležitých základních pracovních návyků a dovedností, ale také důležitých informací ze sféry výkonu práce

Časová dotace

Předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 1. - 5. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- prostory školy

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání; seberegulace a sebeorganizace; kooperace a kompetice; hodnoty, postoje, praktická etika
EV	Ekosystémy; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- samostatná práce
- práce ve skupinkách

- práce ve dvojicích
- kolektivní práce

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané termíny
- získané znalosti propojují do souvislosti
- jsou trpěliví a důslední

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřuje prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používá jako prostředek k jejich získání
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- na základě námětů a pokynů, které jsou jim předkládány, samostatně zpracují a řeší problémy
- rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- dokáží zvolit vhodnou cestu k řešení problému

Učitel

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci dokáží vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- dokáží tolerovat názor jiných
- dokáží být taktní a ohleduplní
- snaží se prezentovat sami sebe

Učitel

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.)

- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují v týmech
- učí se chápat efektivitu spolupráce
- dokáží zastávat různé role v týmu
- kriticky hodnotí týmovou práci a práci svoji a svých spolužáků
- uvědomují si důležitost vzájemné podpory a pomoci

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

Žáci

- dokáží rozlišit vhodné a nevhodné chování
- zapojují se do diskuze o prevenci negativních projevů chování

Učitel

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- v rámci předmětu seznamuje žáky s vhodnými právními normami

Kompetence pracovní

Žáci

- dokáží se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- vytváří si pozitivní vztah k práci
- využívají daných pracovních podmínek

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Člověk a svět práce - Pracovní výchova - 1. období - 1. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
<p><u>OVO</u> : Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce - pracuje s papírem - pracuje s přírodninami - udržuje pořádek a čistotu na pracovišti - učí se zacházet s různými nástroji - pracuje s textilním materiálem - pracuje s různým materiálem 	<p><u>Práce s papírem</u> - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání</p> <p><u>Práce s přírodninami</u> - sbírání, dotváření, aranžování, sušení, lisování, lepení, navlékání</p> <p><u>Práce s textilem</u> - stříhání, lepení</p> <p><u>Práce s různým materiálem</u> - modelování (modelína, model.hlína, těsto), tvarování (drátky), plast, jednoduché techniky (lidové zvyky a tradice)</p> <p><u>Práce podle slovního návodu</u></p> <p><u>Práce se šablonou</u> - skupinová práce - individuální práce - hodnocení</p>	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, řešení problémů</p> <p><u>EV 1</u> - ekosystémy - přírodniny</p> <p><u>EV 2</u> - základní podmínky života</p> <p><u>EV 3</u> - životní prostředí - zpracování různých materiálů</p>
<p><u>OVO</u> : Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu - zvládá jednoduché pracovní postupy - umí pracovat se šablonou - spolupracuje ve dvojicích a skupinách - respektuje požadavky bezpečnosti a hygieny práce - hodnotí výsledek své pracovní činnosti 		
Konstrukční činnosti			

OVO : Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	- sestavuje různé stavby podle fantazie a předlohy	- práce se stavebnicemi, kostkami a puzzlemi - sestavování, montáž, demontáž, práce s jednoduchou předlohou, náčrtkem podle pokynů - kolektivní a individuální práce	
--	--	--	--

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Pěstitelské práce			
OVO : Žák provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. OVO : Žák pečuje o nenáročné rostliny.	- pozoruje přírodu a změny v ní - zaznamenává výsledky pozorování - učí se základním pěstitelským činnostem - vytváří si základy pracovních návyků - udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti	- pozorování přírody - vycházky - zaznamenání výsledků pozorování (propojení učiva s PRV) - kalendář počasí - pěstování pokojových rostlin (zalévání, přesazování)	
Příprava pokrmů			
OVO : Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování. OVO : Žák se chová vhodně při stolování.	- seznámí se s potřebnými pomůckami pro přípravu tabule k jednoduchému stolování - učí se pravidlům slušného chování při stolování	Stolování - chování u stolu, příprava stolu, úklid - vánoční stůl Pokrm - vánoční cukroví - vajíčka – Velikonoce - pravidla stolování ve třídě, v jídelně, doma a v restauraci	

Člověk a svět práce - Pracovní výchova - 1. období - 2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
<p>OVO : Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce - pracuje s papírem - pracuje s přírodninami - udržuje pořádek a čistotu na pracovišti - učí se zacházet s různými nástroji - pracuje s textilním materiálem - pracuje s různým materiálem 	<p>Práce s papírem</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání <p>Práce s přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> - sbírání, dotváření, aranžování, sušení, lisování, lepení, navlékání <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> - stříhání, lepení, šití, našívání knoflíků, navlékání jehly, uzel <p>Práce s různým materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelování (modelína, model.hlína, těsto), tvarování (drátky), plast, jednoduché techniky (lidové zvyky a tradice) 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení smyslového vnímání, řešení problémů <p>EV 1 - ekosystémy - přírodniny</p> <p>EV 2 - základní podmínky života</p> <p>EV 3 - životní prostředí - zpracování různých materiálů</p>
<p>OVO : Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu - zvládá jednoduché pracovní postupy - umí pracovat se šablonou - spolupracuje ve dvojicích a skupinách - respektuje požadavky bezpečnosti a hygieny práce - hodnotí výsledek své pracovní činnosti 	<p>Práce podle slovního návodu</p> <p>Práce se šablonou</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - individuální práce - hodnocení 	
Konstrukční činnosti			

OVO : Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	- sestavuje různé stavby podle fantazie a předlohy	- práce se stavebnicemi a puzzlemi - sestavování, montáž, demontáž, práce s jednoduchou předlohou nebo náčrtek podle pokynů - kolektivní a individuální práce	
--	--	---	--

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Pěstitelské práce			
<p>OVO : Žák provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.</p> <p>OVO : Žák pečuje o nenáročné rostliny.</p>	<p>- pozoruje přírodu a změny v ní</p> <p>- zaznamenává výsledky pozorování</p> <p>- učí se základním pěstitelským činnostem</p> <p>- vytváří si základy pracovních návyků</p> <p>- udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti</p>	<p>- pozorování přírody - vycházky</p> <p>- zaznamenání výsledků pozorování (propojení učiva s PRV)</p> <p>- kalendář počasí</p> <p>- pěstování pokojových rostlin (zalévání, přesazování)</p>	
Příprava pokrmů			
<p>OVO : Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p> <p>OVO : Žák se chová vhodně při stolování.</p>	<p>- seznámí se s potřebnými pomůckami pro přípravu tabule k jednoduchému stolování</p> <p>- učí se pravidlům slušného chování při stolování</p>	<p>Stolování</p> <p>- chování u stolu, příprava stolu, úklid, oslavy narozenin, Vánoce, Velikonoce</p> <p>Pokrmý</p> <p>- zdobení vánočního cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa (propojení učiva s PRV)</p> <p>- pravidla stolování ve třídě, v jídelně, doma a v restauraci</p>	

Člověk a svět práce - Pracovní výchova - 1. období - 3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
<p>OVO : Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.</p> <p>OVO : Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce - pracuje s papírem - pracuje s přírodninami - udržuje pořádek a čistotu na pracovišti - pracuje s různými nástroji - pracuje s textilním materiálem - pracuje s různým materiálem <ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu - zvládá jednoduché pracovní postupy - umí pracovat se šablonou - spolupracuje ve dvojicích a skupinách - respektuje požadavky bezpečnosti a hygieny práce - hodnotí výsledek své pracovní činnosti 	<p>Práce s papírem</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání <p>Práce s přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> - sbírání, dotváření, aranžování, sušení, lisování, lepení, navlékání <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> - stříhání, lepení, šití, našívání knoflíků, navlékání jehly, uzel <p>Práce s různým materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelování (modelína, model.hlína, těsto), tvarování (drátky), plast, jednoduché techniky (lidové zvyky a tradice) <p>Práce podle slovního návodu</p> <p>Práce se šablonou</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce - individuální práce - hodnocení 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, řešení problémů</p> <p>EV 1 - ekosystémy - přírodniny</p> <p>EV 2 - základní podmínky života</p> <p>EV 3 - životní prostředí - zpracování různých materiálů</p>
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata

Konstrukční činnosti			
<p>OVO : Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje různé stavby podle fantazie a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicemi a puzzlemi - sestavování, montáž, demontáž, práce s jednoduchou předlohou nebo náčrtem podle pokynů i samostatně - kolektivní a individuální práce 	
Pěstitelské práce			
<p>OVO : Žák provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.</p> <p>OVO : Žák pečuje o nenáročné rostliny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje přírodu a změny v ní - zaznamenává výsledky pozorování - učí se základním pěstitelským činnostem - vytváří si základy pracovních návyků - udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody - vycházky - zaznamenání výsledků pozorování (propojení učiva s PRV) - kalendář počasí - pěstování pokojových rostlin (zalévání, péče, přesazování, pěstování rostlin ze semen) 	
Příprava pokrmů			
<p>OVO : Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p> <p>OVO : Žák se chová vhodně při stolování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s potřebnými pomůckami pro přípravu tabule k jednoduchému stolování - učí se pravidlům slušného chování při stolování 	<p><u>Stolování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chování u stolu, příprava stolu, úklid, oslavy narozenin, Vánoce, Velikonoce <p><u>Pokrmý</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobení vánočního cukroví, vajíček, sestavení jídelníčku, zdravá výživa 	

		(propojení učiva s PRV) - pravidla stolování ve třídě, v jídelně, doma a v restauraci	
--	--	---	--

Člověk a svět práce - Pracovní výchova - 2. období - 4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
OVO : Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> - vystřihuje, lepí, skládá papír - sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena - opracovává a aranžuje přírodniny - pracuje podle návodu se šablonou - zvládá pracovní postupy - zvládá pracovní dovednost a návyky při práci s různým materiálem - spolupracuje ve dvojicích a větších skupinách - učí se hodnotit výsledek své pracovní činnosti 	<p><u>Práce s papírem</u> - vystřihování, lepení, skládání, kaširování, prostorové konstrukce</p> <p><u>Práce s kovem</u> - tvarování fólií, drátu, rytí, vyhlazování</p> <p><u>Práce s dřevem</u> - poznávání druhů dřeva - lepení - opracování (hobliny, dýha, špejle, kůra)</p>	<p><u>OSV 11</u> - hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><u>EV 1</u> - ekosystémy</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí</p>

<p>OVO : Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s lidovými zvyky - seznamuje se s českými svátky a tradicemi 	<p><u>Práce s přírodninami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - aranžování - vytváření jednoduchých výrobků z přírodnin <p><u>Práce s textilem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stehy, sešívání, batika, knoflíky <p><u>Práce s modelovací hmotou</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tvarování, hnětení (keramická hlína, modelovací hmota) - tématické práce k jednotlivým svátkům - návštěva výstavy 	
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>OVO : Žák volí vhodné pracovní pomůcky nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>OVO : Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dovede si vybrat vhodný pracovní nástroj vzhledem k použitému materiálu - učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce - udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti - zvládne ošetřit drobná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodného pracovního nástroje - poučení o bezpečnosti při práci s různými materiály - úklid na pracovišti - zásady první pomoci při drobném poranění 	
Konstrukční činnosti			

<p>OVO : Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p> <p>OVO : Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>OVO : Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s různými stavebnicemi - snaží se postupovat přesně podle předlohy, návodu - dbá pokynů učitele při práci 	<p>Stavebnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - plošné, prostorové, konstrukční - sestavování modelů - práce se stavebnicemi - poučení o bezpečnosti při práci 	
Pěstitelské práce			
<p>OVO : Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování.</p> <p>OVO : Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</p> <p>OVO : Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné</p> <p>Očekávané výstupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se základním pěstitelským činnostem - podílí se na ochraně životního prostředí - celoročně pečuje o pokojové rostliny - vybere si vhodné nástroje na práci <p>Dílčí výstupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování rostlin ze semen - rozmnožování rostlin - ošetřování pokojových rostlin - výživa rostlin - pracovní nástroje a pomůcky k pěstování rostlin <p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>

<p>pomůcky, nástroje a náčiní. OVO : Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. OVO : Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>OVO : Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. OVO : Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, udržuje základy hygieny a bezpečnosti práce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbá pokynů učitele při práci - dokáže si připravit základní suroviny ke zhotovení pokrmu - zná pravidla správného stolování a chování u stolu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - poučení o bezpečnosti při práci - nebezpečí jedovatých rostlin, alergie - vhodný výběr surovin a jejich skladování - příprava jednoduchého pokrmu (cukroví, saláty, chuťovky) - jídelníček - stolování - čistota pracovní plochy - hygiena a bezpečnost 	
---	--	--	--

Člověk a svět práce - Pracovní výchova - 2. období - 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
<p>OVO : Žák volí vhodné pracovní pomůcky nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. OVO : Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dovede si vybrat vhodný pracovní nástroj vzhledem k použitému materiálu - učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce - udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti - snaží se využít teoretické znalosti o první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodného pracovního nástroje - poučení o bezpečnosti při práci s různými materiály - úklid na pracovišti - zásady první pomoci při drobném poranění 	

Konstrukční činnosti			
<p>OVO : Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p> <p>OVO : Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>OVO : Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s různými stavebnicemi - využívá při práci se stavebnicemi slovního návodu, jednoduchého náčrtu - dbá pokynů učitele při práci 	<p>Stavebnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - plošné, prostorové, konstrukční - sestavování modelů - práce se stavebnicemi podle předlohy, návodu - poučení o bezpečnosti při práci 	
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Pěstitelské práce			
<p>OVO : Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování.</p> <p>OVO : Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</p> <p>OVO : Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>OVO: Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.</p> <p>OVO : Žák se orientuje v základním vybavení kuchyně.</p> <p>OVO : Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učí se základním pěstitelským činnostem - podílí se na ochraně životního prostředí - celoročně pečuje o pokojové rostliny - umí si zvolit správné pomůcky a nástroje pro práci - dbá pokynů učitele při práci - seznámí se s základním vybavením kuchyně - připraví si suroviny ke zhotovení jednoduchého pokrmu 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování rostlin ze semen - rozmnožování rostlin - přesazování - práce na zahradě - základní podmínky pro pěstování rostlin - půda, osivo - pracovní nástroje a pomůcky k pěstitelským činnostem - poučení o bezpečnosti při práci - nebezpečí jedovatých rostlin - rostliny jako drogy, alergie na pyl - vybavení kuchyně - domácí spotřebiče - výběr a nákup surovin a jejich skladování - příprava jednoduchého pokrmu (cukroví, saláty, chuťovky) - jídelníček - stolování 	

<p><u>OVO</u> : Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.</p> <p><u>OVO</u> : Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, udržuje základy hygieny a bezpečnosti práce.</p>	<p>- zná pravidla správného stolování a chování u stolu</p> <p>- dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při práci v kuchyni</p>	<p>- čistota pracovní plochy</p> <p>- hygiena a bezpečnost při práci</p>	
---	--	--	--

5.2 2. stupeň

5.2.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v českém jazyce a literatuře je zaměřeno na

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- individuální prožívání slovesného uměleckého díla, sdílení čtenářských zážitků, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Časová dotace

Předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. – 8. ročníku	4 hodiny týdně
	1 disponibilní hodina týdně
v 9. ročníku	3 hodiny týdně
	2 disponibilní hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- divadlo
- Muzeum umění

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV1 Rozvoj schopností a poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- OSV4 Psychohygiena - hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
- OSV5 Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích
- OSV6 Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě
- OSV7 Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída
- OSV8 Komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (řeč těla a slov, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- OSV9 Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence
- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
- MkV1 Kulturní diferenciacce - poznávání vlastního kulturního zakotvení
- MkV2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, ale i jejich rozdílnosti, právo všech žít společně a podílet se na spolupráci
- MkV4 Multikulturalita - vstřícný postoj k odlišnostem
- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení a objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem; identifikace společensky významných hodnot v textu; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků
- MV3 Stavba mediálních sdělení - příklady pravidelností a uspořádání sdělení zejména ve zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- MV4 Vnímání autora mediálních sdělení - identifikace názorů a postojů autora sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění při vyjádření či zastření názoru a

	postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru sdělení
MV5	Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
MV6	Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, případně televizi, či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
MV7	Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, rozhlasu, internetového média, případně televize; utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení cílů, časového harmonogramu, uložení úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- výklad
- diskuse
- reprodukce textu
- projekty
- soutěže
- dramatizace

Kompetence k učení

Žáci

- učí se zvládnout a využívat způsoby, metody a strategie efektivního učení tím, že dostanou prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti
- budou vedeni k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí
- budou pracovat v týmu, učit se hrou, ve vzdělávacích projektech, v integrovaných oborech
- budou pracovat s chybou a uplatní všestrannou vlastní prezentaci
- učí se poznávat smysl a cíl učení tím, že jim bude poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti budou aplikovat do praktického života a tvůrčích činností, budou poznávat účelnost a využitelnost vzdělání u sebe, své rodiny i ve společnosti
- získávají pozitivní vztah k učení tím, že bude rozvíjena vnitřní motivace k učení (známky a přijímací zkoušky nejsou tím nejdůležitějším), tzn. že budou prakticky poznávat užitečnost vzdělání ve svém životě, budou využívat svou individualitu, budou mít možnost výběru, budou zažívat úspěchy
- posoudí vlastní pokrok v učení tím, že budou uplatňovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, budou pracovat se svým portfoliem a pozorovat vývoj svého vzdělávání

- učí se být zodpovědni za své vzdělávání a připravují se na potřebu celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě poznatků a dovedností rozpoznají a pochopí problém, hledají jeho příčiny, vyhledávají informace o vhodných způsobech řešení, navrhnou vlastní řešení, vyslovují svůj názor, obhajují jej, vyvozují závěr a uvědomují si odpovědnost za své rozhodnutí tím, že budou předkládat simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu se budou učit problém řešit
- budou sami vyhledávat problémové situace v textech i v životních příbězích a budou je řešit při nácvičce a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskuse, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami
- budou vedeni k organizování a řízení skupinové, projektové i dramatizační činnosti a k mimoškolním aktivitám a tak se budou učit prakticky řešit problémy

Kompetence komunikativní

Žáci

- učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřují se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu
- využívají informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci tím, že budou v rámci aktivního učení neustále zapojováni do rozhovorů, budou diskutovat, argumentovat, obhajovat, navrhnout, prezentovat svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, při speciálních mluvních cvičeních, tvorbě vlastních odborných i literárních prací, při besedách o knihách, při divadelních představeních, filmech i výstavách, v publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ni
- budou využívat širší informační systém – Internet a veřejná média
- učí se zvládnout komunikaci s odlišnými skupinami lidí a řešit pomocí komunikace obtížné a ohrožující situace

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině, přijímají svou roli, přispívají k dobrému výsledku práce skupiny, jsou ohleduplní k práci druhých a přispívají k vytváření dobrých mezilidských vztahů tím, že budou mít možnost pracovat v týmu různými formami a ne pouze frontálně, že bude často zařazována skupinová práce jako významná forma učení v jazykové, komunikační a literární výchově
- budou vedeni k aktivitě, k sebehodnocení, plnění svěřeného úkolu, zodpovědnosti za práci celé skupiny, k podpoře ostatních členů skupiny, k empatii a altruismu vůči ostatním, zvláště ke spolužákům se specifickými vzdělávacími potřebami, případně budou pověřeni vedením skupiny
- budou zapojováni do projektových programů a tím budou posilovat vlastní sebevědomí a sebeúctu a zároveň budou spoluvytvářet přátelský třídní kolektiv, budou se učit v

humanizované a demokratizované škole, kde atmosféra a partnerské vztahy s pedagogy a spolužáky budou kladně působit na žákovu osobnost

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory a přesvědčení druhých, odmítají útlak a násilí, ocení naše kulturní a historické dědictví, projevují pozitivní postoje k uměleckým dílům, mají smysl pro kulturu a tvořivost, zapojují se do společenského a kulturního dění tím , že budou v procesu učení zapojováni do interaktivních projektů, ve kterých budou poznávat osudy národů a jednotlivců (v literatuře, historii, hudbě, výtvarném umění, rodinné a občanské výchově), budou číst literární texty s občanskou tematikou, budou je interpretovat a mít tak příležitost vcítit se do nejrůznějších vztahů i dějů, poznávat různé charaktery, s kterými se může ztotožnit, nebo je odsoudit a nechat na sebe působit příklady jejich jednání
- budou získávání pro účast v různých soutěžích
- budou mít možnost publikovat v třídním, školním nebo regionálním tisku
- budou mít možnost účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení
- zapojí se do různých forem spolupráce s představiteli obce, policie a dalšími organizacemi

Kompetence pracovní

Žáci

- využívají znalosti, zkušenosti a dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura k vlastnímu rozvoji a přípravě na své povolání a budoucí život tím, že budou vedeni k pracovitosti a zodpovědnosti, že se naučí dodržovat hygienické normy při čtení, psaní a učení vůbec, že budou výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny, že pokrok v učení a zážitky úspěchů je přesvědčí o prospěšnosti práce
- budou se učit v podnětném a tvořivém pracovním prostředí a změnami pracovních okolností budou vedeni k adaptaci na nové pracovní podmínky
  - náročnost práce se bude postupně zvyšovat, aby žáci upevňovali vlastní sebevědomí, prožívali sebeuspokojení a přesvědčili se, že „bez práce nejsou koláče“

Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura - 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Úvod o českém jazyce			
<p>OVO: Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.</p> <p>OVO: Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.</p>	<p>- nahrazuje spisovné výrazy nespisovnými a naopak a rozezná je, pracuje s ukázkami spisovného jazyka</p> <p>- umí abecedně vyhledat slovo, orientuje se v používaných zkratkách</p>	<p>Rozvrstvení národního jazyka</p> <p>- spisovná čeština</p> <p>- nespisovná čeština (obecná, nářečí, slang, argot)</p> <p>Seznámení s jazykovými příručkami</p>	
Zvuková stránka jazyka			
<p>OVO: Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.</p>	<p>- rozlišuje souhlásky znělé a neznělé, vyslovuje náležitě souhláskové skupiny</p> <p>- čte s náležitou výslovností slova i větné celky</p>	<p>Spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>Zvuková stránka slova</p> <p>- přízvuk hlavní a vedlejší</p> <p>Zvuková stránka věty</p> <p>- větná melodie</p> <p>- důraz</p> <p>- tempo a pauzy</p>	
Skladba			
<p>OVO: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.</p>	<p>- vyhledává ve větách jednoduché případy větných členů; umí graficky znázornit schéma věty jednoduché</p> <p>- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí; používá vhodná interpunkční znaménka.</p>	<p>Základní větné členy. Přísudek slovesný a jmenný.</p> <p>Rozvíjející větné členy (Pt, Pks, Pkn, Pum, Puč, Puz, Pumí)</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- správně používá koncovky v přísudku	Jednoduché souvětí – věta hlavní a vedlejší. Řeč přímá a nepřímá. Shoda přísudku s podmětem.	
Tvarosloví			
OVO: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<p>- poznává slovní druhy, určuje mluvnické kategorie, rozlišuje druhy podstatných jmen</p> <p>- dokáže aplikovat pravidla pro psaní velkých písmen</p> <p>- zvládá pravopis přídavných jmen; určuje kategorie přídavných jmen</p> <p>- rozpozná druhy zájmen, vyhledá je v textu a skloňuje vybraná zájmena</p> <p>- vyhledává a určuje číslovky, skloňuje je; čte letopočty; píše správně číslovky</p> <p>- vyhledává slovesa, určuje mluvnické kategorie, doplňuje správné slovesné tvary</p>	<p>Slovní druhy.</p> <p>Podstatná jména:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkrétní, abstraktní - pomnožná, hromadná, látková - obecná, vlastní - jména osobní a místní <p>Přídavná jména:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnické kategorie - druhy (tvrdá, měkká, přivlastňovací) - jmenné tvary - stupňování <p>Zájmena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy zájmen - skloňování ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, její <p>Číslovky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy - skloňování <p>Slovesa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesné kategorie - podmínovací způsob přítomný a minulý 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO: Žák dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>OVO: Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>OVO: Žák využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky a výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.</p> <p>OVO: Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>	<p>- na základě ukázky pozná daný slohový útvar, dokáže sestavit heslovitě osnovu; volí vhodné jazykové prostředky, seřadí text podle časové posloupnosti</p> <p>- na základě ukázky pozná daný slohový útvar, dokáže sestavit heslovitě osnovu; volí vhodné jazykové prostředky, popisuje podle předem stanovených kritérií; usiluje o názornost a výstižnost.</p>	<p>Vypravování sestavení osnovy vhodné jazykové prostředky přímá řeč</p> <p>Popis (předmětu, osoby, děje, pracovního postupu)</p>	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.</p> <p>MV 4 - Tvorba mediálních sdělení.</p>

Očekávané výstupy	Díličí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje oba slohové útvary, pracuje s tiskem; je schopen je vytvořit včetně grafické úpravy; používá vhodné hodnotící výrazy - umí sestavit inzerát; dokáže vyplnit jednoduchý tiskopis - umí zachytit podstatné nebo zajímavé myšlenky - umí s dodržением textové posloupnosti pořídit smysluplný výtah přiměřeného rozsahu - vhodně volí slovní zásobu i stavbu textu osobního a úředního dopisu - si uvědomuje a pojmenuje specifika mluveného i psaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> Zpráva a oznámení Objednávka a inzerát Výpisky Výtah Dopis (osobní a úřední) Projevy mluvené a psané 	
Literární výchova			
<p>OVO: Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte souvisle a s porozuměním, frázuje, využívá melodii hlasu a intonaci, recituje vhodné literární texty; z ukázek textů pozná literární žánr, stručně ho charakterizuje; žák 	<ul style="list-style-type: none"> Literární žánry, druhy a formy 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>OVO: Žák porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p>	<p>rozpozná rozdíl mezi prózou, poezií a dramatem</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná z ukázek textů druh pohádky, orientuje se v nejznámějších autorech a ilustrátorech pohádek českých i světových - na základě přečtených ukázek se seznámí s nejznámějšími bájemi a mýty; srovnává různé verze více autorů - na základě přečtených ukázek se seznámí s nejznámějšími pověstmi českými, světovými i regionálními - seznámí se s lidovými baladami - poslechem i četbou se seznámí s baladami z Kytice Karla Jaromíra Erbena; vystihuje zákonitosti lidové balady - na základě obsahu básně rozezná jednotlivé druhy lyriky; na základě ukázek dokáže vyhledat básnické prostředky - dokáže tvořit rýmy, dokončovat verše, sloky; pracuje se schémata rýmu - seznamuje se strukturou filmového scénáře, srovnává ho s literární předlohou, poznává základy filmové terminologie 	<p>Pohádka (lidová, umělá, moderní, klasická)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrátoři - pohádky české a jiných národů <p>Báje a mýty (antické, biblické, lidové, o světě)</p> <p>Pověsti (české a jiných národů, regionální)</p> <p>Balady (lidové, umělé)</p> <p>Lyrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy - jazyk básně (básnické prostředky; verš, rým, sloka) <p>Filmová tvorba pro děti a mládež</p>	

Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Jazyková výchova			
Tvarosloví			
<p>OVO: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává slovní druhy, určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů, vyhledává v textu, správně skloňuje a časuje; dokáže aplikovat pravidla pravopisu v písemném projevu - skloňuje vybraná zájmena, rozpozná zájmena i v jiném pádě než 1. - tvoří věty, dokáže zaměňovat slovesný rod; u rodu trpného vybírá vhodnější verzi tvorby rodu trpného (příčestí trpné a zvratná podoba) - rozlišuje příslovce místa, času, způsobu, míry, příčiny 	<p>Slova ohebná Podstatná jména - procvičování - odchylné tvary označující části těla</p> <p>Přídavná jména - procvičování</p> <p>Zájmena - procvičování - skloňování zájmena jenž</p> <p>Číslovky - procvičování</p> <p>Slovesa - slovesné tvary - rod činný a trpný</p> <p>Slova neohebná Příslovce - stupňování - příslovečné spřežky</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná příslovečnou spřežku od předložkové vazby podstatného jména - zvládá pravopis předložek 2. a 7. pádu - seznámí se se základními pravidly psaní interpunkce před nejpoužívanějšími spojkami 	<ul style="list-style-type: none"> Předložky Spojky Částice Citoslovce 	
OVO: Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže aplikovat pravidla psaní velkých písmen i ve složitějších případech - orientuje se v hlav. městě a regionu 	Psaní velkých písmen ve jménech vlastních.	
Význam slov			
OVO: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší slovo jednoznačné a mnohoznačné, uvádí příklady metonymie na známých výrobcích - uvádí termíny z oborů, k nimž má vztah - rozlišuje sousloví a volné spojení slov - pozná slova spisovná a nespisovná, neutrální a citově zabarvená 	<ul style="list-style-type: none"> - slovo - věcný význam, mluvnický význam sousloví - rčení - slova jednoznačná, mnohoznačná – metafora, metonymie - synonyma, homonyma, antonyma - odborné názvy – termíny a odborné názvosloví - slova citově zabarvená 	
Nauka o tvoření slov			
OVO: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	<ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby; rozpozná a používá přenesená pojmenování. - zná významy běžně užívaných cizích slov 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba a způsob jejího obohacování - odvozování příponami a předponami - skládání slov - zkracování (zkratky, slova zkratková) - přejímání slov 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		- změna významu slov	
Skladba			
OVO: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy větných členů a správně je používá - používá věty jednočlenné a dvojčlenné podle komunikační situace - určuje různé typy podmětu a přísudku a tvoří skladební dvojice - zvládá psaní interpunkce u různých druhů přívlasků - zvládá převod věty jednoduché na souvětí a naopak 	<p>Druhy vět podle postoje mluvčího</p> <ul style="list-style-type: none"> - oznamovací, rozkazovací, tázací, přací, zvolací Otázky doplňovací a zjišťovací Věty jednočlenné a dvojčlenné (i s nevyjádřeným podmětem), větný ekvivalent Základní větné členy -holé, rozvité, několikanásobné Prísudek: - slovesný jednoduchý a složený, jmenný se sponou a beze spony. Podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný Rozvíjející větné členy Nově: Pu příčiny, účelu, podmínky, přípustky, doplněk Přívlastek shodný, neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející, volný, těsný, přístavek Věty vedlejší: podmětná, předmětná, přísudková, přívlasková, doplňková, příslovečná, místní, časová, způsobová, měrová, příčinná, účelová, podmínková, přípustková 	OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci.
Komunikační a slohová výchova			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>OVO: Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>OVO: Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému pís. projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>	<p>- vyjadřuje se souvisle, volí vhodné jazykové prostředky, sestaví osnovu</p> <p>- zvládá sestavit svůj vlastní životopis</p> <p>- seznámí se s grafickými pravidly úředního dopisu, volí vhodnou slovní zásobu i stavbu textu</p>	<p>Vypravování</p> <p>- uspořádání textu: - úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení</p> <p>- vyjádření dějového napětí</p> <p>- ich forma, er forma</p> <p>Popis</p> <p>- uměleckých děl</p> <p>- líčení</p> <p>- charakteristika (vnější, vnitřní)</p> <p>Životopis</p> <p>Žádost</p> <p>Pozvánka</p> <p>Výtah</p>	
Literární výchova			
<p>OVO: Žák rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.</p> <p>OVO: Žák uceleně reprodukuje přečtený text.</p> <p>OVO: Žák tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základní literární teorie.</p> <p>OVO: Žák vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p>	<p>- vybírá a čte knihy podle vlastního zaměření a zájmu; interpretuje obsah a zaujímá postoje k hrdinům knih a obsahu</p> <p>- reprodukuje a zaznamenává vlastní myšlenky</p> <p>- tvoří vlastní literární texty</p> <p>- odhaluje základní charakterové vlastnosti postav</p> <p>- účastní se dramatizací ztvárňuje role</p>	<p>Rozvoj čtenářské gramotnosti</p> <p>V krajinách fantazie (ukázky různých autorů)</p> <p>Volná reprodukce přečteného textu.</p> <p>Hra se slovy a textem</p> <p>O přátelství a lásce</p> <p>Srovnání poezie, prózy a dramatu.</p> <p>Dramatizace textu.</p> <p>Smysl a podstata díla.</p> <p>Inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb.</p> <p>Staré příběhy – věčná témata</p>	<p>OSV 5 - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.</p> <p>MV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení: chápání podstaty sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel.</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>OVO: Žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>OVO: Žák jednoduše popisuje strukturu díla a jazyk literárního díla.</p> <p>OVO: Žák uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.</p>	<p>- získává přehled o českých a světových tvůrcích čtených druhů a žánrů v historických souvislostech</p> <p>- orientuje se v jazyce literárního díla</p> <p>- zařazení jedince do kolektivu a jeho úloha v něm</p> <p>- vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život</p>	<p>Ukázky světové i české literatury mapující historii lidstva.</p> <p>Nikdy se nevzdávej – souboje, prohry, vítězství Chování člověka v mezní situaci. Inspirace pro řešení vlastních problémů a tužeb.</p> <p>Jak jsem potkal lidi Rozmanitost jazykových prostředků v literárním díle.</p> <p>S úsměvem jde všechno líp Srovnání ukázek světové a české, starší a současné humoristické literatury.</p>	<p>MkV 1 - Kulturní diferenciacce: poznávání vlastního kulturního zakotvení.</p> <p>MkV 2 - Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování.</p> <p>MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem.</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání, vůle.</p> <p>MV 7 - Práce v realizačním týmu: utváření týmu, komunikace spolupráce v týmu, faktory ovlivňující práci v týmu.</p>

Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Jazyková výchova			
Tvarosloví			
<p>OVO: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p>OVO: Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává slovní druhy, určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů, vyhledává v textu, správně skloňuje a časuje; dokáže aplikovat pravidla pravopisu v písemném projevu - seznámí se s nepravidelnostmi ve skloňování podstatných jmen, pracuje s Pravidly; skloňuje obecná a vlastní cizí jména - tvoří věty, dokáže zaměňovat slovesný rod i vid; tvoří vidové dvojice. 	<p>Procvičování tvarosloví. Skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních, užití v textu.</p> <p>Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá. Procvičování slovesných tvarů a jejich využití.</p> <p>Pravopis koncovek jmen a sloves.</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>
Obecné výklady o jazyce			
<p>OVO: Žák se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>OVO: Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná spisovnou a nespisovnou češtinu, odhaduje význam nářečních výrazů - v krátkých ukázkách se seznámí s texty v jiných slovanských jazycích; na základě podobných slov dokazuje příbuznost, pokouší se o porozumění 	<p>Útvary českého jazyka a jazyková kultura. Čeština jako jeden ze slovanských jazyků.</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje sousloví a volné spojení slov - pozná slova spisovná a nespisovná, neutrální a citově zabarvená 		
Nauka o tvoření slov a slovní zásobě			
<p>OVO: Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby; rozpozná a používá přenesená pojmenování - zná významy běžně užívaných cizích slov - ovládá výslovnost a pravopis běžně užívaných cizích slov - seznamuje se s cizími slovy a jazyky, ze kterých pocházejí 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov.</p> <p>Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, přejímání slov z cizích jazyků.</p>	
Skladba			
OVO: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy větných členů a správně je používá - používá věty jednočlenné a dvojčlenné podle komunikační situace - určuje různé typy podmětu a přísudku a tvoří skladební dvojice - zvládá psaní interpunkce u různých druhů přívlastků a přístavkových konstrukcí - zvládá převod věty jednoduché na souvětí a naopak - zvládá grafické znázornění věty jednoduché 	<p>Opakování skladby – věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent; základní a rozvíjející větné členy.</p> <p><i>Několikanásobné větné členy významový poměr mezi jednotlivými složkami.</i></p> <p>Větné členy v přístavkovém vztahu. Souvětí podřadné – procvičování vět vedlejších, interpunkce v souvětí.</p>	OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá interpunkci u několikanásobného větného členu - orientuje se v nejběžněji používaných spojovacích výrazech pro jednotlivé poměry - pozná slova, která jsou větným členem, volí správné otázky na druhy vedlejších vět - aplikuje znalosti spojovacích výrazů několikanásobného větného členu i na poměry mezi VH 	<p>Souvětí souřadné.</p> <p>Významový poměr mezi větami hlavními – slučovací, stupňovací, vylučovací, odporovací, příčinný, důsledkový.</p>	
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO: Žák se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>OVO: Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>OVO: Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se souvisle, volí vhodné jazykové prostředky, sestaví osnovu - umí použít znalosti získané v literatuře, používá básnické prostředky - používá odborné termíny a rozumí jim - zvládá kultivovaně vyjádřit svůj názor, logicky argumentuje 	<p>Charakteristika literárních postav.</p> <p>Subjektivně zbarvený popis.</p> <p>Výklad. Výtah. Úvaha.</p> <p>Souhrnné poučení o slohu.</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Literární výchova			
<p>OVO: Žák rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.</p> <p>OVO: Žák uceleně reprodukuje přečtený text.</p> <p>OVO: Žák tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základní literární teorie.</p> <p>OVO: Žák vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>OVO: Žák formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo.</p> <p>OVO: Žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p>	<p>- vybírá a čte knihy podle vlastního zaměření a zájmu. Interpretuje obsah a zaujímá postoje k hrdinům knih a obsahu</p> <p>- reprodukuje a zaznamenává vlastní myšlenky</p> <p>- tvoří vlastní literární texty</p> <p>- odhaluje základní charakterové vlastnosti postav</p> <p>účastní se dramatizací, ztvárňuje role</p> <p>- získává přehled o českých a světových tvůrcích čtených druhů a žánrů v historických souvislostech</p> <p>- orientuje se v jazyce literárního díla</p>	<p><u>Starší česká literatura</u> Bible, Biblické příběhy, starší česká lyrika, světová humanistická literatura a její odraz v české literatuře.</p> <p><u>Od romantismu k moderní literatuře</u> Romantismus v české a světové literatuře. Lyricko – epická poema v české a světové literatuře. Realismus v české a světové literatuře.</p> <p><u>Psoty lopoty</u> Literatura od 90. let 19. století po současnost.</p> <p><u>Humor</u> Český a světový humor v literatuře 20. století.</p> <p><u>Chvála jazyka</u> Aforismus, grafická podoba básně. Voskovec, Werich, Suchý, Nezval, Seifert, Hrubín – autor, literární text, čtenář, čtenářský zážitek, výklad text</p> <p><u>Science fiction</u> Současná česká i světová literatura (fikce, skutečnost, realita).</p>	<p>OSV 5 - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.</p> <p>MV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení: chápání podstaty sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel.</p> <p>MkV 1 - Kulturní diferenciaci: poznávání vlastního kulturního zakotvení.</p> <p>MkV 2 - Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování.</p> <p>MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem.</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání, vůle.</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák jednoduše popisuje strukturu díla a jazyk literárního díla.</p> <p>OVO: Žák uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.</p>	<p>- zařazení jedince do kolektivu a jeho úloha v něm</p> <p>- vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život</p>		<p>MV 7 - Práce v realizačním týmu: utváření týmu, komunikace spolupráce v týmu, faktory ovlivňující práci v týmu.</p>

Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Jazyková výchova			
Jazyky slovanské. Obecné výklady o jazyce			
<p>OVO: Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>OVO: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p>	<p>- seznámí se s vývojem českého jazyka od středověku po současnost</p> <p>- rozezná spisovnou a nespisovnou češtinu, odhaduje význam nářečních výrazů</p> <p>- v krátkých ukázkách se seznámí s texty v jiných slovanských jazycích. Na základě podobných slov dokazuje příbuznost, pokouší se o porozumění.</p>	<p>Řeč, jazyk, projev mluvený a psaný. Jazyky slovanské. Vývoj jazyka. Útvary ČJ.</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Zvuková stránka jazyka			
<p>OVO: Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.</p> <p>OVO: Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.</p>		<p>Zvuková stránka jazyka. Soustava hlásek v češtině. Spisovná výslovnost. Zvuková stránka věty. Psaní a výslovnost slov přejatých.</p>	
Význam slova			
<p>OVO: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší slovo jednoznačné a mnohoznačné, uvádí příklady metonymie na známých výrobcích - uvádí termíny z oborů, k nimž má vztah. - rozlišuje sousloví a volné spojení slov 	<p>Přenesené významy slov. Slova jednoznačná a mnohoznačná. synonyma, antonyma, homonyma. Slova a sousloví. Rozvoj slovní zásoby. Odborné názvy. Slova domácí a mezinárodní.</p>	
Nauka o tvoření slov			
<p>OVO: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - rozpozná a používá přenesená pojmenování - zná významy běžně užívaných cizích slov 	<p>Odvozování, skládání a zkracování. Kořen, předpona, přípona a koncovka. Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov.</p>	
Tvarosloví			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje a třídí své znalosti z předchozích ročníků - poznává v textu přechodníky, rozpozná rozvinutou vazbu přechodníkovou a zvládá interpunkci 	<p>Slovní druhy, jména, jejich druhy a tvary, substantiva obecná a vlastní, konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková. Skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen, adjektiva – druhy, stupňování.</p> <p>Druhy zájmen a číslovek.</p> <p>Slovesa a jejich tvary, pomocné sloveso být.</p> <p>Přechodníky přítomné – vyskytující se v běžných textech.</p> <p>Druhy příslovcí a jejich stupňování.</p> <p>Příslowečné sprežky.</p> <p>Druhy předložek a spojek.</p> <p>Tvaroslovný pravopis.</p> <p>Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech.</p>	
Skladba			
<p>OVO: Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>OVO: Žák v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy větných členů a správně je používá - používá věty jednočlenné a dvojčlenné podle komunikační situace - určuje různé typy podmětu a přísudku a tvoří skladební dvojice - zvládá psaní interpunkce u různých druhů přívlasků - zvládá převod věty jednoduché na souvětí a naopak - zvládá grafický rozbor složitěho souvětí, ovládá interpunkci ve 	<p>Skladba – věty podle postoje mluvčího a mluvnický zápor.</p> <p>Druhy jednočlenných vět, souvětí – Vh a Vv, věta řídicí a závislá, souvětí souřadné, souvětí podřadné.</p> <p>Významový poměr mezi souřadně spojenými větami či větnými členy.</p> <p>Složitě souvětí.</p> <p>Řeč přímá a nepřímá.</p> <p>Samostatný větný člen, vsuvka - procvičování a upevňování učiva.</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	složitém souvětí, orientuje se v počtu vět a typu souvětí	Oslovení, věta neúplná.	
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO: Žák se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>OVO: Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</p> <p>OVO: Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se souvisle, volí vhodné jazykové prostředky, sestaví osnovu - umí použít znalosti získané v literatuře, používá básnické prostředky - používá odborné termíny a rozumí jim - zvládá kultivovaně vyjádřit svůj názor, logicky argumentuje - zvládá sestavit svůj vlastní životopis a to i profesní - seznámí se s grafickými pravidly úředního dopisu, volí vhodnou slovní zásobu i stavbu textu 	<p>Jazyková kultura. Vypravování.</p> <p>Popis a charakteristika Ličení. Tiskopisy, životopis. Výklad a výtah. Úvaha. Proslov, diskuse. Publicistické útvary. Souhrnné poučení o slohu.</p>	<p>MV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení: chápání podstaty sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel.</p>
Literární výchova			
<p>OVO: Žák rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.</p> <p>OVO: Žák uceleně reprodukuje přečtený text.</p> <p>OVO: Žák tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybírá a čte knihy podle vlastního zaměření a zájmu. Interpretuje obsah a zaujímá postoje k hrdinům knih a obsahu - reprodukuje a zaznamenává vlastní myšlenky - tvoří vlastní literární texty 	<p>Chvála vypravěčství (Jan Werich, Jiří Brdečka, Karel Čapek).</p> <p>Jaroslav Hašek, Bohumil Hrabal, Pavel Kohout.</p>	<p>OSV 5 - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>osvojených znalostí základní literární teorie.</p> <p>OVO: Žák vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje základní druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>OVO: Žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.</p> <p>OVO: Žák jednoduše popisuje strukturu díla a jazyk literárního díla.</p> <p>OVO: Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.</p>	<p>- odhaluje základní charakterové vlastnosti postav</p> <p>- účastní se dramatizací ztvárňuje role</p> <p>- získává přehled o českých a světových tvůrcích čtených druhů a žánrů v historických souvislostech</p> <p>- orientuje se v jazyce literárního díla</p> <p>- zařazení jedince do kolektivu a jeho úloha v něm</p> <p>- vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život</p>	<p>Naruby aneb Jak vychovávat vychovatele (Emanuel Frynta, Ivan Vyskočil, Rudolf Křesťan, Jindřiška Smetanová, Michal Viewegh, Stephen Leacock, Robert Fulghum)</p> <p>Divadlo: Osvobozené divadlo, Semafor, Divadlo Járy Cimrmana.</p> <p>Písňové texty (Jan Burian, Jiří Dědeček, Milan Lasica, Bulat Okudžava, Karel Kryl) - opakování literární teorie – rým.</p> <p>Poezie: František Gellner, Jiří Wolker, Vítězslav Nezval, Jacques Prevert, Josef Kainar – opakování literární teorie – rým, rytmus, tropy, figury.</p> <p>Václav Hrabě, Jan Skácel, Jaroslav Seifert (samizdatová a exilová Literatura) + opakování literární teorie.</p> <p>Vize a fantazie (Karel Čapek, George Orwell, sci – fi literatura) - opakování literární teorie</p> <p>Osudy (Zdena Salivarová, Ota Pavel, Ernest Hemingway) opakování literární teorie.</p>	<p>MV 1 - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení: chápání podstaty sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel.</p> <p>MkV 1 - Kulturní diferenciacce: poznávání vlastního kulturního zakotvení.</p> <p>MkV 2 - Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování.</p> <p>MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem.</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání, vůle.</p> <p>MV 7 - Práce v realizačním týmu: utváření týmu, komunikace spolupráce v týmu, faktory ovlivňující práci v týmu.</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		István Orkény, Wolfgang Borchert, Michail Šolocho	

5.2.1.2 Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání ve cvičení z českého jazyka je zaměřeno na

- vytváření předpokladů pro další studium
- vedení žáků k přemýšlení a vyhledávání poznatků
- vedení žáků k používání příruček a práci s nimi
- vedení žáků k soustavnosti a většímu zatížení
- upevňování vědomostí žáků získaných v předchozích ročnících
- výuka je zaměřena na výjimky, problémové úlohy, čímž jsou žáci vedeni k rozvoji logického myšlení a přesnému vyjadřování
- žáci jsou nuceni diskutovat o problému a zamýšlet se nad ním
- obsah předmětu má komplexní charakter

Časová dotace

Předmět cvičení z českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět
v 9. ročníku 1 hodina týdně - disponibilní

Místo realizace

- třídy
- učebna PC

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1 Rozvoj schopností a poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

OSV3 Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- samostatná práce
- práce ve dvojicích

- skupinová práce
- výklad
- diskuse
- reprodukce textu

Kompetence k učení

Žáci

- učí se zvládnout a využívat způsoby, metody a strategie efektivního učení tím, že dostanou prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti
- budou vedeni k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí
- budou pracovat v týmu, učit se hrou, ve vzdělávacích projektech, v integrovaných oborech
- budou pracovat s chybou a uplatní všestrannou vlastní prezentaci
- učí se poznávat smysl a cíl učení tím, že jim bude poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti budou aplikovat do praktického života a tvůrčích činností, budou poznávat účelnost a využitelnost vzdělání u sebe, své rodiny i ve společnosti
- získávají pozitivní vztah k učení tím, že bude rozvíjena vnitřní motivace k učení (známky a přijímací zkoušky nejsou tím nejdůležitějším), tzn. že budou prakticky poznávat užitečnost vzdělání ve svém životě, budou využívat svou individualitu, budou mít možnost výběru, budou zažívat úspěchy
- posoudí vlastní pokrok v učení tím, že budou uplatňovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, budou pracovat se svým portfoliem a pozorovat vývoj svého vzdělávání
- učí se být zodpovědní za své vzdělávání a připravují se na potřebu celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě poznatků a dovedností rozpoznají a pochopí problém, hledají jeho příčiny, vyhledávají informace o vhodných způsobech řešení, navrhnou vlastní řešení, vyslovují svůj názor, obhajují jej, vyvozují závěr a uvědomují si odpovědnost za své rozhodnutí tím, že budou předkládat simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu se budou učit problém řešit
- budou sami vyhledávat problémové situace v textech i v životních příbězích a budou je řešit při nácviu a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskuse, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami
- budou vedeni ke skupinové, projektové i dramatizační činnosti a k mimoškolním aktivitám a tak se budou učit prakticky řešit problémy

Kompetence komunikativní

Žáci

- učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřují se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu
- využívají informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci tím, že budou v rámci aktivního učení neustále zapojováni do rozhovorů, budou diskutovat, argumentovat, obhajovat, navrhnout, prezentovat svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, při speciálních mluvních cvičeních, tvorbě vlastních odborných i literárních prací, při besedách o knihách, při

divadelních představeních, filmech i výstavách, v publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ní

- budou využívat širší informační systém – internet a veřejná media

- učí se zvládnout komunikaci s odlišnými skupinami lidí a řešit pomocí komunikace obtížné a ohrožující situace

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině, přijímají svou roli, přispívají k dobrému výsledku práce skupiny, jsou ohleduplní k práci druhých a přispívají k vytváření dobrých mezilidských vztahů tím, že budou mít možnost pracovat v týmu různými formami a ne pouze frontálně, že bude často zařazována skupinová práce jako významná forma učení v jazykové, komunikační a literární výchově

- budou vedeni k aktivitě, k sebehodnocení, plnění svěřeného úkolu, zodpovědnosti za práci celé skupiny, k podpoře ostatních členů skupiny, k empatii a altruismu vůči ostatním, zvláště ke spolužákům se specifickými vzdělávacími potřebami, případně budou pověřeni vedením skupiny

- budou zapojováni do projektových programů a tím budou posilovat vlastní sebevědomí a sebeúctu a zároveň budou spoluvytvářet přátelský třídní kolektiv, budou se učit v humanizované a demokratizované škole, kde atmosféra a partnerské vztahy s pedagogy a spolužáky budou kladně působit na žákovu osobnost

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory a přesvědčení druhých, odmítají útlak a násilí, ocení naše kulturní a historické dědictví, projevují pozitivní postoje k uměleckým dílům, mají smysl pro kulturu a tvořivost, zapojují se do společenského a kulturního dění tím, že budou v procesu učení zapojováni do interaktivních projektů, ve kterých budou poznávat osudy národů a jednotlivců (v literatuře, historii, hudbě, výtvarném umění, rodinné a občanské výchově), budou číst literární texty s občanskou tematikou, budou je interpretovat a mít tak příležitost vcítit se do nejrůznějších vztahů i dějů, poznávat různé charaktery, s kterými se může ztotožnit, nebo je odsoudit a nechat na sebe působit příklady jejich jednání

- budou získávání pro účast v různých soutěžích

- budou mít možnost publikovat v třídním, školním nebo regionálním tisku

- budou mít možnost účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení

- zapojí se do různých forem spolupráce s představiteli obce, policie a dalšími organizacemi

Kompetence pracovní

Žáci

využívají znalosti, zkušenosti a dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura k vlastnímu rozvoji a přípravě na své povolání a budoucí život tím, že budou vedeni k pracovitosti a zodpovědnosti, že se naučí dodržovat hygienické normy při čtení, psaní a učení vůbec, že budou výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny, že pokrok v učení a zážitky úspěchů je přesvědčí o prospěšnosti práce

- budou se učit v podnětném a tvořivém pracovním prostředí a změnami pracovních okolností budou vedeni k adaptaci na nové pracovní podmínky
- náročnost práce se bude postupně zvyšovat, aby žáci upevňovali vlastní sebevědomí, prožívali sebeuspokojení a přesvědčili se, že „bez práce nejsou koláče“

Jazyk a jazyková výchova – Cvičení z českého jazyka – 9. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. - rozpozná a používá přenesená pojmenování. - zná významy běžně užívaných cizích slov - určuje druhy větných členů a správně je používá. - používá věty jednočlenné a dvojčlenné podle komunikační situace. - určuje různé typy podmětu a přísudku a tvoří skladební dvojice. - zvládá psaní interpunkce u různých druhů přívlasků. - zvládá převod věty jednoduché na souvětí a naopak. - zvládá grafický rozbor složitého souvětí, ovládá interpunkci ve složitém souvětí, orientuje se v počtu vět a typu souvětí. 	<p>Slovní druhy, opakování Velká písmena</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních.</p> <p>Pravopis koncovek jmen a sloves. Zvuková stránka jazyka. Soustava hlásek v češtině. Spisovná výslovnost. Psaní a výslovnost slov přejatých. Přenesené významy slov. Slova jednoznačná a mnohoznačná. synonyma, antonyma, homonyma. Slova a sousloví. Rozvoj slovní zásoby. Odborné názvy. Slova domácí a mezinárodní. Odvozování, skládání a zkracování. Kořen, předpona, přípona a koncovka. Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov. Druhy jednočlenných vět, souvětí – Vh a Vv, věta řídicí a závislá, souvětí souřadné, souvětí podřadné. Významový poměr mezi souřadně spojenými větami či větnými členy. Složitě souvětí.</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p>

5.2.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v anglickém jazyce je zaměřeno na

- komunikační schopnosti žáků
- schopnost žáků dorozumět se s cizincem v běžných situacích, hovořit s ním o jednoduchých tématech
- porozumění čtenému textu na příslušné jazykové úrovni
- vedení žáků k poznávání reálií anglicky mluvících zemí
- mluvený projev a dovednost dorozumět se (u žáků s SPU)
- osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a získávání dalších poznatků
- rozvoj řečových dovedností, čtení a psaní
- prohlubování povědomí žáků o kultuře anglicky mluvících zemí
- vedení k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými příručkami
- požadavky na vzdělávání vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a předpokládá dosažení úrovně A2

Časová dotace

Předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. – 9. ročníku   3 hodiny týdně

Místo realizace

- výuka v kmenových třídách
- jazykové učebny

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
MkV	Mezilidské a kulturní vztahy – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

EV	Environmentální výchova – životní prostředí
MV	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- samostatná práce
- práce ve dvojicích
- skupinová práce
- výklad
- diskuse
- reprodukce textu
- projekty
- soutěže
- dramatizace

Kompetence k učení

Žáci

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, skupinkách

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojici a skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskuzi
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Úroveň A2: Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o žákovi a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>OVO: Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p>	<p>- rozumí smyslu krátkých jasných jednoduchých zpráv, rozumí frázím a sl. zásobě ze známých oblastí</p>	<p>- domov a bydlení - denní program - oblečení, móda - části těla - zvířata - sport a hry - hudba - předměty - moderní technologie</p>	<p>OSV 4 - dobrá organizace času</p> <p>EV 2 - ochrana biologických druhů</p>
Mluvení			
<p>OVO: Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p> <p>OVO: Žák mluví o rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</p> <p>OVO: Žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>	<p>- používá řadu frází, ustálené věty v dané tematice</p> <p>- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů</p> <p>- při písemné i ústní reprodukci různých textů používá fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy</p> <p>- klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá - nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace</p>	<p>- oslovení, pozdrav - omluva</p> <p>- přítomný čas průběhový - srovnání přít. času prostého a průběhového - slovesa can, have got</p> <p>- domov a bydlení - denní program - oblečení, móda - části těla - zvířata - sport a hry - hudba - předměty - moderní technologie</p>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduchou společenskou konverzaci - udrží průběh konverzace v jednoduché modelové situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - kdo, kde, kdy 	
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>OVO: Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduché texty - vyhledá specifické informace v textu, odpoví na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu - běžně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách a symbolech 	<ul style="list-style-type: none"> - domov a bydlení - denní program - oblečení, móda - části těla - zvířata - sport a hry - hudba - předměty - moderní technologie 	
Psaní			
<p>OVO: Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p> <p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>OVO: Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy - je schopen sestavit krátký dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - komiksy, texty - vyhledávání slovní zásoby, překlady textů 	

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>OVO: Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí smyslu jasných jednoduchých zpráv, rozumí frázím a sl. zásobě z různých oblastí, rozumí hlavním myšlenkám v promluvě a konverzaci - rozumí hlavní myšlence jednoduchého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje na základě vizuální podpory či předem známé skutečnosti - běžně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách a symbolech - pracuje s vhodným výkladovým slovníkem s vizuální oporou (náčrtky, obrázky) do svých sdělení zařazuje fráze i z oblasti hovorové angličtiny 	<ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - měsíce, určování času - zvířata - domácí práce - cestování, doprava - jídlo, nakupování 	<p>MkV 4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání</p> <p>MkV 1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MV 1 - identifikování zákl. orientačních prvků v textu</p>
Mluvení			
<p>OVO: Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - běžně používá ustálené věty a fráze typická pro dané sdělení - zvládá společenskou konverzaci 	<ul style="list-style-type: none"> - přítomné časy - can + have got - minulý čas prostý sloves pravidelných i nepravidelných - počítatelná substantiva 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák mluví o rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</p> <p>OVO: Žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udrží průběh konverzace v modelové situaci, komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech - sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, jednoduchý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá dané i fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se i vlastními slovy - klade otázky a na podobné otázky odpovídá (nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace) 	<ul style="list-style-type: none"> - užívání some/any - vyjadřování množství (kolik – hodně/málo) - příslovce místa - kdo, kde, kdy, jak, kolik, jaký, který 	
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>OVO: Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte přiměřeně dlouhé texty z učebnice i jiných materiálů - vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech - rozumí známým výrazům 	<ul style="list-style-type: none"> - komiksy, jednoduché texty s reáliemi angl. ml. zemí - texty v učebnici, inzerát, prospekt, jízdní řád, jídelní lístek, různé nápisy - překlady různých textů, orientace v různých textech 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu - běžně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách symbolech - pracuje s vhodným výkladovým slovníkem s vizuální oporou (náčrtky, obrázky) 		
Psaní			
<p><u>OVO:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p> <p><u>OVO:</u> Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p><u>OVO:</u> Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se i vlastními slovy - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá dané i fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy - je schopen napsat dopis 	<ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - měsíce, určování času - zvířata - domácí práce - cestování, doprava - jídlo, nakupování 	

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>OVO: Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám v promluvě a konverzaci, rozumí smyslu rozhlas. a televizních programů s běžnou tematikou při zřetelné výslovnosti - rozumí hlavní myšlence jednoduchého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu - nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace, ověří si správnost porozumění 	<ul style="list-style-type: none"> - geografické pojmy - zeměpisné reálie - média - kulturní život - fáze život – životní cyklus - rodina - představování - oblíbené a neoblíbené činnosti - vesmír - doprava - autentické materiály (např. reálie, časopisy, beletrie) 	
Mluvení			
<p>OVO: Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p> <p>OVO: Žák mluví o rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - do svých sdělení zařazuje fráze i z oblasti hovorové angličtiny - používá ustálené věty a fráze typické pro dané sdělení - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá různé fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se vlastními slovy, používá 	<ul style="list-style-type: none"> - setkání, představení, reakce na představení, souhlas/nesouhlas - společenský program - kvantifikátory - stupňování adjektiv - tvoření adverbii – srovnání adj/adv - opakování přítomných časů - opakování minulého času prostého - budoucí čas pomocí be going to - budoucí čas pomocí will 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>	<p>synonyma, zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> - přesně a gramaticky správně formuluje své otázky - nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace, ověří si správnost porozumění - zvládá společenskou konverzaci, rozvíjí ji - bez problémů udrží průběh konverzace v modelové situaci, - bez přípravy komunikuje v běžných situacích 		<p>OSV 3 - plánování učení a volného času</p> <p>VMEGS 2 - mezinárodní setkávání</p>
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>OVO: Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte delší texty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě, jednoduchou cizojazyčnou beletrii - rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v čtených textech - rozumí frázím, vyhledá v textu odpovědi na otázky - rozumí hlavní myšlence jednoduchého textu s neznámými 	<ul style="list-style-type: none"> - komiksy, jednoduché texty o reáliích angl. mluvících zemí, příběhy - geografické pojmy - zeměpisné reálie - média - kulturní život - fáze život – životní cyklus - rodina - představování - oblíbené a neoblíbené činnosti - vesmír 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<p>slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu</p> <p>- pracuje s vhodným výkladovým slovníkem při rozšiřování slovní zásoby probírané tematiky</p>	- doprava	
Psaní			
<p><u>OVO:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p> <p><u>OVO:</u> Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.</p> <p><u>OVO:</u> Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>- dodržuje formální písemnou úpravu daných sdělení</p> <p>- při písemné i ústní reprodukci různých textů používá různé fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se vlastními slovy, používá synonyma, zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení</p> <p>- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů</p>	<p>- stručné texty o zemích</p> <p>- moje rodina a přátelé</p> <p>- jednoduchý životopis</p>	

Jazyk a jazyková komunikace – Anglický jazyk – 9. třída

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>OVO: Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí delším promluvám - rozumí smyslu rozhlas. a televizních programů s běžnou tematikou při zřetelné výslovnosti - přesně a gramaticky správně formuluje své otázky - nerozumí-li, znovu si vyžádá informaci, ověří správnost porozumění - rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - příběhy, reportáže, souvislé texty s reáliemi angl. mluvících zemí - reálie – historie angl. mluv. zemí - přírodní katastrofy - bydlení - časové zóny - orientace ve městě - pocity a nálady - plány do budoucna - zkušenosti, návrhy – řešení problémů - péče o zdraví - hudba 	<p>VMEGS 1 - zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé</p> <p>OSV 6- chyby při poznávání lidí OSV 3 - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p>
Mluvení			
<p>OVO: Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</p> <p>OVO: Žák mluví o rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</p> <p>OVO: Žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - do svých sdělení běžně zařazuje fráze i z oblasti hovorové angličtiny - běžně a pohotově používá ustálené věty a fráze typické pro dané sdělení - sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, přiměřeně dlouhý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - čas minulý průběhový - srovnávání minulých časů - užívání členů - předpřítomný čas - vyjadřování muset/nemuset/nesmět + podmínek - závěrečné opakování základních gram. jevů 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá i delší společenskou konverzaci, rozvíjí ji - bez problémů udrží průběh konverzace v modelové situaci - spontánně a plynule se účastní hovoru s běžnou tematikou - vysvětlí a obhájí své názory - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá různé fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se vlastními slovy, používá synonyma, zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení 		
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>OVO: Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte souvislé texty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě, cizojazyčnou beletrii - rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, textům jednoduché prózy - rozumí i používaným nespisovným frázím 	<ul style="list-style-type: none"> - komiksy, příběhy, reportáže, souvislé texty s reáliemi angl. mluvících zemí, autentické texty - autentické materiály (reálie, časopisy, beletrie) - reálie – historie angl. mluv. zemí - přírodní katastrofy - bydlení - časové zóny - orientace ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> - oficiální dopis, žádost, poděkování, blahopřání, nabídka, životopis - setkání, představení, reakce na představení, souhlas/nesouhlas - společenský program - žádost o různé zboží, vstupenky, reakce na žádost

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu - využívá výkladového slovníku k překladům různých textů 	<ul style="list-style-type: none"> - pocity a nálady - plány do budoucna - zkušenosti, návrhy – řešení problémů - péče o zdraví - hudba 	
Psaní			
<p>OVO: Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p> <p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.</p> <p>OVO: Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje formální písemnou úpravu daných sdělení - sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, přiměřeně dlouhý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - při písemné i ústní reprodukci různých textů používá různé fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se vlastními slovy, používá synonyma, zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů - je schopen napsat dopis a životopis 	<ul style="list-style-type: none"> - stručné texty o historii anglicky mluvících zemí - texty o známých osobnostech - jednoduchý životopis - moje plány do budoucna 	

5.2.1.4 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v německém jazyce je zaměřeno na

- posílení vědomí důležitosti jazykového vzdělání v současném světě
- pomoc snižovat jazykové bariéry a přispívat ke zvýšení sebevědomí a samostatnosti každého jedince
- nácvik modelových situací
- rozvoj základních řečových dovedností, tj. poslech, čtení, mluvení a psaní
- upevňování slovní zásoby a základních frází, nácvik jednoduchých monologů a dialogů v běžných komunikačních situacích

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělání v německém jazyce, jakožto dalším cizím jazyce, směřuje k dosažení úrovně A1.

Časová dotace

Předmět německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět
v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- jazyková učebna

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium
OSV3	Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání
OSV8	Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti (monolog), dialog, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích
VMEGS1	Evropa a svět nás zajímá: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích

MkV4 Multikulturalita: naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- pozorování
- poslech
- imitace
- čtení a psaní
- tvořivá činnost
- jazykové hry

Kompetence k učení

Učitel

- směřuje žáky k poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného zdroje celoživotního vzdělávání
- zprostředkovává žákům osvojování gramatických pravidel a slovní zásoby
- předkládá poslechová i písemná cvičení spojená s úkoly na kontrolu porozumění
- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému myšlení na základě poznávání konkrétních pojmů a situací tím, že využívají jazyková pravidla pro vyvozování složitějších gramatických jevů
- vede žáky k hledání souvislostí a rozdílných prvků v dané problémové situaci a formulování možných řešení u vyslechnutého sdělení či nalezení určitých informací v písemných textech

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k přesnému, logicky a gramaticky správnému vyjadřování potřeb, prožitků, ke sdělování názorů

Žáci

- učí se naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat
- jsou vedeni k nácviu správných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení konstruktivního dialogu tím, že jim umožníme nácvik poslechu, monologových a dialogových výstupů, čtení s porozuměním, vyjadřování vlastních stanovisek

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke získávání sebedůvěry při vystupování před menším či větším kolektivem
- směřuje je ke spolupráci a upevňování dobrých vztahů s druhými lidmi, ke schopnosti zapojit se do diskuse či debaty a k respektování různých názorů
- podporuje samostatný a kultivovaný projev žáků
- umožňuje pracovat v týmech a pokusit se o objektivní hodnocení výsledků své i týmové práce

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznávání a chápání jazyka jako zdroje pro vyžívání osvojených komunikativních znalostí v konkrétních reálných situacích
- zprostředkovává obeznámení s historií, kulturními tradicemi, zvyky, běžným životem a zeměpisnými reáliemi

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností, k praktickému ovládnutí jazyka
- vytváří prostor pro tlumočení, zpracování referátů, výstupních a absolventských prací

Jazyk a jazyková komunikace – Německý jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</p> <p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>OVO: Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p>	<p>- adekvátně reaguje na zadávané pokyny</p> <p>- zodpoví a vyřeší kontrolní otázky a úkoly</p> <p>- odhadne obsah konverzace podle klíčových slov</p> <p>- zodpoví kontrolní otázky k poslechovým textům</p> <p>- odhadne obsah textu na dané téma</p>	<p>Pokyny a instrukce ke školní práci. Pozdravy a pokyny v hodině.</p> <p>Porozumění vyslechnutým souvislým projevům a dialogům: na známé, předem didakticky připravené téma v rámci probíraných tematických celků básně, říkadla, písně společenské obraty. Porozumění poslechu jednoduchých textů na dané tematické okruhy: - domov, rodina, škola, dny v týdnu, volný čas a zájmová činnost, narozeniny.</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>MkV 4 - Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>MkV4 - Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům.</p> <p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</p>	<p>- čte a chápe různé nápisy, popisky k textům, zadání (pokyny) ke cvičením</p> <p>- orientuje se v nahlas (foneticky i intonačně správně) čteném textu</p>	<p>Vlastní čtení s porozuměním názvy a jednoduché popisy věcí.</p> <p>Vlastní čtení s porozuměním jednoduché texty, jednoduché monology.</p>	<p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci.	- zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu - jednoduše a stručně vyjádří hlavní myšlenku textu	Vlastní čtení s porozuměním texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky jednoduché dialogy.	OSV 8 - Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích
Mluvení			
OVO: Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů. OVO : Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. OVO : Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	- předvede rozhovor se spolužákem na připravené téma - pozdraví a odpoví na pozdrav - zahájí a ukončí rozhovor - jednoduchým způsobem reprodukuje krátký text - přednese báseň, zazpívá píseň kolektivně - vyjmenuje a na příkladech uvede barvy - klade otázky a odpovídá na otázky daného tématu, orientuje se v čase - přestaví svou rodinu - pojmenuje věci ve třídě a své pomůcky - popíše svůj rozvrh hodin - vyjmenuje dny v týdnu - pracuje s celými hodinami	Technika mluveného projevu zvuková podoba jazyka, zřetelný a foneticky správný ústní projev, přízvuk, intonace. Projev dialogický zahájení a ukončení dialogu pozdrav, společenské a zdvořilostní fráze. Projev monologický jednoduchý popis osob, předmětů a vybraných situací, básně, říkadla, písně. Pořádek slov ve větě. Podstatná jména v 1.p. a 4.p. se členem neurčitým a určitým. Slovesa – 3. osoba č.j. Barvy. Projev monologický tvoření otázek a odpovědí k tématům rodina, škola, volný čas. Meine Familie und ich: - osobní údaje (jméno, pohlaví) - členové rodiny - příbuzenské vztahy. Meine Schule und ich:	OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog) MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduché matematické úkony 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení třídy, školní pomůcky - hodina němčiny - vyučovací předměty, rozvrh hodin. Meine Woche: - názvy dnů v týdnu Číslovky 1-20. Rozkazovací způsob, určování času. Die Telefonnummer. Der Geburtstag. Přivlastňovací zájmena mein, dein, záporné zájmeno kein. Pravidelná slovesa. 4. p. podstatných jmen. Časování sloves haben, sein. 	
Psaní			
<p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše obrázek - napíše krátký text v rozsahu probíraných tematických celků - dokáže písemně poblahopřát k narozeninám členům rodiny a přátelům 	<ul style="list-style-type: none"> Grafická stránka jazyka grafická podoba osvojených výrazů psaní velkých písmen u podstatných jmen základní pravidla německého pravopisu Písemný projev jednoduchý popis obrázků - krátké, jednoduché věty v rozsahu tematických celků 	<p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>

Jazyk a jazyková komunikace – Německý jazyk – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	- adekvátně reaguje na zadávané pokyny - rozumí běžným pokynům vyučujícího, které se týkají průběhu vyučování	Pokyny a instrukce ke školní práci k pohybovým činnostem	OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat.	- zodpoví a vyřeší kontrolní otázky a úkoly k danému poslechu - odhadne obsah konverzace podle klíčových slov	Porozumění vyslechnutým souvislým projevům a dialogům: na známé, předem didakticky připravené téma v rámci probíraných tematických celků básně, říkadla, písně společenské obraty	VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích MkV 4 - Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
OVO: Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	- zodpoví kontrolní otázky k poslechovým textům odhadne obsah textu na dané téma	Porozumění poslechu jednoduchých textů na dané tematické okruhy: popis osob vaříme, nakupujeme na trhu cestujeme, sportujeme přátelé z Německa	
Čtení s porozuměním			
OVO: Žák rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům.	- čte a chápe různé nápisy, popisky k textům, zadání (pokyny) ke cvičením	Vlastní čtení s porozuměním názvy a jednoduché popisy věcí.	OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání OSV 8 - Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	- orientuje se v nahlas (foneticky i intonačně správně) čteném textu	Vlastní čtení s porozuměním jednoduché texty, jednoduché monology.	
OVO: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a	- zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu - jednoduše a stručně vyjádří hlavní myšlenku textu	Vlastní čtení s porozuměním texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky jednoduché dialogy.	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
vyhledává v něm požadovanou informaci.			VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích
Mluvení			
OVO: Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> - předvede rozhovor se spolužákem na připravené téma - pozdraví a odpoví na pozdrav - zahájí a ukončí rozhovor 	<p>Technika mluveného projevu zvuková podoba jazyka, zřetelný a foneticky správný ústní projev, přízvuk, intonace. Projev dialogický zahájení a ukončení dialogu pozdrav, společenské a zdvořilostní fráze.</p>	OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích
<p>OVO : Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>OVO : Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem reprodukuje krátký text - přednese báseň, zazpívá píseň kolektivně - imituje a obměňuje modelové věty - substituuje požadované lexikální prvky <ul style="list-style-type: none"> - klade otázky a odpovídá na otázky daného tématu, orientuje se v čase - popíše své kamarády - pojmenuje potraviny a různé druhy jídla - umí nakupovat - orientuje se v cenách - popíše přípravu jídla – recept - popíše sportovní utkání - vypráví o svých přátelích z Německa 	<p>Projev monologický jednoduchý popis osob, předmětů a vybraných situací, básně, říkadla, písně. Tvarosloví. Množné číslo podstatných jmen. Časování silných a modálních sloves. Zájmena – osobní, přivlastňovací , tázací – skloňování. Předložky se 3. a 4. pádem. Projev monologický tvoření otázek a odpovědí k tématům : Wer ist das? (meine Freunde). Wir kochen und einkaufen. Wir fahren zu Oma. Wir spielen Fussball. Unsere Freunde in München.</p>	OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Psaní			
<p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>OVO: Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>- dle diktátu zapíše graficky osvojené výrazy</p> <p>- popíše obrázek</p> <p>- napíše jednoduchý, ale delší text v rozsahu probíraných tematických celků</p> <p>- popíše písemné sdělení, které obdržel</p> <p>- napíše krátký dopis (jako odpověď)</p>	<p>Grafická stránka jazyka</p> <p>grafická podoba osvojovaných výrazů</p> <p>Písemný projev</p> <p>podrobnější popis obrázků - delší, souřadná souvětí v rozsahu tematických celků</p> <p>psaní velkých písmen u podstatných jmen (upevnění)</p> <p>grafická změna při tvoření množného čísla podstatných jmen</p> <p>aplikace osvojených pravidel německého pravopisu.</p> <p>Sport (Reportage).</p> <p>Brief aus Deutschland.</p> <p>Mein Tagebuch.</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích</p>

Jazyk a jazyková komunikace – Německý jazyk – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</p>	<p>- adekvátně reaguje na zadávané pokyny</p> <p>- rozumí běžným pokynům vyučujícího, které se týkají průběhu vyučování</p>	<p>Pokyny a instrukce ke školní práci k pohybovým činnostem</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat.</p> <p>OVO: Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</p>	<p>- zodpoví a vyřeší kontrolní otázky a úkoly k danému poslechu</p> <p>- odhadne obsah konverzace podle klíčových slov</p> <p>- zodpoví kontrolní otázky k poslechovým textům</p> <p>- odhadne obsah textu na dané téma</p>	<p>Porozumění vyslechnutým souvislým projevům a dialogům: na známé, předem didakticky připravené téma v rámci probíraných tematických celků popisy jevů, situací, básně, písně</p> <p>Porozumění poslechu jednoduchých textů na dané tematické okruhy: orientace ve městě, dopravní prostředky nemoc a její léčení, odjezd k babičce pobyt na horách, třídní výlet dopisy</p>	<p>VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích</p> <p>MkV 4 - Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění</p>
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům.</p> <p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</p>	<p>- čte a chápe různé nápisy, popisky k textům, zadání (pokyny) ke cvičením</p> <p>- orientuje se v nahlas (foneticky i intonačně správně) čteném textu</p>	<p>Vlastní čtení s porozuměním názvy a jednoduché popisy věcí.</p> <p>Vlastní čtení s porozuměním jednoduché texty, jednoduché monology.</p>	<p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání</p>
<p>OVO: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci.</p>	<p>- zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu</p> <p>- jednoduše a stručně vyjádří hlavní myšlenku textu</p>	<p>Vlastní čtení s porozuměním texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky monology, dialogy.....</p>	<p>OSV 8 - Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Mluvení			
OVO: Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none"> - předvede rozhovor se spolužákem na připravené téma - pozdraví a odpoví na pozdrav - zahájí a ukončí rozhovor 	<p>Technika mluveného projevu zvuková podoba jazyka, zřetelný a foneticky správný ústní projev, přízvuk, intonace. Projev dialogický zahájení a ukončení dialogu pozdrav, společenské a zdvořilostní fráze.</p>	OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích
OVO : Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none"> - předvede rozhovor se spolužákem na připravené téma jednoduchým způsobem reprodukuje krátký text - přednese báseň, zazpívá píseň kolektivně - imituje a obměňuje modelové věty - substituuje požadované lexikální prvky 	<p>Projev dialogický zahájení a ukončení dialogu dialogy v rámci probíraných témat. Projev monologický jednoduchý popis osob, předmětů a vybraných situací, básně, říkadla, písně. Zápor. Časování silných sloves. Tykání, vykání. Osobní zájmena – 1.,3. a 4. P Slovesa s odlučitelnými předponami. Slovesa sein, haben v préteritu Neurčitý podmět – man. Perfektum pravidelných sloves.</p>	OSV 8 - Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích MkV 4 - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
OVO : Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	<ul style="list-style-type: none"> - klade otázky a odpovídá na otázky daného tématu - umí se orientovat ve městě - používá dopravní prostředky - povídá o léčení v době nemoci - umí pojmenovat různé druhy oděvů - povídá o pobytu na ho rách – lyžování apod. 	<p>Projev monologický tvoření otázek a odpovědí k tématům : Die Freundin in Prag. Meine Freundin ist krank. Abfahrt. Im Gebirge, Ein Klassenausflug.</p>	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- popíše výlet se svou třídou	Die Briefe.	
Psaní			
<p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> <p>OVO: Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p> <p>OVO: Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</p>	<p>- dle diktátu zapíše graficky osvojené výrazy</p> <p>- popíše obrázek</p> <p>- napíše jednoduchý, ale delší text v rozsahu probíraných tematických celků</p> <p>- popíše písemné sdělení, které obdržel</p> <p>- napíše krátký dopis (jako odpověď)</p> <p>- vyplní anketní lístek</p> <p>- naučí se vyplňovat např. formulář k ubytování apod.</p>	<p>Grafická stránka jazyka</p> <p>grafická podoba osvojovaných výrazů</p> <p>Písemný projev</p> <p>podrobnější popis obrázků - delší, souřadná souvětí v rozsahu tematických celků</p> <p>psaní velkých písmen u podstatných jmen (upevnění)</p> <p>grafická změna při tvoření množného čísla podstatných jmen</p> <p>aplikace osvojených pravidel německého pravopisu</p> <p>Tvoření krátkých dopisů s popisem – př. jak vypadá můj týden – volný čas, apod.</p> <p>Rozšiřující učivo pro šikovnější žáky.</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>

5.2.1.5 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v ruském jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocovacího činitele národního společenství, pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v ruském jazyce, jakožto dalším cizím jazyce, směřuje k dosažení úrovně A1.

Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Časová dotace

Předmět ruský jazyk se vyučuje jako samostatný předmět
v 7. - 9. ročníku   2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- jazyková učebna

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV   Osobnostní a sociální výchova
VMEGS   Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- pozorování
- poslech

- imitace
- čtení a psaní
- tvořivá činnost
- jazykové hry

Kompetence k učení

Učitel

- směřuje žáky k poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného zdroje celoživotního vzdělávání
- zprostředkovává žákům osvojování gramatických pravidel a slovní zásoby
- předkládá poslechová i písemná cvičení spojená s úkoly na kontrolu porozumění
- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému myšlení na základě poznávání konkrétních pojmů a situací tím, že využívají jazyková pravidla pro vyvozování složitějších gramatických jevů
- vede žáky k hledání souvislostí a rozdílných prvků v dané problémové situaci a formulování možných řešení u vyslechnutého sdělení či nalezení určitých informací v písemných textech

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k přesnému, logicky a gramaticky správnému vyjadřování potřeb, prožitků, ke sdělování názorů

Žáci

- učí se naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat
- jsou vedeni k nácviku správných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení konstruktivního dialogu tím, že jim umožníme nácvik poslechu, monologových a dialogových výstupů, čtení s porozuměním, vyjadřování vlastních stanovisek

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke získávání sebedůvěry při vystupování před menším či větším kolektivem
- směřuje je ke spolupráci a upěvňování dobrých vztahů s druhými lidmi, ke schopnosti zapojit se do diskuze či debaty a k respektování různých názorů
- podporuje samostatný a kultivovaný projev žáků

- umožňuje pracovat v týmech a pokusit se o objektivní hodnocení výsledků své i týmové práce

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k poznávání a chápání jazyka jako zdroje pro vyžívání osvojených komunikativních znalostí v konkrétních reálných situacích
- zprostředkovává obeznámení s historií, kulturními tradicemi, zvyky, běžným životem a zeměpisnými reáliemi

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností, k praktickému ovládnutí jazyka
- vytváří prostor pro tlumočení, zpracování referátů, výstupních a absolventských prací

Jazyk a jazyková komunikace – Ruský jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</p> <p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátně reaguje na zadávané pokyny - představí se - pozdraví, poděkuje - vyjádří přání 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny ve třídě - představování - seznamování - pozdravy při setkání a loučení - vyjádření přání a poděkování 	<p>OSV1: Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cviční dovedností zapamatování.</p> <p>OSV3: Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování.</p>
Čtení s porozuměním			
<p>OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</p> <p>OVO: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí správně vyslovit tvrdé a měkké samohlásky a souhlásky - rozliší přízvučné a nepřízvučné slabiky - se správnou intonací vysloví oznamovací a tázací větu - vybaví si slovní zásobu v daných okruzích - zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikulace jednoduchých hlásek - slovní a větný přízvuk - intonace a rytmus věty 	<p>OSV1: Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cviční dovedností zapamatování.</p>
Mluvení			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	- představí se - uvede svůj věk, kde bydlí	Domov Škola Na návštěvě Číslovky 1-20	OSV8: Komunikace: Dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích.
Psaní			
OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- napíše jednotlivá písmena azbuky - rozezná tvary jednotlivých sloves - vytvoří vazby podstatných jmen a číslovek	Grafická stránka jazyka - nácvik ruské abecedy (azbuky) - časování sloves v přítomném čase - koncovky podstatných jmen po číslovkách 2, 3, 4	OSV8: Komunikace: Dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích.

Jazyk a jazyková komunikace – Ruský jazyk – 8. třída

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
OVO: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- odhadne obsah konverzace podle intonace, klíčových slov	- porovnání intonace zvolacích, oznamovacích a tázacích vět	OSV1: Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cviční dovedností zapamatování.
Čtení s porozuměním			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</p> <p>OVO: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché autentické materiály k získávání potřebných informací - zodpoví konkrétní otázky k přečtenému textu 	<p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - symboly Ruska - folklór, lidové tradice a zvyky 	<p>VMEGS1: Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice</p>
Mluvení			
<p>OVO: Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - představí členy rodiny, uvede jejich věk, povolání 	<p>Rodina Povolání Číslovky 30-90, 100-900 Záliby</p>	<p>OSV8: Komunikace: Dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích.</p>
Psaní			
<p>OVO: Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá základní gramatické struktury a typy vět - představí členy rodiny a kamarády, představí se, uvede, co dělá, umí 	<ul style="list-style-type: none"> - časování sloves v přítomném čase - podstatná jména v 1. a 3. pádě j. č. - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - osobní, přivlastňovací zájmena 	

Jazyk a jazyková komunikace – Ruský jazyk – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Poslech s porozuměním			
OVO: Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	- odhadne obsah konverzace podle klíčových slov	- básničky, písničky, hádanky, anekdoty	OSV1: Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cviční dovedností zapamatování.
Čtení s porozuměním			
OVO: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci.	- čte nahlas foneticky a intonačně správně v rozsahu osvojovaných tematických celků - pracuje s dvojjazyčným slovníkem	- shrnutí pravidel, čtení a výslovnosti - opakování výslovnosti přízvuchných slabik, tvrdého л - intonace vět - čtení předložek se slovy - redukce a – o, které nejsou pod přízvukem - ruské reálie - ruská literatura – ruská národní pohádka - vyhledávání slovní zásoby - překlady textu	VMEGS1: Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice
Mluvení			
OVO: Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- používá ustálené věty, fráze dané tematice - zvládá jednoduchou společenskou konverzaci - klade jednoduché otázky a na ně odpovídá	Město, ve kterém bydlím Volný čas, záliby Roční období, měsíce, dny v týdnu Hodiny Škola – rozvrh Život ve škole	OSV3: Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<u>OVO:</u> Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	- nerozumí-li, znovu si vyžádá sdělení, informaci		
Psaní			
<u>OVO:</u> Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. <u>OVO:</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	- sestaví gramaticky a formálně správně věty, přiměřeně dlouhý text	- psaní dopisů - anketa - časování sloves - procvičování přídavných jmen - 6. pád přídavných jmen - řadové číslovky - opakování vět se spojkami	

5.2.2 Matematika a její aplikace

5.2.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- zvládnutí počítání v oboru přirozených a racionálních čísel
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- zdokonalení grafického projevu
- seznámení se světem financí
- práci s tabulkami a grafy
- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů, algoritmů a symboliky
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení a úsudku

Časová dotace

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku	4 hodiny týdně 1 disponibilní hodina týdně
v 7. ročníku	4 hodiny týdně 1 disponibilní hodina týdně
v 8. ročníku	4 hodiny týdně 1 disponibilní hodina týdně
v 9. ročníku	4 hodiny týdně 1 disponibilní hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, pozornost a soustředění, schopnost sebekontroly, vynalézavost a tvořivost
VMEGS – srovnání států, HDP, grafy atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka

- práce ve dvojicích
- projekty (krátkodobé)

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům s ústní i písemnou obhajobou řešených úloh

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojicích, popř. ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace a svých možností

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- se učí zpracovávat data získaná porovnáváním a měřením
- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k samostatnosti, vytrvalosti a přesnosti

Matematika a její aplikace – Matematika – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p><u>OVO:</u> Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</p> <p><u>OVO:</u> Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.</p> <p><u>OVO:</u> Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.</p> <p><u>OVO:</u> Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p><u>OVO:</u> Žák provádí početní operace v oboru racionálních čísel.</p> <p><u>OVO:</u> Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu geometrických útvarů - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímce - narýsuje rovinné útvary - od ruky načrtne rovinné útvary - rozumí pojmu, popíše prvky úhlu - narýsuje a změří daný úhel - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - přenese úhel a narýsuje jeho osu - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách) - pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastnosti - sečte a odečte dva úhly, násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma - přečte a zapíše daný zlomek - přečte a zapíše dané desetinné číslo - znázorní desetinné číslo na ose - porovná a zaokrouhlí desetinné č. 	<p><u>Základní pravidla rýsování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a užití čar - technické písmo - rýsování kolmic a rovnoběžek <p><u>Úhel a jeho velikost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenášení - měření velikosti úhlů - jednotky velikosti úhlů - druhy úhlů podle velikosti - osa úhlu - úhly vedlejší a vrcholové - sčítání a odčítání úhlů - násobení a dělení úhlů dvěma <p><u>Zlomek, desetinná čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - čtení a zápis desetinného čísla - zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část.</p> <p>OVO: Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel.</p> <p>OVO: Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</p> <p>OVO: Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s des. č. - převádí jednotky délky a hmotnosti - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je - využívá kalkulátoru při náročnějších úlohách - vypočítá aritmetický průměr a aplikuje ho v praktických úlohách - popíše základní prvky trojúhelníku - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů a podle délek stran - určí a využije součet vnitřních úhlů - sestrojí trojúhelník ze tří stran - určí, zda lze trojúhelník sestrojit na základě trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku - sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou - rozlišuje pojem násobek a dělitel, 	<ul style="list-style-type: none"> - převody jednotek - slovní úlohy - využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly - aritmetický průměr a jeho užití <p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelník – součet vnitřních úhlů trojúhelníku - druhy trojúhelníků, konstrukce - trojúhelníková nerovnost - těžnice a výšky - kružnice opsaná a vepsaná <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 9, 10 - prvočísla a složená čísla - soudělná a nesoudělná čísla - rozklad na prvočinitele - násobek a dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel 	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.</p> <p>OVO: Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí síť základních těles.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p> <p>OVO: Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar.</p>	<p>prvočíslo a složené číslo</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele <p>- rozliší a popíše krychli a kvádr</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne a narýsuje síť krychle a kvádr - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle a kvádr - užívá jednotky objemu a převádí je - vypočítá objem krychle a kvádr - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahů rovinných útvarů a povrchů a objemů krychle a kvádr <p>- určí vlastnosti útvarů v osové souměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti 	<p><u>Povrch a objem krychle a kvádr</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle, kvádr – základní prvky - síť krychle a kvádr - obraz krychle a kvádr - povrch krychle a kvádr - jednotky objemu - objem krychle a kvádr <p><u>Osová souměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - osově souměrné útvary 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p><u>OSV 5</u> – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- dodržuje zásady správného rýsování		

Matematika a její aplikace – Matematika – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák provádí početní operace v oboru racionálních čísel.</p> <p>OVO: Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část.</p> <p>OVO: Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel.</p> <p>OVO: Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků.</p> <p>OVO: Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel.</p>	<p>- modeluje a zapisuje zlomkem část celku</p> <p>- převádí zlomky na desetinná čísla a naopak</p> <p>- porovnává zlomky</p> <p>- rozšíří a zkrátí zlomek</p> <p>- provádí početní operace se zlomky</p> <p>- převede zlomky na smíšená čísla a naopak</p> <p>- pozná shodné útvary</p> <p>- užívá věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>- sestrojí trojúhelník z daných prvků</p> <p>- dodržuje zásady správného rýsování</p>	<p>Zlomky</p> <p>-zlomek</p> <p>- rozšiřování a krácení zlomků</p> <p>- porovnávání zlomků</p> <p>- početní operace se zlomky</p> <p>- smíšená čísla</p> <p>- vztah zlomku a desetinného čísla</p> <p>- slovní úlohy na využití počítání se zlomky</p> <p>Shodnost</p> <p>- shodné útvary v rovině</p> <p>- shodnost trojúhelníků</p> <p>- věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>- konstrukce trojúhelníků</p> <p>Celá a racionální čísla</p> <p>- čtení a zápis čísla</p> <p>- zobrazení celého čísla na čís. ose</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.</p> <p>OVO: Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek</p> <p>- část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar.</p> <p>OVO: Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů.</p> <p>OVO: Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.</p> <p>OVO: Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.</p>	<p>- rozlišuje kladná a záporná čísla</p> <p>- zobrazí celá čísla na číselné ose</p> <p>- chápe pojem opačné číslo</p> <p>- provádí početní operace s celými čísly</p> <p>- porovná racionální čísla</p> <p>- provádí základní operace s racionálními čísly</p> <p>- řeší slovní úlohy z praxe s racionálními čísly</p> <p>- určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti</p> <p>- sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové souměrnosti</p> <p>- rozpozná útvary souměrné podle středu, určí střed souměrnosti</p> <p>- dodržuje zásady správného rýsování</p> <p>- vyjádří poměr mezi danými hodnotami</p> <p>- provádí jednoduché úpravy poměru</p> <p>- zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru</p> <p>- rozděluje celek na části v daném</p>	<p>- kladná, záporná, navzájem opačná čísla</p> <p>- početní operace s celými čísly</p> <p>- racionální čísla</p> <p>- uspořádání racionálních čísel</p> <p>- početní výkony s racionálními čísly</p> <p><u>Středová souměrnost</u></p> <p>- středová souměrnost</p> <p>- středově souměrné útvary</p> <p><u>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <p>- poměr, postupný poměr</p> <p>- měřítko plánů a map</p> <p>- přímá úměrnost</p> <p>- nepřímá úměrnost</p> <p>- trojčlenka</p> <p>- slovní úlohy</p>	<p>zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p><u>OSV 5</u> – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</p> <p>OVO: Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>OVO: Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>OVO: Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p> <p>OVO: Žák užívá různé způsoby</p>	<p>poměru</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s měřítky map a plánů - pozná a zdůvodní přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin - vyjádří vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou a grafem - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků, lichoběžníku a trojúhelníku pomocí vzorce - sestrojí čtyřúhelník - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu těchto útvarů - rozezná a popíše hranol - určí objem a povrch hranolu - vyřeší slovní úlohy na povrch a objem těles - používá kalkulátor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách 	<p>Čtyřúhelníky. Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžník a jeho vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníků - obvody a obsahy čtyřúhelníků a trojúhelníku - hranol - povrch a objem hranolu - slovní úlohy <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedno procento 	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 5 – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). OVO: Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	- rozlišuje pojem procento, základ, počet procent, procentová část - vypočítá jedno procento ze základu - vypočítá procentovou část, základ a počet procent	- výpočet procentové části, počtu % a základu	

Matematika a její aplikace – Matematika – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. OVO: Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. OVO: Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá	- určí druhou mocninu a odmocninu racionálních čísel, v jednoduchých případech z paměti - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru - uvede Pythagorovu větu a příklady jejího využití - vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty - používá kalkulátor k výpočtům - vyřeší jednoduché praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty	Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta - druhá mocnina a odmocnina - určování druhé mocniny a odmocniny - reálná čísla - Pythagorova věta - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - řešení úloh z praxe na použití Pythagorovy věty	OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>potřebnou matematickou symboliku.</p> <p>OVO: Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</p> <p>OVO: Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p>OVO: Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.</p> <p>OVO: Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí síť základních těles.</p> <p>OVO: Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic - určí a sestrojí tětivu, sečnu a tečnu - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců - pozná a popíše válec - vypočítá objem a povrch válce - využije vzorců pro povrch a objem válce ve slovních úlohách <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá mocniny s přirozeným mocnitelem, některé z paměti, těžší na kalkulačce <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojem číselný výraz a 	<p><u>Kruh, kružnice, válec</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem kruh a kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice, tečna, sečna - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obvod a obsah kruhu - Thaletova kružnice - válec, síť válce - povrch a objem válce - slovní úlohy z praxe <p><u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - n-tá mocnina čísla - mocnina součinu a podílu <p><u>Výrazy</u></p>	<p><u>OSV 5</u> - kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.</p> <p>OVO: Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.</p> <p>OVO: Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</p> <p>OVO: Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.</p> <p>OVO: Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje</p>	<p>výraz s proměnnou, jednočlen a mnohočlen</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazu - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočleny - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ - provádí rozklad na součin pomocí vytýkání - použije vzorec pro druhou mocninu součtu a rozdílu a rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky <p>zadané několika prvky, provede náčrtek, zapíše postup s použitím matematické symboliky</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem Thaletova kružnice, využije ji v konstrukčních úlohách - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu <ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje rovnost výrazů, - rozlišuje pojem neznámá a řešení rovnice - vyřeší jednoduchou lineární rovnici pomocí ekvivalentních úprav 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné obory - číselné výrazy, jejich hodnota - výraz s proměnnou a jeho hodnota - jednočlen a mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenů - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ - druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - vytýkání před závorku <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - užití Thaletovy kružnice - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků <p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost a její vlastnosti - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy rovnic 	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV 5 - kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	- vyřeší jednoduché slovní úlohy řešené lineární rovnicí	- zkouška - jednoduché slovní úlohy řešené lineární rovnicí o jedné neznámé	

Matematika a její aplikace – Matematika – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.</p> <p>OVO: Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.</p> <p>OVO: Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.</p>	<p>- vyřeší jednoduchou rovnici a provede zkoušku</p> <p>- vyřeší jednoduchou slovní úlohu</p> <p>- určuje podmínky lomeného výrazu</p> <p>- rozkládá výraz na součin</p> <p>- provádí početní výrazy s lomenými výrazy</p> <p>- rozpozná podobné rovinné útvary a podobnost správně zapíše</p> <p>- vysloví věty o podobnosti trojúhelníků a použije je při řešení</p>	<p>Lineární rovnice</p> <p>- jednoduché lineární rovnice a slovní úlohy – opakování z 8.r.</p> <p>- rovnice se zlomky a závorkami</p> <p>- slovní úlohy o pohybu a společné práci</p> <p>- rovnice s neznámou ve jmenovateli - rozšiřující učivo</p> <p>Lomené výrazy – rozšiřující učivo</p> <p>- pojem lomený výraz</p> <p>- podmínky lomeného výrazu</p> <p>- početní operace s lomenými výrazy</p> <p>Podobnost</p> <p>- podobné útvary, poměr podobnosti</p> <p>- podobnost trojúhelníků</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.</p> <p>OVO: Žák určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti.</p> <p>OVO: Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.</p> <p>OVO: Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.</p> <p>OVO: Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.</p> <p>OVO: Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>OVO: Žák načrtne a sestrojí síť základních těles.</p>	<p>praktických problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - řeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic - rozezná funkční vztah - určí definiční obor funkce, obor hodnot funkce a funkční hodnotu přiřazenou číslu z definičního oboru - rozliší lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost - definuje goniometrické funkce - vyhledá hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách - řeší úlohy na výpočet délek stran a velikostí vnitřních úhlů v pravoúhlém trojúhelníku - rozliší a načrtne jehlan, kužel a kouli - narýsuje síť jehlanu a kužele - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení, zvětšování a zmenšování úsečky v daném poměru - užití podobnosti <p>Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> - metoda dosazovací a sčítací - řešení slovních úloh řešených pomocí soustavy rovnic <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiční obor, obor hodnot - graf funkce - lineární funkce - grafické řešení soustavy lineárních rovnic - nepřímá úměrnost - goniometrické funkce – rozšiřující učivo - funkce sinus, kosinus, tangens - užití tabulek a kalkulačky - úlohy z praxe <p>Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan, objem a povrch, síť - kužel, objem a povrch, síť - koule, poloměr, objem a povrch - slovní úlohy na výpočet objemů koule, jehlanu a kužele 	<p>OSV 5 - kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p> <p>OVO: Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p> <p>OVO: Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.</p> <p>OVO: Žák porovnává soubory dat.</p> <p>OVO: Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p> <p>OVO: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<p>- řeší slovní úlohy a příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu těchto těles</p> <p>- čte a sestavuje tabulky a diagramy</p> <p>- u daného statistického souboru určí aritmetický průměr, medián a modus</p> <p>- určí úrok a úrokovou míru</p> <p>- provádí jednoduché úrokování</p> <p>- řeší slovní úlohy na jednoduché úrokování</p> <p>- doplní číselnou i jinou řadu</p> <p>- užívá všech získaných poznatků při řešení různých úloh</p>	<p><u>Základy statistiky a finanční matematiky</u></p> <p>- základní statistické pojmy</p> <p>- aritmetický průměr</p> <p>- medián a modus</p> <p>- diagramy a tabulky</p> <p>- úrok, jistina, úroková míra</p> <p>- jednoduché úrokování</p> <p>- řešení slovních úloh z praxe</p> <p><u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u></p> <p>- číselné a logické řady</p> <p>- číselné a obrázkové analogie</p> <p>- logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p><u>OSV 6</u> – poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</p> <p><u>VMEGS 1</u> – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě</p>

5.2.2.2 Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Volitelný předmět Cvičení z matematiky vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Poskytuje žákům hlubší matematické vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium na střední škole.

Zaměříme se zejména na:

- upevnění základních početních výkonů
- osvojení matematických pojmů a postupů řešení
- řešení problémových a komplexních úloh
- užití matematiky v reálných situacích
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Časová dotace

v 9. ročníku   1 disponibilní hodina týdně – volitelný předmět

Místo realizace

- třídy
- učebna PC

Průřezová témata

V tomto předmětu se hlavně objevuje průřezové téma OSV, rozvíjí se paměť, pozornost, soustředění, samostatnost a kreativita.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své vzdělávání, osvojují si strategii učení a jsou motivováni pro celoživotní učení, rozvíjí se jejich představivost, paměť, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou podněcováni k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, matematizují reálné situace a provádějí rozbor problémové úlohy, navrhují řešení, na

modelových příkladech se učí používat správný algoritmus řešení problému, při řešení problémových úloh jsou podporováni v tom, aby našli více způsobů řešení

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k otevřené, všestranné komunikaci, aby vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty, při komunikaci vedeme žáky k tomu, aby využívali internet a odbornou literaturu.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat, hodnotit práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské

Vychováváme žáky, aby si plnili své povinnosti, aby byli ohleduplní a schopní ochotně pomoci, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, aby dodržovali vymezená pravidla a plnili si své povinnosti a závazky, motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

Matematika a její aplikace – Cvičení z matematiky – 9. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování a odmocňování v oboru racionálních čísel - umí řešit jednoduché slovní úlohy - chápe pojmy násobek a dělitel, umí najít násobky a všechny dělitele pro dané číslo - zná znaky dělitelnosti u vybraných čísel a umí je používat - umí rozložit číslo na prvočinitele - chápe pojmy nejmenší společný násobek a největší společný dělitel a umí je určit pro zadané dvojice či trojice čísel - umí řešit slovní úlohy na využití dělitelnosti - umí vypočítat procentovou část, počet procent a základ - umí pracovat s grafy a diagramy - umí řešit slovní úlohy s procenty - umí rozdělit, zmenšit, zvětšit v daném poměru - umí vytvořit tabulku, sestavit graf a sestavit rovnici přímé nebo nepřímé úměrnosti zadané rovnicí nebo tabulkou nebo grafem - umí řešit slovní úlohy s využitím trojčlenky nebo úvahou - chápe pojem druhá mocnina a odmocnina - umí určit druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek i pomocí kalkulačky 	<p><u>Racionální čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - početní úkony s racionálními čísly - slovní úlohy <p><u>Dělitelnost přirozených čísel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - rozklad čísla na prvočinitele - slovní úlohy <p><u>Procenta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet procentové části, počtu procent a základu - grafy, diagramy - slovní úlohy <p><u>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr -rozdělení, zvětšení, zmenšení v daném poměru - přímá, nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy <p><u>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p><u>OSV 5</u> - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<ul style="list-style-type: none"> - umí s porozuměním využívat Pythagorovu větu při řešení slovních úloh - chápe pojem mocnina - umí provádět základní početní úkony s mocninami - umí upravovat algebraické výrazy a stanovit podmínky platnosti výrazu - umí pracovat s algebraickými vzorci a využívat je - umí dosadit čísla do algebraického výrazu a vypočítat jeho hodnotu - umí vyřešit lineární rovnici, popř. určit podmínky platnosti (rovnice s neznámou ve jmenovateli) - umí provést zkoušku - umí řešit soustavy rovnic početně i graficky - umí počítat slovní úlohy s využitím rovnic - umí vyjádřit neznámou ze vzorce - umí vypočítat obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, lichoběžníku, kruhu a dalších pravidelných i nepravidelných obrazců - umí vypočítat povrch a objem základních těles - umí sestavit základní útvary a sestavit postup konstrukce 	<p>-Pythagorova věta</p> <p><u>Mocniny s přirozeným mocnitelem a mocnitelem nula</u></p> <p>-mocniny s přirozeným mocnitelem, výpočty s mocninami</p> <p><u>Úpravy algebraických výrazů</u></p> <p>-určování podmínek platnosti výrazu</p> <p>-úpravy výrazů, využití algebraických vzorců</p> <p>-slovní úlohy, kde jsou veličiny vyjádřeny obecně</p> <p>-výpočet číselné hodnoty výrazu dosazením</p> <p><u>Řešení lineárních rovnic a jejich soustav, slovní úlohy</u></p> <p>-lineární rovnice</p> <p>-soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých</p> <p>-slovní úlohy, které lze řešit rovnicí nebo soustavou rovnic</p> <p>-vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p><u>Obsahy a obvody obrazců</u></p> <p>-obsahy a obvody základních obrazců</p> <p><u>Povrchy a objemy těles</u></p> <p>-povrch a objem základních těles</p> <p><u>Konstrukční úlohy</u></p> <p>-rozbor, konstrukce, postup konstrukce, počet řešení, diskuse počtu řešení</p>	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p><u>OSV 5</u> - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<ul style="list-style-type: none"> - umí uvést počet řešení a diskutovat o počtu řešení - umí najít množinu bodů dané vlastnosti - umí sestrojít souměrně sdružený útvar podle středové, osové souměrnosti nebo posunutí nebo otáčení - umí určit, zda si jsou útvary podobné a určit koeficient podobnosti - umí určit definiční obor funkce a obor hodnot - umí sestrojít graf lineární funkce - s porozuměním využívá goniometrických funkcí - řeší jednoduché konstrukční úlohy (rozbor, postup, konstrukce, diskuse) - hledá řešení slovních úloh, zapisuje úlohy a provádí zkoušku - řeší úlohy, ve kterých kombinuje své matematické poznatky - umí řešit různé typy matematických testů, dokáže matematické znalosti dávat do souvislostí a orientovat se v různých typech úloh 	<p>-množiny bodů dané vlastnosti</p> <p><u>Shodnost, podobnost</u></p> <p>-osová souměrnost, středová souměrnost, posunutí, otáčení</p> <p>-věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků a jejich využití</p> <p><u>Funkce</u></p> <p>-lineární funkce</p> <p><u>Goniometrické funkce</u></p> <p>-funkce sinus, cosinus, tangens</p> <p>-využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníku a při řešení obsahů útvarů nebo objemů těles</p> <p><u>Problémové úlohy</u></p> <p>- konstrukční úlohy</p> <p>- slovní úlohy</p> <p>- kombinované úlohy</p> <p><u>Testy z matematiky</u></p> <p>-řešení přijímacích zkoušek na různé typy středních škol z minulých let</p> <p>-řešení ilustračních testů Cermat</p>	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p><u>OSV 5</u> - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

5.2.3 Informační a komunikační technologie

5.2.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v informatice je zaměřeno na

- osvojení zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií
- realizaci metody „učení kdekoliv a kdykoliv“
- urychlení aktualizace poznatků
- doplnění standardních učebních textů a pomůcek
- využití mnohonásobně většího počtu dat a informací
- možnosti aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání

Časová dotace

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku	1 hodina týdně
v 7. ročníku	1 hodina týdně
v 8. ročníku	1 hodina týdně
v 9. ročníku	1 hodina týdně

Místo realizace

- PC učebna

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV8	Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení v neverbálním sdělování
OSV9	Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny
OSV10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu
VDO2	Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat zodpovědnost za své činy

VDO4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní kategorie fungování demokracie, spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka
VMEGS1	Evropa a svět nás zajímá - zkušenosti z Evropy a světa, vývoj nových technologií a poznatků
VMEGS3	Jsme Evropané - Evropská integrace, spolupráce jednotlivých zemí
MV1	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení
MV2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, komunikace a kooperace, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
MV3	Stavba mediálních sdělení - pravidelnost v uspořádání mediovaných sdělení, pozitivní principy (význam a užitečnost), příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení
MV5	Fungování a vliv médií ve společnosti - postavení médií ve společnosti; faktory, které média ovlivňují, vliv médií na každodenní život, společnost
MV6	Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu správných a vhodných sdělení (časopis, internetové médium,...), technologické možnosti a jejich omezení
MV7	Práce v realizačním týmu - redakce časopisů, internetového média; tvorba týmu, komunikace a spolupráce v něm, faktory ovlivňující práci v týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- výuka s demonstračními pomůckami je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých postupů
- skupinová práce (s využitím internetu, média,...)
- zadávání problémových úloh
- krátkodobé projekty

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Žáci

- využívají zkušeností s jiným SW
- spolupracují s ostatními žáky
- využívají nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech
- učí se vytvářet si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky pomocí zadávání úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
  - vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
- Žáci
- učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

Žáci

- učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty; při elektronické komunikaci je kladen důraz na dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Žáci

- učí se pracovat v týmu; rozdělit a naplánovat si zadaný úkol tak, aby byl dodržen časový harmonogram apod.
- jsou přizváni k hodnocení
- učí se hodnotit nejen výsledek a průběh práce své, ale i výkony ostatních
- učí se chápat, že každý člověk je různě technicky nadaný a manuálně zručný

Učitel

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci
- vede žáky při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

Žáci

- jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)

Učitel

- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i pomocí jiných cest

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou

Žáci

- mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Informační a komunikační technologie – Informatika - 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vyhledávání informací a komunikace			
<p>OVO: ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje konkrétní otázky a pomocí nástrojů internetového vyhledávače na ně vyhledá odpovědi - při vyhledávání informací využívá výstižná klíčová slova, podle výsledku vyhledávání zpřesňuje dotaz - posuzuje věrohodnost informačního zdroje, ověřuje informace ve více informačních zdrojích a kontroluje, zda tyto zdroje tytéž informace navzájem nepřebraly - při uveřejňování informací o sobě a o druhých kriticky zváží účel a rizika jejich zveřejnění a své rozhodnutí je schopen vysvětlit. - přijme, odešle, předá, nasdílí a publikuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace, využije hlasové nebo audiovizuální služby - využije online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení a osobnímu růstu - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací dodržuje pravidla netikety 	<p><u>Vyhledávání informací</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní jednotka informace - zásady pro práci na PC - řádné vypnutí a zapnutí počítače - restart počítače - www.bezpecnyinternet.cz - www.hoax.cz <p><u>Komunikace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s emailem, hromadné zprávy, odesílání zpráv s přílohou - sdílení digitálního obsahu - online komunikace - sdílená úložiště <p><u>Internet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - typy dostupných prohlížečů - vyhledávání pomocí fulltextu - vyhledávání pomocí obrázku - internetová úložiště 	<p><u>MV 6</u> - technologické možnosti a jejich omezení</p> <p><u>OSV 1</u> - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p><u>MV 6</u> - technologické možnosti a jejich omezení</p> <p><u>OSV 1</u> - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p><u>VMEGS 1</u> - vývoj nových technologií a poznatků</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vyhledávání informací a komunikace			
<p>OVO: ovládá práci s textovým editorem a využívá vhodných aplikací</p> <p>OVO: uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>OVO: pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje textový dokument ve zvoleném editoru, ve kterém informace prezentuje přehledně, strukturovaně a srozumitelně s ohledem na zamýšlený účel dokumentu - využívá nástroje pro úpravu a zvýraznění textu, člení text do odstavců, zdůrazní hlavní myšlenky - doplní textovou informací obrázky, grafy a tabulkami tam, kde je jejich zařazení v dokumentu názorné a účelné - popíše rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem - si je při vlastní tvorbě vědom svých autorských práv a zároveň nezasahuje do práv jiných - respektuje různé formy autorských licencí, podle situace je uplatňuje 	<p>MS Word</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba a zpracování různých typů textů - základní nastavení tisku - tisk - tvorba odrážek a číselných seznamu - číslování stránek - nastavení vlastností obrázku - tvorba tabulek <ul style="list-style-type: none"> - vkládání obrázků - závěrečná práce - úprava textu podle typografických pravidel <p>Licence a práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy a typy licencí - pravidla stahování dat 	<p>VMEGS 1 - vývoj nových technologií a poznatků</p> <p>OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>MV 2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p> <p>MV 6 - technologické možnosti a jejich omezení</p> <p>MV 1 - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p>

Informační a komunikační technologie – Informatika - 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje textový dokument ve zvoleném editoru, ve kterém informace prezentuje přehledně, strukturovaně a srozumitelně s ohledem na zamýšlený účel - využívá nástroje pro úpravu a zvýraznění textu, člení text do odstavců, zdůrazní hlavní myšlenky - doplní textovou informací obrázky, grafy a tabulkami tam, kde je jejich zařazení v dokumentu názorné a účelné - vytvoří i upraví vícestránkový textový 	<p>Ms word – pokročilé</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování psaní textu - důraz na typografická pravidla - matematické vzorce - hromadná korespondence - tvorba závěrečné práce 	<p>MV 6 - technologické možnosti a jejich omezení</p> <p>OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>VMEGS 1 - vývoj nových technologií a poznatků</p> <p>MV 2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p> <p>MV 1 - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p>
<p>OVO: ovládá práci s tabulkovým editorem a využívá vhodných aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> - za využití tabulkového editoru účelně uspořádá data do tabulky 	<p>MS Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> - otevření a uložení souboru - pohyb v dokumentu - listy - obsah buňky - absolutní a relativní adresy buněk - řady a seznamy - suma - funkce PRŮMĚR, KDYŽ, COUNTIF, MAX, MIN, SVYHLEDAT, ZAOKROUHLIT, ...) - typy grafů - tisk listu, sešitu 	<p>OSV 10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>MV 3 - příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení</p> <p>OSV 10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>OVO: - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>OVO: - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>-je při vlastní tvorbě vědom svých autorských práv a zároveň nezasahuje do práv jiných</p> <p>- respektuje různé formy autorských licencí, podle situace je uplatňuje</p> <p>- z různých typů digitálních nebo nedigitálních zdrojů shromáždí informace pro další zpracování</p> <p>- porovná, vyhodnotí a propojí informace z různých zdrojů do myšlenkového celku</p>	<p>- převody jednotek</p> <p>- automatický filtr</p> <p>Internet</p> <p>- zákony o duševním vlastnictví – vyhledání informací o problematice na internetu</p> <p>- ukládání odkazů na stránky do oblíbených položek, uspořádání oblíbených položek</p> <p>- bezpečnost na internetu</p> <p>- digitální stopa</p>	<p>VMEGS 3 - spolupráce jednotlivých zemí</p> <p>VDO 2 - občan jako odpovědný člen společnosti (přijímat zodpovědnost za své činy)</p> <p>OSV 8 - cvičení v neverbálním sdělování</p> <p>MV 5 - postavení médií ve společnosti; faktory, které média ovlivňují, vliv médií na každodenní život, společnost</p>

Informační a komunikační technologie – Informatika - 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: ovládá práci s grafickým editorem a využívá vhodných aplikací</p>	<p>- ve zvoleném grafickém editoru vytvoří bitmapový nebo vektorový obrázek</p>	<p>Zpracování a využití informací</p> <p>Počítačová grafika</p> <p>Grafický program – základní znalosti</p> <p>- nástroje pro umístění a rozměry objektů</p> <p>- tvorba vizitky</p> <p>- kreslení šachovnice, práce s křivkami</p> <p>- optické klamy</p>	<p>MV 6 - technologické možnosti a jejich omezení</p> <p>OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>VMEGS 1 - vývoj nových technologií a poznatků</p> <p>MV 2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: ovládá práci s tabulkovým editorem a využívá vhodných aplikací</p> <p>OVO: ovládá práci s textovým a grafickým editorem a využívá vhodných aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provádí s daty výpočty, data filtruje a řadí - znázorní data vhodným typem grafu, graf popíše a interpretuje Ilustrativní úloha - vybere a zkombinuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace v odpovídajícím nástroji s cílem přehledně, strukturovaně a srozumitelně prezentovat s ohledem na zamýšlený účel - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - zvolí způsob a odpovídající formu prezentace informací, s ohledem na zamýšlený účel zvýšení názornosti váží celkový čas prezentování – ilustrativní úloha - si je při vlastní tvorbě vědom svých autorských práv a zároveň nezasahuje do práv jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoření dětské deskové hry <p><u>Ms excel – pokročilé znalosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -opakování - funkce Když - počet výskytů v seznamu, funkce Countif (př. 4) <p><u>Ms power point – základní znalosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s programem, ukázky prezentací - výukový program PowerPoint - prezentace s fotografiemi - předdefinované animace (Citáty) - tlačítka akcí (Interaktivní test) - praktické vyzkoušení s projektorem - tvorba výukové prezentace, vložení zvuku do prezentace) - tvorba výukové prezentace – realizace pro konkrétní zvolený předmět 	<p><u>MV 1</u> - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p> <p><u>OSV 10</u> - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p><u>MV 3</u> - příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení</p> <p><u>OSV 10</u> - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p><u>VMEGS 3</u> - spolupráce jednotlivých zemí</p> <p><u>VDO 2</u> - občan jako odpovědný člen společnosti (přijímat zodpovědnost za své činy)</p> <p><u>OSV 8</u> - cvičení v neverbálním sdělování</p> <p><u>MV 5</u> - postavení médií ve společnosti; faktory, které média ovlivňují, vliv médií na každodenní život, společnost</p>

Informační a komunikační technologie – Informatika - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.</p> <p>OVO: respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.</p> <p>OVO: ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>OVO: Žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem.</p> <p>OVO: Žák pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</p>	<p>- vytvoří i upraví strukturovaný vícestránkový textový dokument</p> <p>-znázorní data vhodným typem grafu, graf popíše a interpretuje</p> <p>- dokáže pracovat s textovým a tabulkovým dokumentem</p> <p>- rozliší na ukázkách textu a obrazu míru dodržování estetických pravidel a pravidel kompozice, navrhne úpravu</p> <p>- rozliší na ukázkách textu a obrazu míru dodržování estetických pravidel a pravidel kompozice, navrhne úpravu</p> <p>- použije základní estetická pravidla – členění dokumentu, používání a kombinování písem, barev, umístění titulků a obrázků na stránce</p>	<p>Stručné zopakování základní látky Teorie - opakování – vývoj VT, HW, SW a síť</p> <p>MS Word – pokročilý -opakování učiva - závěrečná práce</p> <p>MS Excel – pokročilý - opakování učiva -závěrečná práce</p> <p>MS Powerpoint – pokročilý - opakování učiva -závěrečná práce</p>	<p>MV 6 - technologické možnosti a jejich omezení</p> <p>OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>VDO 4 - základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka)</p> <p>VMEGS 1 - vývoj nových technologií a poznatků</p> <p>OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>MV 3 - příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení</p> <p>OSV 10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p> <p>OVO: Žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</p>	<p>- z různých typů digitálních nebo nedigitálních zdrojů shromáždí informace pro další zpracování</p> <p>- porovná, vyhodnotí a propojí informace z různých zdrojů do myšlenkového celku</p> <p>- vybere a zkombinuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace v odpovídajícím nástroji s cílem přehledně, strukturovaně a srozumitelně prezentovat s ohledem k cílové skupině a s ohledem na zamýšlený účel</p> <p>- zvolí způsob a odpovídající formu prezentace informací, s ohledem na zamýšlený účel zvýšení názornosti váží celkový čas prezentování</p>	<p>Bezpečnost na internetu</p> <p>- ověřování zdrojů</p> <p>- vyhledávání na portálech, knihovnách a v databázích</p> <p>- prezentace dat a informací – využití textového, tabulkového a grafického editoru</p>	<p>MV 1 - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p> <p>MV 2 - komunikace a kooperace, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)</p> <p>OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 8 - cvičení v neverbálním sdělování</p> <p>MV 5 - postavení médií ve společnosti; faktory, které média ovlivňují, vliv médií na každodenní život, společnost</p> <p>MV 6 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu správných a vhodných sdělení</p>

5.2.4 Člověk a společnost

5.2.4.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v dějepise je zaměřeno na

- pochopení významu historie pro orientaci v současném světě
- pochopení, že vývoj a stav společnosti závisí na řadě vnitřních a vnějších vlivů
- uvědomění si, že historie náleží k duchovnímu, kulturnímu i materiálnímu bohatství naší společnosti
- pochopení faktu, že vývoj společnosti není lineární, dá se zhruba předem odhadnout, ale ne naplánovat
- práci s informačními zdroji, orientaci na časové ose a historické mapě

Časová dotace

Předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku	1 hodina týdně
v 7. ročníku	2 hodiny týdně
v 8. ročníku	1 hodina týdně
	1 disponibilní hodina týdně
v 9. ročníku	2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- Vlastivědné muzeum
- videoučebna
- historické centrum města Olomouce

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO2	Občan, občanská společnost a stát – přijímání odpovědnosti za své postoje a činy
VDO4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: principy demokracie
VMEGS1	Evropa a svět nás zajímá: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS2	Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den

	Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
VMEGS3	Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace
MkV2	Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MkV3	Etnický původ: rovnocennost všech etnických skupin a kultur
MkV4	Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
MkV5	Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti;
EV1	Ekosystémy: kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek); změny v krajině (krajina dříve, vliv lidských aktivit)
EV4	Vztah člověka k prostředí – naše obec
MV3	Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím atlasů, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- dějepisné vycházky s pozorováním
- projekty

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky vybírat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vyhledávat a třídit informace
- vede žáky k orientaci „v důležitosti“ historických faktů pro další vývoj společnosti a podněcuje v nich vnímání historických jevů a událostí v širších souvislostech, ne pouze samotného, izolovaného faktu
- umožní jim studium, tzn. vlastní osvojování si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- směřují ke kritickému myšlení a ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- vede žáky k porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích

- vede žáky k hledání paralel mezi současnými a minulými událostmi, k vyjádření stanoviska k některým kontroverzním etapám dějin – např. únorový převrat 1948, listopadová revoluce 1989 apod.

Kompetence komunikativní

Žáci

- učí se formulovat své myšlenky a názory výstižně, souvisle a v logickém sledu a porozumět různým typům textů a záznamů, obrazových a jiných informačních prostředků

- učí se na základě připravených podkladů z různých zdrojů odpovídat na položenou otázku, umí své stanovisko vysvětlit a s pomocí informačních materiálů zasadit do historického kontextu

Kompetence sociální a personální

Žáci

- učí se diskutovat v malé skupině a debatovat ve třídě, respektovat různá hlediska i pohledy jiných lidí

Učitel

- vede žáky k rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k respektování kulturních a jiných odlišností

Kompetence občanské

Žáci

- učí se respektovat, chránit a oceňovat naše tradice kulturního a historického dědictví a projevovat pozitivní vztah k uměleckým dílům

Učitel

- bude žáky podporovat k rozvíjení zájmu o minulost vlastního národa i jiných národů a v upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k získávání nových zkušeností a poznatků ze světa práce

- vede žáky ke sledování změny způsobu výroby v průběhu historického vývoje

Žáci

- uvědomují si, jaké změny přinesla průmyslová revoluce v souvislosti se vznikem nových průmyslových odvětví apod.

Člověk a společnost - Dějepis - 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk v dějinách			
<p>OVO: Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.</p> <p>OVO: Žák uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.</p> <p>OVO: Žák se orientuje na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem historický pramen - z řady vystavených předmětů vybere příklad pramene hmotného a písemného - dle diktátu zaznamená na časovou osu data - v encyklopedii vyhledá zadané heslo - zjistí, kde se v blízkosti jeho bydliště nacházejí muzea, archívy, knihovny 	<ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny - historický čas a prostor - muzea, archívy, galerie - archeologie 	<p>VMEGS 3 - jsme Evropané-kořeny a zdroje evropské civilizace</p>
Počátky lidské společnosti			
<p>OVO: Žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.</p> <p>OVO: Žák objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě osvojených znalostí o vzniku člověka vysvětlí pojem: jednota původu všech lidí - na obrázcích vysvětlí postupný vývoj člověka - vyjmenuje hlavní způsoby obživy pravěkých lidí a popíše používané nástroje - vysvětlí příčinu vzniku náboženství 	<p>Pravěk</p> <p>Starší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk zručný - člověk vzpřímený - člověk rozumný - člověk dnešního typu <p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky zemědělství a dobytčářství - rodová společnost - společenská diferenciac 	<p>MkV 3 - etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>EV 1 - ekosystémy - kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák uvede příklady archeologických kultur na našem území.	<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní úctu ke kultu ženy-matky - na mapě vyhledá archeologická naleziště - vysvětlí pojem stěhování národů - popíše konstituování prvních kmenů na našem území 	<p><u>Pozdní doba kamenná</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řemeslné výroby - vznik sousedských občin <p><u>Doba bronzová</u></p> <p><u>Doba železná</u></p> <p><u>Pravěk na našem území</u> stěhování národů první Slované</p>	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury			
<p>OVO: Žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.</p> <p>OVO: Žák uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.</p> <p>OVO: Žák demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na mapě ukáže nejstarší starověké státy - vysvětlí příčinu vzniku nejstarších civilizací - objasní souvislost jejich vzniku s přírodními podmínkami - popíše rozvrstvení společnosti a způsob obživy u jednotlivých starověkých států - zhodnotí kulturní přínos Mezopotámie, Egypta, Indie, Číny a států na Blízkém východě - vyjmenuje nejdůležitější objevy a vynálezy - na mapě ukáže oblast starověkého Řecka a nejvýznamnější městské státy - stručně vyloží obsah zadaných řeckých bájí 	<p><u>Starověk</u></p> <p><u>Nejstarší starověké civilizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie Egypt Indie Čína <p><u>Blízký východ a Středomoří</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kréta - Chetitská říše - Foinicie - Palestina <p><u>Antické státy</u></p> <p><u>Starověké Řecko</u> příchod řeckých kmenů</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy - kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p> <p><u>MkV 2</u> - lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.</p> <p>OVO: Žák porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše uspořádání společnosti - uvede základní funkce městských států - na obrázcích rozezná základní antické sloupy - na příkladu Solónovy vlády v Athénách vysvětlí podstatu antické demokracie - vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského - na mapě ukáže rozsah římské říše v jednotlivých fázích vývoje - vyjmenuje postupné změny způsobu vlády a státního zřízení v Římě - vysvětlí vznik a vývoj křesťanství a jeho význam při dalším vývoji římské společnosti - charakterizuje okolnosti zániku západořímské říše a důležitost existence východořímské říše pro současnost - uvede významné osobnosti a důležité kulturní památky římské říše 	<p>doba mykénská doba homérská doba archaická velká řecká kolonizace Athény a Sparta peloponéská válka řecká vzdělanost a umění</p> <p>Makedonie Alexandr Veliký helénismus</p> <p>Starověký Řím Etruskové a Řím v době království Řím na počátku republiky ovládnutí Itálie Římem členění římské společnosti punske války krize republiky, triumviráty, vznik císařství počátky křesťanství římská kultura krize a zánik západořímské říše</p>	<p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie</p>

Člověk a společnost - Dějepis - 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Křesťanství a středověká Evropa			
<p>OVO: Žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.</p> <p>OVO: Žák porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.</p> <p>OVO: Žák objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč došlo ke stěhování národů ve střední Evropě - ukáže na mapě, kde se jednotlivé kmeny usazovaly a vytvářely nové říše - popíše původ a způsob života Slovanů - popíše společenské rozvrstvení jednotlivých říší - na mapě ukáže jednotlivé říše - objasní význam cyrilometodějské mise - s pomocí mapy vyjmenuje kmeny žijící na území Čech - vysvětlí příčiny křížových výprav 	<p>Raný středověk Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Utváření nových států byzantská říše arabská říše francká říše křesťanství v Evropě počátky významných evropských států (Svatá říše římská, počátky Anglie, Francie, Polska, Uher, Kyjevské Rusi) - státy východních a jižních Slovanů - Sámova říše</p> <p>Velkomoravská říše Počátky českého státu český stát v době knížecí český stát v době posledních Přemyslovců Křížové výpravy</p>	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě</p> <p>VMEGS 3 – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty mající vztah k Evropě a světu</p> <p>c MkV 3 – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin</p> <p>VMEGS 1 - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák uvede příklady románské kultury.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.</p> <p><u>OVO:</u> Žák uvede příklady gotické kultury.</p> <p><u>OVO:</u> Žák ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.</p>	<p>a stručně popíše jejich průběh a výsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje nejstarší pověsti o vzniku českého státu a o Přemyslovcích - charakterizuje úlohu panovnické dynastie - ukáže na mapě územní rozsah českého státu - uvede charakteristické rysy románského stavebního slohu - charakterizuje vývoj českého státu za vlády Přemyslovců - vysvětlí rozdíl mezi mocí světského panovníka a papeže - uvede, proč a kdy se křesťanské náboženství rozdělilo na dvě církve - uvede charakteristické rysy gotického stavebního slohu - popíše příčiny a průběh stoleté války na konkrétních příkladech demonstruje význam osobnosti Karla IV. pro české země - na příkladu české společnosti osvětlí strukturu středověké společnosti 	<p><u>Románský sloh</u></p> <p><u>Vrcholný a pozdní středověk</u></p> <p><u>Křížové výpravy</u></p> <p><u>Papežství a císařství, boj o investituru</u></p> <p><u>Stoletá válka</u></p> <p><u>Český stát za Lucemburků</u></p> <p><u>Gotická kultura</u></p> <p><u>Struktura středověké společnosti</u></p> <p><u>Vznik měst</u></p>	<p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (vznik měst)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- objasní, proč vznikala města, kdo je zakládal a jakou funkci měla		
Objevy a dobývání. Počátky Nové doby			
<p><u>OVO:</u> Žák vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</p> <p><u>OVO:</u> Žák popíše nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy renesance a humanismus - objasní jejich vztah k antice - uvede typické znaky renesanční architektury - vyjmenuje renesanční umělce - vysvětlí, co vedlo Husa ke kritice církve - revoluce - pojmenuje husitské zbraně - objasní způsob vojenské taktiky husitů - zhodnotí význam mírových návrhů Jiřího z Poděbrad směřujících k vytvoření středoevropského soustátí - popíše poměry v českých zemích za vlády Jagellovců - vysvětlí příčiny nespokojenosti různých společenských vrstev v 16. století a porovná je s husitskou revolucí v 15. století - vysvětlí pojmy reformace a protireformace - popíše průběh reformace v Německu, Anglii a Francii 	<p><u>Novověk</u> <u>Renesance a humanismus</u></p> <p><u>Jan Hus a počátky českého husitského hnutí</u> <u>Husitské války</u> <u>Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellovců</u></p> <p><u>Reformace a protireformace</u></p>	<p><u>MkV 2</u> - lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa <u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace</p> <p><u>MkV 2</u> - lidské vztahy - právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou nebo příslušnost</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<u>OVO:</u> Žák popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> - objasní důvody objevných plaveb - ukáže na mapě cesty významných mořeplavců 	<u>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</u>	
Zámořské objevy. Počátky nové doby			
<p><u>OVO :</u> Žák objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.</p> <p><u>OVO :</u> Žák objasní příčiny a důsledky vzniku 30leté války a posoudí její důsledky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení zemí Koruny české v rámci habsburské monarchie - zhodnotí, jaký význam pro kulturní úroveň Prahy měla osobnost Rudolfa II. - popíše průběh českého stavovského povstání a následně jednotlivých etap 30leté války - vyjmenuje důležité vojevůdce, myslitele - exulanty - vyvodí společenské, náboženské a sociální důsledky 30leté války zemích 	<p><u>Nástup Habsburků na český trůn</u></p> <p><u>Třicetiletá válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - české stavovské povstání - průběh 30leté války 	<u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie

Člověk a společnost - Dějepis - 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus.</p> <p><u>OVO:</u> Žák rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.</p>	<p>-srovná novověk se středověkem v politické a hospodářské oblasti</p> <p>-popíše průběh občanské války v Anglii</p> <p>-popíše způsob vlády v jednotlivých zemích</p> <p>- vysvětlí podstatu merkantilismu</p> <p>- na konkrétním příkladě objasní absolutistický způsob vlády Ludvíka XIV.</p> <p>- uvede základní znaky barokní architektury</p> <p>-vysvětlí pojem české baroko</p> <p>- z řady staveb různých architektonických slohů vybere barokní stavby</p>	<p><u>Vrcholný novověk</u></p> <p><u>Občanská válka v Anglii</u></p> <p><u>Absolutistické monarchie v Evropě</u></p> <p>- Francie za Ludvíka XIV.</p> <p>- Rusko za Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké</p> <p>- Prusko za Fridricha II.</p> <p><u>Baroko</u></p>	<p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek)</p>
Modernizace společnosti			
<p><u>OVO:</u> Žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a</p>	<p>- uvede, v čem se osvícenství lišilo od středověkého pohledu na svět</p>	<p><u>Osvícenství</u></p> <p><u>Průmyslová revoluce</u></p>	<p><u>VMEGS 1</u> - Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.</p> <p>OVO: Žák objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje významné osvícence - na mapě ukáže země, které byly v 18. století anglickými koloniemi - popíše průběh války o americkou nezávislost - popíše důsledky třicetileté války pro obyvatelstvo českých zemí - objasní pojem osvícenský absolutismus - popíše významné reformy obou panovníků a zhodnotí jejich význam pro společnost i další vývoj habsburské monarchie - charakterizuje vládu Ludvíka XVI. a vyvodí příčiny všeobecné nespokojenosti francouzské společnosti - popíše průběh francouzské revoluce - na mapě ukáže země, kam směřovaly 	<p><u>Vzestup Velké Británie a jejího koloniálního panství</u></p> <p><u>Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA</u></p> <p><u>Habsburská monarchie po třicetileté válce</u></p> <p><u>Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II.</u></p> <p><u>Velká francouzská revoluce</u></p> <p><u>Napoleonské války</u></p> <p><u>Vídeňský kongres a Svatá aliance</u></p>	<p>v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p> <p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině, vliv lidských aktivit</p> <p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie</p>
Modernizace společnosti			
<p>OVO: Žák vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede, kam směřovala expanzivní politika evropských velmocí a zhodnotí význam kolonií 	<p><u>Imperialismus a kolonialismus</u></p> <p><u>Technicko-vědecká revoluce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - průmyslová revoluce <p><u>Konflikty mezi velmocemi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik Trojspolku a Dohody 	<p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.</p> <p><u>OVO:</u> Žák rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - srovná první a druhou průmyslovou revoluci - vyjmenuje významné vynálezy a jejich objevitele - charakterizuje spojenecké vztahy mezi velmocemi před první světovou válkou (Trojspolek, Dohoda) - vyjmenuje jednotlivé historizující slohy a uvede hlavní stavitele, spisovatele, malíře, hudební skladatele apod. - pozná budovy ND a NM, zná jejich architektury 	<p><u>Kulturní rozrůzněnost 2. poloviny 19. století</u></p>	<p><u>MkV 3</u> - etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)</p> <p><u>MkV 4</u> - multikulturalita - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Moderní doba			
OVO: Žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny, které vedly k vypuknutí první světové války - stručně popíše průběh první světové války - zná významné události, na mapě ukáže místa stěžejních bitev - vysvětlí příčiny a důsledky revolučních událostí v Rusku v roce 1917 - objasní pojem zahraniční odboj a zhodnotí význam T. G. Masaryka při jeho konstituování 	<u>První světová válka</u> <u>Ruské revoluce v roce 1917</u> <u>Češi za první světové války</u>	<u>VMEGS 1</u> - Evropa a svět nás zajímá - místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu <u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie

Člověk a společnost - Dějepis - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Moderní doba			
OVO: Žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	<ul style="list-style-type: none"> - popíše změny v politickém a územním uspořádání Evropy po první světové válce 	<u>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě po první světové válce</u> <u>Vznik Československa</u> - jeho hospodářsko-politický vývoj	<u>VDO 4</u> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.</p> <p><u>OVO:</u> Žák na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.</p> <p><u>OVO:</u> Žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše sled událostí, které vedly ke vzniku Československa - popíše změny v územním uspořádání, charakterizuje politické strany a hospodářskou situaci první republiky - popíše okolnosti vzniku, projevy a důsledky světové hospodářské krize - osvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vznikem extrémistických hnutí (komunismus, fašismus) - charakterizuje průběh hospodářské krize v Československu - uvede její důsledky - charakterizuje Hitlerovy představy o Československu - uvede důsledky mnichovské dohody pro Československo - stručně a s pomocí mapy popíše příčiny, průběh a výsledky druhé světové války 	<ul style="list-style-type: none"> - sociální a národnostní problémy - kultura a věda v první republice <p><u>Světová hospodářská krize</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunismus a fašismus (nacismus) - dopad světové hospodářské krize na vývoj v Československu <p><u>Druhá republika</u></p> <p><u>Druhá světová válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - holocaust - naše země v období Protektorátu Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj 	<p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p><u>MkV 2</u> - lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost</p> <p><u>VDO 4</u> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie</p> <p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p><u>MkV 3</u> - etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku</p> <p><u>MkV 5</u> - princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.</p>	<p>- osvětlí Hitlerovy názory o „čistotě rasy“, vysvětlí pojem konečné řešení židovské otázky, holocaust a genocida</p> <p>- popíše běžný život v Protektorátu Čechy a Morava</p> <p>- zhodnotí úlohu našeho domácího a zahraničního odboje, konkretizuje na příkladech</p> <p>- charakterizuje politický vývoj v Československu v letech 1945-1948</p> <p>- vysvětlí problematiku odsunu sudetských Němců</p> <p>- charakterizuje komunistický převrat v Československu roku 1948 a jeho důsledky</p> <p>- vysvětlí pojem „socialismus s lidskou tváří“</p> <p>- uvede konkrétní akce protikomunistického hnutí v 80. letech s vyústěním v sametovou revoluci</p>	<p><u>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989</u></p> <p><u>Vznik České republiky</u></p>	<p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie</p> <p><u>MkV 3</u> - etnický původ - projevy rasové nesnášenlivosti</p> <p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti</p> <p><u>MV 3</u> - Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce (předvolební kampaně a jejich význam)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozdělený a integrující se svět			
<p><u>OVO:</u> Žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.</p> <p><u>OVO:</u> Žák posoudí postavení rozvojových zemí.</p> <p><u>OVO:</u> Žák prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>- vysvětlí pojem studená válka a konkretizuje na příkladě (první berlínská krize, válka v Koreji, karibská krize, válka ve Vietnamu)</p> <p>- provede rekapitulaci mezinárodně politických vztahů od konce druhé světové války</p> <p>- porovná vývoj východního bloku (totalitní systém) se západním blokem (demokratický systém)</p> <p>- na mapě ukáže oblasti tzv. třetího světa a uvede příčiny rozpadu kolonialismu</p> <p>- na mapě ukáže místa, kde dodnes přetrvávají ohniska napětí</p>	<p><u>Studená válka</u></p> <p>- rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných velmocemi</p> <p>- politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <p><u>Vývoj v zemích východního bloku ve srovnání se západním blokem</u></p> <p><u>Rozpad koloniálního systému</u></p> <p><u>Problémy současnosti</u></p> <p><u>Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava</u></p>	<p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - co Evropu spojuje a co ji rozděluje</p> <p><u>MkV 2</u> - lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p><u>MkV 2</u> - lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p><u>MkV 4</u> - multikulturalita - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)</p>

5.2.4.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání ve výchově k občanství je zaměřeno na

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

Předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. – 9. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- Obecní úřad
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

Předmětem se prolínají průřezová témata:

OSV	Sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
VDO	Občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
MkV	Kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
MV	Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- skupinové vyučování
- diskuse
- výklad
- reprodukce textu
- samostatná práce
- soutěže
- testy
- dramatizace
- projekty
- PC
- video
- beseda
- dotazníky – interwiev

Kompetence k učení

Žáci

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel

- vede žáky k ověřování důsledků
- poskytuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- tvořivě přistupují k řešení problému
- umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- umožňuje žákům volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Učitel

- má zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k argumentaci
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

Žáci

- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- dodává sebedůvěru
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Člověk a společnost – Výchova k občanství – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Naše škola, naše obec			
<p>OVO: Žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.</p> <p>OVO: Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák ví, jak se má chovat ve škole i na veřejnosti podle školního řádu - umí si rozvrhnout čas pro přípravu do školy a pro trávení volného času - vysvětlí, jaké důležité funkce a úkoly plní správní a samosprávní orgány a úřady obce - vlastními slovy vyjádří, jaký význam mají komunální volby pro život obce - uvede příklady místních tradic, zná historii své obce 	<ul style="list-style-type: none"> - školní řád, třídní samospráva - školy a školní zařízení v ČR - režim dne žáka - mimoškolní zájmová činnost, volný čas - obec jako základní územní samosprávný celek - obecní zřízení - úlohy obecní samosprávy - komunální volby - naše obec – minulost a přítomnost 	<p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>VDO1 - občanská společnost a škola</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO 3 - formy participace občanů v politickém životě</p>
Náš region, naše vlast			
<p>OVO: Žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně umí vysvětlit pojem vlast a vlastenectví - uvede příklady nejvýznamnějších míst, událostí, osobností a zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony 	<ul style="list-style-type: none"> - pověsti o počátcích českého národa - vlast a vlastenectví - vznik a historie ČR - slavní předkové, co nás proslavilo - národnostní menšiny a krajané - region a jeho zvláštnosti - Olomouc - státní symboly ČR - mateřský jazyk - Praha – hlavní město ČR 	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MkV 1 - kulturní diference</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	- umí rozeznat jednotlivé státní symboly ČR - zná nejdůležitější památky našeho hlavního města		
Majetek, vlastnictví a hospodářství			
OVO: Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. OVO: Žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	- žák dovede objasnit místo peněz a majetku v životě člověka - uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví - správně rozezná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím - umí na příkladech správně vystihnout, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují (stálé výdaje, úspory) - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem	- rodinný majetek a peníze - druhy vlastnictví - druhy majetku - peníze jako prostředek směny - další funkce peněz - způsoby a zdroje získávání majetku - osobní, rodinný a obecní rozpočet - životní úroveň	
Rok v jeho proměnách a slavnostech			
	- žák popíše nejdůležitější národní zvyky a obyčeje v průběhu roku a zdůvodní, proč je slavíme (Vánoce, Velikonoce)	- cyklus dne, týdne a roku - výroční zvyky a obyčeje - přísloví, pořekadla, pranostiky - významné dny a svátky během	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- zná události, jež nám připomínají státní svátky	roku	
Kulturní dědictví			
<p>OVO: Žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák dovede rozlišit projevy vandalského chování ke kulturním památkám - dovede si představit, co patří mezi kulturní bohatství naší země - uvede příklady činnosti důležitých kulturních institucí v místě bydliště (v blízkém okolí) 	<ul style="list-style-type: none"> - kultura hmotná, duchovní a normativní - funkce kultury - kulturní bohatství a dědictví národa - národní kulturní památky - kulturní instituce - masová kultura, masmédia - světové kulturní dědictví 	<p>MV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti</p>
Život ve společnosti			
<p>OVO: Žák přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají - osobní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk- jeho začlenění do společnosti a pravidla sdružování lidí - společenské a mezilidské vztahy - typy sociálních útvarů a společ. skupin - společenské hodnoty a normy - komunikace mezi lidmi - význam lidské spolupráce 	<p>OSV 6 - poznávání lidí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Náš region, naše vlast			
<p>OVO: Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.</p> <p>OVO: Žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností a zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa - na příkladech popíše kulturní život svého bydliště (regionu), uvede své vlastní kulturní aktivity - objasní možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka 	<p>Naše vlast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní symboly ČR - zajímavá a památná místa - významné osobnosti <p>Kulturní život:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecké slohy - kulturní tradice - masmédiá a masová kultura 	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti</p>
Život ve společnosti			
<p>OVO: Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi, a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu a v situacích ohrožení.</p> <p>OVO: Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají - objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život 	<p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - přátelství - rovnost a nerovnost - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - pomoc lidem v nouzi - národnostní menšiny a jejich práva 	<p>OSV 1 - osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MkV 1 - kulturní diference</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.			
Majetek, vlastnictví a hospodářství			
OVO: Žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady různých způsobů hotovostního placení - uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing 	
Člověk a lidská práva			
<p>OVO: Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>OVO: Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p> <p>OVO: Žák provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si nutnost vzniku státu a umí vysvětlit rozdíly mezi typy států v historii i současnosti (otrokářský, feudální, totalitní, demokratický) - umí vysvětlit dělení státní moci na zákonodárnou, výkonnou a soudní - objasní úpravu lidských práv v dokumentech, uvede nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva - popíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte - vysvětlí, jaký význam má dodržování lidských práv pro život jednotlivce a společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - právní základy státu - vznik státu a právních norem - historické typy států - složky státní moci - základní lidská práva (Ústava, Úmluva o právech dítěte, Listina občanských práv a svobod) - národnostní menšiny a jejich práva - právo v každodenním životě (vlastnictví, manželství) 	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MkV 2, 3 - lidské vztahy, etnický původ</p> <p>VMEGS 1, 3 - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
přeprava; koupě, oprava či pronájem věci.			
Globální problémy lidstva			
<p>OVO: Žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.</p> <p>OVO: Žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení - uvede a popíše způsoby, jak se žáci i dospělí lidé mohou podílet na ochraně životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní složky životního prostředí - globalizace (projevy, klady a zápory) - významné planetární problémy - problémy životního prostředí (skládky, odpady) - problémy přelidnění, účinky industrializace měst 	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí</p>
Člověk a morálka			
<p>OVO: Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech rozliší případy morálního a nemorálního jednání, zaujme k nim vlastní postoj - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi mravností, morálkou a právem 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady lidského soužití - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování - výhody spolupráce lidí - mravní a právní normy 	<p>OSV - osobnostní, sociální a morální rozvoj</p>

Člověk a společnost – Výchova k občanství – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk ve společnosti			
<p>OVO: Žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.</p> <p>OVO: Žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti jako celku dodržování pravidel občanského soužití - na příkladech správně rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život - objasní možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka, uvede příklady z vlastního života 	<p><u>Vztahy mezi lidmi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivost <p><u>Kulturní život</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky masové komunikace 	<p><u>OSV 8</u> - komunikace</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát</p>
Člověk jako jedinec			
<p>OVO: Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.</p> <p>OVO: Žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti - na příkladech správně rozlišuje přátelství vhodné a nevhodné, rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život - uvede příklady nejběžnějších stresových situací; popíše základní 	<p><u>Osobnost člověka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - typologie osobnosti - vlastnosti osobnosti - sebepoznání - přátelství - životní styl <p><u>Člověk a citový život</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozum a cit 	<p><u>OSV 2</u> - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>OSV 6</u> - poznávání lidí</p> <p><u>OSV 7</u> - mezilidské vztahy</p> <p><u>OSV 4</u> - psychohygienu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</p> <p>OVO: Žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.</p> <p>OVO: Žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.</p>	<p>způsoby, jak se jim vyhnout, jak jim čelit a jak je účinně překonat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lidské potřeby - lidské stresory 	
Stát a hospodářství			
<p>OVO: Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.</p> <p>OVO: Žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jakou funkci má práce v životě jednotlivce a společnosti, popíše základní funkce a principy dělby práce v rodině i ve společnosti - správně rozlišuje a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka; na příkladech jejich vzájemného vztahu popíše a vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce - na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků 	<p><u>Výroba, obchod, služby, principy tržního hospodářství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nabídka, poptávka, trh - podstata fungování trhu - nejčastější právní formy podnikání - tvorba ceny, inflace - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	<ul style="list-style-type: none"> - uvede možnosti různých typů pojištění - uvede příklady korupčního jednání - diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích. 		
Stát a právo			
<p>OVO: Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam právních úprav pro jednotlivce i celou společnost - dovede rozlišit základní právní pojmy a uvědomuje si význam a dodržování právních norem pro jednotlivce i společnost - je si vědom, že nedodržování právních norem má své důsledky - rozlišuje, ve kterých oblastech se uplatňuje právo občanské, rodinné, pracovní, trestní aj. - ví, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a jaká práva a povinnosti na sebe přebírá - rozpozná rozdíl mezi přestupkem a trestným činem - dovede vysvětlit význam soudů, státních zastupitelů, advokacie a notářství 	<p>Právní řád České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany - soustava soudů v ČR - právní norma, předpis <p>Ústava a druhy práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanské, rodinné, obchodní - pracovní, živnostenské, finanční <p>Trestní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - protiprávní jednání - trestní postižitelnost <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úmluva o právech dítěte - Zákon o rodině - manželství a paragrafy - náhradní rodinná péče 	<p>VDO 4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát</p> <p>MkV 5 - princip sociálního smíru a solidarity</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.		- stáří Úloha soudů, st.zastupitelství, advokacie, notářství	
Mezinárodní vztahy, globální svět			
OVO: Žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva.	- na příkladu ČR uvede a charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení	Globalizace - významné globální problémy	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Člověk a společnost – Výchova k občanství – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Stát a hospodářství			
OVO: Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. OVO: Žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. OVO: Žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí,	- uvědomuje si důležitost dodržování pracovních podmínek – zná práva a povinnosti zaměstnance - dovede rozpoznat okolnosti, které ho mohou ovlivnit při volbě povolání - ví, kde může získat profesní informace - zdůvodní význam zachytne sociální sítě ve státě - uvědomuje si význam práce v životě - pozná fungování tržní ekonomiky – poptávka – nabídka – trh práce, trh zboží - vymezuje výrobní i nevýrobní odvětví národního hospodářství	Člověk na trhu práce - pracovní smlouva - kvalifikace - nominální a reálná mzda - volba povolání - nezaměstnanost Podnik na trhu - oblasti podnikání - peníze - druhy vlastnictví	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace OSV 8 - komunikace OSV 9 - kooperace a kompetice

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam nevýrobních sfér pro jednotlivce i pro celou společnost - dovede vysvětlit, jak je tvořen státní rozpočet - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	<ul style="list-style-type: none"> - peněžní ústavy - státní rozpočet, daně - základní práva spotřebitele - styk s úřady 	<p><i>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i></p>
Stát a právo			
<p>OVO: Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p> <p>OVO: Žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní znaky jednotlivých forem a typů států - dovede popsat základní znaky a principy fungování demokratického řízení státu - zná příklady, jak se může občan podílet na veřejných záležitostech státu – aktivní účast na volbách 	<p>Osobnost člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - typologie osobnosti - vlastnosti osobnosti - sebepoznání - přátelství - životní styl <p>Člověk a citový život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozum a cit - lidské potřeby - lidské stresory 	<p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 6 - poznávání lidí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy</p> <p>OSV 4 - psychohygiena</p>
Stát a hospodářství			
<p>OVO: Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jakou funkci má práce v životě jednotlivce a společnosti, popíše základní funkce a principy dělby práce v rodině i ve společnosti 	<p>Formy a druhy států</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik státu, typy států a jejich znaky 	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.</p> <p>OVO: Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně rozlišuje a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka; na příkladech jejich vzájemného vztahu popíše a vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce - rozpočet státu - banky a jejich služby - principy tržního hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> - politické zřízení - symboly suverenity státu <u>Vývoj práva a demokracie</u> - demokratické základy státu - dělba státní moci - volební právo - politické strany - komunální a parlamentní volby - národy a národnosti ve státech, jejich rovnoprávnost a rovnocennost, charakteristika národnostních menšin v ČR - význam vnější a vnitřní ochrany státu (policie a armáda) 	<p><u>VDO 3</u> - formy participace občanů v politickém životě</p> <p><u>VDO 4</u> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p><u>MkV 3</u> - etnický původ</p> <p><u>MkV 1</u> - kulturní diference</p>
Mezinárodní vztahy, globální svět			
<p>OVO: Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</p> <p>OVO: Žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dovede vysvětlit podmínky členství v EU - uvědomuje si význam mezinárodních struktur, do kterých je naše republika začleněna - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních společenství (UNESCO, UNICEF, WHO atd.) 	<p><u>Nadnárodní společenství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie - sjednocování Evropy - nejdůležitější orgány EU - cesta ČR do EU - OSN - přidružené organizace OSN 	<p><u>VMEGS 2</u> - objevujeme Evropu a svět</p> <p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích.</p> <p>OVO: Žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.</p> <p>OVO: Žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše funkce a objasní význam OSN a NATO při řešení významných interetnických konfliktů a při zajištění kolektivní bezpečnosti - uvede příklady zahraničních misí Armády ČR - uvede a charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti na příkladu ČR, - rozlišuje, které projevy konzumního chování jednotlivce je možné považovat z hlediska zdravého životního stylu za nevhodné - rozezná projevy národnostní, náboženské a jiné nesnášenlivosti - vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu - na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - NATO - kolektivní bezpečnost <p><u>Globální problémy lidstva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy, klady a zápory - významné globální problémy - důsledky lidských zásahů do přírody - problémy osidlování - terorismus - problémy konzumní společnosti - udržitelný rozvoj - třídění odpadů - světová náboženství - náboženská hnutí a sektářství 	<p><u>MkV 5</u> - princip sociálního smíru a solidarity</p> <p><i>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí</i></p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí</p>

5.2.5 Člověk a příroda

5.2.5.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání ve fyzice je zaměřeno na

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřebného základu pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech, především při úrazu elektrickým proudem

Časová dotace

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku	2 hodiny týdně
v 7. ročníku	1 hodina týdně
	1 disponibilní hodina týdně
v 8. ročníku	1 hodina týdně
v 9. ročníku	1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- PC učebna
- příroda

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV3	Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia
OSV9	Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

OSV 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
EV2	Základní podmínky života - ovzduší, energie
EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí
EV4	Vztah člověka k prostředí - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, počítačů – internet, tv, tisku)
- samostatné pozorování, zadávání problémových úloh
- krátkodobé projekty

Žáci jsou seznámeni a poučeni s pravidly bezpečnosti práce, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Kompetence k učení

Žáci

- pod vedením učitele se učí metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů, učí se zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry
- na základě předložených praktických pokusů učitelem využívají výukové programy při zpracování vlastních prezentací

Učitel

- žáky vede k tomu, aby vždy nejprve odhadli výsledky experimentu a po dosažení závěru korigovali své hypotézy
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívali je efektivně ve svém dalším studiu
- vede žáky, aby poznávali souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí je poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí je základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů

- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení tím, že žákům umožňuje předpokládat, prakticky ověřovat a vyvozovat závěry na základě osvojených znalostí a dovedností, hledat, navrhovat či používat různé další metody, informace a prostředky nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace nevedly k cíli, korigovat chybná řešení problému, používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech vzdělávání, pokud jsou tyto metody v těchto oblastech aplikovatelné

Kompetence komunikativní

Žáci

- jsou vedeni učitelem k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí se stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, a to ústně i písemně
- naslouchají názorům učitele i spolužáků, vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují

Učitel

- žáky vede k tomu, aby výsledky svých pokusů komentovali, vysvětlili, obhájili
- aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci i s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině
- učí je podílet se společně na vytváření pravidel práce v týmu, vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- dává žákům příležitost vzájemně spolupracovat při praktickém řešení úkolů
- umožňuje jim statisticky zpracovávat a třídit informace
- vede vyučování tak, že žáci mají možnost spolupracovat při výukových programech
- umožňuje žákům objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu

Kompetence občanské

Žáci

- jsou učitelem vedeni k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů
- učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí

Učitel

- žáky seznamuje s historií zneužívání jaderných zbraní, ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí (skleníkový efekt, ozonová díra) a s riziky
- prodiskutuje s nimi opatření k jejich předcházení a minimalizaci
- seznamuje žáky s plány krizových opatření
- umožňuje žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamuje je se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vede žáky k tomu, aby výsledky pokusů a pozorování zhodnotili, třídili a statisticky zpracovali a vytvářeli protokoly k laboratorním pracím
- důsledně dbá na bezpečnost, dodržování pracovního řádu a způsobu používání fyzikálních pomůcek, dodržování zásad ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Člověk a příroda – Fyzika - 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Stavba látek			
<p><u>OVO:</u> Žák změří velikost působící síly.</p> <p><u>OVO:</u> Žák uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy látka a těleso - vyjmenuje vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - uvede značku a jednotky síly, převede jednotku síly na jinou jednotku síly - v jednoduchých případech správně použije siloměr ke změření velikosti síly - uvede vztah mezi hmotností tělesa a gravitační silou působící na těleso - rozliší mezi prvkem a sloučeninou - vysvětlí rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynou látkou z hlediska částicového složení 	<p><u>Látky a tělesa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální tělesa - látky - vlastnosti látek <p><u>Síla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - značka, jednotky, převody - gravitační síla, její projevy - znázornění a měření síly <p><u>Částicové složení látek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - atomy a molekuly - částicové složení pevné, kapalně, plyné látky 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Elektrické vlastnosti látek			
OVO: Žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady elektrování těles - popíše model atomu a uvede Znaménko el. náboje, jeho částí - vysvětlí elektrování těles - definuje elektrické pole jako místo, kde působí elektrická síla 	<u>Elektrické vlastnosti látek</u> <ul style="list-style-type: none"> - elektrování těles - model atomu - elektrické pole 	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
Magnetické vlastnosti látek			
OVO: Žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet.	<ul style="list-style-type: none"> - popíše části tyčového magnetu - uvede příklad magnetizace látky - definuje magnetické pole jako místo, kde působí mag. síla - popíše mag. pole Země - uvede příklady použití magnetu v praxi 	<u>Magnetické vlastnosti látek</u> <ul style="list-style-type: none"> - magnety, póly magnetu - magnetizace látky - magnetické pole - magnetické pole Země 	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
Měření fyzikálních veličin			
OVO: Žák změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. OVO: Žák předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	<ul style="list-style-type: none"> - definuje fyzikální veličiny jako vlastnosti látek, které lze změřit - uvede značku a jednotky délky, převede jednotku délky na jinou jednotku délky - změří délku a запиše výsledek včetně přesnosti měření - uvede značku a jednotky objemu, převede jednotku objemu na jinou jednotku objemu 	<u>Fyzikální veličiny</u> <u>Měření délky</u> <ul style="list-style-type: none"> - značka, jednotky, převod jednotek - měřidla, přesnost měření <u>Měření objemu</u> <ul style="list-style-type: none"> - kapalného i pevného tělesa 	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV 9 - kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - změří objem tělesa a zapíše výsledek včetně přesnosti měření - uvede značku a jednotky hmotnosti, převede jednotku hmotnosti na jinou jednotku hmotnosti - změří hmotnost tělesa a zapíše výsledek - uvede značku a jednotky hustoty - změří hustotu kapaliny hustoměrem a výsledek zapíše v různých jednotkách hustoty - uvede značku a jednotky času, převede jednotku času na jinou jednotku času - uvede značku a jednotku teploty - vysvětlí podstatu použití kapalinového teploměru - uvede příklady objemové či délkové roztažnosti látek při změně teploty - uvede vztah mezi hmotností, objemem a hustotou 	<ul style="list-style-type: none"> - značka, jednotky, převod jednotek - měřidla, přesnost měření <p><u>Měření hmotnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pevného i kapalného tělesa - značka, jednotky, převod jednotek - měřidla, přesnost měření <p><u>Měření hustoty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - značka, jednotky, převod jednotek - měřidla, přesnost měření <p><u>Měření času</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - značka, jednotky, převod jednotek - měřidla, přesnost měření <p><u>Měření teploty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - značka, jednotky, převod jednotek - měřidla, přesnost měření - změna délky či objemu těles při zahřívání nebo ochlazování - změna teploty vzduchu v závislosti na čase <p><u>Výpočty</u></p>	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Elektrický obvod			
<p><u>OVO:</u> Žák rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností.</p> <p><u>OVO:</u> Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič a izolant - zapíše schematické značky částí elektrického obvodu - zapojí jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - vysvětlí význam pojistek - vysvětlí použití galvanometru - určí magnetické póly cívky s proudem - porovná vlastnosti trvalého magnetu a elektromagnetu - zná jak postupovat při úrazu elektrickým proudem 	<p><u>Elektrický proud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavení elektrického obvodu - elektrický proud a elektrické napětí - vodiče elektrického proudu a izolanty - zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu - pojistky <p><u>Magnetické pole elektrického proudu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet a jeho užití <p><u>Rozvětvený elektrický obvod</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nerozvětvený a rozvětvený elektrický obvod - bezpečné zacházení s elektrickým zařízením - první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>

Člověk a příroda – Fyzika - 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pohyb tělesa			
<p>OVO: Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.</p> <p>OVO: Žák využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definuje pohyb tělesa jako změnu polohy vzhledem k jinému tělesu - rozhodne, zda se těleso v daném případě pohybuje nebo je v klidu - vysvětlí na příkladu, co je trajektorie a co je dráha - uvede značku a jednotky dráhy - rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, přímočarý a křivočarý pohyb - uvede značku a jednotky rychlosti rovnoměrného pohybu - vysvětlí, jak závisí dráha RP na čase - objasní pojem průměrná rychlost - uvede vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u RP 	<p><u>Klid a pohyb tělesa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - trajektorie - značky, jednotky rychlosti - rozdělení pohybů - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost a dráha rovnoměrného pohybu tělesa - průměrná rychlost pohybu tělesa 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p><u>EV 3</u> – lidské aktivity a problém životního prostředí - doprava a životní prostředí</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>
Síla a její účinky			
<p>OVO: Žák změří velikost působící síly.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady sil a v jednoduchých případech sílu znázorní (velikost, směr a působiště) 	<p><u>Síla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění síly - skládání sil stejného a opačného 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</p> <p>OVO: Žák využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.</p> <p>OVO: Žák aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam činitele g ve vztahu $F_g = m \cdot g$ - definuje těžiště jako působíště gravitační síly a v jednoduchých případech určí polohu těžiště tělesa - vyjmenuje účinky síly na těleso - vysvětlí na příkladu znění Newtonových pohybových zákonů - uvede podmínku rovnováhy na páce a s porozuměním ji použije při řešení úloh z praxe - uvede vztah mezi tlakem, působící tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou tlaková síla působí - uvede příklady tření v praxi 	<p>směru</p> <ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla a hmotnost tělesa - rovnováha sil, těžiště tělesa - účinky síly na těleso <p><u>Posuvné účinky síly - Newtonovy pohybové zákony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zákon setrvačnosti - zákon síly - zákon akce a reakce <p><u>Otáčivé účinky síly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - páka, rovnovážná poloha páky - užití páky - kladky <p><u>Deformační účinky síly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla, tlak <p><u>Tření</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - třecí síla 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
O kapalinách a plynech			
<p>OVO: Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.</p> <p>OVO: Žák předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší mezi tlakem v kapalině vyvolaným vnější silou a hydrostatickým tlakem - vysloví znění Archimédova zákona pro kapaliny a s porozuměním jej použije při řešení praktických problémů - vysvětlí existenci atmosférického tlaku - uvede přístroje na měření atmosférického tlaku a na měření přetlaku a podtlaku - vysloví znění Archimédova zákona pro plyny a s porozuměním jej použije při řešení praktických problémů 	<p><u>Mechanické vlastnosti kapalin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování z 6. ročníku (vlastnosti kapalin) - tlak v kapalině - hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - Archimédův zákon - plování nestejnorodých těles <p><u>Mechanické vlastnosti plynů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování z 6. ročníku (vlastnosti plynů) - atmosférický tlak, měření atmosférického tlaku a změn tlaku - přetlak a podtlak - Archimédův zákon 	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>
Světelné jevy			
<p>OVO: Žák využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zdrojů světla a příklady průhledných a průsvitných 	<p><u>Světelné jevy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje světla, šíření světla 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
a zákona odrazu při řešení problémů a úloh. OVO: Žák rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	prostředí - uvede rychlost světla ve vakuu - uvede zákon odrazu a lomu světla - vysvětlí na příkladu, jak můžeme bílé světlo rozložit na barevné složky - vyjmenuje některé optické přístroje	- odraz světla, zrcadla - lom světla, čočky - rozklad světla - optické přístroje, oko	

Člověk a příroda – Fyzika - 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Práce, výkon			
OVO: Žák využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou - definuje výkon jako práci vykonanou za jednotku času	Práce, výkon - práce - výkon - účinnost	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
Energie			
OVO: Žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. OVO: Žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých	- uvede, na čem a jak závisí velikost pohybové a polohové energie tělesa - vysvětlí na příkladu, jak se přeměňuje polohová energie tělesa na pohybovou energii a naopak	Energie - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa	EV 2 - základní podmínky života - ovzduší, energie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. OVO: Žák určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. OVO: Žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	- objasní pojem vnitřní energie tělesa jako součet polohové a pohybové energie částic látky - definuje teplo jako energii, která při tepelné výměně přechází z teplejšího tělesa na chladnější a uvede, na čem a jak závisí velikost přijatého či odevzdaného tepla	<u>Vnitřní energie, teplo</u> - vnitřní energie, změna vnitřní energie - teplo, měrná tepelná kapacita látky	<u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
Změny skupenství látek			
OVO: Žák určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	- uvede různé změny skupenství látek včetně příkladů z praxe - vyjmenuje některé meteorolog. prvky a uvede, jakými měřidly se měří - popíše složení atmosféry - vysvětlí pojmy skleníkový efekt a ozonová díra	<u>Změny skupenství látek</u> - tání a tuhnutí - vypařování a var, kapalnění - sublimace, desublimace - základy meteorologie	<u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů <u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny) <u>EV 2</u> - základní podmínky života-ovzduší, energie
Elektrické jevy			
OVO: Žák rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností.	- rozliší vodič a izolant - zapíše schematické značky částí elektrického obvodu	<u>Elektrický proud</u> - opakování - vodič a izolant v elektrickém poli - elektrický proud	<u>EV 2</u> - základní podmínky života – ovzduší, energie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</p> <p>OVO: Žák změří elektrický proud a napětí.</p> <p>OVO: Žák využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.</p>	<p>- uvede znění Ohmova zákona</p> <p>- uvede pravidla pro napětí, proud a odpor v rozvětveném a nerozvětveném el. obvodu</p> <p>- vysvětlí použití reostatu</p> <p>- uvede vztah pro výpočet el. práce a výkonu el. proudu a s porozuměním</p> <p>umí tyto vztahy použít při řešení některých praktických problémů</p>	<p>- elektrické napětí</p>	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>
Zvukové jevy			
<p>OVO: Žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.</p> <p>OVO: Žák posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</p>	<p>-uvede podmínky, za kterých uslyšíme zvuk (zdroj zvuku o slyšitelné frekvenci, vhodné prostředí a zdravý sluch)</p> <p>- uvede rychlost šíření zvuku ve vzduchu při teplotě 20°C</p>	<p>Zvukové jevy</p> <p>- zdroje zvuku</p> <p>- šíření zvuku</p> <p>- ucho jako přijímač zvuku</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>

Člověk a příroda – Fyzika - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Elektromagnetické děje			
<p><u>OVO:</u> Žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</p> <p><u>OVO:</u> Žák rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.</p> <p><u>OVO:</u> Žák rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.</p> <p><u>OVO:</u> Žák zapojí správně polovodičovou diodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí magnetické póly cívky s proudem - porovná vlastnosti trvalého magnetu a elektromagnetu - vysvětlí princip stejnosměrného elektromotor - popíše složení transformátoru a uvede transformační poměr a jeho význam - podle obrázku stručně popíše rozvodnou elektrickou síť - rozliší nositele el. proudu v kovech, kapalinách a plynech - charakterizuje polovodič typu P a N - uvede příklady praktického použití 	<p><u>Elektromagnetické jevy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování látky 6. ročníku (elektrické a magnetické vlastnosti látek) - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet a jeho užití - elektromotor, elektromagnetická indukce <p><u>Střídavý proud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, měření - transformátory, rozvodná elektrická síť <p><u>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení elektrického proudu v kapalinách - vedení elektrického proudu v plynech <p><u>Polovodiče</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - polovodičová dioda a její užití - další polovodičové součástky <p><u>Bezpečné zacházení s elektrickým proudem</u></p>	<p>EV 2 - základní podmínky života – ovzduší, energie</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – ovzduší, energie</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	polovodičů - objasní význam některých značek a údajů na štítku u elektrických spotřebičů - uvede, která bezpečnostní pravidla je nutné dodržovat při zacházení s elektrickými spotřebiči	- elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem - první pomoc při úrazu elektrickým proudem	
Jaderná energie			
OVO: Žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	- vysvětlí význam pojmu izotop - uvede druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti - uvede příklady jaderných reakcí, při kterých se uvolňuje energie - podle obrázku stručně popíše hlavní části jaderného reaktoru a vysvětlí jejich význam	Jaderná energie - opakování látky 6. ročníku (částice látky) - radioaktivita - využití jaderného záření - jaderné reakce, štěpení a slučování - jaderný reaktor, jaderná energie - ochrana před zářením	EV 2 - základní podmínky života – ovzduší, energie EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl
Země a vesmír			
OVO: Žák objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	- vyjmenuje tělesa, která tvoří sluneční soustavu - charakterizuje hvězdu jako těleso, které je zdrojem světla	Země a vesmír - sluneční soustava - hvězdy	OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia OSV 9 - kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.			kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)
EV4	Vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl
MV1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, která je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, počítačů – internet, tv, tisku)
- samostatné pozorování, zadávání problémových úloh, experiment
- diskuze
- krátkodobé projekty

Žáci jsou seznámeni a poučeni o pravidlech bezpečnosti práce, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů, učí je zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení, samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry, které žák efektivně využívá k dalšímu studiu; a to jak pod vedením učitele, tak především samostatně při zpracování vlastních prezentací
- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů

- učí je poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení; tím, že žákům umožňuje předpokládat, prakticky ověřovat a vyvozovat závěry na základě osvojených znalostí a dovedností, hledat, navrhnout či používat různé další metody, informace a prostředky nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace nevedly k cíli, korigovat chybná řešení problému, používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech vzdělávání, pokud jsou tyto metody v těchto oblastech aplikovatelné

Kompetence komunikativní

Žáci

- jsou vyučujícím vedeni k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci

Učitel

- učí žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, a to ústně i písemně, naslouchat názorům učitele i spolužáků, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat; tím, že učitel žáky vede k tomu, aby výsledky svých pokusů komentovali, vysvětlili, obhájili, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci i s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- se pod vedením učitele učí účinně spolupracovat ve skupině
- učí se podílet na vytváření pravidel práce v týmu
- vytvářejí si pozitivní představu o sobě samém

Učitel

- dává žákům příležitost vzájemně spolupracovat při praktickém řešení úkolů
- umožňuje jim statisticky zpracovávat a třídit informace
- vede vyučování tak, že žáci mají možnost spolupracovat při výukových programech
- umožňuje žákům objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu

Kompetence občanské

Žáci

- jsou učitelem vedeni k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů a učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí

Učitel

- seznamuje žáky s historií zneužívání jaderných zbraní, ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí (skleníkový efekt, ozonová díra) a s riziky
- prodiskutuje s nimi opatření k jejich předcházení a minimalizaci
- seznamuje žáky s plány krizových opatření

- umožňuje žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vede žáky k tomu, aby výsledky pokusů a pozorování zhodnotili, třídili a statisticky zpracovali a vytvářeli protokoly k laboratorním pracím
- důsledně dbá na bezpečnost, dodržování pracovního řádu a způsobu používání fyzikálních pomůcek, dodržování zásad ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Člověk a příroda – Chemie - 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Úvod do chemie			
<p>OVO: Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.</p> <p>OVO: Žák objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.</p> <p>OVO: Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí chemii mezi přírodní vědy - popíše vývoj chemie - vyjmenuje příbuzné obory - uvede, čím se chemie zabývá - ovládá zásady bezpečné práce při: <ul style="list-style-type: none"> laboratorních pracích, pokusech, přenosu chemického skla, nádobí a chemikálií - je seznámen s laboratorním řádem - zná základní hygienická pravidla a dodržuje je - dovede poskytnout a přivolat první pomoc, zná důl. telefonní čísla - na základě piktogramů posoudí nebezpečnost látky, H-věty, P-věty - uvede příklady chemického děje z běžného denního života - rozpozná u známých dějů, zda dochází k přeměně látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i 	<p>Vymezení předmětu chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazení chemie, příbuzné obory, vývoj <p>Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce - laboratorní řád - první pomoc - výstražné značky <p>Chemické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický děj - přeměna látek <p>Chemická výroba, mimořádné události</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování</p> <p>učení a studia</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<p>případná rizika chemie pro život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, rozpustnost, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost) - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách - dodržuje bezpečnost práce 	<p><u>Látky a tělesa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální a chemické vlastnosti látek - práce s tabulkami - bezpečnost práce u jednoduchých chemických pokusů 	<p>předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p><u>OSV 11</u> - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Látky a směsi kolem nás			
<p><u>OVO:</u> Žák rozlišuje směsi a chemické látky.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.</p> <p><u>OVO:</u> Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem směs - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost - vysvětlí pojem koncentrovaný a zředěný roztok; nasycený a nenasycený roztok - používá správně pojmy: hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky - vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a % koncentraci - připraví prakticky roztok daného složení - zná příklady z praxe - vysvětlí princip, postup, užití v praxi 	<p><u>Směsi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - směs stejnorodá, různorodá - příklady typů směsí <p><u>Roztoky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dělení, vysvětlení pojmů <p><u>Hmotnostní zlomek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet hmotnostního zlomku - příprava roztoku - terminologie <p><u>Oddělování složek směsí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - metody oddělování složek směsí, jejich příprava, příklady z praktického života 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	a metody oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, odstředování) - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci ve školních podmínkách, vysvětlí princip filtrace - vysvětlí princip usazování, krystalizace - zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí v běžném životě - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí		
Bez čeho nelze žít			
<u>OVO:</u> Žák uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	- zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu - vysvětlí princip hašení, zná důležitá telefonní čísla - popíše poskytnutí první pomoci při popáleninách - vysvětlí pojem teplotní inverze a smog	<u>Vzduch</u> - složky vzduchu - hoření, hašení, první pomoc - znečišťování vzduchu - využití složek vzduchu	<u>EV 2</u> - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná hlavní znečišťovatele vzduchu - vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky - vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny - rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - na příkladech uvede význam vody pro existenci života - uvede základní vlastnosti vody a její užití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou (i stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití - vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip - napíše chemický vzorec vody - vysvětlí význam vody jako průmyslové suroviny - uvede příklady znečištění vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti - zná ochranu vodních zdrojů 	<p><u>Voda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - skupenství vody, dělení vody - význam vody pro život - vlastnosti vody - užití vody v praxi - koloběh vody v přírodě - znečištění vody 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Všechno vidět nemůžeme			
<p>OVO: Žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady z praxe, že látky se skládají z částic - používá správně a v souvislostech základní pojmy – atom (atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo) - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - s pomocí periodické soustavy prvků zvládne nakreslit schéma atomu - popíše vznik kationu a anionu - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků: Br, Sn, K, N, F, P, He, Al, Mg, Cl, I, Si, O, Li, Mn, Cu, Pb, Pt, S, Na, Ag, C, Ca, H, Zn, Au, Fe Rb, Cs, Fr, Be, Sr, Ba, Ra, Ti, V, Cr, Mo, W, U, Os, Co, Ni, Cd, Hg, B, Ga, As, Sb, Bi, Se, Te, Po, At, Ne, Ar, Kr, Xe, Rn 	<p><u>Částicové složení látek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba látek - atom (složení) - schéma atomu - ionty (kationu a anionu) - atom, molekula <p><u>Chemické prvky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - značky a názvy chemických prvků - protonové číslo 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a naopak - zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - používá pojmy chemický prvek, chemická látka, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - umí tvořit vzorce jednotlivých molekul (O_2, H_2O, Cl_2) - vysvětlí pojem elektronegativita -umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity 	<p><u>Chemická vazba, chemické sloučeniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - terminologie - chemická značka prvku, chemický vzorec sloučeniny - tvorba vzorců molekul <p><u>Elektronegativita</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - elektronegativita - druh vazby 	<p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku</p> <p>předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Chemické prvky			
<p>OVO: Žák se orientuje v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.</p> <p>OVO: Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v periodické soustavě prvků, zná znění a význam periodického zákona (rozliší periody a skupiny- elektronové vrstvy, počet valenčních elektronů v hlavní skupině) - vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi - zařadí a vyhledá prvek do periody a skupiny PSP - nekovy – vodík, kyslík, halogeny (fluor, chlor, brom, jod), uhlík, síra, fosfor, dusík - kovy – Fe, Al, Cu, Zn, Au, Ag - alkalické kovy – Li, Na, K - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy, jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - uvede příklady praktického využití kovů a nekovů - zná nebezpečné kovy a nekovy a zásady práce s nimi 	<p>Uspořádání chemických prvků periodická soustava prvků, periodický zákon</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v periodické soustavě prvků <p>Kovy a nekovy</p> <ul style="list-style-type: none"> - nekovy - kovy - využití kovů a nekovů - bezpečnost práce <p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaktanty a produkty - chemická rovnice (symbolika) 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. OVO: Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. OVO: Žák objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakci a určí je správně v konkrétních příkladech - zapíše nejjednodušší chemické rovnice (zná význam symbolů v rovnici) - zapíše slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí - provede jednoduché chemické reakce 		<p>ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Základ chemie			
<p>OVO: Žák přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.</p> <p>OVO: Žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) - provede jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m, V, c - posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu - ovládá práci s matematicko-fyzikálními tabulkami 	<p><u>Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - úpravy chemických rovnic - látkové množství - molární hmotnost 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>
Nejjednodušší sloučeniny			
<p>OVO: Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem oxid - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - orientuje se v pravidlech názvosloví oxidů 	<p><u>Oxidy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oxid - oxidační číslo - názvosloví - vlastnosti, využití oxidů a vliv na ŽP 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování,</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<p>- zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy</p> <p>- popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů (CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO, SiO₂)</p> <p>- posoudí vliv vybraných oxidů na životní prostředí (CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, SiO₂)</p> <p>- vysvětlí pojem sulfid</p> <p>- určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech</p> <p>- orientuje se v pravidlech názvosloví sulfidů</p> <p>- zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy (PbS, ZnS, FeS₂ - pyrit)</p> <p>- vysvětlí pojem halogenid (fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy)</p> <p>- určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech</p> <p>- orientuje se v pravidlech názvosloví halogenidů</p> <p>- zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy</p>	<p>Sulfidy</p> <p>- sulfid</p> <p>- oxidační číslo</p> <p>- názvosloví</p> <p>Halogenidy</p> <p>- fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy</p> <p>- oxidační číslo</p> <p>- názvosloví</p> <p>- vlastnosti, využití halogenidů a vliv na ŽP</p> <p>- ionty</p>	<p>řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného (NaCl) a chloridu draselného (KCl), kaziivce (CaF₂), jodidu draselného (KI) - ionty 		
Zásaditost a kyselost látek			
<p>OVO: Žák se orientuje na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.</p> <p>OVO: Žák vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.</p> <p>OVO: Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - prakticky zná rozmezí kyselin a zásad, kyselá dešť - vysvětlí pojem bezkyslíkatá a kyslíkatá kyselina - popíše společné vlastnosti a použití vybraných kyselin (HCl, H₂SO₄, H₂SO₃, H₂CO₃, HNO₃) 	<p><u>Kyselost a zásaditost roztoků, pH</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kyselost - zásaditost - pH <p><u>Kyseliny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny - názvosloví - vlastnosti, využití kyselin a jejich vliv na ŽP - první pomoc 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p><u>OSV 3</u> - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p><u>OSV 7</u> - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice -</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si názvosloví bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin - vytvoří vzorec z názvu a opačně - vysvětlí, jak vznikají kyselá deště a jak jim lze předcházet - bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - vysvětlí pojem hydroxid (zásada) - popíše společné vlastnosti, význam a užití vybraných hydroxidů (NaOH, KOH, NH₄OH, Ca (OH)₂) - osvojí si názvosloví - vytvoří vzorec z názvu a opačně - bezpečně pracuje s hydroxidy, poskytne první pomoc při poleptání 	<p>Hydroxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidační číslo - názvosloví - vlastnosti, využití hydroxidů a vliv na ŽP - první pomoc 	<p>rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií
Soli			
<p><u>OVO:</u> Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p> <p><u>OVO:</u> Žák se orientuje na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů - uvede názvy a vzorce výchozích látek (reaktantů), produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklad praktického využití a uplatnění neutralizace v praxi - vysvětlí pojem sůl - rozliší, které látky patří mezi soli (v běžném životě) - orientuje se v pravidlech názvosloví solí (tvoření vzorců solí) - zapíše z názvů vzorce solí a naopak ze vzorců jejich názvy 	<p><u>Neutralizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - neutralizace, zápis chemickou rovnicí - názvosloví - vlastnosti, využití solí a vliv na ŽP 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p><u>EV 2</u> - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p>

Člověk a příroda – Chemie - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Opakování			
		Směsi Směsi, prvky, sloučeniny Periodický zákon a periodická soustava prvků Kovy, nekovy, oxidy Kyseliny, hydroxidy Zákon zachování hmotnosti, chemické výpočty	
Soli			
OVO: Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	- provede jednoduchou přípravu solí - uvede příklady prakticky významných solí a jejich použití: - hnojiva - stavební pojiva – vápenná malta, sádra, beton, cement - keramika - vliv na životní prostředí	Příprava solí Praktický význam solí - průmyslová hnojiva, stavební pojiva, keramika, potravinářský průmysl - vliv na ŽP	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			<p>programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p>
Chemické tajemství ohňů a zdrojů elektrické energie			
<p>OVO: Žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p> <p>OVO: Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy oxidace, redukce, oxidační číslo, redoxní reakce - pozná a určí, která ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - uvede železné rudy - popíše výrobu surového železa a oceli - vysvětlí pojem koroze - uvede příklady činitelů ovlivňující rychlost koroze - uvede způsoby ochrany kovů před korozi - prakticky ověří vliv podmínek na průběh koroze - uplatní znalosti s jiných předmětů 	<p><u>Redoxní reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidace a redukce <p><u>Výroba železa a oceli</u></p> <p><u>Koroze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - činitelé ovlivňující korozi - ochrana kovů <p><u>Galvanický článek</u></p>	<p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je podstatou galvanického článku - uvede příklady praktického využití galvanických článků a akumulátorů v praxi (po vyčerpání – nebezpečný odpad) - objasní, co je podstatou elektrolýzy v praxi a uvede příklady praktického využití 	<ul style="list-style-type: none"> - podstata galvanického článku - praktické využití <p><u>Elektrolýza</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - princip elektrolýzy - využití elektrolýzy 	
Odkud bere člověk energii			
<p><u>OVO:</u> Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.</p> <p><u>OVO:</u> Žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které ze známých reakcí jsou endotermické a které exotermické - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití (ropa, zemní plyn, uhlí, produkty zpracování ropy a uhlí) - zhodnotí z hlediska životního prostředí fosilní a vyráběná paliva 	<p><u>Energie a chemické reakce:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní a průmyslově vyráběná paliva 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p><u>OSV 3</u> - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.</p> <p>OVO: Žák objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při požáru, zná důležitá telefonní čísla, poskytne adekvátní první pomoc - sleduje denní tisk, vysílání televize 		<p>učení a studia</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p>
Organická chemie - uhlovodíky			
<p>OVO: Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší anorganické a organické sloučeniny - vysvětlí pojem uhlovodíky, čtyřváznost uhlíku - vysvětlí vlastnosti vodíku - zná obecné vlastnosti uhlovodíků 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> - alkany, alkeny, alkiny, areny - homologická řada - modely uhlovodíků 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky - vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ - sestaví model uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ - popíše alkeny, alkyly, alkiny - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, lineární, rozvětvený, cyklický - zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb - uvede vzorce, vlastnosti a využití u nejjednodušších uhlovodíků (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen) - je seznámen s pravidly bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - zhodnotí pohonné látky z hlediska péče o životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - řetězce - vazby - názvosloví uhlovodíků - vlastnosti, využití nejjednodušších uhlovodíků a jejich vliv na ŽP - motorová paliva - péče o životní prostředí 	<p>a studium</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování</p> <p>učení a studia</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			<p>hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p>
Deriváty uhlovodíků			
<p>OVO: Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků - na příkladech vzorců známých uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu - upevní znalosti halových prvků - vysvětlí vznik halogenderivátů, vlastnosti, využití (význam freonů, vlastnosti a užití teflonu) - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, glycerolu, fenolu, 	<p>Deriváty</p> <ul style="list-style-type: none"> - derivát - uhlovodíkový zbytek - charakteristická skupina - vzorce, využití - bezpečnost, vlastnosti, využití jednotlivých derivátů a jejich vliv na ŽP - halogenderiváty - alkoholy, fenoly 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl líh (ethanol) a denaturovaný líh - popíše podstatu alkoholového kvašení, popíše princip výroby destilátů - je seznámen s důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka - zapíše vzorec formaldehydu, acetaldehydu, acetonu - uvede jejich význam a užití (ochrana zdraví – drogy) - zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu - dodržuje pravidla bezpečné práce - uvede vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové - vysvětlí pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny a objasní souvislost se vznikem života - zapíše obecné schéma neutralizace karboxylových kyselin - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny - estery 	<p>učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny - uvede užití esterů v průmyslu 		
Makromolekulární látky			
<p>OVO: Žák určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu.</p> <p>OVO: Žák se orientuje ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.</p> <p>OVO: Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem makromolekulární látka (monomer, polymer, makromolekula) - připomene si stavbu R buňky - uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy - rozdělí sacharidy (mono-, oligo-, poly-), uvede jejich zdroje a význam pro výživu - zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu (výskyt a význam – diabetes melitus) - provede důkaz glukózy a škrobu - rozliší tuky podle původu (uvede příklady z praxe) - rozliší tuky a oleje - uvede schéma rovnice vzniku tuků - uvede zdroje tuků ve výživě, jejich 	<p><u>Makromolekulární látky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení, charakteristika, využití - fotosyntéza - sacharidy - tuky 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p><u>OSV 3</u> - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p><u>OSV 11</u> - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost,</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.</p>	<p>význam pro organismus - uvede princip a význam ztužování tuků, princip zmýdelnění - vysvětlí rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů na životní prostředí</p> <p>- uvede zdroje bílkovin a hodnotí potraviny z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy - popíše princip trávení bílkovin, princip jejich vzniku v organismu - vyjmenuje některé z funkcí bílkovin - uvede faktory poškozující bílkoviny</p> <p>- uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě (zásady zdravé výživy) - popíše význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E</p> <p>- rozezná plasty a syntetická vlákna od dalších látek, uvede názvy, vlastnosti a použití (uvede výhody a nevýhody použití)</p>	<p>- bílkoviny</p> <p>- enzymy, hormony, vitamíny</p> <p>- plasty a syntetická vlákna</p>	<p>spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p><u>EV 2</u> - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p><u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vliv na životní prostředí (recyklace plastů) - vysvětlí zkratky: PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS 		
Chemie a společnost			
<p>OVO: Žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.</p> <p>OVO: Žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - vysvětlí pojem: biotechnologie; uvede příklady biotechnologií - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií - na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a 	<p><u>Potraviny</u></p> <p><u>Pesticidy</u></p> <p><u>Biotechnologie</u></p> <p><u>Chemie a životní prostředí</u></p> <p><u>Chemický průmysl v ČR</u></p> <p><u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u></p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>a studium</p> <p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebovládní, organizace vlastního času, plánování</p> <p>učení a studia</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnání učebních problémů vázaných na látku</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.</p>	<p>průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodáványými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodáváných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	<p><u>Detergenty</u></p> <p><u>Otravné látky</u></p> <p><u>Léčiva</u></p> <p><u>Drogy</u></p>	<p>předmětu, dovednost pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p><u>OSV 11</u> - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p><u>EV 2</u> - základní podmínky života – voda, ovzduší, energie, přírodní zdroje</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí - naše obec – řešení odpadového hospodářství, náš životní styl</p> <p><u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - přijímání odpovědnosti za své postoje a činy</p>

5.2.5.3 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v zeměpise je zaměřeno na

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat

Časová dotace

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět

v 6. ročníku	2 hodiny týdně
v 7. a 8. ročníku	1 hodina týdně
	1 disponibilní hodina týdně
v 9. ročníku	1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

VDO Občanská společnost a stát: občan jako odpovědný člen společnosti – vztah k domovu a vlasti; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

OSV Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje

EV Ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

MV	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; stavba mediálního sdělení
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
MkV	Kulturní diference; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Kompetence k učení

Žáci

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení

- učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Člověk a příroda - Zeměpis - 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Úvod do zeměpisu			
<p>OVO : Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>OVO : Žák prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.</p> <p>OVO : Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prokáže tvar zemského tělesa na základě výsledků pozorování určitých jevů a důkazů získaných vědeckými metodami - porovná Zemi z hlediska rozměrů s ostatními planetami - vysvětlí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - uvede příklady změn v přírodě během roku - porovná délku dne a noci v jednotlivých geografických pásmech - hodnotí Zemi jako součást sluneční soustavy a vesmíru - popisuje typy vesmírných těles, která tvoří sluneční soustavu - porovná Zemi s ostatním planetami z hlediska vzdálenosti od Slunce a případných podmínek pro život - vysvětlí pojem přirozená družice - objasní důsledky přitažlivé síly Měsíce na Zemi 	<p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvar a rozměry země - pohyby Země <p>Sluneční soustava</p> <p>Vesmír</p> <p>Měsíc</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená družice země 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV 8 - komunikace - informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - kooperace - vedení a organizování práce skupiny</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - porovná prostředí Měsíce s podmínkami pro život na Zemi - vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou - na příkladech vysvětlí význam Slunce jako nositele života na Zemi - seznámí s hlavními výsledky jeho výzkumu 	<p><u>Slunce</u> <u>Vývoj poznání o vesmíru</u></p>	
Glóbus a mapa			
<p>OVO : Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá glóbus jako model Země - definuje pojem zmenšení - rozlišuje globy různých měřítek - analyzuje obsah mapy - dělí mapy podle měřítka i obsahu - vypočítá vzdálenost mezi zadanými místy - správně mapu zorientuje - určí své stanoviště - rozlišuje síť zeměpisných souřadnic - užívá pojmy rovnoběžka, poledník - pomocí těchto souřadnic určí polohu daného místa na zemském povrchu - vysvětlí pojmy hlavní poledník, místní poledník, světový čas 	<p><u>Glóbus a mapa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poledníky a rovnoběžky - určování zeměpisné polohy <p>- čas na zeměkouli</p>	<p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - dělí Zemi na časová pásma - lokalizuje na mapě datovou hranici - podle návodu vypočítá časový rozdíl mezi místy v odlišných časových pásmech 		
Obecný fyzický zeměpis			
<p><u>OVO</u> : Žák přiměřeně hodnotí: geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.</p> <p><u>OVO</u> : Žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní složení atmosféry - vysvětlí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí - měří teplotu vzduchu a vyhodnocuje výsledky svého měření - objasní význam předpovědi počasí pro určité obory lidské činnosti - rozlišuje jednotlivá podnebná pásma v závislosti na množství slunečního záření v jednotlivých částech planety - vysvětlí význam vody pro život 	<p><u>Litosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba Země - dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, působení povrchové tekoucí vody <p><u>Atmosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - předpověď počasí, podnebí - trvání dne a noci na Zemi - délka dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce, teplotní pásy, celkový oběh vzduchu v atmosféře <p><u>Hydrosféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oceány a moře - pohyby mořské vody - vodstvo na pevnině - vodní toky, jezera, bažiny a umělé vodní 	<p><u>OSV 8</u> – komunikace - informování, vedení dialogu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<p>- porovná zásoby vody v přírodě v různých podobách, objasní nutnost šetření pitnou vodou</p> <p>- navrhne řešení tohoto problému</p> <p>- vysvětlí význam půdy pro výživu člověka, rozlišuje půdní druhy a půdní typy, v mapě lokalizuje oblasti s nejúrodnější a nejméně úrodnou půdou, odvodí nebezpečí, která půdu ohrožují, navrhne řešení, která by narušování půdy zabránila</p> <p>- vysvětlí pojem ekosystém, objasní souvislosti mezi jeho jednotlivými prvky, rozlišuje typy přírodních krajín, správně přiřadí tyto přírodní krajiny k podnebným pásmům, hodnotí, jak, jsou živočichové a rostliny uzpůsobeni k životu v tomto prostředí, vysvětlí jak je daná přírodní krajina využívána člověkem a jaký dopad má působení člověka na původní ráz krajiny</p>	<p>nádrže, ledovce, podpovrchová voda</p> <p><u>Pedosféra</u></p> <p>- typy půd, půda, její struktura a činitelé, nebezpečí, která půdu ohrožují</p> <p><u>Biosféra</u></p> <p>- tropické lesy, savany, pouště, subtropické rostlinstvo, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti, výškové stupně v krajině</p> <p><u>Povrch Země</u> jako výsledek působení přírodních činitelů</p>	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p><u>EV 2</u> - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, biodiverzita, energie a přírodní zdroje</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec (přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé)</p>
Terénní praxe			
<u>OVO</u> : Žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	<p>- zorientuje mapu okolí školy</p> <p>- určí své stanoviště</p>	<u>Terénní praxe v okolí školy</u>	<u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnání

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>OVO : Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na mapě vyhledá orientační body - vytvoří plán trasy 	<p>cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p>	<p>učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>
Zeměpis světadílů a oceánů			
<p>OVO : Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>OVO : Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>OVO : Žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovná rozlohu Světového oceánu a pevniny - porovná rozlohy jednotlivých světadílů a jejich rozmístění na zemském tělese - porovná polohu a rozlohu Afriky s ostatními světadíly - hodnotí její přírodní prostředí - porovná povrch jednotlivých částí Afriky - správně přiřadí k podnebným pásům - vysvětlí, proč je Afrika nejteplejší světadíl, 	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, přírodní zdroje 	<p>MkV 3 - etnický původ - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MkV 4 - multikulturalita - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO</u> : Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p><u>OVO</u> : Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p><u>OVO</u> : Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p><u>OVO</u> : Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč ubývá vody v řekách směrem od rovníků k obrátkům - na základě podnebí odvodí typy afrických přírodních krajin - lokalizuje části nejvíce zasažené lidskou činností - vyhledá informace o ochraně africké přírody - na základě znalosti přírodních podmínek lokalizuje hustě a řídce osídlené oblasti - vysvětlí, proč je Afrika hospodářsky nejzaostalejší kontinent - lokalizuje pásmo SAHEL jako jednu z nejchudších částí světa - porovná oblasti Afriky z hlediska odlišnosti přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářské situace a možností cestovního ruchu. - vysvětlí pojem monzun - vysvětlí význam těžby ropy v tomto oceánu - lokalizuje oblasti využívané k cestovnímu ruchu - lokalizuje na mapě světa světadíl Austrálie 	<p><u>Obyvatelstvo Afriky</u></p> <p><u>Oblasti Afriky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Severní arabská Afrika - Tropická Afrika - Jižní Afrika - Indický oceán <p><u>Austrálie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly - hodnotí přírodní prostředí - vysvětlí, proč je Austrálie nejsušším a nejřidčeji osídleným světadílem - objasní pojem endemit - vyhledá informace o vybraných endemických druzích - popíše způsob získávání pitné vody - vysvětlí pojem federativní stát na příkladu Australského svazu - hodnotí ekonomické postavení Austrálie ve světě - vyhledají informace o původních obyvatelích Austrálie - porovná rozlohu Tichého oceánu s ostatními oceány - lokalizuje oblasti s největší sopečnou činností - vysvětlí její následky - lokalizuje Mariánský příkop jako nejhlubší místo v oceánu na světě - popíše způsob vzniku ostrovů - vymezí oblasti Oceánie a porovná je z hlediska způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> - objevení Austrálie - obyvatelstvo Austrálie - Australský svaz <u>Tichý oceán a Oceánie</u> - obyvatelstvo a hospodářství Oceánie <u>Antarktida</u> 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - vypracuje referát na vybranou část - objasní příčiny rozvoje cestovního ruchu v této části světa - porovná rozlohu Antarktidy s rozlohou Evropy - vysvětlí pojem pevninský ledovec - vysvětlí, jakým způsobem živočichové v Antarktidě získávají potravu - zhodnotí význam vědeckého výzkumu v Antarktidě, zapojení ČR do tohoto výzkumu 		

Člověk a příroda - Zeměpis - 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Zeměpis světadílů a oceánů. Amerika			
OVO : Žák vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich,	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapě světadíl Amerika - porovná z hlediska polohy a rozlohy s ostatními světadíly - vysvětlí časový posun mezi západní a východní polokoulí 	<u>Poloha a rozloha</u>	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>pro vytváření postojů k okolnímu světu.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.</p> <p>OVO : Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p> <p>OVO : Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.</p> <p>OVO : Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam Panamského průplavu, jako důležité spojnice mezi Atlantským a Tichým oceánem - porovná povrch jednotlivých částí Ameriky - zdůvodní, proč jsou v Americe zastoupena všechna podnebná pásma a přírodní krajiny - vyhledá přírodní krajiny nejvíce využívané člověkem - uvede příklady jejich využití. - rozlišuje původní a přistěhovalé obyvatele Ameriky - vysvětlí rozdíl mezi původním a současným životem amerických Indiánů - objasní, jakým způsobem se dostali do Ameriky Černoši a proč zde žije velký počet míšenců - podle jazyků, kterými se v Americe mluví určí oblasti Evropy, ze kterých přišlo nejvíce přistěhovalců - vyhledá informace o starých indiánských civilizacích - podle jazyků, kulturních a ekonomických zvláštností dělí 	<ul style="list-style-type: none"> - reliéf, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - americké regiony - politické dělení Severní Ameriky 	<p>EV 1 - ekosystémy - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p>MkV 3 - etnický původ - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>OSV 8 – komunikace - informování, vedení dialogu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<p>Ameriku do regionů Severní, Střední a Jižní Ameriky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a prezentuje informace o Kanadě a USA - objasní na jaké tradice navazuje život dnešních obyvatel Mexika - vyhledá v mapě zemědělské plodiny, na kterých je závislé hospodářství většiny států této oblasti - vymezí hlavní oblasti turistického ruchu - připraví referát o vybrané zemi. - dělí státy J. Ameriky podle polohy a přírodních podmínek do několika regionů - popíše z vlastní zkušenosti, které zemědělské plodiny se k nám dovážejí z této oblasti - vysvětlí pojem pampa - lokalizují oblast vhodnou k zemědělskému využití - vyhledají informace o vybraných státech (Brazílie, Argentina) - hodnotí problém kácení Amazonského pralesa - vyhledají nejnovější informace k tomuto problému 	<ul style="list-style-type: none"> - státy Střední Ameriky - politické rozdělení Jižní Ameriky 	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec (přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Zeměpis světadílů a oceánů. Atlantský a Severní ledový oceán			
OVO : Žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> - porovná rozlohu Atlantského oceánu s ostatními oceány - vyvodí význam Golfského proudu pro podnebí Evropy - rozeznává činnosti člověka, které oceán nejvíce znečišťují - navrhne řešení, která by znečištění snížila - vysvětlí, proč je oblast pólu trvale pokryta ledem - jmenuje zástupce živočichů žijících v tomto oceánu i na jeho pobřeží 	<p><u>Atlantský oceán</u></p> <p><u>Severní ledový oceán</u></p>	<p>EV 1 - ekosystémy - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec (přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé)</p>
Asie			
<p>OVO : Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.</p> <p>OVO : Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p> <p>OVO : Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapě světa kontinent Eurasie - vymezí hranici mezi Evropu a Asii - porovná rozlohu obou světadílů vzájemně i s ostatními světadíly - hodnotí přírodní podmínky Asie - popíše povrchové útvary - porovná části Asie z hlediska povrchu - vysvětlí výskyt podnebných pásů 	<p><u>Asie</u></p> <p>- přírodní podmínky</p>	<p>EV 1 - ekosystémy - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.</p> <p>OVO : Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stanoví faktory, které mají na podnebí Asie největší vliv - vysvětlí význam monzunových dešťů - vysvětlí význam některých asijských řek pro oblasti, kterými protékají - na základě rozdílných podnebných pásem odvodí typy přírodních krajín Asie - vyhledá informace o endemických druzích živočichů a rostlin - vysvětlí rozmístění obyvatel Asie v souvislosti s přírodními podmínkami - hodnotí význam omezení porodnosti v některých státech, zejm. v Číně a rozdílnost kultury a náboženství v jednotlivých oblastech - porovná státy z hlediska vyspělosti - vysvětlí pojem asijský tygr - lokalizuje oblasti válečných konfliktů - vyhledá informace o některých státech - vymezí oblasti nejvíce navštěvované turisty a obhájí tento výběr 	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo - hospodářství - oblasti 	<p>MkV 3 - etnický původ - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MkV 4 - multikulturalita - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- hlediska přírodních, kulturních a ekonomických zvláštností dělí Asii do několika oblastí		
Evropa – jižní, západní a severní			
<p>OVO : Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>OVO : Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>OVO : Žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.</p> <p>OVO : Žák vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a</p>	<p>- popíše přírodní a kulturně historické odlišnosti Evropy od Asie</p> <p>- člení Euroasii na dva světadíly</p> <p>- využívá vlastních zkušeností z cest po Evropě</p> <p>- porovnává podnebí a povrch jednotlivých částí Evropy i s přírodními podmínkami s ČR</p> <p>- na mapě lokalizuje hlavní povrchové útvary, důležité vodní toky - v souvislosti s podnebnými pásy odvodí typy přírodních krajín a hodnotí jejich využití člověkem</p> <p>- vysvětlí, proč je Evropa nejhustěji osídleným světadílem</p>	<p>- přírodní podmínky</p> <p>- obyvatelstvo</p>	<p>OSV 8 - komunikace - informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - vedení a organizování práce skupiny</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti z Evropy a</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.</p> <p>OVO 10: Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p> <p>OVO : Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.</p> <p>OVO : Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p> <p>OVO : Žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje poznatky ze setkání s obyvateli jiných evropských zemí - dělí obyvatelstvo Evropy do hlavních národnostních skupin - porovná státy z hlediska vyspělosti - chápe význam Evropské unie - vyhledá informace o jejím sídle a hlavních institucích - dělí Evropu do těchto oblastí Jižní, Západní, Severní - vyhledá informace o některých evropských státech - lokalizuje hlavní oblasti turistického ruchu - pozná hlavní evropské kulturní památky 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářství - politické rozdělení 	<p>světa, život dětí v jiných zemích, tradice národů Evropy</p> <p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, státní a evropské symboly, život Evropanů</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané - evropská integrace, instituce Evropské unie</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
politické problémy v konkrétních světových regionech.			

Člověk a příroda - Zeměpis - 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Evropa – východní, jihovýchodní a střední			
<p>OVO : Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>OVO : Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>OVO : Žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.</p> <p>OVO : Žák vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci</p>	<p>- popíše přírodní a kulturně historické odlišnosti Evropy od Asie a člení Euroasii na dva světadíly</p> <p>- využívá vlastních zkušeností z cest po Evropě porovnává podnebí a povrch jednotlivých částí Evropy i s přírodními podmínkami ČR, na mapě lokalizuje hlavní povrchové útvary, důležité vodní toky, v souvislosti s podnebnými pásy odvodí typy přírodních krajin a hodnotí jejich využití člověkem</p> <p>- vysvětlí, proč je Evropa nejhustěji osídleným světadílem, prezentuje poznatky ze setkání s obyvateli jiných evropských zemí, dělí obyvatelstvo Evropy do hlavních národnostních skupin,</p> <p>- Porovná státy z hlediska vyspělosti, chápe význam Evropské unie, vyhledá informace o jejím sídle a hlavních institucích, dělí</p>	<p>- přírodní podmínky</p> <p>- obyvatelstvo</p> <p>- hospodářství</p> <p>- politické rozdělení</p>	<p>OSV 8 - komunikace - informování, vedení dialogu</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - vedení a organizování práce skupiny</p> <p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, tradice národů Evropy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</p> <p>OVO : Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.</p> <p>OVO : Žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p> <p>OVO : Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.</p> <p>OVO : Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p>	<p>Evropu do těchto oblastí Jižní, Západní, Severní, Střední, Jihovýchodní a Východní, vyhledá informace některých evropských státech, lokalizuje hlavní oblasti turistického ruchu, pozná hlavní evropské kulturní památky</p>		<p>VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, státní a evropské symboly, život Evropanů</p> <p>VMEGS 3 - jsme Evropané - Evropská integrace, instituce Evropské unie</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO : Žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.			
Česká republika			
OVO : Žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje území České republiky na mapě Evropy - vymezí polohu ČR z různých hledisek - porovná rozlohu ČR s ostatními státy - objasní vznik současného území ČR z historického hlediska. 	<u>Česká republika na mapě Evropy</u> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha 	OSV 8 - komunikace - informování, vedení dialogu OSV 9 - kooperace a kompetice - vedení a organizování práce skupiny
Přírodní podmínky			
OVO : Žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	<ul style="list-style-type: none"> - stručně objasní geologický vývoj našeho území v jednotlivých geologických obdobích - porovná některé povrchové útvary z hlediska jejich geologického stáří - dělí povrch ČR z hlediska jeho tvarů do několika hlavních oblastí - hlavní povrchové tvary lokalizuje na mapě - objasní pojem hlavní evropské rozvodí - odvodí hlavní typ řek na našem území - zhodnotí hustotu říční sítě 	<u>Povrch a jeho členění</u> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj reliéfu - horopisné celky <u>Vodstvo</u> <ul style="list-style-type: none"> - jezera, rybníky, přehradní nádrže - podzemní vody - znečišťování vod 	OSV 8 - komunikace - informování, vedení dialogu OSV 9 - kooperace a kompetice - vedení a organizování práce skupiny

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam vodních nádrží na praktických příkladech - chápe význam podpovrchové vody jako zdroje pitné vody na našem území - navrhne způsob ochrany čistoty vody - vyhledá informace o termálních a minerálních pramenech na našem území a jejich využití - lokalizuje na našem území oblasti nejúrodnějších půdních typů - uvádí příklady užití specifických půdních druhů v praktickém životě (keramické půdy apod.) - chápe nutnost ochrany půdního fondu - objasní změnu skladby rostlinných živočišných druhů se změnou nadmořské výšky - popisuje jednotlivé vegetační stupně - vysvětlí pojem monokultura. - vysvětlí nutnost ochrany přírody - vyhledá informace o nejdůležitějších chráněných oblastech - na mapě vymezí oblasti s nejvíce poškozeným životním prostředím 	<p data-bbox="1140 564 1211 596"><u>Půda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - půdní druhy, půdní typy <p data-bbox="1140 826 1469 858"><u>Rostlinstvo a živočišstvo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody - životní prostředí 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- určí hlavní příčiny tohoto stavu - u vybraných problémů navrhne jejich řešení		
Obyvatelstvo			
	- porovná počet obyvatel ČR s ostatními zeměmi - hodnotí hustotu zalidnění z hlediska přírodních podmínek - zařadí obyvatele ČR do příslušné národnostní skupiny - vysvětlí problém nízkého přirozeného přírůstku a stárnutí obyvatelstva - lokalizuje největší sídla na území ČR - vyhledá informace o některém z nich	<u>Obyvatelstvo</u> <u>Sídla</u>	<u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti - vztah k domovu a k vlasti
Hospodářství			
<u>OVO</u> : Žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	- porovná jednotlivá průmyslová odvětví z hlediska jejich zastoupení na našem území a z hlediska zaměstnanosti - uvede příklady zahraničních firem, které vstoupily do našeho průmyslu - lokalizuje hlavní průmyslové oblasti a hlavní průmyslová centra - uvádí příklady konkrétních výrobků	<u>Průmysl</u> - hlavní průmyslová odvětví na našem území <u>Zemědělství</u> - chov hospodářského zvířectva - zemědělská půda	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO</u> : Žák uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.</p> <p><u>OVO</u>: uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam zemědělství pro výživu obyvatel - uvádí konkrétní příklady z praktického života - vymezí hlavní zemědělské oblasti na základě přírodních podmínek - rozlišuje zemědělské výrobní typy - v závislosti na zemědělské produkci charakterizuje hlavní obory našeho potravinářství - uvádí příklady výrobků - lokalizuje potravinářskou výrobu - odvodí z různých hledisek hlavní druhy dopravy používané na našem území - charakterizuje síť dopravních cest - vytýčí na mapě hlavní dopravní tepny - v jízdním řádu vyhledá dopravní spoj - hodnotí služby z hlediska jejich podílu na životní úrovni obyvatel - lokalizuje na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu -vyhledá informace o některé z nich 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování plodin - zemědělské oblasti - potravinářský průmysl <u>Doprava a spoje</u> <u>Služby, cestovní ruch a rekreace</u> <u>Zahraniční obchod</u> - cesta do Evropy 	<p><u>VMEGS 3</u> - jsme Evropané - evropská integrace, instituce Evropské unie</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady výrobků z oblasti dovozu i vývozu zboží - objasní nutnost ekonomické spolupráce mezi státy - vysvětlí roli Evropské unie v současné Evropě a postavení ČR v rámci EU 		
Kraje ČR			
<p>OVO : Žák vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</p> <p>OVO : Žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dělí území ČR do 14 krajů - předchozí poznatky využije k charakteristice jednotlivých krajů - kraje porovná z hlediska přírodních i socioekonomických podmínek - v jednotlivých krajích lokalizuje turistické cíle - vypracuje referát o některých z nich - připraví výlet 	<p>Kraje ČR (Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Moravskoslezský, Zlínský, Olomoucký, Jihomoravský)</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>
Místní region			
<p>OVO : Žák vymezi a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.</p> <p>OVO : Žák hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapě polohu své obce - vymezi z hlediska části ČR umístění v kraji v oblasti horopisného celku - charakterizuje a hodnotí svoji obec podle různých kritérií - pracuje s mapou místní oblasti 	<p>Moje obec</p>	<p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti - vztah k domovu a k vlasti</p> <p>OSV 5 - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	- vyhledá informace týkající se historie obce		

Člověk a příroda - Zeměpis - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Obyvatelstvo a sídla			
<p>OVO : Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>OVO : Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>OVO : Žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.</p> <p>OVO : Žák vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odvodí biologické odlišnosti lidí v závislosti na oblasti, ve které žijí - vysvětlí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi - objasní pojem přirozený přírůstek - lokalizují oblasti nejvíce užívaných jazyků - prezentuje vlastní poznatky a zkušenosti týkající se křesťanství (svátky, církevní svatby apod.) - porovná s ostatními náboženstvími světa - navrhne řešení problému negramotnosti ve světě - objasní pojem urbanizace - porovná typy sídel v jednotlivých částech světa - porovná klady a zápory života ve městě a na vesnici 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmístění obyvatelstva ve světě - růst obyvatelstva - zajištění jeho výživy, stěhování, zaměstnanost, rasy, národy, jazyky, náboženství 	<p>MKV 3 - etnický původ - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>MKV 4 - multikulturalita - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>EV 1 - ekosystémy - les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</p> <p>OVO : Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.</p> <p>OVO : Žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</p>			
Mezinárodní spolupráce			
<p>OVO : Žák porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.</p> <p>OVO : Žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje praktické příklady spolupráce mezi zeměmi - vysvětlí nutnost znalosti cizích jazyků - uvádí různé formy komunikace na příkladech některých mezinárodních organizací (OSN, EU..) - vysvětlí některé příčiny nízkého ekonomického rozvoje vybraných zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní organizace - vyspělost zemí světa 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
politické problémy v konkrétních světových regionech.	<ul style="list-style-type: none"> - vytyčí hlavní problémy těchto zemí - navrhne řešení některých z nich - charakterizuje na příkladech život lidí ve vyspělých zemích - porovná s životem u nás 		
Průmysl			
<p>OVO : Žák zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.</p> <p>OVO : Žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí význam průmyslu pro život lidí - z praktického života uvádí příklad výrobků a průmyslových firem z jednotlivých odvětví - odvodí nutnost spolupráce mezi jednotlivými odvětvími - vytyčí nejrychleji se rozvíjející průmyslová odvětví - objasní a na praktických příkladech - dokáže nutnost šetření nerostnými surovinami - hodnotí dopad jednotlivých druhů průmyslu na životní prostředí - lokalizuje nejprůmyslovější oblasti světa 	<ul style="list-style-type: none"> - význam postavení průmyslové výroby - členění průmyslu - rozmístění průmyslové výroby - hlavní průmyslové oblasti světa - hlavní průmyslová odvětví 	
Zemědělství			
<p>OVO : Žák zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí význam zemědělství pro výživu lidí, objasní závislost zemědělství na přírodních podmínkách, rozlišuje rostlinnou a živočišnou zemědělskou výrobu, správně 	<ul style="list-style-type: none"> - význam a postavení zemědělské výroby - rozmístění zemědělské výroby - rostlinná a živočišná výroba, rybolov 	EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO : Žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	přihradí některé zemědělské plodiny do oblasti		
Doprava, služby a cestovní ruch			
OVO : Žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	<ul style="list-style-type: none"> - porovná jednotlivé druhy dopravy z různých hledisek - vyhledá v jízdním řádu a na internetu dopravní spojení - na mapě lokalizuje příklady dopravních cest a dopravních uzlů - naplánuje zahraniční cestu s využitím různých druhů dopravy - na příkladech objasní rostoucí význam služeb v životě člověka - hodnotí místo bydliště z hlediska zastoupení služeb - připraví návrh programu pobytu u nás i v zahraničí 	<p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy dopravy - dopravní uzly <p>Služby</p> <p>Cestovní ruch</p>	
Životní prostředí			
<p>OVO : Žák uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).</p> <p>OVO : Žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Žák uplatňuje v modelových situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na mapě lokalizuje oblasti s nejvíce a nejméně zasaženým životním prostředím - u vybraných oblastí hodnotí příčiny jejich narušení - popíše činnost organizací zabývajících se ochranou životního prostředí 	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	<p>EV3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec (přírodní zdroje, kultura, ochrana ŽP, lidé)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech			

5.2.5.4 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v přírodopise je zaměřeno na

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení, logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Časová dotace

Předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 7. ročníku	2 hodiny týdně
v 8. a 9. ročníku	1 hodina týdně
v 8. ročníku	1 disponibilní hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- okolí školy

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
OSV2	Sebezpoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika
OSV3	Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia
OSV7	Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
OSV9	Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny

OSV10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání
OSV11	Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
VDO2	Občan, občanská společnost a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
EV1	Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, umělý ekosystém, kulturní krajina
EV2	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje
EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
EV4	Vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví
MV1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- skupinová práce (s využitím přírodnin, přístrojů – mikroskop, pracovních listů, odborné literatury, počítačů - internet, tv, tisku...)
- přírodovědné vycházky s pozorováním, zadávání problémových úloh
- krátkodobé projekty

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí je zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení, samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry, nalézat souvislosti
- učí je správně zaznamenávat a zdokumentovat experiment, používat odbornou literaturu, výpočetní techniku, správně používat odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- pod vedením učitele se učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí se základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- učí se klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhuji řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení, týmovou práci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učí je stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, a to ústně i písemně, naslouchat názorům učitele i spolužáků, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhájit svůj názor a vhodně argumentovat
- vede žáky k tomu, aby výsledky svých pokusů komentovali, vysvětlili, obhájili, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci i s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků
- podporuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých
- podporuje u žáků kritiku a sebekritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině
- učí je podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu, vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- dává žákům příležitost vzájemně spolupracovat při praktickém řešení úkolů
- umožňuje jim statisticky zpracovávat a třídit informace
- vede vyučování tak, že žáci mají možnost spolupracovat při výukových programech, a umožňuje žákům objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu

Kompetence občanské

Žáci

- jsou učitelem vedeni k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Učitel

- seznamuje žáky s historií ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí (skleníkový efekt, ozonová díra) a s riziky a prodiskutuje s nimi opatření k jejich předcházení a minimalizaci
- seznamuje žáky s plány krizových opatření
- umožňuje žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci optimálně plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Člověk a příroda – Přírodopis – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Příroda a přírodní děje			
<p>OVO: Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady pro pozorování v přírodě - uvede způsoby zkoumání přírody - pozoruje vybranou přírodninu (její část) okem, lupou - učí se sestavovat o průběhu a výsledcích pozorování přesné záznamy - uvede příklady vzájemných vztahů organismů v přírodě a jejich rozmanitost - uvede, rozliší a příklady organických a anorganických látek - zná a umí pojmenovat základní biologické obory, ví, čím se zabývají - předvede orientaci v učebnici, využije rejstřík - aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu 	<p>Metody zkoumání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady a způsoby pozorování - záznamy <p>Příroda a přírodní děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi organismy - organické a anorganické látky <p>Obory biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - biologické obory - pokus - orientace v literatuře 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium <p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Základní struktura života - buňka			
<p>OVO: Žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.</p> <p>OVO: Žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnitřní stavbu buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí stavbu organismů - popíše výživu buňky - rozmnožování buňky (způsoby rozmnožování, popis) - pozoruje buňku mikroskopem - mikroskop popíše, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje ho malým zvětšením a jednoduše zakreslí - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus (uvede příklady) 	<p><u>Základní struktura života – buňka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednobuněčnost a mnohobuněčnost - stavba organismů - výživa buňky - rozmnožování - mikroskopování - orgány, orgánové soustavy 	<p>EV 2 - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)</p>
Projevy života			
	<ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam (fotosyntéza, 	<p><u>Projevy života a jejich význam</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní projevy života 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin)		umělý ekosystém, kulturní krajina EV 2 - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje
Přehled organismů – viry, bakterie			
OVO: Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. OVO: Žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	- dokáže roztrdit organismy do říše rostlinné a živočišné - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - uvede výskyt, význam a praktické využití bakterií	<u>Význam a zásady třídění organismů</u> <u>Viry a bakterie</u> - rozdíl mezi virem, bakterií	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
Jednobuněčné organismy			
OVO: Žák vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	- popíše základní charakteristiku - popíše pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci	<u>Jednobuněčné organismy</u> - houby (kvasinky) - rostliny (jednobuněčné řasy) - živočichové (jednobuněční živočichové)	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Mnohobuněčné organismy			
<p>OVO: Žák vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.</p> <p>OVO: Žák rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.</p> <p>OVO: Žák objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše význam řas a vybrané zástupce - vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - houby bez plodnic - popíše jednotlivé části hub - vysvětlí význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pozná lišejník zeměpisný - dodržuje ochranu ŽP 	<p>Mnohobuněčné organismy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny (mnohobuněčné řasy) - houby - lišejníky 	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>
Bezobratlí mnohobuněční živočichové			
<p>OVO: Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity 	<p>Nižší živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, funkce orgánů - význam a postavení v přírodě - zástupci <ul style="list-style-type: none"> - žahavci - ploštěnci - hlísti 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</p> <p>OVO: Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - vysvětlí, jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam a postavení kroužkovic (žížaly) v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků (klepíkatci, korýši, vzdušnicovci) - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd a jejich význam pro přírodu 	<ul style="list-style-type: none"> - měkkýši - kroužkovci - členovci - hmyz 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou (uvede příklady) - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> - ostnokožci 	

Člověk a příroda – Přírodopis – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Strunatci (podkmen obratlovci)			
<p>OVO: Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</p> <p>OVO: Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - vyjmenuje jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené 	<p>Třídění organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam třídění - taxonomické jednotky <p>Strunatci</p> <p>Podkmen: obratlovci</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní, vnější stavba 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</p> <p>OVO: Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p>	<p>odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - uvede význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu 	<ul style="list-style-type: none"> - funkce jednotlivých orgánů - zařadí jednotlivé zástupce - přizpůsobení prostředí třídy - kruhoústí <ul style="list-style-type: none"> - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí - uvede zástupce tažných a přezimujících ptáků - uvede zástupce v místním prostředí a okolí 		
Část botanická – stavba rostlinného těla			
<p><u>OVO:</u> Žák porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.</p> <p><u>OVO:</u> Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.</p> <p><u>OVO:</u> Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla a uplatní znalosti R buňky (kořen, stonek, list, květ a květenství, semeno, plod) - fyziologie rostlin (opolení, oplození, rozmnožování) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin 	<p><u>Stavba rostlinného těla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - části rostlinného těla, jejich funkce - fyziologie rostlin - charakteristické znaky pro určování rostlin 	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Přehled soustavy rostlin			
<p>OVO: Žák porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.</p> <p>OVO: Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - uvede příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - popíše význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - uvede významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit 	<p>Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš</p> <p>Vyšší rostliny</p> <p>Rostliny výtrusné</p> <p>Mechorosty</p> <p>Kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny</p> <p>Nahosemenné rostliny</p> <p>Ekosystém - les</p> <p>Krytosemenné rostliny</p> <p>Ekosystém louka</p>	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam lučních porostů - vyjmenuje příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 		
Ochrana a rozmanitost přírody			
<p>OVO: Žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</p> <p>OVO: Žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.</p> <p>OVO: Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody.</p> <p>OVO: Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se podílí na ochraně přírody ve svém okolí 	<p><u>Rozmanitost naší přírody</u></p>	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

Člověk a příroda – Přírodopis – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Savci			
<p>OVO: Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - uvede členění těla savců - vyjmenuje a popíše funkce orgánových soustav savců: <ul style="list-style-type: none"> - s.tělního pokryvu - s.opěrná a pohybová - s.trávicí - dýchací - cévní - vylučovací - s.rozmnožovací - nervová - smyslová - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přízpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) 	<p>Savci</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla savců - členění těla savců - popis funkce orgánových soustav - zařazení savců - přízpůsobení savců prostředí, způsobu života - postavení v ekosystému 	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p> <p>OVO: Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p> <p>OVO: Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané zástupce - uvede význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - uvede typy ekosystémů utvářených člověkem a jejich význam - uvede příklady organismů v ekosystémech utvářených člověkem, jejich systematické řazení, vztahy mezi organismy - význam umělých ekosystémů pro člověka, jejich záměrné ovlivňování, význam šlechtění - zhodnotí, které organismy v umělých ekosystémech jsou (nejsou) pro člověka užitečné - závislost složení přírodních společenstev na podmínkách prostředí - příklady přírodních společenstev a nejznámějších organismů těchto společenstev - příklady vztahů - světová ochrana přírody, mezinárodní spolupráce 	<p>Biomy</p> <ul style="list-style-type: none"> - tundra, tajga, lesy mírného pásma, stepi a savany, polopouště a pouště, tropické deštné lesy, moře a oceány 	<p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulační jednání</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Člověk			
OVO: Žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí člověka do systému živočišné říše, zvládne charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - vysvětlí vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky - získává nové vědomosti o vývoji člověka 	<u>Člověk</u> <ul style="list-style-type: none"> - zařazení do systému, charakterizuje biologické znaky - vývoj člověka - lidské rasy, jejich charakteristické znaky 	
Stavba těla člověka			
<p>OVO: Žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.</p> <p>OVO: Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - uvede význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<u>Stavba těla člověka</u> <ul style="list-style-type: none"> - buňky, tkáně, orgány - soustava opěrná a svalová - energie 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium <p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a zná jejich funkci - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci při závažných poraněních a život ohrožujících stavech - stanoví formy zásad zdravé výživy - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci při závažných poraněních a život ohrožujících stavech - uvede složení krve a funkci jednotlivých částí krve - popíše stavbu srdce a druhy cév - vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy, dárcovství krve - uvede příčiny nemocí, jejich 	<ul style="list-style-type: none"> - trávicí soustava - dýchací soustava - tělní tekutiny - oběhová soustava - soustava vylučovací 	<p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>OVO: Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.</p>	<p>prevence a zásady první pomoci při závažných poraněních a život ohrožujících stavech</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci při závažných poraněních a život ohrožujících stavech - uvede význam a stavbu kůže - uvede příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu nervové soustavy - popíše činnost nervové soustavy - popíše části mozku a jejich význam - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci při závažných poraněních a život ohrožujících stavech - popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava kožní - nervová soustava - smyslové orgány - žlázy s vnitřní sekrecí <p><u>Rozmnožování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohlavní soustava 	<p><u>OSV 11</u> - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p><u>OSV 7</u> - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora</p> <p><u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla.</p> <p>OVO: Žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob, AIDS - popíše jednotlivé etapy života (novorozenec, kojeneček) - zná návykové látky a jejich nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj jedince - člověk a zdraví - nemoci, poškozování zdraví - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, epidemie 	
Genetika			
<p>OVO: Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - ví, co jsou dominantní a recesivní vlohy - uvede tvůrce dědičnosti 	<p>Genetika</p>	<p>OSV 11 - hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			přístup k informacím z médií

Člověk a příroda – Přírodopis – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Země			
OVO: Žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - vývoj organismů - vysvětlí význam podmínek na Zemi (její postavení ve vesmíru, fyzikální a chemické vlastnosti, apod.) pro vznik a existenci života - uvede význam slunečního záření (jako zdroje energie pro život) - uvede souvislosti jednotlivých zemských sfér s životem na Zemi - vysvětlí, jak se Země utvářela vlivem měnících se podmínek, zdůvodní jejich velkou rozmanitost a dopad na život na Zemi - stavba Země (kůra, plášť, jádro) - sleduje nejnovější poznatky - pohyb prvků v přírodě 	Země <ul style="list-style-type: none"> - teorie vzniku - vývoj organismů - postavení ve vesmíru - sluneční záření - zemské sféry - stavba Země 	MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- geologické vědy		
Minerály			
OVO: Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	- vysvětlí pojmy nerost, minerál, krystal - rozliší prvky souměrnosti krystalu - určí krystalové soustavy - seznámí se s fyzikálními a chemickými vlastnostmi minerálů - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - roztrídí minerály podle chemického složení - uvede význam některých důležitých nerostů	Minerály - mineralogie - krystalografie - fyzikální a chemické vlastnosti - přehled minerálů	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
Horniny			
OVO: Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)	Petrologie - horniny vyvřelé, usazené, přeměněné - způsob vzniku - využití hornin	VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Utváření zemského povrchu			
<p>OVO: Žák rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.</p> <p>OVO: Žák uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - výskyt hornin a nerostů v regionu - uvede geologické děje v regionech 	<p>Utváření zemského povrchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní a vnější geologické děje - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p>
Dějiny Země			
<p>OVO: Žák uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů (proměny 	<p>Dějiny Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj života na Zemi - éry vývoje Země 	<p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. OVO: Žák rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	biosféry, zpětný vliv života na ostatní zemské sféry, vývoj člověka)		
Geologická stavba území ČR			
	- rozdělí území na významné geologické oblasti (Český masív, Západní Karpaty) - popíše jejich vznik (vrásnění), dobu (geologická éra), nerostné suroviny	Geologická stavba - Český masív, Západní Karpaty	
Ekologie a ochrana životního prostředí			
OVO: Žák rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. OVO: Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. OVO: Žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v	- orientuje se v základních ekologických pojmech - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a	Ekologie - složky životního prostředí - vztahy mezi populacemi - potravní řetězec - vliv člověka na ŽP - změny přirozené a změny vyvolané činností člověka	MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina EV 2 - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</p> <p>OVO: Žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.</p> <p>OVO: Žák porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.</p>	<p>jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje aktuální stav životního prostředí (nebezpečí ekologických katastrof - skleníkový efekt, snižování koncentrace ozónu, znečišťování složek prostředí, šíření pouští, likvidace tropických pralesů, náhodné ekologické katastrofy atd.) - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - je seznámen s ochranou kulturního dědictví 		<p>prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí</p>
Etologie			
<p>OVO: Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem etologie (za použití slovníků, internetu) - vysvětlí a popíše základní pojmy (druhy a typy chování, reflexy, instinkty) 	<p>Etologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - terminologie 	<p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p> <p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje</p>

5.2.5.5 Ekologická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v ekologické výchově je zaměřeno na

- rozvíjení porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vedení k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- podporu vytváření otevřeného a kritického myšlení, logického uvažování
- vedení odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností
- utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí

Časová dotace

Předmět ekologická výchova se vyučuje jako samostatný předmět

v 9. ročníku

1 disponibilní hodina týdně – volitelný předmět

Místo realizace

- třída
- učebna PC
- školní zahrada a dvůr
- okolí školy

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
OSV7	Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
VDO2	Občan, občanská společnost a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
EV1	Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, umělý ekosystém, kulturní krajina
EV2	Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje
EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
EV4	Vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví
MV1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- skupinová práce (s využitím přírodnin, přístrojů – mikroskop, pracovních listů, odborné literatury, počítačů - internet, tv, tisku...)
- přírodovědné vycházky s pozorováním, zadávání problémových úloh
- krátkodobé i dlouhodobé projekty

Žáci jsou seznámeni a poučeni s pravidly bezpečnosti práce, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Kompetence k učení

Žáci

- pod vedením učitele se učí metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů, učí se zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry

Učitel

- žáky vede k tomu, aby vždy nejdříve odhadli výsledky experimentu a po dosažení závěru korigovali své hypotézy
- učí je správně zaznamenávat a zdokumentovat experiment, používat odbornou literaturu, výpočetní techniku, správně používat odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- pod vedením učitele se učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí se základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení, týmovou práci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- jsou vedeni učitelem k přesnému a logicky upořádanému vyjadřování a argumentaci
- naslouchají názorům učitele i spolužáků, vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují

Učitel

- učí žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, a to ústně i písemně
- vede žáky k tomu, aby výsledky svých pokusů komentovali, vysvětlili, obhájili, aby využívali informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci i s okolním světem a pro prezentaci svých výsledků
- podporuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých
- podporuje u žáků kritiku a sebekritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině
- učí je podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu, vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- dává žákům příležitost vzájemně spolupracovat při praktickém řešení úkolů
- umožňuje jim statisticky zpracovávat a třídit informace
- vede vyučování tak, že žáci mají možnost spolupracovat při výukových programech, a umožňuje žákům objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu

Kompetence občanské

Žáci

- jsou učitelem vedeni k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Učitel

- seznamuje žáky s historií ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí (skleníkový efekt, ozonová díra) a s riziky a prodiskutuje s nimi opatření k jejich předcházení a minimalizaci
- seznamuje žáky s plány krizových opatření
- umožňuje žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci optimálně plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- vede žáky k tomu, aby výsledky pokusů a pozorování zhodnotili, třídili a statisticky zpracovali

Člověk a příroda – Ekologická výchova – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Základy ekologie a ochrana životního prostředí			
<p>OVO: Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p> <p>OVO: Žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.</p>	<p>- umí vyjmenovat některé obory ekologie a popsat, čím se zabývají</p> <p>- vysvětlí ze svého pohledu, jak se měnil vztah člověka k ŽP</p> <p>- uvede, kdy vznikla ekologie jako samostatná vědní disciplína</p> <p>- umí vyjmenovat některé ekologické organizace a je schopen určit jejich některé aktivity</p> <p>- umí obhájit svůj názor na akce ekologických organizací</p>	<p>Ekologie</p> <p>- základy obecné ekologie</p> <p>Ochrana životního prostředí</p> <p>- pohled na ochranu ŽP z hlediska historie</p> <p>- ekologické organizace</p>	<p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, kritický přístup k informacím z médií</p> <p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
Praktické poznávání přírody			
<p>OVO: Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody.</p> <p>OVO: Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.</p> <p>OVO: Žák prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady pro pozorování v přírodě - pozoruje a zkoumá část lesa a řeky Bystřice v blízkosti školy a jejich změny v průběhu školního roku - pořizuje dokumentaci svých pozorování (fotografie, nákresy, rozborů,..) - sestavuje jednoduché záznamy - vytvoří knihu Rok u řeky na okraji lesa 	<p>Les a řeka</p> <ul style="list-style-type: none"> - celoroční projekt 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p>
Základní podmínky života			
<p>OVO: Žák objevuje a zjišťuje propojení prvků živé a neživé přírody.</p> <p>OVO: Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdělení vody v hydrosféře - vysvětlí vztah vody a života, význam vody pro lidské aktivity - pochopí důležitost ochrany její čistoty - vyjmenuje živočichy závislé na naprosté čistotě vody 	<p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - hydrosféra - význam vody - ochrana její čistoty 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les umělý ekosystém, kulturní krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života</p> <p style="text-align: center;">-</p> <p>voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidské aktivity a problém životního prostředí			
<p>OVO: Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p> <p>OVO: Žák posoudí zajišťování ochrany životního prostředí v obci a řešení odpadového hospodářství.</p>	<p>- na příkladech uvede, jak doprava ovlivňuje životní prostředí v obci</p> <p>- na jednoduchých příkladech uvede, jak přírodní prostředí obce ovlivňují turisté</p> <p>- vysvětlí a na příkladech uvede, jak se mění životní prostředí na sídlištích a jak mezi rodinnými domy</p>	<p>Lidské aktivity</p> <p>- doprava</p> <p>- turistický ruch</p> <p>Životní prostředí</p> <p>- sídliště</p> <p>- rodinné domy a jejich okolí</p>	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora</p>
Vztah člověka k prostředí			
<p>OVO: Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p> <p>OVO: Žák posoudí zajišťování ochrany životního prostředí v obci a řešení odpadového hospodářství.</p>	<p>- umí vysvětlit, jak se mění životní styl – vychází z vlastní zkušenosti</p> <p>- vyjmenuje hlavní znečišťovatele životního prostředí v obci</p> <p>- umí vysvětlit, jak se na znečišťování podílí jednotliví občané včetně sama sebe</p>	<p>Náš životní styl</p> <p>- starší generace</p> <p>- současná mládež</p>	<p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, změny krajiny, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí -</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			<p>naše obec (příroda, přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, zachování biologické rovnováhy), prostředí a zdraví</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí</p>

5.2.6 Umění a kultura

5.2.6.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v hudební výchově je zaměřeno na

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných hudebních aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti

Časová dotace

Předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. - 9. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- speciální učebna hudební výchovy
- koncertní sál MF
- kulturní sál v MÚ

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV	Poznávání lidí, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, kreativita, hodnoty a postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace
EV	Vztah člověka k přírodě
VMEGS	Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
MV	Schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
MkV	Tradice a rozmanitost kultur, původ různých stylů
VDO	Slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve dvojicích
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáží vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Umění a kultura – Hudební výchova – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
<p>OVO: Žák využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>OVO: Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky - zpěv lidových a umělých písní - intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů 	<p>OSV 8 - umění jako prostředek komunikace</p>
Instrumentální činnosti			
<p>OVO: Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché doprovody.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dovede vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, hra na tělo - rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma 	<p>OSV 5 - obecná kreativita</p>
Poslechové činnosti			
<p>OVO: Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - rozlišuje lidovou a umělou píseň, melodram, operu a operetu 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram - opera a opereta 	<p>OSV 1 - rozvoj smyslového vnímání</p> <p>VMEGS 1 - vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitok</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- seznámí se s vybranými skladbami	- poslech skladeb (G. F. Händel, R. Wagner, G. Verdi, J. Offenbach, J. Strauss, A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček, B. Martinů...)	
Hudebně pohybové činnosti			
OVO: Žák rozpozná některé jednoduché tance různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové dovednosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	- pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramaturgie písní - dramatické ztvárnění vánočních koled	OSV 7 - estetika mezilidských vztahů

Umění a kultura – Hudební výchova – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
OVO: Žák využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	- seznamuje se s rozdíly dur a moll tóniny prostřednictvím poslechu - rozeznává posuvky v notovém zápisu a dokáže je i použít	- posuvky (křížek, béčko, odrážka)	OSV 8 - umění jako prostředek komunikace
OVO: Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a	- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně	- lidové a umělé písně s důrazem na melodii, rytmus a dynamiku - hlasová hygiena – práce a hospodaření s hlasem, hlasová cvičení - vícehlas – nácvik kánonu	MkV 3 - lidové písně jiných národů, poznávání kulturních tradic

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.			
Instrumentální činnosti			
OVO: Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří a volí jednoduché doprovody.	<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází zvolené písně na Orffovy nástroje - upevňuje si a rozšiřuje podle svých možností rytmické cítění a rytmickou paměť - dovede vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry mezihry a dohry 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce zvolených lidových a umělých písní - složitější rytmická hra na tělo, rytmické ozvěny na jednoduché bicí nástroje - rytmické doprovody jednoduchých lidových tanců - taktování – tempo, předtaktí, dynamika 	OSV 5 - obecná kreativita
Poslechové činnosti			
OVO: Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku.	<ul style="list-style-type: none"> - při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpoznává ukázky jednotlivých hudebních forem - rozeznává rozdíly mezi homofonní a polyfonní činností 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, různé druhy tanců, vážná hudba k poslechu - výběr poslechových skladeb (lidové písně, jednohlas, vícehlas, J.S.Bach, A. Vivaldi, W.A.Mozart, L.van Beethoven, J.V.Stamic, B. Smetana, G.F.Händel, S.Prokofjev, ukázky z muzikálů) 	OSV 1 - rozvoj smyslového vnímání VMEGS 1 - vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek
Hudebně pohybové činnosti			
OVO: Žák rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě, dle svých dispozic předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení 	<ul style="list-style-type: none"> - pantomima, lidový tanec, balet, výrazový a společenský tanec - taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie - moderní tance 	

Umění a kultura – Hudební výchova – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
<p>OVO: Žák využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>OVO: Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p>	<p>- rozvíjí si své hudebně teoretické znalosti</p> <p>- seznamuje se s pojmy akord, jednoduché kytarové akordy</p> <p>- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně dle svých individuálních dispozic, respektuje dynamiku písně, snaží se o zazpívání lidového dvojhlasu</p>	<p>- intervaly, akordy, prvky jazzové hudby</p> <p>- hlasová a rytmická cvičení, zpěv vybraných lidových a umělých písní</p> <p>- rytmický výcvik – synkopický rytmus</p> <p>- zpěv písní populární hudby</p> <p>- písničky k táboráku</p> <p>- vážná a populární světová hudba – její vývoj</p>	<p>OSV 8 - umění jako prostředek komunikace</p> <p>MkV 3 - lidové písně jiných národů, poznávání kulturních tradic</p> <p>OSV 1 - rozvoj smyslového vnímání</p>
Instrumentální činnosti			
<p>OVO: Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří a volí jednoduché doprovody.</p> <p>OVO: Žák realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p>	<p>- tvoří jednoduché doprovody dle svých individuálních dispozic</p> <p>- vytleskává dle svých dispozic obtížnější rytmy</p> <p>- rozšiřuje podle svých možností rytmické cítění a rytmickou paměť</p> <p>- využívá bicí i melodické nástroje</p>	<p>- tvorba miniprojektu k různým příležitostem – př. hudební pásmo s vlastním instrumentálním doprovodem – Vánoce, Velikonoce</p> <p>- synkopický rytmus - ragtime</p> <p>- hra na vlastně vyrobené rytmické nástroje (využití přírodního materiálu, plasty apod.), jogurtové ostinato</p> <p>- seznámení s moderními hudebními nástroji</p>	<p>OSV 5 - obecná kreativita</p> <p>EV 3 - třídění odpadů, hospodaření s odpady</p>
Poslechové činnosti			
<p>OVO: Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně</p>	<p>- rozlišuje základní vlastnosti tónu</p>	<p>- poslech úryvků skladeb různých hudebních žánrů:</p>	<p>VMEGS 1 - vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>výrazové prostředky, k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>OVO: Žák zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.</p>	<p>- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu</p> <p>- pojmenovává vybrané hudební formy</p> <p>- zařazuje podle svých individuálních dispozic úryvek skladby do určitého hudebního slohového období</p>	<p>- nejstarší hudební památky – Gregoriánský chorál; středověká hudba</p> <p>- renesance – vícehlasá hudba</p> <p>- baroko – Bach, Händel</p> <p>- klasicismus – Mozart, Beethoven</p> <p>- romantismus - Verdi</p> <p>- hudba 20.stol. – Debussy, Ravel</p> <p>- jazz, country, rock, rock and roll, další odnože rockové hudby a nejnovější styly světové moderní populární hudby</p>	
Hudebně pohybové činnosti			
<p>OVO: Žák rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě, dle svých dispozic předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p>	<p>- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy</p> <p>- rozšiřuje si praktické znalosti tanečních kroků z předešlých ročníků</p> <p>- dle svých dispozic zařazuje prvky nejmodernějších tanečních stylů</p>	<p>- africký lidový tanec – improvizace na znějící proud hudby</p> <p>- taneční swingová hudba</p> <p>- country tance, rock and roll, disco tance, break dance a hip hop</p>	MkV 4 - multikulturalita

Umění a kultura – Hudební výchova – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
<p>OVO: Žák využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>OVO: Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při</p>	<p>- opakuje a prohlubuje si své hudebně teoretické znalosti</p> <p>- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</p>	<p>- rytmus, metrum, tempo, harmonie, harmonizace – tónika, dominanta, subdominanta</p>	OSV 8 - hudba jako prostředek komunikace

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>mluvním projevem v běžném životě, dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>OVO: Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů.</p>	<p>- zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů podle svých individuálních hudebních dispozic</p>	<p>- opakování lidových a umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus</p> <p>- výběr českých písní dle jednotlivých období vážné i populární hudby</p>	<p>MkV 3 - lidové písně jiných národů, poznávání kulturních tradic</p> <p>OSV 1 - rozvoj smyslového vnímání</p>
Instrumentální činnosti			
<p>OVO: Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří a volí jednoduché doprovody.</p> <p>OVO: Žák realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností skladby různých stylů a žánrů.</p>	<p>- prohlubuje si rytmické cítění a paměť</p> <p>- dle svých schopností hraje rytmické i melodické doprovody k daným skladbám</p> <p>- rozvíjení hudebního cítění prostřednictvím improvizace při hře na dané nástroje</p> <p>- prostřednictvím hry na jednoduché nástroje se seznamuje s obsahem skladeb různých stylů a žánrů</p> <p>- ve hře se snaží postihnout téměř všechny hudebně výrazové prostředky</p>	<p>- vytváření jednoduchých hudebních doprovodů k písním</p> <p>- využití hudebně teoretických znalostí harmonie v praxi – velmi zjednodušeně</p> <p>- seznámí se i se hrou na klavír, keyboard, kytaru - základy</p>	<p>OSV 5 - obecná kreativita</p>
Poslechové činnosti			
<p>OVO: Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku.</p>	<p>- rozlišuje základní vlastnosti tónu</p> <p>- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu</p> <p>- pojmenovává vybrané hudební formy</p>	<p>- výběr poslechových skladeb české vážné a populární hudby od jejího vzniku až po současnost:</p> <p>- nejstarší památky české hudby</p> <p>- vícehlasá renesanční hudba</p> <p>- baroko A.V.Michna, P.Vejvanovský</p>	<p>MV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.</p> <p>OVO: Žák vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje podle svých individuálních dispozic úryvek skladby do určitého hudebního slohového období - poznává nejstarší památky hudby a zařazuje je do historických souvislostí - nalézá souvislosti charakteristických znaků hudby a jiných oborů umělecké činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - klasicismus – Rejcha, Vranický - romantismus – Smetana, Dvořák, Fibich - 20.stol. – Janáček, Martinů, Hába - jazz, swing, tramská píseň - Suchý a Šlitr - bigbeat 60. let – Olympic, Novák - 70. – 90. léta české populární hudby 	
Hudebně pohybové činnosti			
<p>OVO: Žák volí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě, dle svých dispozic předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy - opakuje, upevňuje si a prohlubuje dovednosti hudebně pohybové činnosti z předešlých ročníků - improvizuje pohyb, pantomimu, taneční kroky na danou hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> - tanec a pohybové výrazové sestavy k současné české populární a muzikálové hudbě 	

	co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem
OSV5	Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)
OSV8	Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
OSV11	Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
VMEGS1	Evropa a svět nás zajímá
VMEGS3	Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace
MkV4	Multikulturalita
EV1	Ekosystémy – vztah člověka k přírodě
EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV4	Vztah člověka k prostředí
VDO4	Principy demokracie
MV5	Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
MV7	Práce v realizačním týmu: redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve dvojicích
- skupinové práce
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života
- přivádí žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- učí je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči
- pomáhá jim vytvářet si komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy
- vede žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem

pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování

Žáci

- učí se vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učí se operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- učí se samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik
  - pobízí žáky k experimentování a k nacházení osobitého a individuální řešení zadaného úkolu
- vede žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součásti osobní výpovědi

Žáci

- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat řešení
- učí se samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení empirické a tvořivé postupy
- sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- učí se obhájit vlastní řešení
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence občanské

Učitel

- učí v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost
  - učí vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem

Žáci

- učí se respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
  - učí se respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci

Žáci

- učí se používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovní výtvarné výchovy i další, určené k samostatné tvorbě ve vyučovacích hodinách

Umění a kultura – Výtvarná výchova – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje vlastní zkušenosti, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>OVO: Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>OVO: Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.</p> <p>OVO: Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky</p>	<p>- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání</p> <p>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</p> <p>- užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem</p> <p>- k tvorbě používá některé metody současného výtvarného umění – fotografie, počítačová grafika, video, animace</p> <p>- seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy</p> <p>- správně užívá techniku malby</p> <p>- vytváří společné kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových rozměrů</p>	<p>- kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus</p> <p>- jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímková, křivka</p> <p>- souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů – např. hmat – reliéfní autoportrét, sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů</p> <p>- tvary ze zmačkaného papíru</p> <p>- práce v týmu</p> <p>- využití mediálních prostředků</p> <p>- malby, teorie barev</p> <p>- plastická a prostorová tvorba</p>	<p>OSV 5 - kreativita (pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p> <p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV 8 - komunikace</p> <p>VDO 4 - principy demokracie</p> <p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. OVO: Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu.</p> <p>OVO: Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření - umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě 	<ul style="list-style-type: none"> - společná práce na jednom objektu – koordinace, komunikace - nauka o perspektivě (umístění postav na plochu, velikost objektů) - subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky - přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové) - člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události - tematické práce – Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru - např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání - subjektivní výtvarné vyjádření reality - vnímání okolních jevů 	<p>EV 1 - ekosystémy, vztah člověka k přírodě</p>

Umění a kultura – Výtvarná výchova – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje vlastní zkušenosti, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p><u>OVO:</u> Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.</p> <p><u>OVO:</u> Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.</p> <p><u>OVO:</u> Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání</p> <p>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</p> <p>- uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů</p> <p>- užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem</p> <p>- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p> <p>- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy</p> <p>- vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality</p> <p>- dokáže rozlišovat působení vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření – kresebné etudy – objem, tvar, linie - šrafování</p> <p>- experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování apod.</p> <p>- přenášení prostoru na plochu</p> <p>- záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek (např. přírodní děje – bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky)</p> <p>- uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření – např. fantazijní variace na základné tvary písmen</p> <p>- barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice (např. gotické vitráže)</p> <p>- vlastní prožívání</p> <p>- interakce s realitou (vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada)</p> <p>- kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků (např.</p>	<p><u>OSV 5</u> - kreativita (pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p> <p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><u>OSV 2</u> - sebepoznání a sebepojetí</p> <p><u>MkV 4</u> - multikulturalita</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu.</p> <p>OVO: Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje k nim své postoje.</p> <p>OVO: Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>v několika rovinách – v rovině subjektivního účinku, v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p> <p>- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>kaširování – výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky – masky)</p> <p>- práce s uměleckým dílem</p> <p>- experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou, koláž</p> <p>- vytváří společné kompozice v prostoru - instalace</p> <p>- architektura (např.charakteristické stavby románského slohu)</p>	<p>VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>OSV 8 - komunikace</p> <p>VDO 4 - principy demokracie</p>

Umění a kultura – Výtvarná výchova – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje vlastní zkušenosti, variuje různé</p>	<p>- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání</p> <p>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</p>	<p>- kresebné etudy</p> <p>- etuda s linií jako výtvarným prostředkem</p> <p>- různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání)</p>	<p>OSV 5 - kreativita (pružnost nápadů, originality, citlivosti)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>OVO: Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>OVO: Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.</p> <p>OVO: Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti.</p>	<p>- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností</p> <p>- zobrazuje vlastní fantazijní představy</p> <p>- kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi</p> <p>- orientuje se v grafických technikách</p> <p>- k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>- učí se pracovat s uměleckým dílem</p> <p>- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor</p>	<p>- praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, kontrast, harmonie)</p> <p>v experimentálních činnostech</p> <p>- práce s netradičními materiály (např. PET lahve)</p> <p>- linoryt, tisk z koláže, papírorýt</p> <p>- práce s internetem – vyhledávání www stránek - orientace</p> <p>- výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <p>- teoretické práce – renesance, baroko</p> <p>- pozorování, porovnávání a zařazování souvislostí základních stavebních prvků architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika)</p> <p>- zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy</p> <p>OSV 8 - komunikace</p> <p>MV 5 - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků.</p> <p>OVO: Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>OVO: Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu.</p> <p>OVO: Žák porovnává na konkrétních příkladech různé</p>	<p>- vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání</p> <p>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</p> <p>- využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření</p> <p>- rozlišuje obsah vizuálně obrazného vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti</p> <p>- orientuje se v oblastech moderního umění</p> <p>- porovnává umělecká díla na konkrétních příkladech</p> <p>- vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a</p>	<p>- techniky kresby – tuha, pero, uhel, rudka</p> <p>- dynamická kresba – např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresby hlavy</p> <p>- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn)</p> <p>- komplementární barvy - textura</p> <p>- symbolika barev, míšení barev, působení barev, vztahy mezi barvami</p> <p>- kontrast (barevný, světelný)</p> <p>- práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. – např. kubismus, surrealismus, impresionismus</p> <p>- seznámení s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby)</p> <p>- při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní</p>	<p>EV 4 - vztah člověka k prostředí</p> <p>VMGES 3 - jsme Evropané</p> <p>OSV 11 - hodnoty, postoje</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>interpretace vizuálně obrazného vyjádření a vysvětluje své postoje k nim.</p> <p>OVO: Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.</p> <p>OVO: Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích</p> <p>- k tvorbě používá některé metody současného výtvarného umění – fotografie, počítačová grafika, video, animace – učí se s nimi zacházet</p> <p>- užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem</p> <p>- užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p> <p>- zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování</p>	<p>obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy</p> <p>- porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.)</p> <p>- společná práce - komunikace</p> <p>- vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn</p> <p>- animovaný film – spolupráce, komunikace</p> <p>- reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)</p> <p>- reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly</p> <p>- uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>- převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí</p> <p>- vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí</p> <p>- prostorová tvorba</p> <p>- práce v plenéru</p>	<p>OSV 8 - komunikace</p> <p>EV4 - ekosystémy (svět po zemětřesení)</p> <p>MV 7 - práce v realizačním týmu</p> <p>OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		- krajinomalba, frotáž	

5.2.7 Člověk a zdraví

5.2.7.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání ve výchově ke zdraví je zaměřeno na

- zvládnutí základů zdravého životního stylu a jejich uplatnění v běžném životě
- skloubení základní životní potřeby s hodnotou zdraví
- získávání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných
- rozšiřování a prohlubování poznatků o sobě i vztazích mezi lidmi
- utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství
- získání konkrétní představy o rizicích ohrožující zdraví v běžných i mimořádných situacích
- ověřování znalostí prevence rizik ohrožující zdraví
- osvojování zásad ochrany zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech
- cílevědomé jednání v situacích osobního a veřejného ohrožení
- vyhledávání informací
- prezentaci zdravého životního stylu mezi spolužáky ve školním prostředí
- vypěstování kritického postoje ke konzumnímu způsobu života prezentovanému médiu
- vytvoření potřeby každodenního pohybu jako účinné prevence proti obezitě
- dodržování zásad fair play v každodenní činnosti
- získání informací o bezpečnostním systému České republiky
- pochopení významu armády a bezpečnostních složek při obraně státu
- získání potřebné míry informací o povinnostech občana při obraně státu
- vyhledávání informací
- prohloubení znalostí v oblasti první pomoci

Časová dotace

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v
6. a 9. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

OSV	Sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
EV	Vztah člověka k prostředí
MV	Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody práce

- skupinové vyučování
- diskuse
- výklad
- reprodukce textu - samostatná práce
- soutěže
- testy
- dramatizace
- projekty
- PC
- video
- beseda
- dotazníky – interview

Kompetence k učení

Žáci

- seznámí se se základy výchovy ke zdraví
- vybudují si pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu
- rozvíjí odpovědnost za své zdraví a zdraví svých spoluobčanů
- je v nich podporována vlastní tvořivost a myšlení
- zorientují se v problematice výchovy dětí
- seznámí se s důležitostí obrany státu

- seznámení se s problematikou bezpečnosti státu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- využívají individuálních schopností
- jsou vedeni k samostatnosti a odpovědnosti za provedenou práci
- vyhledávají, zpracovávají a využívají informace
- je jim umožněno rozvíjet vlastní tvořivost

Kompetence komunikativní

Žáci

- využívají tvořivost a vlastní nápady při výchově ke zdraví
- využívají práci v kolektivu
- je jim umožněno využití vlastní představitosti
- oceňuje se u nich vlastní aktivita a tvůrčí přístup k práci

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupinkách
- respektují pravidla práce v týmu
- uvědomí si vlastní identitu v rámci pracovní skupiny
- objektivně poznají rizika patologických jevů ve škole i mimo ni
- vybudují si pocit sebedůvěry a sebevědomí
- projeví odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví a při mimořádných událostech

Kompetence občanské a pracovní

Žáci

- pochopí nutnost vlastní ochrany zdraví jako předpoklad pro zdárný vývoj jedince
- rozvíjí zásady správné pohybové aktivity
- naučí se využívat a ovládat prostředky sloužící ochraně zdraví
- dodržují zásady ochrany životního prostředí
- orientují se v situacích osobního a veřejného ohrožení

Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vztahy mezi lidmi a formy soužití			
<p>OVO: Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.</p> <p>OVO: Žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vztahy ve dvojicích, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) - pochopí vztahy mezi lidmi a formy soužití (rodina úplná a neúplná, funkce rodiny) - získá dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, manželství a rodičovství - rodina, příbuzní - rodokmen - komunikace mezi lidmi (verbální, neverbální, empatie, dialog, efektivní a asertivní komunikace v různých situacích) 	<p>OSV 6 - poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p>
Změny v životě člověka a jejich reflexe, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
<p>OVO: Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.</p> <p>OVO: Žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím v dětství a pubertě - zná hlavní příčiny nemocí a umí jim předcházet v souvislosti s dobrou znalostí prevence (hygiena, zdravá výživa, pohybová aktivita) - rozpozná nejčastější zdravotní problémy civilizace - dodržuje zásady ochrany zdraví před nakažlivými chorobami 	<ul style="list-style-type: none"> - tělesné, duševní a společenské změny, dětství, dospívání, puberta - základní zdroje a příčiny nemocí, prevence - ošetřování nemocného člena rodiny - civilizační choroby - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek (i v dopravě) - pravidla bezpečnosti a ochrany 	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<ul style="list-style-type: none"> - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, v dopravě, ochrana při různých činnostech 	<p>zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí - pravidla silničního provozu 	
Zdravý způsob života a péče o zdraví			
<p>OVO: Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si pohybový režim a zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - chová se odpovědně v situacích úrazu a život ohrožujících stavů 	<ul style="list-style-type: none"> - tělesná a duševní hygiena - denní režim - pohybová aktivita, pohybový režim - zásady správného stravování, pitný režim - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - základy první pomoci 	<p>OSV 3 - seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času</p>
Osobnostní a sociální rozvoj			
<p>OVO: Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - aktivně diskutuje, vede dialog, naslouchá a rozvíjí efektivní a asertivní komunikaci a kooperaci v různých životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - osobnost člověka, typologie - sebepoznání, sebepojetí - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, respektování, empatie <p>- péče o zdraví</p>	<p>OSV 7 - mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV 8 – komunikace - dialog, komunikace v různých situacích</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO: Žák dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	- zná a dodržuje zásady zdravého stravování, sestaví jídelníček, dodržuje pitný režim dne, rozezná zdravou a nezdravou výživu, umí pojmenovat příčiny vzniku civilizačních chorob v daném věku	- zdravá výživa - lidské tělo a jeho hygiena - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - životní styl ostatních Evropanů	OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích VMEGS 2 - objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v evropských rodinách

Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Bezpečnost státu a bezpečnostní systém státu			
OVO: Žák získává ucelený přehled o bezpečnostních složkách státu. OVO: Žák pochopí důležitost armády ČR, její roli a funkci v současnosti i v historickém kontextu. OVO: Žák vysvětlí jakým způsobem funguje v ČR záchranný systém, jaké jsou jeho složky a	- naučí se vnímat bezpečnost státu jako důležitou pro klidný a bezpečný rozvoj v zemi - částečně se orientuje v armádní problematice - získá přehled o historickém významu armády ČR - naučí se základům první pomoci a její správné užití v praxi	- mezinárodní organizace - stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení, válečný stav - struktura bezpečnostního systému, role vybraných prvků bezpečnostního systému - historie armády, poslání a úkoly armády - úloha armády při řešení nevojenských krizových situací - struktura armády ČR	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
jakou důležitost pro společnost má správné fungování tohoto systému.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednotlivé složky záchranného systému (záchranná služba, horská služba) - získá informace o chování a jednání při mimořádných situacích (povodeň, požár, teroristický útok..) 	<ul style="list-style-type: none"> - policie ČR, městská policie, obecní policie - hasičský záchranný sbor, zdravotnický záchranný sbor, - ochrana člověka za mimořádných situací 	
Vztahy mezi lidmi, formy soužití a výchova dětí			
<p>OVO: Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.</p> <p>OVO: Žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p> <p>OVO: Žák vysvětlí zvláštnosti jednotlivých etap lidského života a dokáže specifikovat potřeby jedince v daných etapách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vztahy ve dvojicích, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) - pochopí vztahy mezi lidmi a formy soužití (rodina úplná a neúplná, funkce rodiny) - pochopí důležitost správného fungování rodiny - naučí se rozlišovat jednotlivá stádia vývoje lidského jedince a rozpozná etapy v lidském životě 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, manželství a rodičovství - rodina, příbuzní - komunikace mezi lidmi (verbální, neverbální, empatie, dialog, efektivní a asertivní komunikace v různých situacích) - vývoj dítěte od narození po dospělost - péče o dítě a jeho výchova 	<p>OSV 6 - poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV 7 - mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rizika ohrožující život a zdraví a jejich prevence, zdravý životní styl			
<p>OVO: Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.</p> <p>OVO: Žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>vyhledá přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím v dětství a pubertě</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná hlavní příčiny nemocí a umí jim předcházet v souvislosti s dobrou znalostí prevence (hygiena, zdravá výživa, pohybová aktivita) - rozpozná nejčastější zdravotní problémy civilizace - dodržuje zásady ochrany zdraví před nakažlivými chorobami - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, v dopravě, ochrana při různých činnostech 	<p>tělesné, duševní a společenské změny, dětství, dospívání, puberta</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní zdroje a příčiny nemocí, prevence - zdravý životní styl - ošetřování nemocného člena rodiny - civilizační choroby - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek (i v dopravě) - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí - sebeobrana - pravidla silničního provozu - dopravní výchova 	<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích</p>

5.2.7.3 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v tělesné výchově je zaměřeno na

- získání pohybových dovedností použitelných pro školní a mimoškolní soutěže
- průpravě pro individuální sporty (atletika, sportovní gymnastika) a nácviku jejich profilových dovedností stejně jako HČJ a HČD vybraných sportovních her
- schopnosti (sebe)organizace při pohybových činnostech a jejich případné rytimizaci
- nácviku rozvoje (R)-rychlosti, (S)-síly, (O)-obratnosti, (V)-vytrvalosti (zákl.pohybové schopnosti R.S.V.O nelze pouze školní TV přímo rozvíjet)
- „pozitivnímu návyku“ tvorby endorfinů („dobrý pocit“) překonáním tréninkové a soutěžní zátěže „diskomfortem ke komfortu“
- cílenému sebezdokonalování pohybovým režimem týdne dle rozvojových programů naznačených při hodinách Tv
- zajištění vyšší míry bezpečnosti (a sebeochrany) v životě zvyšováním úrovně pohybových schopností a dovedností
- využití lyžařského výcviku (7.- 8. ročník-sjezd, běh) jako možnosti nácviku speciální rekreační dovednosti, celostní fitness aktivity i wellness náplně zdravotně orientované zdatnosti při rekreaci v přírodě-zimní turistice
- wellness-využití nabídky vlastního výběru pohybových rekreačních činností v některých hodinách TV
- hodnocení vlastního i pozorovaného sportovního výkonu z estetického i výkonového hlediska
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- odmítnutí xenofobní reakce, vandalství a násilné agrese fanatických diváků
- odmítnutí nefér praktiky, spojené s finančními spekulacemi sportovců i funkcionářů
- odmítání drog a jiných škodlivin jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upravení pohybových aktivit vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňování vhodného a bezpečného chování v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídání možných nebezpečí úrazů a přizpůsobení se jim svou činností

Časová dotace

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně

Místo realizace

- TV sálek
- sportovní hala
- školní hřiště
- fotbalové hřiště
- SKI areál Hlubočky
- okolní příroda

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování
- OSV4 Psychohygiena: sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích.
- OSV6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- OSV8 Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
- VDO1 Občanská společnost a škola
- MV1 Kritické předávání a sledování mediálních sdělení
- MkV1 Schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy
- EV4 Vztah člověka k prostředí - chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve dvojicích
- skupinové vyučování

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“
- dodává žákům sebedůvěru a sleduje jejich pokrok

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost

- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- poznává nové oblasti života, novou problematiku, navazuje na známá fakta, učí se porozumět novým oblastem

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- při práci žáci používají i jiné zdroje – internet, odbornou literaturu

Kompetence komunikativní

Učitel

- pro komunikaci, která je nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný projev
- účinně se zapojují do diskuze
- mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělými apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Žáci

- střídají různé role ve dvojicích i ve skupině v rámci svých možností
- respektují vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny
- jsou srozuměni s tím, že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu
- akceptují roli odpovídající svým možnostem a snaží se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele
- na simulovaných situacích a zadáních žáci řeší vztahové situace mezi sebou, mezi účastníky silničního provozu, snaží se vžít do situací, snaží se je řešit, učí se správným reakcím

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke schopnosti domluvy a respektování individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit; pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně rozhodují podle dané situace
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák ...)

Kompetence pracovní

Učitel

- pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování.</p> <p>OVO : Žák odmítá drogy a jiné škodliviny.</p> <p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák užívá názvosloví.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p> <p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - rozvojový program.</p>	<p>- zná a dodržuje „pravidla „ v zájmu zdraví i bezpečnosti vlastní i skupinové</p> <p>- posoudí praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky,...)</p> <p>- provádí průběžnou sebekontrolu</p> <p>- každý žák se v průběhu období vystřídá při vedení úvodní části hodiny</p> <p>- připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost</p> <p>- pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví.</p> <p>- R.S.O.V. „profil“ žáka na začátku a na konci pohybového období - žáci uvádějí přesné údaje svých výkonů a zlepšením prokáží plnění jednoduchých domácích zadání</p> <p>- pravidelné testování úrovně</p>	<p>- bezpečnost v TV , pravidla, organizace výuky,</p> <p>- informace o náplni školního roku, význam pohybové aktivity, zdravý životní styl</p> <p>Hygiena a bezpečnost</p> <p>-PP při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p> <p>- sestava (strečing) pro společné a individuální rozcvičení</p> <p>- pořadový nástup a vedení úvodní části</p> <p>- základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p> <p>- komplexní testování pohybových schopností a dovedností prostřednictvím „FIT testů“, atletických disciplín, herních činností (fotbal a vybíjená)</p> <p>- kompenzační cviky</p>	<p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a roz - hodovací dovednosti</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med.sdělení (inf.)</p> <p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák umí odmítat návykové látky jako nezdravý a rizikový faktor.</p>	<p>síly a hodnocení gradientu zlepšení v závislosti na dispozici, zdrav.stavu a plnění zadaného PROGRAMU.</p> <p>- žáci umí vysvětlit negativa návykových látek a dopingů ve sportu; kromě znalostí též zaujmají odmítavý postoj v praxi a působí pozitivně na (mladší) spolužáky</p>	<p>- cvičení ve dvojicích, koordinační cvičení, cvičení s míči, se švihadlem, soutěživé hry</p> <p>- průběžná informace o fyziologické rovnováze organismu a prostředí zejména při zátěži</p> <p>- negativa dopingů a pozitiva endorfinů po překonání přiměřeného stresu (příklady, pocity)</p>	<p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák užívá osvojované názvosloví.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák se umí dohodnout na spolupráci.</p> <p>OVO : Žák umí zpracovat naměřená data a informace.</p> <p>OVO : Žák se umí dohodnout na spolupráci.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p>	<p>- rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty</p> <p>- provede organizaci jednotlivých soutěží a zapíše výkony</p> <p>- užívá a rozpozná jednotlivé startovní povely</p> <p>- užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín</p> <p>- aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</p> <p>- dokáže sestavit tabuli rekordů</p> <p>- zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů</p> <p>- snaží se o fair play jednání při hrách - objasní a rozpozná</p>	<p>Atletika</p> <p>- pojmy olympijské disciplíny</p> <p>- základní pravidla atletických soutěží - základy technických disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti : běh (rychlost – nízký start, vytrvalost), skok daleký s odrazem kdekoli, hod (míčkem - vzdálenost), základy evidence výkonů</p> <p>Sportovní hry</p> <p>- základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her</p>	<p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznání</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MkV 1 - Schopnost zapojovat se do diskuse, mezilidské vztahy</p> <p>EVI - Oceňování zdraví, vliv prostředí</p> <p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák ovládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák umí zorganizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje.</p> <p>OVO: Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>OVO : Užívá osvojované názvosloví.</p>	<p>základní rozdíly mezi jednotlivými druhy SH(kolekt., individuální, brankové, síťové, pálkové, ..)</p> <p>- ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře</p> <p>- provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání</p>	<p>- radost ze hry, prožitek, spolupráce - základní pravidla her (vybíjená, fotbal)</p> <p>- specifikace bezpečnosti a hygieny</p> <p>- příprava utkání</p> <p>- úprava různých povrchů hřišť(podle podmínek školy)</p> <p>- SH : fotbal, vybíjená, freesbee</p>	<p>a sledování med. sdělení (inf.)</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>OVO : Žák zvládne přípravu před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p>	<p>- používá aktivně osvojované pojmy - ovládá bezpečně dopomoc a záchranu při osvojovaných cvicích</p> <p>- provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes kozu, výmyk s dopomocí, základní cvičební prvky na kladině a kruzích</p> <p>- ukáže využití gymnastické prvky a užívá je při přípravě krátké sestavy</p> <p>- provádí zdravotně pohybové prvky s hudebním doprovodem</p> <p>- rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů</p>	<p>Gymnastika</p> <p>- pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje, záchrana a dopomoc</p> <p>- akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina, kruhy</p> <p>- zapojení do řízení a samostatného</p> <p>hodnocení kvality</p> <p>- rytmická a kondiční gymnastika</p> <p>- různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem</p> <p>- technika a estetika pohybu</p> <p>- rychlostně silová cvičení</p> <p>- protahovací a napínací cvičení (strečink)</p>	<p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- zvládne základní prvky sebeobran-ného cvičení		
<p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p>	<p>- zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost</p> <p>- předvede první pomoc při úrazu na bruslích</p> <p>- ukáže jednoduché prvky při jízdě</p> <p>- zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost</p> <p>- provede ošetření lyží</p> <p>- předvede první pomoc při úrazu na lyžích</p> <p>- ukáže jednoduché prvky při jízdě</p>	<p>Bruslení</p> <p>- dle možnosti školy</p> <p>- osvojení sportu na ledě, způsoby záchrany a přivolání pomoci, jednoduché prvky při jízdě – jízda vzad a vpřed, obraty, zastavení, změny směru jízdy</p> <p>Lyžování</p> <p>- dle možnosti školy</p> <p>- osvojení sportu na horách</p> <p>- ošetření lyžařské výzbroje</p> <p>- způsob záchrany a přivolání pomoci. - jednoduché prvky – pluh, zastavení, obraty, základní oblouk</p> <p>- bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy</p>	<p>OSV 4 - Psychohygienu</p> <p>OSV 4 - Psychohygienu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	

Člověka zdraví - Tělesná výchova - 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování.</p> <p>OVO : Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.</p> <p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák užívá názvosloví.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p>	<p>- změří srdeční frekvenci, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví</p> <p>- snaží se dodržovat „pravidla „ v zájmu zdraví a bezpečnosti vlastní i skupinové</p> <p>-posoudí praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky</p> <p>- průběžná sebekontrola</p> <p>- každý žák se v průběhu období vystřídá při vedení úvodní části hodiny</p> <p>- připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost</p>	<p>- význam biorytmů pro zdraví</p> <p>- bezpečnost v TV, pravidla, organizace výuky</p> <p>- informace o náplni školního roku, význam pohybové aktivity, zdravý životní styl, odmítání škodlivin</p> <p>Hygiena a bezpečnost</p> <p>-PP při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p> <p>- sestava (strečing) pro společné a individuální rozcvičení</p> <p>- pořadový nástup a vedení úvodní části</p> <p>- základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p>	<p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med. sdělení (inf.)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO :Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - rozvojový program.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - R.S.O.V. „profil“ žáka na začátku a na konci pohybového období - žáci uvádějí přesné údaje svých výkonů a zlepšením prokáží plnění jednoduchých domácích zadání - pravidelné testování úrovně síly a hodnocení gradientu zlepšení v závislosti na dispozici, zdrav. stavu a plnění zadaného PROGRAMU 	<ul style="list-style-type: none"> - komplexní testování pohybových schopností a dovedností prostřednictvím „FIT testů“, atletických disciplín, herních činností(fotbal a vybíjená) - kompenzační cviky - cvičení ve dvojicích, koordinační cvičení, cvičení s míči, se švihadlem, soutěživé hry 	<p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>OVO : Žák umí odmítat návykové látky jako nezdravý a rizikový faktor.</p> <p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák užívá osvojované názvosloví.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí negativa návykových látek a dopingu ve sportu - kromě znalostí též zaujímají odmítavý postoj v praxi a působí pozitivně na (mladší)spolužáky - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty -provede organizaci jednotlivých soutěží a zapíše výkony - užívá a rozpozná jednotlivé startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžná informace o fyziologické rovnováze organismu a prostředí zejména při zátěži - negativa dopingu a pozitiva endorfinů po překonání přiměřeného stresu (příklady, pocity) <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla atletických soutěží - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti : běh (rychlost – 60m, vytrvalost- 1000m,1500m),skok daleký- další technika, hod (míčkem), granát na 	<p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznání</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MkV 1 - Schopnost zapojovat se do diskuse, mezilidské vztahy</p> <p>EV 1 - Oceňování zdraví, vliv prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák se umí dohodnout na spolupráci.</p> <p>OVO : Žák umí zpracovat naměřená data a informace.</p>	<p>- aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</p> <p>- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p>	<p>cíl -</p> <p>základy evidence výkonů</p>	
<p>OVO : Žák se dohodne na spolupráci.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p> <p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák umí zorganizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje.</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>OVO : Žák užívá osvojované názvosloví.</p> <p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák posoudí provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky</p>	<p>- zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů</p> <p>- snaží se o fair play jednání při hrách. - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy SH(kolek., individuální, brankové, síťové, pálkové ..)</p> <p>- ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře</p> <p>- provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání</p> <p>- používá aktivně osvojované pojmy</p> <p>- ovládá bezpečně dopomoc a záchranu při osvojovaných cvičích</p> <p>- provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes kozu, výmyk s dopomocí, základní cvičební prvky na kladině a kruzích</p>	<p>Sportovní hry</p> <p>- základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her</p> <p>- úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře -herní činnosti jednotlivce - základní pravidla her</p> <p>- specifikace bezpečnosti a hygieny</p> <p>- příprava a organizace utkání</p> <p>- úprava různých povrchů hřišť(podle podmínek školy)</p> <p>- SH : florbal, košíková, ringo,</p> <p>Gymnastika</p> <p>- pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje</p> <p>- záchrana a dopomoc</p> <p>- akrobacie – variace kotoulů, stoj na lopatkách, rovnovážné postoje</p> <p>- přeskok – roznožka a skrčka přes</p>	<p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>OSV 3 – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med. sdělení (inf.)</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO 1- Občanská společnost a škola</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	<ul style="list-style-type: none"> - ukáže využití gymnastické prvky a užívá je při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové prvky s hudebním doprovodem - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů 	<ul style="list-style-type: none"> kozu naděl a našíř - hrazda – podmet, náskok do vzporu, sešín - kladina – obraty, poskoky - kruhy-překot vzad - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - protahovací a napínací cvičení 	
<p><u>OVO</u> : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p><u>OVO</u> : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p><u>OVO</u> : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle možnosti školy - osvojení sportu na ledě, způsoby záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky při jízdě – jízda vzad a vpřed, obraty, zastavení, změny směru jízdy 	<u>OSV 4</u> – Psychohygiena
<p><u>OVO</u> : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p><u>OVO</u> : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<p>Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle možnosti školy - LVZ - osvojení sportu na horách - ošetření lyžařské výzbroje - způsob záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky – pluh, 	<u>OSV 4</u> - Psychohygiena

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		zastavení, obraty, zákl.oblouk, jízda na vleku - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - stravování a pitný režim při lyžování	

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování.</p> <p>OVO : Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - zná a dodržuje „pravidla „ v zájmu zdraví i bezpečnosti vlastní i skupinové - posoudí praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) - průběžná sebekontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví - bezpečnost v TV, pravidla, organizace výuky, informace o náplni školního roku, význam pohybové aktivity, zdravý životní styl, odmítání škodlivin Turistika a pobyt v přírodě -přesun do terénu a uplatňování bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty 	<p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>
<p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák užívá názvosloví.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - každý žák se v průběhu období vystřídá při vedení úvodní části hodiny, připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> - sestava (strečing) pro společné a individuální rozcvičení - pořadový nástup a vedení úvodní části - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení 	<p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med. sdělení(inf.)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - rozvojový program.</p> <p>OVO : Žák umí odmítat návykové látky jako nezdravý a rizikový faktor.</p> <p>OVO : Žák ovládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák užívá osvojované názvosloví.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák se umí dohodnout na spolupráci.</p> <p>OVO : Žák umí zpracovat naměřená data a informace.</p>	<p>- R.S.O.V. „profil“ žáka na začátku a na konci pohybového období</p> <p>- žáci uvádějí přesné údaje svých výkonů a zlepšením prokáží plnění jednoduchých domácích zadání</p> <p>- pravidelné testování úrovně síly a hodnocení gradientu zlepšení v závislosti na dispozici,zdrav.stavu a plnění zadaného PROGRAMU</p> <p>- žáci zvládnou vysvětlit negativa návykových látek a dopingu ve sportu - kromě znalostí též zaujmají odmítavý postoj v praxi a působí pozitivně na (mladší)spolužáky</p> <p>- rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty</p> <p>- provede organizaci jednotlivých soutěží a zapíše výkony, užívá a rozpozná jednotlivé startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín</p> <p>- aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli</p>	<p>- komplexní testování pohybových schopností a dovedností prostřednictvím „FIT testů“, atletických disciplín, herních činností (fotbal a vybíjená)</p> <p>- kompenzační cviky</p> <p>- cvičení ve dvojicích, koordinační cvičení, cvičení s míči, se švihadlem, soutěživé hry</p> <p>- průběžná informace o fyziologické rovnováze organismu a prostředí zejména při zátěži</p> <p>- negativa dopingu a pozitiva endorfinů po překonání přiměřeného stresu (příklady, pocity)</p> <p>Atletika</p> <p>- základní pravidla atletických soutěží, průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti : běh (rychlost – 60 m, vytrvalost – 1000 m,1500 m), skok daleký - další technika, hod (granátem), granát na cíl</p> <p>- evidence výkonů – tabulka osobních rekordů</p>	<p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznání</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MkV 1- Schopnost zapojovat se do diskuse, mezilidské vztahy</p> <p>EV 1- Oceňování zdraví, vliv prostředí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák se umí dohodnout na spolupráci.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p> <p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>OVO : Žák užívá osvojované názvosloví.</p> <p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p>	<p>- zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů, snaží se o fair play jednání při hrách</p> <p>- rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí</p> <p>- objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy SH (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, ..)</p> <p>- ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře</p> <p>- provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání</p> <p>- používá aktivně osvojované pojmy</p> <p>- ovládá bezpečně dopomoc a záchranu při osvojovaných cvičích</p> <p>- provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes kozu, výmyk s dopomocí, základní cvičební prvky na kladině a kruzích</p> <p>- ukáže využití gymnastické prvky a užívá je při přípravě krátké sestavy</p> <p>- provádí zdravotně pohybové prvky</p>	<p>Sportovní hry</p> <p>- základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her</p> <p>- úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře (herní činnosti jednotlivce) - základní pravidla her</p> <p>- specifikace bezpečnosti a hygieny</p> <p>- příprava a organizace utkání</p> <p>- úprava různých povrchů hřišť (podle podmínek školy)</p> <p>- SH: volejbal, nohejbal, košíková, fotbal, florbal</p> <p>Gymnastika</p> <p>- pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje</p> <p>- záchrana a dopomoc</p> <p>- akrobacie – variace kotoulů, stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné postoje</p> <p>- přeskok – skrčka přes bednu našíř</p> <p>- hrazda – výmyk, shyby</p> <p>- kladina – obraty, poskoky, váha</p> <p>- kruhy-výdrž ve vzporu, stoj</p>	<p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>OSV 3 – Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med .sdělení (inf.)</p> <p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	s hudebním doprovodem - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů	- zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - technika a estetika pohybu - rychlostně silová cvičení - cvičení se švihadlem - relaxační míče	
OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech. OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti. OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.	- zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - předvede první pomoc při úrazu na bruslích - ukáže jednoduché prvky při jízdě	Bruslení - dle možnosti školy - osvojení sportu na ledě, způsoby záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky při jízdě – jízda vzad a vpřed, obraty, zastavení, změny směru jízdy	OSV 4 -Psychohygiena
OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech. OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.	- zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - ukáže jednoduché prvky při jízdě	Lyžování - dle možnosti školy - ošetření lyžařské výzbroje - způsob záchrany a přivolání pomoci - jednoduché prvky – pluh, zastavení, obraty, základní oblouk, jízda na vleku - stravování a pitný režim při lyžování	OSV 4 - Psychohygiena

Člověk a zdraví - Tělesná výchova - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování.</p> <p>OVO : Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - změří srdeční frekvenci, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví - zná a dodržuje „pravidla „ v zájmu zdraví i bezpečnosti vlastní i skupinové - posoudí praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích (úraz,nevhodné klimatické podmínky,...) - průběžná sebekontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - význam biorytmů pro zdraví - bezpečnost v TV, pravidla, organizace výuky,informace o náplni školního roku, význam pohybové aktivity, zdravý životní styl, odmítání škodlivin Hygiena a bezpečnost -PP při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	<p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>
<p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák užívání názvosloví.</p> <p>OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - každý žák se v průběhu období vystřídá při vedení úvodní části hodiny - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - sestava (strečing) pro společné a individuální rozcvičení - pořadový nástup a vedení úvodní části - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení 	<p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med. sdělení (inf.)</p>
<p>OVO : Žák posoudí provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - rozvojový program.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - R.S.O.V. „profil“žáka na začátku a na konci pohybového období - žáci uvádějí přesné údaje svých výkonů a zlepšením prokáží plnění jednoduchých domácích zadání - pravidelné testování úrovně síly a hodnocení gradientu zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> - komplexní testování pohybových schopností a dovedností prostřednictvím „FIT testů“, atletických disciplín , herních činností (fotbal a vybíjená) - kompenzační cviky - cvičení ve dvojicích, koordinační 	<p>OSV 6 - Poznávání lidí .</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	v závislosti na dispozici,zdrav.stavu a plnění zadaného PROGRAMU	cvičení, cvičení s míči, se švihadlem, soutěživé hry	
OVO : Žák odmítá návykové látky jako nezdravý a rizikový faktor.	Žáci umí vysvětlit negativa návykových látek a dopingů ve sportu.Kromě znalostí též zaujmají odmítavý postoj v praxi a působí pozitivně na (mladší) spolužáky	Průběžná informace o fyziologické rovnováze organismu a prostředí	OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace
OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech. OVO : Žák užívá osvojované názvosloví. OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky. OVO : Žák se dohodne na spolupráci. OVO : Žák umí zpracovat naměřená data a informace.	- rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - provede organizaci jednotlivých soutěží a zapíše výkony,užívá a rozpozná jednotlivé startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli	zejména při zátěži. Negativa dopingů a pozitiva endorfinů po překonání přiměřeného stresu (příklady, pocity) Atletika - základní pravidla atletických soutěží - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti : běh (rychlost – 60m, 100m, vytrvalost-1000 a 1500m skok daleký – výkon,rozměření rozběhu, hod (granátem), granát na cíl - evidence výkonů – vyhodnocování výkonů	OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznání OSV 8 - Komunikace OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MkV 1 - Schopnost zapojovat se do diskuse, mezilidské vztahy EV 1 - Oceňování zdraví, vliv prostředí
OVO : Žák se dohodne na spolupráci. OVO : Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu. OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.	- zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů, snaží se o fair play jednání při hrách - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy	Sportovní hry - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře (herní činnosti jednotlivce) - základní pravidla her - specifikace bezpečnosti a hygieny	OSV 6 - Poznávání lidí OSV 8 - Komunikace OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace MV 1 - Kritické předávání a sledování med. sdělení (inf.) OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje.</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>OVO : Žák užívá osvojované názvosloví.</p>	<p>SH – (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, ..)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava a organizace utkání, funkce rozhodčího - úprava různých povrchů hřišť (podle podmínek školy) - SH : florbal, fotbal, košíková, softtenis, tenis 	<p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>
<p>OVO : Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO : Žák posoudí provedení pohybové činnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používá aktivně osvojované pojmy - ovládá bezpečně dopomoc a záchranu při osvojovaných cvičích 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy, odvozené cvičební polohy <p>a postoje, záchrana a dopomoc</p>	<p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 3 - Seberegulace</p> <p>a sebeorganizace</p>
<p>pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p> <p>OVO : Žák sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes kozu, výmyk s dopomocí, základní cvičební prvky na kladině a kružích - ukáže využití gymnastické prvky a užívá je při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové prvky s hudebním doprovodem - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie – sestava s prvky - přeskok – roznožka a skrčka přes kozu nadél, našír – různá výška - hrazda – výmyk, zášvih - kladina – sestava - kruhy-svis vnesmo - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - rytmická a kondiční gymnastika - cvičení s plnými míči, gumou, činkami - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - kruhový provoz 	<p>VDO 1 - Občanská společnost a škola</p>
<p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost - předvede první pomoc při úrazu na bruslích 	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle možnosti školy - osvojení sportu na leď, způsoby záchrany a přivolání pomoci 	<p>OSV 4 - Psychohygienu</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO : Žák naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prvky při jízdě – jízda vzad a vpřed, obraty, zastavení, změny směru jízdy 	
<p>OVO : Žák zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při činnostech.</p> <p>OVO : Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - ukáže jednoduché prvky při jízdě 	<p>Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle možnosti školy 	<p>OSV 4 - Psychohygiena</p>

5.2.7.4 Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Sportovní výchova svým charakterem a vzdělávacím obsahem zasahuje do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a do vyučovacího předmětu Tělesná výchova. Obsahem jsou především sportovní hry podle výběru žáků a učitele.

- podchycení a rozvíjení zájmu o sport
- dodržování bezpečnosti odpovídající dané aktivitě
- vzájemná důvěra o odpovědnost
- získávání a zpracování informací ze sportu pomocí internetu, tisku, TV
- zdokonalování fyzické kondice
- osvojování pravidel sportovních her

Časová dotace

Předmět sportovní hry se vyučuje jako volitelný předmět
v 9. ročníku 1 disponibilní hodina týdně

Místo realizace

- TV sálek
- sportovní hala
- školní hřiště
- tréninkové hřiště FK Hlubočky
- okolní příroda
- SKI areál Hlubočky

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
OSV2	Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě
OSV3	Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování
OSV4	Psychohygiena: sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích.
OSV6	Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

OSV8	Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSV10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
VDO1	Občanská společnost a škola
MV1	Kritické předávání a sledování mediálních sdělení
MkV1	Schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy
EV4	Vztah člověka k prostředí - chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- práce ve dvojicích
- skupinové vyučování

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“
- dodává žákům sebedůvěru a sleduje jejich pokrok

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- pro komunikaci, která je nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný projev
- účinně se zapojují do diskuze

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žaku zažít úspěch
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Žáci

- střídají různé role ve dvojicích i ve skupině v rámci svých možností
- respektují vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny
- jsou srozuměni s tím, že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu
- akceptují roli odpovídající svým možnostem a snaží se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke schopnosti domluvy a respektování individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit; pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně rozhodují podle dané situace
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák ...)

Kompetence pracovní

Učitel

- pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Člověk a zdraví – Sportovní hry - 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO 5: Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování.</p> <p>OVO 3: Žák se umí připravit před pohybovou činností.</p> <p>OVO 8: Žák užívá názvosloví.</p> <p>OVO 1: Žák aktivně vstupuje do svého pohybového režimu.</p> <p>OVO 7: Žák umí posoudit provedení pohybové činnosti.</p> <p>OVO 2: Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - rozvojový program.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play - rozvíjí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře - realizuje základní údržbu náčiní, hřiště a jeho okolí před utkáním i po něm - dodržuje základní pravidla bezpečnosti - respektuje výroky rozhodčího - volí taktiku hry, dodržuje ji - osvojuje si role v družstvu - rozvíjí elementární herní činnosti jednotlivce - aplikuje kombinace a systém hry, uplatňuje je ve hře - reaguje na jednotlivé povely, gesta a signály rozhodčího - osvojuje si základní pravidla a aplikuje je při rozhodování - za pomoci učitele vyplňuje zápisy o utkání a podílí se na organizaci utkání či turnaje - respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky - pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - dohodne se na taktice a spolupráci vedoucí k úspěchu družstva 	<p>Pravidla sportovních her a bezpečnost při jejich realizaci</p> <p>Průpravné a sportovní hry</p> <p>Herní cvičení</p> <p>Utkání</p> <p>Herní činnosti jednotlivce - útočné: nabíhání, uvolňování s míčem a bez míče, zpracování míče, střelba, vedení míče, obcházení protihráče, výběr místa</p> <p>Herní činnosti jednotlivce - útočné: bránění hráče s míčem, bez míče, odebírání míče, výběr místa</p> <p>Herní kombinace útočné a obranné založené na „přihraj a běž“, založené na výměně místa, na cloně, vzájemné zajišťování</p> <p>Herní systémy: rychlý protiútok, postupný útok, osobní obrana</p> <p>Rozehrání standardních situací</p>	<p>OSV 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV 8 - Komunikace</p> <p>MV 1 - Kritické předávání a sledování med.sdělení (inf.)</p> <p>OSV 6 - Poznávání lidí</p> <p>OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV 3 - Seberegulace a sebeorganizace</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	- rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka, rozhodčího, organizátora		

5.2.8 Člověk a svět práce

5.2.8.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v pracovních činnostech je zaměřeno na

- získání základních a praktických pracovních dovedností a návyků z různých oblastí
- osvojení si jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- osvojení si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce
- vytváření si aktivních vztahů k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivních postojů k řešení ekologických problémů
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti a vytváření si pozitivních vztahů k práci

Časová dotace

Předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku 1 disponibilní hodina týdně

v 7. - 9. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- školní pozemek
- PC učebna

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV1	Rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů
OSV3	Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a kroky k jejich dosažení
OSV9	Kooperace a kompetice- rozvoj individuálních sociálních dovedností (vedení a organizování práce skupiny)
OSV10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)
VDO2	Občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně
VMEGS2	Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, styl života v evropských rodinách (mezinárodní kuchyně, tradice, zvyky)

EV1	Ekosystémy - les, pole, vodní hospodářství, lidské sídlo – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy), kulturní krajina
EV2	Základní podmínky života - voda , ovzduší, půda, přírodní zdroje
EV3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady
EV4	Vztah člověka k prostředí - naše obec (péče o zeleň), zlepšování okolního prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)
MV1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce:

- nácvik jednoduchých metod a postupů
- skupinová práce (s využitím pomůcek, nástěnných map, obrazů, školní cvičná kuchyně, dílny)
- samostatné pozorování, zadávání problémových úloh
- krátkodobé projekty

Kompetence k učení

Žáci

- jsou učitelem vedeni k zodpovědnosti za své vzdělávání, k poznání smyslu a cíle učení
- vytváří si pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich
- učí se plánovat, organizovat svoji činnost

Učitel

- umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- u žáků podporuje samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- učí se nebát se problémů
- hledají různé přijatelné způsoby řešení
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení a poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- podněcuje u žáků tvořivé myšlení, logické uvažování
- podporuje u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení a využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Žáci

- jsou učitelem vedeni k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci, učí se správnému technologickému postupu při práci, při komunikaci používají správné technické názvosloví
- učí se stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, a to ústně i písemně, naslouchají názorům učitele i spolužáků, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor
- využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pod vedením učitele se učí účinně spolupracovat ve skupině, učí se podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- umožňuje žákům objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu

Kompetence občanské

Žáci

- pod vedením učitele se učí respektovat pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí

Učitel

- umožňuje žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou učitelem vedeni k pozitivnímu vztahu k práci, k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel, k dodržování technologických postupů a pravidel, k plnění zadaných povinností
- myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých

Učitel

- důsledně dbá na bezpečnost, dodržování pracovního řádu a způsobu používání pracovních pomůcek, dodržování zásad ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Člověk a svět práce – Pracovní činnosti – 6. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pěstitelství			
<p>OVO: Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>OVO: Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.</p> <p>OVO: Žák pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.</p> <p>OVO: Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.</p> <p>OVO: Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik půdy - popíše její vlastnosti (např. zrnitost, půdní struktura, půdní reakce, stanovení humusu) - vyjmenuje způsoby zpracování půdy - provádí předseťovou úpravu povrchu půdy a vytyčování pozemku - je seznámen s výživou rostlin - uvede postup založení kompostu - provádí ochranu rostlin a půdy (plevel, škůdci, choroby) - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - vykonává učitelem přidělený úkol na školním pozemku 	<p>Půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, vlastnosti, zpracování a úprava půdy a pozemku - výživa a ochrana rostlin <p>Ochrana pracovního a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti práce, hygienická pravidla - ochrana pracovního a životního prostředí <p>Praktická část</p>	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní hospodářství lidské sídlo – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy), kulturní krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (péče o zeleň), zlepšování okolního prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií OSV 9 - kooperace a kompetice – rozvoj individuálních sociálních dovedností (vedení a organizování práce skupiny) OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)
Práce s technickými materiály			
<p>OVO: Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.</p> <p>OVO: Žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu - různé druhy materiálů - užití v praxi – vhodná volba - zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí 	<p><u>Organizace a bezpečnost práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - řád učebny - bezpečnost a hygiena práce - první pomoc <p><u>Vlastnosti materiálů.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy materiálů - užití v praxi (dřevo, plast) <p><u>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní nástroje a nářadí 	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů</p> <p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>OVO: Žák užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.</p> <p>OVO: Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek v praxi - zvládá základní postupy při opracování dřeva - zvládá základní postupy při práci s plasty - zhotoví jednoduchý výrobek ze dřeva, plastu - seznámí se s významem techniky v běžném životě - zná způsoby likvidace poškozených technických nástrojů - využívá techniku ve svém volném čase - seznámí se s tradičními lidovými řemesly 	<p><u>Technické náčrtv a výkresy, technické informace, návody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a technologické postupy <p><u>Úloha techniky v životě člověka,</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zneužití techniky - technika a životní prostředí - technika a volný čas - tradice a řemesla 	<p>typů problémů a sociálních rolí (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p>

Člověk a svět práce – Pracovní činnosti – 7. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pěstitelství			
<p>OVO: Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>OVO: Žák volí vhodné pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a uvede význam zeleniny - provede rozdělení zeleniny (podle délky vegetace na rostlinu, dle doby 	<p><u>Zelenina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam, dělení, způsob pěstování - základní podmínky pro pěstování - druhy zeleniny - ochrana zeleniny 	<p><u>EV 1</u> - ekosystémy - les, pole, vodní hospodářství lidské sídlo – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy), kulturní krajina</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>postupy při pěstování vybraných rostlin.</p> <p>OVO: Žák pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.</p> <p>OVO: Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.</p> <p>OVO: Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>potřebné pro vytvoření konzumních částí, dle charakteristického znaku, podle nároků na hnojení)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná podmínky pro pěstování zeleniny - je seznámen s časovým průběhem pěstování zeleniny - uvede způsoby pěstování zeleniny na zahradě - vyzkouší si pěstování vybraných druhů zeleniny - zná méně známé druhy zeleniny - ochraňuje zeleninu před škodlivými činiteli - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - vykonává učitelem přidělený úkol na školním pozemku 	<p>Ochrana pracovního a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti práce, hygienická pravidla - ochrana pracovního a životního prostředí <p>Praktická část</p>	<p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (péče o zeleň), zlepšování okolního prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>MV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií</p> <p>OSV 9 - kooperace a kompetice – rozvoj individuálních sociálních dovedností (vedení a organizování práce skupiny)</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			<p>OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>
Provoz a údržba domácnosti			
<p>OVO: Žák provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>OVO: Žák ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.</p> <p>OVO: Žák správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu.</p> <p>OVO: Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - získává informace o ekonomice v rodině - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - provádí drobnou domácí údržbu 	<p>Provoz a údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - finance pro provoz domácnosti - pracovní postupy - drobná technická domácí údržba - práce s návody <p>Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu</p>	<p>OSV 1 - rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, první pomoc <p><u>Ochrana pracovního a životního prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana pracovního a životního prostředí 	
Příprava pokrmů			
<p><u>OVO:</u> Žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.</p> <p><u>OVO:</u> Žák připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.</p> <p><u>OVO:</u> Žák dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení – používá základní kuchyňský inventář - umí používat vhodné pomůcky, provádí jejich údržbu - bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - zná zásady hygieny potravy - zná základní dovednosti a návyky - umí pracovat s recepty, návody, kuchařskými knihami - umí využít profesní informace - umí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů - volí správnou a odpovídající technologii - učí se volit vhodnou sestavu jídel dle zásad zdravé výživy - režim dne, životospráva a vhodná 	<p><u>Vybavení kuchyně</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kuchyňské vybavení a inventář - obsluha spotřebičů a pomůcek <p><u>Potravin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny - práce s recepty - volba technologie při přípravě pokrmů <p><u>Stolování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravé výživy - jídelníček - koření - skladování potravin - stolování 	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů</p> <p><u>OSV 3</u> - seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a kroky k jejich dosažení</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice – rozvoj individuálních sociálních dovedností (vedení a organizování práce skupiny)</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.</p>	<p>sestava jídelníčku - úpravy za studena, úpravy tepelné - pomazánky, saláty, polévky, omáčky pečivo, úprava masa, ryb - sladké pokrmy - nápoje - druhy koření - skladování potravin - úprava stolu - ovládá základní principy stolování - seznamuje se zásadami společenského chování - dbá na bezpečnost</p>	<p>Bezpečná obsluha spotřebičů - bezpečnost při práci - společenské chování</p>	<p>(zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p> <p>EGS 2 - objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, styl života v evropských rodinách (mezinárodní kuchyně, tradice, zvyky)</p>

Člověk a svět práce – Pracovní činnosti – 8. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pěstitelství			
<p>OVO: Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>OVO: Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.</p> <p>OVO: Žák pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.</p>	<p>- rozdělí okrasné rostliny (podle charakteru stonku; podle toho, kde se pěstují) - zná základy ošetřování pokojových květin - pěstuje vybrané okrasné dřeviny a květiny</p>	<p>Okrasné rostliny - základní podmínky pro pěstování - dělení okrasných rostlin</p> <p>Aranžování rostlin - úprava rostlin</p>	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní hospodářství lidské sídlo – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy), kulturní krajina EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje EV 3 - lidské aktivity a problémy</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p>OVO: Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.</p> <p>OVO: Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam květiny v exteriéru a interiéru - seznámí se s jednoduchými způsoby aranžování a úpravy rostlin (řez, jednoduchá vazba, úprava květin, aranžování suchých rostlin) - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - vykonává učitelem přidělený úkol na školním pozemku 	<p><u>Ochrana pracovního a životního prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti práce, hygienická pravidla - ochrana pracovního a životního prostředí <p><u>Praktická část</u></p>	<p>životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p> <p><u>EV 4</u> - vztah člověka k prostředí - naše obec (péče o zeleň), zlepšování okolního prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p><u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií</p> <p><u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice – rozvoj individuálních sociálních dovedností (vedení a organizování práce skupiny)</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			(zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)
Šití			
	<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné pracovní pomůcky a materiály - vysvětlí základní pojmy (šití, steh) - dodržuje pravidla ručního šití - používá různé druhy ručních stehů (pomocné stehy, spojovací stehy, obšívací stehy, ozdobné stehy) - zvládá ruční začíšťování švových záložek - vyzkouší si některé z drobných oprav a úprav oděvů a prádla (látání, záplaty, aplikace, přišívání knoflíků a spínátek, přišívání háčků a oček, vyšívání dírek) - dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci 	<p><u>Pracovní pomůcky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, materiál <p><u>Základy ručního šití</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - pravidla ručního šití - druhy ručních stehů <p><u>Drobné opravy a úpravy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická část <p><u>Bezpečnost práce</u></p>	<u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů
Svět práce			
<u>OVO:</u> Žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	<ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání (povolání, druhy pracovišť, pracovních 	<p><u>Trh práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosti vzdělávání 	<u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí.</p> <p><u>OVO:</u> Žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.</p> <p><u>OVO:</u> Žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.</p>	<p>prostředků)</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (charakter a požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní) - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy (osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení) 	<p><u>Druhy pracovních činností</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - profesní požadavky <p><u>Volba profesní orientace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - volba povolání - profesní příprava 	<p><u>OSV 3</u> - seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a kroky k jejich dosažení</p> <p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p> <p><u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií

Člověk a svět práce – Pracovní činnosti – 9. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Pěstitelství			
<p>OVO: Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>OVO: Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.</p> <p>OVO: Žák pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.</p> <p>OVO: Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.</p> <p>OVO: Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede charakteristiku a význam léčivých rostlin - provede rozdělení léčivých rostlin - zná zásady sběru, sušení, uschovávání léčivých rostlin - uvede léčivé účinky rostlin - popíše využití rostlin jako koření - upozorní na rostliny jedovaté, alergie způsobené rostlinami - uvědomí si zneužití rostliny jako drogy - dodržuje zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň 	<p>Léčivé rostliny, koření</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování - charakteristika a význam léčivých rostlin, koření - zneužití léčivek Ochrana pracovního a životního prostředí - zásady bezpečnosti práce, hygienická pravidla - ochrana pracovního a životního prostředí 	<p>EV 1 - ekosystémy - les, pole, vodní hospodářství lidské sídlo – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy), kulturní krajina</p> <p>EV 2 - základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje</p> <p>EV 3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p> <p>EV 4 - vztah člověka k prostředí - naše obec (péče o zeleň), zlepšování okolního prostředí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)</p> <p>VDO 2 - občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti,</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	<p>- vykonává učitelem přidělený úkol na školním pozemku</p>	<p><u>Praktická část</u></p>	<p>zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně <u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií <u>OSV 9</u> - kooperace a kompetice – rozvoj individuálních sociálních dovedností (vedení a organizování práce skupiny) <u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>
Svět práce			
<p><u>OVO:</u> Žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.</p>	<p>- je informován o typech škol, možnostech a náplni učebních a studijních oborů</p> <p>- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě (osobní zájmy, tělesný a duševní)</p>	<p><u>Možnosti vzdělávání</u></p> <p><u>Volba profesní orientace</u></p> <p>- volba povolání - profesní příprava</p>	<p><u>OSV 1</u> - rozvoj schopností poznávání - rozvíjení dovedností, řešení problémů</p> <p><u>OSV 3</u> - seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a kroky k jejich dosažení</p>

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<p><u>OVO:</u> Žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.</p> <p><u>OVO:</u> Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí.</p> <p><u>OVO:</u> Žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</p>	<p>stav, sebehodnocení)</p> <ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání (povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků) - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (charakter a požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní) - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - je seznámen s problémem nezaměstnanosti, funkcí úřadu práce - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce (např. životopis, pohovor u zaměstnavatele) 	<p><u>Trh práce</u></p> <p><u>Druhy pracovních činností</u></p> <p><u>Zaměstnání a způsoby hledání zaměstnání</u></p> <p><u>Praktická část</u></p>	<p><u>OSV 10</u> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p> <p><u>VDO 2</u> - občan, občanská společnost a stát - úloha občana v demokratické společnosti, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p><u>EV 3</u> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekologické zemědělství průmysl, doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady</p> <p><u>MV 1</u> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení, společensky významné prvky v informacích, kritický přístup k informacím z médií</p>

6 Hodnocení žáků

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“).

Klasifikace je průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se uskutečňuje na konci I. a II. pololetí. Při klasifikaci lze užívat rovněž slovního hodnocení. Klasifikace průběžná i celková využívá stupně prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Pro potřebu klasifikace se vyučovacím předmětům rozdělují podle charakteru na:

- předměty s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovední, přírodovědné a matematika, výchova k občanství),
- předměty s převahou výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova apod).

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s **převahou teoretického zaměření** se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost je vyjádřit,
- v předmětech, jejichž součástí jsou praktické činnosti (laboratorní práce, praktická cvičení):
kvalita
a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost využívat a zobecňovat poznatky získané při praktických činnostech,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činnosti,
- úroveň osvojení účinných metod samostatného studia.

Při klasifikaci výsledků se stanovují stupně prospěchu podle stupnice:

Stupeň 1 (výborný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s **převahou výchovného zaměření** se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu žáka (hudebního, výtvarného nebo sportovního),
- kvalita vztahu žáka k činnostem a úroveň zájmu žáka o tyto činnosti,
- v hudební a výtvarné výchově: estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní reality,

- v tělesné výchově (s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka): všeobecná zdatnost, výkonnost, úroveň snahy a volního nasazení při plnění úkolů.

Při klasifikaci výsledků se stanovují stupně prospěchu podle stupnice:

Stupeň 1 (výborný): Žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.

Stupeň 2 (chvalitebný): Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu využívá s drobnými nedostatky. Jeho projev je působivý, ale dopouští se v něm drobných chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají menší mezery, ale při jejich aplikaci nepotřebuje pomoc učitele. Má zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 3 (dobrý): Žák je v činnostech málo aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm drobných chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje občasnou pomoc učitele. Má malý zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný): Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 5 (nedostatečný): Žák je v činnostech zcela pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Vědomosti a dovednosti není schopen aplikovat bez pomoci učitele. Neprojevuje snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

K získávání podkladů pro určení stupně prospěchu při průběžné klasifikaci využívá vyučující příslušného předmětu následující metody a prostředky:

- soustavné diagnostické pozorování žáka,
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- využití různých diagnostických metod (zkoušky písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy, autoevaluační testy),
- analýza výsledků činnosti žáka,
- hodnocení samostatných prací žáka,
- konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických porad a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka,
- při získávání podkladů u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyučující využívá doporučení poradenského centra a výchovného poradce, přizpůsobuje tomu metody ústního i písemného zkoušení,
- před jednotlivými zkouškami je žák seznámen se systémem hodnocení, stanovení bodů, kritérií a celkovým hodnocením. Je doporučeno užívat zřetelný, jednoznačný systém v rámci jednoho předmětu.

Průběžná klasifikace využívá zejména tyto formy:

- písemné zkoušky dané školním vzdělávacím programem
- kontrolní písemné zkoušky
- další práce žáků
- ústní zkoušení před třídou
- další ústní zkoušení

Písemné zkoušky (písemné práce, praktické zkoušky a další) dané školním vzdělávacím programem příslušných vyučovacích předmětů nebo předmětovými komisemi (zpravidla český jazyk, cizí jazyky, matematika), jsou povinné v předepsaném počtu za pololetí. Délka této zkoušky je stanovena na dobu jedné vyučovací hodiny včetně doby potřebné k zadání zkoušky. Výsledek hodnocení této zkoušky sdělí vyučující předmětu žákovi nejpozději do 7 dnů ode dne konání zkoušky a je povinen předložit žákovi jeho opravenou písemnou práci k nahlédnutí. Vyučující příslušných předmětů tyto zkoušky koordinují prostřednictvím třídního učitele tak, aby v jednom dni vykonal žák jen jednu písemnou zkoušku. Termín této písemné zkoušky stanovuje vyučující zápisem do třídní knihy nejméně s týdenním předstihem. Písemné materiály z těchto písemných zkoušek uchová vyučující předmětu uspořádané ve složce za celý školní rok po dobu stanovenou zákonem. Před archivací předseda předmětové komise nebo metodického sdružení tyto materiály zkontroluje.

Kontrolní písemné zkoušky (kontrolní písemné práce, diagnostické testy, diktáty a další) určuje vyučující daného předmětu podle potřeby tak, aby byly rovnoměrně rozloženy na celé klasifikační období. Počet těchto zkoušek není omezen. V jednom dni může žák konat více těchto zkoušek v různých vyučovacích předmětech. Tyto zkoušky je možno realizovat také prostřednictvím elektronických zařízení (testovací elektronická zařízení, počítačové programy apod.). Délka kontrolních písemných zkoušek zpravidla nedosahuje délky celé vyučovací hodiny. Výsledek hodnocení této zkoušky sdělí vyučující předmětu žákovi nejpozději do 7 dnů ode dne konání zkoušky.

Další práce žáků (laboratorní práce, grafické práce, výtvarné práce, literární práce, praktické zkoušky, pohybové zkoušky apod.) může žák realizovat ve škole i mimo školu, samostatně i pod dohledem.

Ústní zkoušení před třídou jsou v předmětech s převahou teoretického zaměření nezastupitelné. Vedou žáky ke zvyšování kvality samostatného ústního projevu. Po ústním zkoušení oznamuje vyučující žákovi výsledek klasifikace okamžitě po jeho skončení se zdůvodněním, kdy konkrétně poukáže na klady a nedostatky zhodnoceného projevu.

Další ústní zkoušení (orientační otázky a odpovědi, referáty, skupinové zkoušky, konverzační zkoušky apod.) mají zpravidla menší váhu než ústní zkoušky před třídou. Po tomto zkoušení oznamuje vyučující žákovi výsledek klasifikace okamžitě po jeho skončení s krátkým zdůvodněním.

Sebehodnocení žáků:

- sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků
- sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků, při sebehodnocení musí být zachována pravidla slušného chování a důstojného jednání
- chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako prostředek k motivaci při dalším vzdělávání
- při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, kde má rezervy, co se mu nedaří a jak může případné chyby napravit
- při sebehodnocení se účastní i ostatní žáci, kteří musí dodržovat pravidla slušného chování a důstojného jednání; žák nesmí být ponižován
- důležitým motivačním prvkem je pochvala

Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením. Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku.

Výsledky vzdělávání prezenční formou jsou dokládány i písemnými pracemi žáka (testy, prověrky apod.), při distanční výuce jsou výsledky jeho práce ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné nebo digitální podobě.

Zapojení žáka či nedostačující míra zapojení do distanční výuky se neodrazí v hodnocení klasifikačním stupněm.

Zákonní zástupci jsou při distančním vzdělávání informováni průběžně, pravidelně ve stanovených intervalech, prostřednictvím elektronické pošty, telefonicky či osobně.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění (§ 16 školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění).

Při hodnocení vychází učitel z doporučení a závěrů školských poradenských zařízení a je vždy individuální.

Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok dle individuálního vzdělávacího plánu.

Na žádost zákonného zástupce a při doporučení poradenského zařízení může být žák hodnocen slovně.

Vyučující vyučovacího předmětu je povinen vést vlastní evidenci o průběžné klasifikaci každého žáka. K nahlédnutí do této evidence na požádání má právo žák a jeho zákonní zástupci (§ 21 odst. 1 písm. b), odst. 2 a 3, školského zákona). Tato evidence musí být přehledná, jednoznačná a srozumitelná. Stupně prospěchu je možno v této evidenci doplnit dalšími poznámkami, indexy, výpočty, ale vždy musí být zřetelná klasifikace stupni prospěchu. Evidence vyučujícího souhlasí se známkami zaznamenanými v žákovské knížce, ve školním informačním systému a v klasifikačním archu.

Výsledky průběžné klasifikace se kromě evidence vyučujícího zapisují do žákovských knížek žáka a do školního informačního systému. Výsledky ústních zkoušek před třídou zapisuje příslušný vyučující ihned po ukončení zkoušky, výsledky ostatních zkoušek po jejich vyhodnocení. V žákovské knížce a ve školním informačním systému musí být zapsány všechny zkoušky. Žák je povinen ji předkládat k nahlédnutí zákonným zástupcům, ti potvrdí seznámení s klasifikací v písemné formě svým podpisem a toto je následně zkontrolováno třídním učitelem.

Ve vyučovacích předmětech je doporučen u jednotlivého žáka minimální počet ověření znalostí a zvládnutí učiva (ústní zkoušení, testy, písemné prověřování) za pololetí podle charakteru předmětu a týdenního počtu vyučovacích hodin.

Při týdenním počtu hodin:

- 1 hodina, minimální počet ověření by měl být 2
- 2 a více hodin, minimální počet ověření by měl být 4

Stupeň prospěchu při celkové klasifikaci stanovuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacímu předmětu. Způsob výpočtu celkové klasifikace stanoví vyučující předmětu s přihlédnutím k váze jednotlivých zkoušek. Stupeň prospěchu při celkové klasifikaci není dán prostým průměrem stupňů prospěchu průběžné klasifikace ve vyučovacím předmětu.

Nelze-li žáka hodnotit na konci I. pololetí celkovou klasifikací z vyučovacího předmětu, protože žák nevykoná dostatečný počet zkoušek v průběžné klasifikaci, nutných pro objektivní stanovení celkové klasifikace z důvodů časté absence žáka či jiných objektivních důvodů, určí

ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín. O této skutečnosti je včas a prokazatelným způsobem informován zákonný zástupce žáka. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za I. pololetí nehodnotí. V tomto případě se v třídním výkaze a na tiskopisu vysvědčení uvede místo stupně klasifikace v předmětu údaj neklasifikován(a), a celkový prospěch za I. pololetí hodnotí stupněm prospěl(a), není-li klasifikace v některém povinném předmětu za I. pololetí vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný). Žák v tomto případě pokračuje ve vzdělávání ve II. pololetí. Podmínkou, aby žák úspěšně ukončil hodnocení tohoto předmětu ve II. pololetí, je zvládnutí učiva také za I. pololetí, vzhledem k tomu, že učivo příslušného předmětu ve II. pololetí navazuje na učivo v I. pololetí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci II. pololetí celkovou klasifikací z vyučovacího předmětu, protože žák nevykoná dostatečný počet zkoušek v průběžné klasifikaci nutných pro objektivní stanovení celkové klasifikace, z důvodů časté absence žáka či jiných objektivních důvodů, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín. O této skutečnosti je včas a prokazatelným způsobem informován zákonný zástupce žáka. Do doby hodnocení navštěvuje žák podmíněně vyšší ročník. Není-li žák hodnocen v daném předmětu ani v tomto termínu, žák se za II. pololetí nehodnotí.

Žák, který na konci II. pololetí neprospěl nejvýše z 2 povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku (tj. do 31. srpna) v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu jednání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit žákovi náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. (viz § 69 odst. 7 a 8 školského zákona). Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl z více než 2 povinných předmětů, je hodnocen celkovým stupněm prospěchu neprospěl, a může požádat ředitele školy o opakování ročníku. O této skutečnosti je včas a prokazatelným způsobem informován zákonný zástupce žáka, současně jsou mu prokazatelně zaslány informace o konání konzultací, zkoušky a rozsahu učiva.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti; žák, který plní povinnou školní docházku, v těchto případech opakuje ročník vždy. Ředitel školy vydá rozhodnutí o povolení opakování ročníku na základě žádosti zletilého žáka, případně na základě žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka doplněné souhlasem žáka. Žák bude zařazen do třídy s odpovídajícím učebním plánem.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle odstavce 9 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor. (viz § 69 odst. 9 a 10 školského zákona).

Komisionální zkoušku koná žák v souladu s § 22 vyhlášky MŠMT 48/2005 Sb. v těchto případech:

- koná-li opravné zkoušky dle odst. 8.21.
- požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení dle

odst. 8.24. Žák může být z těchto důvodů v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.

- ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Žák může být z těchto důvodů v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.

Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu. Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni pouze jednu.

Nedostaví-li se žák v předepsaných termínech ke zkouškám a tím nesplní požadovaný počet zkoušek, bude postupováno v souladu s výše uvedenými ustanoveními.

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen.

V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen. (§ 67 odst. 2 školského zákona). Na tiskopisu vysvědčení se uvede místo stupně klasifikace v předmětu údaj uvolněn(a).

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen „IVP“).

Ředitel školy vydá rozhodnutí o povolení IVP, ve kterém stanoví jednotlivé vyučovací předměty, ve kterých bude individuální vzdělávací plán povolen.

V individuálním vzdělávacím plánu povoleném z jiných závažných důvodů dle § 18 školského zákona je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.

IVP vypracuje třídní učitel po projednání se zákonným zástupcem žáka na začátku školního roku, podepíše ho třídní učitel, ředitel školy, výchovný poradce, žák a zákonný zástupce.

IVP založí třídní učitel do osobní dokumentace žáka a kopii uloží do své dokumentace výchovný poradce.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,
- prospěl(a),
- neprospěl(a),
- nehodnocen(a)

Žák **prospěl s vyznamenáním**, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák **prospěl**, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák **neprospěl**, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák nebyl **hodnocen**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Klasifikaci žáka z chování za pololetí navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Při klasifikaci 2. a 3. stupněm projedná třídní učitel klasifikaci s ředitelem školy a následně s ostatními učiteli na pedagogické radě a zapíše zdůvodnění do poznámky k žákovi v katalogovém listu. Kritéria pro klasifikaci z chování vycházejí z úrovně dodržování školního řádu žákem během klasifikačního období. Přitom se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Rozhodující pro klasifikaci je objektivní hodnocení chování žáka během vyučování včetně akcí v rámci vyučování.

Pro klasifikaci z chování jsou doporučena tato kritéria:

Stupeň 1 (velmi dobré): Žák dodržuje obecná pravidla chování, pravidla chování uvedená ve školním řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Během pololetí je zpravidla žákovi z možných výchovných opatření udělena nejvýše důtka třídního učitele, a to i opakovaně.

Stupeň 2 (uspokojivé): Žák se dopustí jednorázově závažnějšího přestupku vůči obecným pravidlům chování, pravidlům chování uvedeným ve školním řádu, případně se dopouští častěji méně závažných přestupků. Závažných zaviněných porušení povinností stanovených školským zákonem

se nedopouští. Během pololetí je žákovi z výchovných opatření udělena ředitelská důtka.

Stupeň 3 (neuspokojivé): Žák se dopustí závažných porušení povinností stanovených školním řádem nebo opakovaně poruší závažným způsobem Školní řád. Během pololetí je zpravidla žákovi z výchovných opatření udělena opakovaně ředitelská důtka.

1. Pravidla pro udělování výchovných a kázeňských opatření.

Výchovnými opatřeními se rozumí:

Pochvala třídního učitele, kterou uděluje třídní učitel po projednání s ředitelem školy na základě vlastního rozhodnutí či podnětu ostatních vyučujících za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Pochvala ředitele školy, kterou uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě na základě vlastního rozhodnutí či podnětu jiné právnické či fyzické osoby za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Napomenutí třídního učitele, které uděluje třídní učitel při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem.

Důtka třídního učitele, kterou uděluje třídní učitel po projednání s ředitelem školy při závažném zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem nebo opakovaném závažném zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem.

Důtka ředitele školy, kterou uděluje ředitel školy po projednání s třídním učitelem a v pedagogické radě při zvláště závažném zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem nebo opakovaném závažnějším porušení povinností stanovených školním řádem.

Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

Se všemi výchovnými i kázeňskými opatření musí být seznámen neprodleně ředitel školy a písemně vyzooměn žák a také zákonný zástupce. Současne jsou tato opatření zaznamenána v třídním výkaze s datem uložení, číslem jednacím a dále zaznamenána do elektronické dokumentace školy.

Neomluvené hodiny nepřítomnosti žáka ve vyučování mohou být důvodem k udělení výchovných opatření žákovi. Při stanovování výchovných či kázeňských opatření žákovi je doporučeno

při zvážení všech okolností uložit žákovi:

- výchovné opatření: napomenutí třídního učitele, dosáhne-li žák počtu 1 neomluvené vyučovací hodiny,
- výchovné opatření: důtku třídního učitele, dosáhne-li žák 2 až 6 neomluvených vyučovacích hodin,
- výchovné opatření: důtku ředitele školy, dosáhne-li žák 7 až 25 neomluvených vyučovacích hodin.

Vznikne-li podezření, že žák užil omamnou látku (včetně alkoholu), oznámí učitel toto podezření neprodleně řediteli školy. Ředitel školy neprodleně vyzve zákonného zástupce k tomu, aby se žák podrobil laboratornímu vyšetření a u podezření z požití alkoholu k orientační dechové zkoušce. Zprávu o laboratorním vyšetření předají zákonní zástupci řediteli školy. Odmítne-li zákonný zástupce požadované podrobení se laboratornímu vyšetření případně dechové zkoušce, může být podezření z užití omamné látky považováno za důvodné. Přitom budou brány v úvahu i další vyšetřené okolnosti. Vyučující, který toto porušení zjistí, je povinen postupovat dle Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (čj. 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007).

V případě, že žák prokazatelným způsobem užil omamnou látku (včetně alkoholu), bude žákovi uděleno výchovné opatření, příp. bude hodnoceno sníženou známkou z chování.

Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem, školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem ředitel vyloučí žáka ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku

2. Základní kritéria slovního hodnocení prospěchu

1 - Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

2 - Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Pravidelně projevuje schopnost samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

3 - Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Schopnost samostatně pracovat projevuje jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často

vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

4 - Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Schopnost samostatně projevuje pouze výjimečně. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

5 - Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Schopnost samostatně pracovat prakticky neprojevuje. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

7 Autoevaluace školy

AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST (EVALUACE UČITELE)

	CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
EVALUACE KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLY NEBO JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ	Soulad ŠVP s RVP	Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, organizace školy, otevřenost školy, přístup k žákům se SPU, personalistika, image, kultura a klima dokumentace.	Česká školní inspekce - zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem	Škola neovlivní
	Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP			
	Personální obsazení			
	Management			
	Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů.	Externí audit - nezávislý auditor	Škola neovlivní
	Odborné oblasti - revize, kontroly BOZP, PO apod.	Technický stav, předpisy, dokumentace.	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů.	Revize dle plánů, škola neovlivní.
	Hodnocení úrovně práce ředitelky školy	Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů.	Hodnocení zřizovatelem.	Škola neovlivní
Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky testů.	Vědomostní a dovednostní testy dle celostátní nabídky.	Každoročně	

AUTOEVALUACE	CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
	Kultura a klima	Akce školy - např. akademie, projektové dny, webové stránky, vystoupení žáků na veřejnosti, akce SPOZ.	Pozorování, rozhovory.	Průběžně
	SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika.	Přehled - učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel.	1 x 3 roky
	Vyhodnocení koncepce školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí.	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti.	1 x 4 roky
	Demografický vývoj	Žáci nastupující do 1. ročníku.	Seznamy žáků ve spolupráci s matriku obce.	Každoročně
	Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	a) úroveň pedagogického procesu - jednotlivé části výroční zprávy	Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení.	Každoročně
			Autoevaluace školy	1 x 2 roky
		b) hospodaření - čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	Rozbor hospodaření	Každoročně
	Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, úroveň vedení dokumentace, aktivita a iniciativa práce pro školu.	Hospitace, pohospitační rozhovor, kontroly testů, vedení přehledů o soutěžích, vedení přehledů o vzdělávání pracovníků, kontrola dokumentace.	Dle potřeby
	Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Výsledky srovnávacích testů.	Vědomostní a dovednostní testy dle celostátní nabídky.	Každoročně
Výchovné problémy	Neomluvená absence	Vedení přehledů - třídní učitel, výchovná poradkyně.	Každoročně	
	Šikana - prevence	Besedy, schránka důvěry, dotazníky - výchovná poradkyně, třídní učitel.	Aktuálně dle situace	
	Prevence - drogy, alkohol, návykové látky.	Besedy, schránka důvěry, dotazníky - výchovná poradkyně, třídní učitel.	Aktuálně dle situace	

PLÁN EVALUACE A AUTOEVALUACE UČITELE

		CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
		EVALUACE	Kvalita vyučovacího procesu		Záznamy z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI.
	Kázeň žáků.			Pozorování (vedení školy, vzájemné hospitace).	Průběžně
	Vztah učitel x žák.			Pozorování.	Průběžně
	Spolupráce s žakovským parlamentem.			Jednání ŽP (účast, plnění úkolů).	Průběžně
	Spolupráce s Radou rodičů.			Zápisy z Rady rodičů a třídních schůzek.	Průběžně
	Integrovaní žáci.			Kontrola individuálních plánů, reedukace a dokumentace.	1 x ročně
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování.		Pozorování, osobní kontakty.	Průběžně	
Vedení pedagogické dokumentace			Kontrola třídních knih.	10 x ročně	
		Kontrola třídních výkazů a katalogových listů.	Dle potřeby		
Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny předchozí indikátory.	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio.	1 x ročně		
AUTOEVALUACE	Průběh	Výsledek pedagogického působení (okamžitý).	Jak žáci rozumí x nerozumí. Proč jsme nestihli. Co se líbilo x nelíbilo.	Diskuse se žáky. Pohovor se žáky.	Průběžně v hodině.
		Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo.	Testy, písemné práce, vstupní prověrky.	Průběžně
	Kvalita vyučovacího procesu	Metody, vystupování, řečové schopnosti.	Vzájemné hospitace, rozbor hodiny.	Dle uvážení	